

Rocznik Statystyczny

Województwa Warmińsko-Mazurskiego

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
STATISTICAL OFFICE IN OLSZTYN

Statistical Yearbook

2012

Warmińsko-Mazurskie Voivodship

ROK XIII OLSZTYN

YEAR XIII OLSZTYN

Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2012 opracowano pod kierunkiem Dyrektora Urzędu Statystycznego w Olsztynie **Marka Morze**.
*Statistical Yearbook of Warmińsko-Mazurskie Voivodship 2012 was prepared under the guidance of Director of Statistical Office in Olsztyn **Marek Morze**.*

ZESPÓŁ REDAKCYJNY   *EDITORIAL BOARD*

Przewodniczący   *President*

Janusz Pappelbon

CZŁONKOWIE   *MEMBERS*

**Monika Borawska, Jacek Grzelak,
Elżbieta Lorek, Eliza Panfilow**

SEKRETARZ   *SECRETARY*

Agnieszka Wobolewicz

REDAKCJA, SKŁAD,   *EDITING, TYPESETTING,*
GRAFIKA KOMPUTEROWA   *COMPUTER GRAPHICS*

Warmińsko-Mazurski Ośrodek   *Warmińsko-Mazurski*
Badań Regionalnych   *Centre for Regional Surveys*
Urzędu Statystycznego w Olsztynie   *of the Statistical Office in Olsztyn*

Projekt okładki   *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 1640-0070

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych
Urzędu Statystycznego**

***When publishing
Statistical Office data
please indicate source***

Druk: Urząd Statystyczny w Olsztynie,
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82.

Nakład: 82 egz.

Cena 30,00 zł

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Olsztynie przekazuje Państwu kolejną edycję polsko-angielskiego wydania **Rocznika Statystycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2012**. Jest to podstawowa zbiorcza publikacja Urzędu, która stanowi kompendium wiedzy o aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej Warmii i Mazur.

Celem prezentowanej pozycji wydawniczej jest dostarczenie Czytelnikowi kompleksowych informacji na temat zagadnień demograficznych, gospodarczych, rynku pracy, finansów publicznych, kultury, edukacji, ochrony zdrowia, ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego. Dynamiczne ujęcie zjawisk umożliwia obserwację zmian sytuacji społecznej i gospodarczej województwa.

W tegorocznej edycji publikacji, podobnie jak w poprzednich wydaniach, w głównej części opracowania zaprezentowano tablice statystyczne wraz z uwagami metodycznymi pogrupowane w 23 działach tematycznych. Przedstawiono w nich podstawowe pojęcia i definicje stosowane w opracowaniu. Wybrane zjawiska zaprezentowano graficznie w postaci kolorowych wykresów i schematów. Rozszerzeniem zawartych w Roczniku danych jest wydana równolegle przez Urząd publikacja „Województwo Warmińsko-Mazurskie 2012 – Podregiony, Powiaty, Gminy”, która ukazuje poziom życia społeczeństwa oraz stan gospodarki w warmińsko-mazurskim w podziale na jednostki terytorialne województwa.

Przekazując Państwu niniejszą publikację wyrażam nadzieję, iż przybliży ona szerokiemu gronu odbiorców specyfikę Warmii i Mazur oraz zachęci do dalszego korzystania z zasobów informacyjnych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marek Morze

Preface

The Statistical Office in Olsztyn presents the next polish-english edition of **Statistical Yearbook of Warmińsko-Mazurskie Voivodship 2012**. This is a basic summary publication of the Office, which is a compendium of knowledge about the current socio-economic situation of Warmia and Masuria.

The aim of this presented editorial position is to deliver Readers comprehensive information on issues of demographic, economic, labour market, public finance, culture, education, health care, environmental protection and public safety. Dynamic presentation of occurrences allows observing changes in social and economic situation of the voivodship.

In this year's edition of the publication, as in previous editions, the main part of the elaboration presents statistical tables with methodical notes, grouped in 23 thematic chapters. Selected occurrences are presented graphically in the form of colour graphs and schemes. Publication edited at the same time by the Office "Warmińsko-Mazurskie Voivodship 2012 – Subregions, Powiats, Gminas" is a supplement of the presented Yearbook. It shows the standard of living of the society and the state of the economy in warmińsko-mazurskie voivodship by units of territorial division.

Presenting this publication I hope it will describe a specific character of Warmia and Masuria and be an invitation for further use of information resources of the Statistical Office in Olsztyn.

Director
of the Statistical Office in Olsztyn

Marek Morze

SPIS TREŚCI

Przedmowa	
Spis tablic i wykresów	
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	
Uwagi ogólne	

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2011 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2009, 2010, 2011)	

DZIAŁY

I. Geografia	
II. Stan i ochrona środowiska	
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny	
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
V. Ludność. Wyznania religijne	
VI. Rynek pracy	
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	
VIII. Budżety gospodarstw domowych	
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszka- nia	
X. Edukacja i wychowanie	
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna...	
XII. Kultura. Turystyka	
XIII. Nauka i technika	
XIV. Ceny	
XV. Rolnictwo i leśnictwo	
XVI. Przemysł i budownictwo	
XVII. Transport i łączność	
XXVIII. Handel i gastronomia	
XIX. Finanse przedsiębiorstw	
XX. Finanse publiczne	
XXI. Inwestycje. Środki trwałe	
XXII. Rachunki regionalne	
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej	

CONTENTS

	Strona Page
Preface	3–4
List of tables and graphs	6–22
Symbols. Abbreviations	23–24
General notes	25–30

REVIEW TABLES

<i>Voivodship against the background of the country in 2011</i>	31–36
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2009, 2010, 2011)</i>	37–48

CHAPTERS

<i>Geography</i>	49–50
<i>Environmental protection</i>	51–73
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	74–78
<i>Public safety. Justice</i>	79–88
<i>Population. Religious denominations</i> ..	89–117
<i>Labour market</i>	118–150
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	151–160
<i>Household budgets</i>	161–167
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	168–180
<i>Education</i>	181–206
<i>Health care and social welfare</i>	207–218
<i>Culture. Tourism</i>	219–227
<i>Science and technology</i>	228–239
<i>Prices</i>	240–243
<i>Agriculture and forestry</i>	244–271
<i>Industry and construction</i>	272–286
<i>Transport and communications</i>	287–292
<i>Trade and catering</i>	293–297
<i>Finances of enterprises</i>	298–311
<i>Public finance</i>	312–318
<i>Investments. Fixed assets</i>	319–330
<i>Regional accounts</i>	331–335
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	336–345

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship .....</i>	1	49
Powierzchnia i granice	<i>Area and borders .....</i>	2	49
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations .....</i>	3	50
Większe i głębsze jeziora	<i>Larger and deeper lakes .....</i>	4	50
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Meteorological data (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	5	50
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	51
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2011, 2012)	<i>Geodesic status and use of the voivodship land (2011, 2012) .....</i>	1 (6)	58
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (7)	59
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (8)	59
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (9)	60
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (10)	60
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (11)	61
Wyniki klasyfikacji rzek badanych (2010, 2011)	<i>Classification results of surveyed rivers (2010, 2011) .....</i>	7 (12)	61
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów (2005, 2010, 2011)	<i>Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks (2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (13)	62
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (14)	63
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	10 (15)	63
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	11 (16)	64
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	12 (17)	65
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	13 (18)	66

	Tablica Table	Strona Page
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	14 (19) 67
Odpady według rodzajów w 2011 r.	<i>Waste by type in 2011 .....</i>	15 (20) 68
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	16 (21) 68
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Scenic parks (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	17 (22) 69
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	18 (23) 69
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nature monuments (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	19 (24) 70
Wymiar i wpływy z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	20 (25) 70
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2010, 2011)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2010, 2011).....</i>	21 (26) 71
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	22 (27) 71
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2010, 2011) ..	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	23 (28) 72

CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF- GOVERNMENT

DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x	74
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Administrative units of the voivodship (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	1 (29)	76
Gminy w 2011 r.	<i>Gminas in 2011 .....</i>	2 (30)	76
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2011 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2011 .....</i>	3 (31)	77
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2011.....</i>	4 (32)	77
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2010, 2011)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2010, 2011) .....</i>	5 (33)	78

DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE

Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x	79
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2010, 2011)...	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	1 (34)	82
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	2 (35)	84
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2011 r.	<i>Incomings cases in common courts in 2011 .....</i>	3 (36)	86
Sprawy rodzinne w 2011 r.	<i>Family cases in 2011 .....</i>	4 (37)	87

	Tablica Table	Strona Page
Podmioty w krajowym rejestrze sądowym w Olsztynie (2005, 2010, 2011)	<i>Entities of the national judicial register in Olsztyn (2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (38) 87
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (39) 88
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 89
Ludność (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (40) 95
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (41) 95
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (42) 96
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego (2002, 2011)	<i>Population aged 15 and more by de facto marital status (2002, 2011) .....</i>	4 (43) 97
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia (2002, 2011)	<i>Population aged 13 and more by education level (2002, 2011) .....</i>	5 (44) 97
Ludność według głównego źródła utrzymania (2002, 2011)	<i>Population by main source of maintenance (2002, 2011) .....</i>	6 (45) 98
Ludność według płci i kraju urodzenia (2002, 2011)	<i>Population by sex and country of birth (2002, 2011) .....</i>	7 (46) 99
Ludność z obywatelstwem niepolskim według płci i kraju obywatelstwa (2002, 2011)	<i>Population by sex and country of birth (2002, 2011) .....</i>	8 (47) 99
Ludność według miejsca urodzenia i obywatelstwa (2002, 2011)	<i>Population by place of birth and citizenship (2002, 2011) .....</i>	9 (48) 100
Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.	<i>Population by structure of national-ethnic identity in 2011 .....</i>	10 (49) 100
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r. (2011, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035)	<i>Working and non-working age population projection until 2035 (2011, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035) .....</i>	11 (50) 101
Miasta i ludność w miastach (2010, 2011)	<i>Towns and urban population (2010, 2011) .....</i>	12 (51) 102
Gminy zamieszkanne przez ludność wiejską (2010, 2011)	<i>Gminas and rural population (2010, 2011) .....</i>	13 (52) 102
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	14 (53) 103
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2010, 2011) ...	<i>Marriages contracted and dissolved (2010, 2011) .....</i>	15 (54) 104
Małżeństwa zawarte w 2011 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2011 .....</i>	16 (55) 104
Małżeństwa zawarte w 2011 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2011 .....</i>	17 (56) 105
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2011 r.	<i>Church or religious marriages in 2011 .....</i>	18 (57) 106
Rozwody w 2011 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling a divorce petition in 2011 .....</i>	19 (58) 107
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2010, 2011)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2010, 2011) .....</i>	20 (59) 108
Urodzenia (2010, 2011)	<i>Births (2010, 2011) .....</i>	21 (60) 108
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2010, 2011)	<i>Live births by birth order and age of mother (2010, 2011) .....</i>	22 (61) 109

	Tablica Table	Strona Page
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Female fertility and reproduction rates of popu- lation (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	23 (62) 110
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2011 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2011 .....</i>	24 (63) 110
Zgony według przyczyn w 2010 r.	<i>Deaths by causes in 2010.....</i>	25 (64) 111
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2011 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2011 .....</i>	26 (65) 112
Zgony niemowląt według przyczyn w 2010 r.	<i>Infant deaths by causes in 2010 .....</i>	27 (66) 113
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez po- licję (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	28 (67) 114
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	29 (68) 114
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2010, 2011)	<i>Internal and international migration of popula- tion for permanent residence (2010, 2011) .....</i>	30 (69) 115
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2010, 2011)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2010, 2011).....</i>	31 (70) 115
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	32 (71) 116
Niektóre wyznania religijne w 2011 r.	<i>Selected religious denominations in 2011 .....</i>	33 (72) 117
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x 118
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age on the basis of census in 2011.....</i>	1 (73) 126
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level on the basis of census in 2011.....</i>	2 (74) 127
Pracujący	Employment	
Pracujący (2009, 2010, 2011).....	<i>Employed persons (2009, 2010, 2011) .....</i>	3 (75) 129
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodar- stwach rolnych w czerwcu 2010 r.	<i>Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010.....</i>	4 (76) 130
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Employed persons by employment status (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	5 (77) 131
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	<i>Average paid employment (2005, 2008, 2009, 2010, 2011).....</i>	6 (78) 132
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Full- and part-time paid employment (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (79) 133
Przyjęcia do pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Hires (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (80) 134
Zwolnienia z pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Terminations (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (81) 135
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>School leavers starting work for the first time (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (82) 136
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwi- dowane (2010, 2011).....	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job (2010, 2011).....</i>	11 (83) 137

	Tablica Table	Strona Page
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	12 (84) 138
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	13 (85) 138
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	14 (86) 139
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	15 (87) 141
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Expenditures of Labour Fund (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	16 (88) 141
Warunki pracy	Work conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	17 (89) 142
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń powodujących urazy oraz przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Persons injured in occupational accidents by contact-mode of injury and causes of the occupational accidents (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	18 (90) 143
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzaju urazu (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2008, 2009, 2010, 2011]	<i>Persons injured in accidents at work by type of injury (excluding private farms in agriculture) [2008, 2009, 2010, 2011] .....</i>	19 (91) 145
Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według wydarzeń powodujących urazy wypadkowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Occupational accidents on private farms in agriculture by contact-mode of injury (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	20 (92) 146
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	21 (93) 146
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	22 (94) 148
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	23 (95) 149
Odszkodowania i średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Compensations and average cost of occupational accidents and occupational diseases compensations (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	24 (96) 150
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x 151
Wynagrodzenia	Wages and salaries	
Wynagrodzenia brutto (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Gross wages and salaries (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (97) 154

		Tablica Table	Strona Page
Wynagrodzenia brutto według sekcji PKD (2000, 2005, 2010, 2011).....	Gross wages and salaries by PKD sections (2000, 2005, 2010, 2011).....	2 (98)	155
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2008, 2009, 2010, 2011).....	Average monthly gross wages and salaries (2005, 2008, 2009, 2010, 2011).....	3 (99)	157
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji PKD (2005, 2008, 2009, 2010, 2011).....	Average monthly gross wages and salaries by PKD sections (2005, 2008, 2009, 2010, 2011).....	4 (100)	158
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2010, 2011).....	Retirees and pensioners (2000, 2005, 2010, 2011).....	5 (101)	159
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2010, 2011).....	Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2010, 2011).....	6 (102)	160
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	161
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2010, 2011).....	Households (2000, 2005, 2010, 2011).....	1 (103)	165
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	Average monthly per capita available income of households (2000, 2005, 2010, 2011).....	2 (104)	165
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2010, 2011).....	3 (105)	166
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych ar- tykułów żywnościowych na 1 osobę w gospo- darstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	Average monthly per capita consumption of se- lected foodstuffs of households (2000, 2005, 2010, 2011).....	4 (106)	166
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2010, 2011).....	5 (107)	167
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	168
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2010, 2011).....	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2010, 2011).....	1 (108)	172

	Tablica Table	Strona Page
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	2 (109) 173
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2010, 2011)	<i>Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2010, 2011) .....</i>	3 (110) 173
Ogrzewnictwo (2010, 2011)	<i>House-heating (2010, 2011) .....</i>	4 (111) 174
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2010, 2011)	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2010, 2011) .....</i>	5 (112) 174
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2010, 2011) ...	<i>Urban transport (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (113) 174
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2010, 2011)	<i>Municipal waste and liquid waste (2010, 2011) ...</i>	7 (114) 175
Składowiska kontrolowane (2010, 2011)	<i>Controlled landfill sites (2010, 2011) .....</i>	8 (115) 175
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2011)	<i>Generally accessible and estate area green belts (2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (116) 176
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Dwelling stocks based on census data (2002, 2011) .....</i>	10 (117) 176
Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings by useful floor area based on census data (2002, 2011) .....</i>	11 (118) 177
Struktura mieszkań wyposażonych w instalacje na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings fitted with installations based on census data (2002, 2011) .....</i>	12 (119) 177
Struktura mieszkań według stosunków własnościowych w 2011 r.	<i>Structure of dwellings by type of ownership in 2011 .....</i>	13 (120) 178
Struktura mieszkań według liczby izb na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings by number of rooms based on census data (2002, 2011) .....</i>	14 (121) 178
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed (2000, 2005, 2010, 2011) ...</i>	15 (122) 179
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	16 (123) 180
Pozwolenia wydane na budowę nowych budynków mieszkalnych i mieszkań oraz mieszkania rozpoczęte (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Permits given for building of residential buildings and dwellings and dwellings started (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	17 (124) 180
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 181
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Education by level (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	1 (125) 186
Szkoły według organów prowadzących (2009/10, 2010/11, 2011/12)	<i>Schools by school governing authority (2009/10, 2010/11, 2011/12) .....</i>	2 (126) 188

	Tablica Table	Strona Page
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych Nauczanie obowiązkowe (2010/11, 2011/12)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools</i> <i>Obligatory education (2010/11, 2011/12) .....</i>	3 (127) 190
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych Nauczanie dodatkowe (2010/11, 2011/12).....	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools</i> <i>Additional education (2010/11, 2011/12) .....</i>	4 (128) 191
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2009/10, 2010/11, 2011/12)	<i>Education for people with special educational needs (2009/10, 2010/11, 2011/12) .....</i>	5 (129) 192
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Special educational centres and rehabilitation-education centres and youth education centers (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (130) 192
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	7 (131) 193
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	8 (132) 194
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2011/12	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools in 2011/12 school year .....</i>	9 (133) 194
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Extracurricular education (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	10 (134) 195
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	11 (135) 196
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	12 (136) 197
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	13 (137) 198
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży według grup kierunków kształcenia (bez szkół specjalnych) [2009/10, 2010/11, 2011/12]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth by fields of education (excluding special schools) [2009/10, 2010/11, 2011/12] .....</i>	14 (138) 198
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	15 (139) 199
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	16 (140) 199
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży według profili kształcenia (bez szkół specjalnych) [2009/10, 2010/11, 2011/12]	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth by educational profile (excluding special schools) [2009/10, 2010/11, 2011/12] .....</i>	17 (141) 200
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	18 (142) 200
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży według grup kierunków kształcenia (bez szkół specjalnych) [2009/10, 2010/11, 2011/12]	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth by fields of education (excluding special schools) [2009/10, 2010/11, 2011/12] .....</i>	19 (143) 201

	Tablica Table	Strona Page
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	20 (144)
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych według grup kierunków kształcenia (bez szkół specjalnych) [2009/10, 2010/11, 2011/12]	<i>Students and graduates of post-secondary schools by fields of education (excluding special schools) [2009/10, 2010/11, 2011/12] .....</i>	21 (145)
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	22 (146)
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	23 (147)
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11) .....</i>	24 (148)
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Foreigners – students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	25 (149)
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	26 (150)
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	27 (151)
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	28 (152)
Wychowanie przedszkolne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Pre-primary education (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	29 (153)
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2010, 2011) ..	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (154)
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (155)
Pomoc doraźna i ratownictwo medyczne (2005, 2010, 2011)	<i>Emergency medical services and first aid (2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (156)
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011) ..</i>	4 (157)
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (158)
Apteki i punkty apteczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (159)
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	7 (160)
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (161)
Żłobki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (162)
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2010, 2011)	<i>Round-the-clock care and education centres for children and young people (2010, 2011) .....</i>	10 (163)

		Tablica Table	Strona Page
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Foster families (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	11 (164)	216
Pomoc społeczna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Social welfare (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	12 (165)	217
Świadczenia pomocy społecznej w 2011 r.	<i>Social assistance benefits in 2011 .....</i>	13 (166)	218

DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA

CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM

Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x	219
-------------------	----------------------------	---	-----

Kultura

Culture

Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	1 (167)	221
Muzea (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Museums (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (168)	221
Galerie sztuki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Art galleries (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (169)	222
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (170)	222
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w 2011 r.	<i>Cultural centres and establishment, clubs, community centres in 2011 .....</i>	5 (171)	223
Kina stałe (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	6 (172)	223
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (173)	224

Turystyka

Tourism

Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (174)	224
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	9 (175)	226
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (176)	227

CHAPTER XIII. SCIENCE
AND TECHNOLOGY

DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x	228
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Units and employment in research and development activity (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (177)	232
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia w 2011 r.....	<i>Employment in research and development activity by educational level in 2011.....</i>	2 (178)	232

	Tablica Table	Strona Page
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	3 (179) 233
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	4 (180) 234
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (181) 234
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	6 (182) 235
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych i media elektroniczne w przemyśle (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Means for automating production processes and electronic media in industry (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	7 (183) 236
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Domestic inventions and utility models (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (184) 237
Wartość sprzedaży wyrobów i usług nowych i istotnie ulepszonych w przemyśle w 2011 r. ...	<i>Value of sold production of technologically new and significantly improved products and services in the industry in 2011 .....</i>	9 (185) 237
Przedsiębiorstwa wykorzystujące internet w 2011 r.	<i>Enterprises using Internet in 2011 .....</i>	10 (186) 238
Przedsiębiorstwa korzystające z bezpłatnego oprogramowania open source w 2011 r.	<i>Enterprises using free software open source in 2011 .....</i>	11 (187) 239
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 240
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Prices indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (188) 241
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (189) 241
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (190) 243
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (191) 243
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 244
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i najważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011) ....</i>	1 (192) 250

	Tablica Table	Strona Page
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10.....	<i>Labour input on agricultural holdings in 2009/10..</i>	2 (193) 252
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Agricultural land area by land type (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	3 (194) 253
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010].....	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009, 2010].....</i>	4 (195) 254
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Structure of gross and market agricultural output (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	5 (196) 254
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Sown area (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	6 (197) 256
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (198) 257
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Area, production and yields of ground vegeta- bles (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	8 (199) 258
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Area, production and yields of fruit tree (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	9 (200) 259
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owoco- wych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Area, production and yields of fruit bushes and berry plantation (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (201) 260
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	11 (202) 261
Drób (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Poultry (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	12 (203) 263
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	13 (204) 263
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	14 (205) 264
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2010, 2011)....	<i>Production of milk and eggs (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	15 (206) 264
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	16 (207) 265
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	17 (208) 265
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11).....	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11).....</i>	18 (209) 266
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżą- ce) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	19 (210) 266
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	20 (211) 267
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Value of major agricultural products procure- ment (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	21 (212) 268

Leśnictwo**Forestry**

Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Forest land (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	22 (213) 269
---	--	--------------

	Tablica Table	Strona Page
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	23 (214) 270
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Removals (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	24 (215) 271
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	25 (216) 271
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x 272
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2008, 2009, 2010, 2011).....	<i>Basic data on industry (2005, 2008, 2009, 2010, 2011) .....</i>	1 (217) 275
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011]	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011] .....</i>	2 (218) 275
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle w 2011 r. (ceny bieżące)	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry in 2011 (current prices) .....</i>	3 (219) 277
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of major products (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (220) 278
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	<i>Average paid employment in industry (2005, 2008, 2009, 2010, 2011) .....</i>	5 (221) 279
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2008, 2009, 2010, 2011) .....</i>	6 (222) 280
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011] .....</i>	7 (223) 281
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011] .....</i>	8 (224) 281
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2010, 2011) ....</i>	9 (225) 283
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	10 (226) 284
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	<i>Average paid employment in construction (2005, 2008, 2009, 2010, 2011) .....</i>	11 (227) 286
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2008, 2009, 2010, 2011) .....</i>	12 (228) 286

Tablica	Strona
Table	Page

DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

Uwagi ogólne.....	General notes	x	287
-------------------	---------------------	---	-----

Transport**Transport**

Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2010, 2011)	Railway lines operated (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (229)	289
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2010, 2011).....	Hard surface public roads (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (230)	289
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2010, 2011).....	Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2010, 2011).....	3 (231)	290
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2010, 2011).....	Regular bus communication lines (2000, 2005, 2010, 2011).....	4 (232)	290
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2010, 2011).....	Hire or reward road transport (2000, 2005, 2010, 2011).....	5 (233)	291
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2010, 2011)	Road traffic accidents (2000, 2005, 2010, 2011).....	6 (234)	291

Łączność**Communications**

Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2010, 2011)	Basic communication services (2000, 2005, 2010, 2011).....	7 (235)	292
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2010, 2011).....	Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2010, 2011).....	8 (236)	292

DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA

CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING

Uwagi ogólne.....	General notes	x	293
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011]	Retail sales (current prices) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011].....	1 (237)	295
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011].....	Structure of retail sales (current prices) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011]	2 (238)	295
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011].....	Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011].....	3 (239)	295
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	Shops and petrol stations by organizational forms (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	4 (240)	296
Gastronomia (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	Catering (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	5 (241)	296
Magazyny handlowe w 2009 r.	Trade warehouses in 2009	6 (242)	297
Targowiska (2005, 2008, 2009, 2010, 2011)	Marketplaces (2005, 2008, 2009, 2010, 2011).....	7 (243)	297

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x 298
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2011)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2011)</i>	1 (244) 303
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2010, 2011)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2010, 2011)</i>	2 (245) 304
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2011)	<i>Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2011)</i>	3 (246) 305
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2011)	<i>Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	4 (247) 306
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	5 (248) 307
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	6 (249) 308
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	7 (250) 309
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Current assets of enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	8 (251) 310
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x 312
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (252) 314
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by division in 2011</i>	2 (253) 316
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (254) 317
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2011</i>	4 (255) 318
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x 319
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2011]....	<i>Investment outlays (current prices) [2010, 2011]</i>	1 (256) 323

	Tablica Table	Strona Page
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	2 (257) 324
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	3 (258) 325
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	4 (259) 326
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2011] .....</i>	5 (260) 327
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	6 (261) 328
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	7 (262) 329
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2010, 2011)	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (263) 330
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 331
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009, 2010]	<i>Gross domestic product (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009, 2010] .....</i>	1 (264) 334
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009, 2010]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009, 2010] .....</i>	2 (265) 335
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2005, 2008, 2009, 2010)	<i>Nominal income of the households sector (2000, 2005, 2008, 2009, 2010) .....</i>	3 (266) 335
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 336
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2011 r.	<i>State owned enterprises by legal and organizational status in 2011 .....</i>	1 (267) 338

	Tablica Table	Strona Page
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises included in the process of privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	2 (268) 338
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią i zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises privatized and liquidated by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	3 (269) 339
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011 ...	4 (270) 340
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	5 (271) 340

Podmioty gospodarki narodowej**Entities of the national economy**

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2010, 2011)	Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (272) 341
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji PKD (2010, 2011)	Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and PKD sections (2010, 2011)	7 (273) 342
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji PKD (2010, 2011)	Commercial companies by legal status and PKD sections (2010, 2011)	8 (274) 344
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2011 r.	Natural persons conducting economic activity by PKD sections in 2011	9 (275) 345

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Strona Page
Kierunki wykorzystania powierzchni geodezyjnej województwa w 2012 r.	Directions of use of the voivodship geodesic land in 2012..... 58
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza w 2011 r.	Emission of industrial air pollutants in 2011 58
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.	Water consumption for needs of the national economy and population in 2011 59
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi	Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground 59
Podział administracyjny województwa warmińsko-mazurskiego	Administrative division of Warmińsko-Mazurskie voivodship..... 88
Ludność według płci i wieku w 2011 r.	Population by sex and age in 2011 89
Edukacja w roku szkolnym 2011/2012	Education in the 2011/2012 school year 190
Struktura studentów szkół wyższych według kierunków studiów w roku szkolnym 2011/12	Structure of students of higher education institutions by type of school in 2011/12 school year..... 191
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2010 r.	Structure of market agricultural output in 2010..... 191
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	Institutional sectors and their relationships 338
Schemat procesu prywatyzacji	Plan of the privatization process 339

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 28. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 28.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
Znak *	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
„W tym” „Of which”	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Przecinek (,)	—	oznacza liczby prezentujące liczby dziesiętne. <i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	mm	= milimetr
thous.	= thousand		<i>millimetre</i>
mln	= million	cm	= centymetr
	<i>million</i>		<i>centimetre</i>
zł	= złoty	m	= metr
zł	= złoty		<i>metre</i>
szt.	= sztuka	km	= kilometr
pcs	= piece		<i>kilometre</i>
egz	= egzemplarz	m ²	= metr kwadratowy
			<i>square metre</i>
kpl	= komplet	ha	= hektar
			<i>hectare</i>
wol.	= wolumin	km ²	= kilometr kwadratowy
vol.	= volume		<i>square kilometre</i>
μg	= mikrogram	l	= litr
	<i>microgram</i>		<i>litre</i>
g	= gram	hl	= hektolitr
	<i>gram</i>		<i>hectolitre</i>
kg	= kilogram	dm ³	= decymetr sześcienny
	<i>kilogram</i>		<i>cubic decimetre</i>
dt	= decytona	m ³	= metr sześcienny
	<i>deciton</i>		<i>cubic metre</i>
t	= tona	dam ³	= dekametr sześcienny
	<i>tonne</i>		<i>cubic decametre</i>

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	poz.	= pozycja
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	pkt	= punkt
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	ust.	= ustęp
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
PJ	= petadżul <i>petajoule</i>	i in.	= i inni
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne <i>= and the like</i>
h	= godzina <i>hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi <i>= among others</i>
d	= doba	np. <i>e.g.</i>	= na przykład <i>= for example</i>
24h	= 24 hours	tj. <i>i.e.</i>	= to jest <i>= that is</i>
r.	= rok	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy <i>= that is</i>
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych		
brick	= standard brick unit expressing the quantity of wall building materials		
t/r	= ton rocznie	twz.	= tak zwany
t/y	= tonnes per year		
p. u.	= powierzchnia użytkowa	ww.	= wyżej wymieniony
art.	= artykuł <i>article</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
cd.	= ciąg dalszy	S.A.	= Spółka Akcyjna
cont.	= continued		<i>Joint stock company</i>
dok.	= dokończenie	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej
cont.	= continued		<i>Health Care Institution</i>
Lp.	= liczba porządkowa	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial-
No.	= number	NUTS	nych do Celów Statystycznych <i>= Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
Kk	= Kodeks karny	EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza <i>= Economic Commission for Europe</i>
kl.	= klasa	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Office Statistique des Communau- tes Européennes</i>
m.st.	= miasto stołeczne	ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych <i>= United Nations</i>
nr (Nr)	= numer	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>
No.	= number		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w **układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

Zmiany klasyfikacji wynikają z potrzeby harmonizacji statystyk gospodarczych w ramach Unii Europejskiej i zgodności z obowiązującymi standardami na poziomie światowym oraz potrzeby uwzględnienia nowych rodzajów działalności, które pojawiły się w gospodarce w ciągu ostatnich lat.

Wprowadzone zmiany w klasyfikacji PKD 2007 w stosunku do klasyfikacji PKD 2004 wynikają przede wszystkim ze zmian zakresowych, polegających na wprowadzeniu nowych grupowań rodzajów działalności (uwzględnienie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciach rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi.

Spowodowało to, że w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, a w PKD 2004 – 17 sekcji i 62 działy.

Należy również zwrócić uwagę, że w niektórych przypadkach, pomimo niezmiennych nazw poziomów klasyfikacyjnych wg PKD 2007 w stosunku do PKD 2004 – dane mogą być nieporównywalne z poprzednio prezentowanymi (według PKD 2004) ze względu na ww. zmiany.

Do 2002 r. przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych zaliczane były do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” (od 2003 r. zaliczane są do sekcji „Edukacja”).

Dane z rachunków regionalnych zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Dane za lata 2000–2009 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zamieszczone dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

The changes of classification result of the need to harmonize economic statistics in the European Union and the accordance with applicable standards on world level as well as the need to include new types of activities which have appeared in economy over the last years.

The changes introduced to the PKD 2007, in relation to the PKD 2004, result mainly the modifications concerning the scope, consisting in new groupings of types of activity (taking new into consideration, division or aggregation of hitherto), and also in shifts of types of activity between particular classification levels.

In consequence, the PKD 2007 makes distinction between 21 sections and 88 divisions, while the PKD 2004 – between 17 sections and 62 divisions.

It should be noted too, that in certain cases, although the name of classification levels according to the PKD 2007 have remained unchanged, compared to the PKD 2004, data may not be comparable to the one previously presented (according to the PKD 2004), given the abovementioned changes.

Until 2002 nursery schools and pre-primary schools of primary schools were included in the section “Health and social work” (from 2003 they are included in the section “Education”).

Data from regional accounts were calculated in accordance with the Polish Classification of Activities – Nace Rev. 2. Data for the years 2000–2009 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook. Data per capita were calculated on the basis of population number of the Population and Housing Census 2002.

W stosunku do obowiązującej PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

- **przemysł** – sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe” „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,
  - 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
  - 3) według **sektorów własności**:
    - sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
    - sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.
- „Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.
3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:
- do 9 osób,
  - od 10 do 49 osób,
  - powyżej 49 osób.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania

In the Polish version of NACE 2007 an additional grouping was introduced under the item:

- **industry** – sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing” “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”;
- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
  - public sector – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),
  - private sector – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capital (property).

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are

radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja wprowadzona została rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644);

2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU 2008)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293), w miejsce stosowanej do 31 XII 2008 r.

3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);

4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;

5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym, (patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 85). Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i upusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów

grouped; the classification was introduced by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644);

2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008.

3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;

5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

8. Information on the voivodship as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period, (see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 85). The term “urban area” is understood as an area located within the administrative borders of these units, while “rural area” is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services

usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób).

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki)

obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000

ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

Dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

13. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

(e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers).

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
  - 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
  - 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., the number of doctors), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

Note. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- to 2009 – registered for permanent residence,
- since 2010 – de facto population (population actually residing).

Data for 2010 have been changed in comparison with those published in previous edition of the Yearbook.

13. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total”.

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIEDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)

INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007

NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE Rev. 2

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę X	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja X	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)

NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE Rev. 2 (cont.)

działy
divisions

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców X	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

grupa
group

Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R.
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem		
	total	Poland = 100	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY ^a
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION ^a

Powierzchnia w km ²	312679	24173	7,7	Area in km ²
Powiaty	314	19	6,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	2	3,1	Cities with powiat status
Gminy	2479	116	4,7	Gminas
Miasta	908	49	5,4	Towns
Miejscowości wiejskie	52744	3891	7,4	Villages
Sołectwa	40540	2264	5,6	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	57,5	1,2	2,0	particulates
gazowych (z dwutlenkiem węgla) ..	220928,0	1391,2	0,6	gases (with carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^b (stan w dniu 31 XII)	3143	227	7,2	Municipal waste water treatment plants ^b (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2261	157	6,9	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	827	70	8,5	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	123524,1	901,0	0,7	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^c w tys. t	9827,6	327,1	3,3	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^c in thous. t
Wydatki inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment expenditures (current prices):
na ochronę środowiska:				for environmental protection:
w milionach złotych	12158,2	390,4	3,2	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	5,0	x	in % of total investment outlays
na gospodarkę wodną:				for water management:
w milionach złotych	3136,2	112,6	3,6	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,3	1,5	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1159554	39193	3,4	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	301,0	269,7	89,6	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ...	68,7	72,1	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^c Dane szacunkowe.

^a As of 31 XII. ^b Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^c Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)**VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII)	38538447	1452596	3,8	Population (as of 31 XII)
miasta	23385828	862394	3,7	urban areas
wieś	15152619	590202	3,9	rural areas
w tym kobiety	19883870	741045	3,7	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	60	48,8	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyj- nym (stan w dniu 31 XII)	55,8	53,2	95,3	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,34	1,25	x	Natural increase per 1000 popula- tion
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,11	-2,06	x	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13911,2	422,9	3,0	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagro- dzenie brutto w zł	3403,51	2863,29	84,1	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1982,7	107,3	5,4	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,5	20,2	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: rozdzielczej:				Network (as of 31 XII) in km: distribution:
wodociągowej	278300,4	14473,0	5,2	water-line
kanalizacyjnej ^b	117745,6	5358,3	4,6	sewerage ^b
gazowej	135121,3	2688,9	2,0	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13495,4	484,0	3,6	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	350,2	333,2	95,1	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	131,0	4,6	3,5	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,4	3,1	91,2	dwellings
izby	14,8	13,2	89,2	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	364,1	320,2	87,9	usable floor space of dwellings in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z kolektorami. ^c Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

^a By actual workplace and kind of activity, with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010. ^b Including collectors. ^c Data of the National Population and Housing Census 2011.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b :				Pupils and students in schools ^b :
podstawowych	2163399	84995	3,9	primary
gimnazjów.....	1181390	47463	4,0	lower secondary
zasadniczych (zawodowych)	196811	8631	4,4	basic vocational
licea ogólnokształcące ^c	606230	22335	3,7	general secondary ^c
licea profilowane	26220	852	3,2	specialized secondary
technika ^d	531241	21523	4,1	secondary vocational ^d
policealnych.....	330281	11921	3,6	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e	1160509	41056	3,5	Children attending pre-primary education establishments ^e
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	730	637	87,3	per 1000 children aged 3–6

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII

Pracownicy medyczni:				<i>Medical personnel:</i>
lekarze ^f	80358	2647	3,3	<i>doctors^f</i>
dentyści	12797	456	3,6	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^g	186566	6624	3,6	<i>nurses^g</i>
Zakłady opieki zdrowotnej ambula- toryjnej	19151	806	4,2	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne	814	39	4,8	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych ^h	180606	6282	3,5	<i>Beds in general hospitals^h</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ	11713	380	3,2	<i>Public pharmaciesⁱ</i>

^a Bez szkół specjalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 181. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^d Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^e W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie ze specjalnymi. ^f Łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^g Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^h Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

^a Excluding special schools; see general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 181. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c Including supplementary general secondary schools. ^d Including supplementary technical secondary schools. ^e In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points; including special. ^f Including doctors during internship. ^g Include master nurses. ^h Including beds and incubator. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
	total	Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA				
CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII).....	8290	315	3,8	Public libraries (including branches as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w wol.	132421572	4984569	3,8	Public library collections (as of 31 XII) in vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII).....	777	23	3,0	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy	24917921	572130	2,3	Museum and exhibition visitors
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	448	17	3,8	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych	39616332	996250	2,5	Audience in fixed cinemas
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania:				Collective tourist accommodation establishments:
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII).....	606246	37810	6,2	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	21476616	959427	4,5	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO				
AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej w tys. ha	14780,2	1032,7	7,0	Agricultural land in good agricultural condition in thous. ha
pod zasiewami ^a	10576,0	659,1	6,2	sown area ^a
grunty ugorowane	468,4	44,4	9,5	fallow land
uprawy trwałe	390,4	5,1	1,3	permanent crops
w tym sady	362,1	4,6	1,3	of which orchards
łąki i pastwiska	3291,0	322,8	9,8	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów ^a w tys. ha ..	10576,0	659,1	6,2	Sown area ^a in thous. ha:
zboża ogółem	7803,0	449,3	5,8	total cereals
ziemniaki	406,4	10,3	2,5	potatoes
Zbiory w tys. t:				Crop production in thous. t:
zboża ogółem	26767,4	1592,8	6,0	total cereals
ziemniaki	9361,8	217,3	2,3	potatoes
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża ogółem	34,3	35,5	103,5	total cereals
ziemniaki	230	211	91,7	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9143,3	743,5	8,1	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO				
INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1137372,8	26983,4	2,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	29522	18570	62,9	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^b (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^b (current prices):
w milionach złotych	182194,2	4929,1	2,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4729	3392	71,7	per capita in zł

^a Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przysianie (nawozy zielone).^b Zrealizowane przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.^a Excluding permanent crops another than orchards, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^b Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
	total	Poland = 100		
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII				
TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ..	280400,5	12875,8	4,6	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %.....	91,9	93,3	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	18125,5	607,8	3,4	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe	3130,7	97,8	3,1	lorries and road tractors
Placówki pocztowe	8383	440	5,2	Post offices
Telefoniczne łącza główne “:				Fixed main line “:
w tysiącach	6915,3	216,8	3,1	in thousands
na 1000 ludności.....	179,4	149,2	83,2	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne .	5861,1	187,2	31,9	of which standard main line
HANDEL – stan w dniu 31 XII				
TRADE – as of 31 XII				
Sklepy	344982	12694	3,7	Shops
Liczba ludności na 1 sklep.....	112	114	101,8	Population per shop
FINANSE PUBLICZNE				
PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^b				Budgets of gminas ^b
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych.....	75830,7	3547,5	4,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	2926	3076	105,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych.....	79686,9	3757,7	4,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	3075	3258	106,0	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych.....	56859,8	1272,0	2,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	4509	4243	94,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych.....	61510,5	1324,0	2,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	4877	4416	90,5	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych.....	23551,6	1240,3	5,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	909	1075	118,3	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych.....	24058,8	1236,0	5,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	928	1072	115,4	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych.....	15067,1	558,2	3,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	391	384	98,2	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych.....	16338,6	580,5	3,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	424	399	94,2	per capita in zł

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concern operators of the public telecommunication network. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (dok.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
	total	Poland = 100		
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych.....	243346,2	7751,2	3,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	6316	5334	84,5	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych.....	2701110,7	79888,7	3,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	70089	54997	78,5	per capita in zł
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5897	253	4,3	State owned enterprises included in the privatization process ^a
skomercjalizowane	1761	44	2,5	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2195	102	4,7	included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	2117	101	4,8	of which privatized
poddane likwidacji.....	1941	107	5,5	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1122	61	5,4	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII).....	3869897	117172	3,0	Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)
sektor publiczny	121871	5515	4,5	public sector
sektor prywatny	3748026	111657	3,0	private sector
RACHUNKI REGIONALNE W 2010 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2010				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych.....	1416585	38871	2,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	37096	27228	73,4	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych.....	1247651	34235	2,7	in million zlotys
na 1 pracującego w zł	90193	79754	88,4	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych.....	885184	27591	3,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	23180	19327	83,4	per capita in zł

a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zsobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2011; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) w latach 2000–2009 oraz w latach 2010–2011 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej odpowiednio wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) in years 2000–2009 and in years 2010–2011 are based on the revised number of population, which considers respectively the results of Population and Housing Census 2002 and Population and Housing Census 2011. Data for 2010 have been changed in comparison with those published in previous edition of the publication.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA						
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII).....	24203	24173	24173	24173	24173	Area in km ² (as of 31 XII)
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem).....	30,5	22,2	18,6	17,9	18,8	Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of: production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	53,0	52,1	49,0	49,6	48,8	exploitation of water-line system ^b
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ : na potrzeby gospodarki narodowej i ludności.....	5,3	5,1	5,4	5,3	5,4	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ : for needs of the national economy and population
w tym do produkcji przemysłowej.....	1,8	1,3	1,1	1,1	1,1	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^c	95,7	95,4	95,7	99,4	99,7	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności.....	64,5	69,9	72,7	70,8	72,1	Population using ^d waste water treatment plants in % of total population
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t: pyłowych.....	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t: particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	gases (excluding carbon dioxide)
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: pyłowych.....	95,3	96,6	97,2	97,7	97,5	Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced: particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	14,5	2,8	2,6	7,1	2,8	gases (excluding carbon dioxide)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t.....	19,0	25,2	31,2	41,8	37,3	Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^f na 1 mieszkańca w kg.....	353	219 ^g	227 ^g	226 ^g	225 ^g	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^f per capita in kg

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci. c Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. d Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. e Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 9 na str. 55–56. f Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione. g Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. d Estimated data; until 2000 defined as served population. e See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 9 on page 55–56. f Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. g Since 2002 data not comparable with data for previous years due to change in the catalogue of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Wydatki inwestycyjne ^a (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – na:						Investment expenditures ^a (current prices) – in % of total outlays – for:
ochronę środowiska	3,4	3,4	4,4	6,1	5,0	environmental protection
gospodarkę wodną	1,5	1,7	1,7	1,8	1,5	water management
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): ²						Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej.....	53,6	46,2	46,5	46,6	46,7	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	9089	7831	7872	7746	7775	per capita in m ²
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych.....	49413	50234	38841	37666	39193	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	346,7	351,7	272,1	259,0	269,7	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	53,1	70,5	71,6	71,6	72,1	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %
LUDNOŚĆ ^b POPULATION ^b						
Ludność (stan w dniu 31 XII)	1427508	1428601	1427118	1453782	1452596	Population (as of 31 XII)
miasta	860484	857850	854339	864661	862394	urban areas
wieś	567024	570751	572779	589121	590202	rural areas
z liczby ogółem kobiety	729648	731283	731576	741522	741045	of total number females
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII).....	105	105	105	104	104	Females per 100 males (as of 31 XII)
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) ...	59	59	59	60	60	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						Population at age (as of 31 XII):
produkcyjnym.....	859584	915235	929899	950669	947920	working
poprodukcyjnym.....	182130	191273	206036	212996	220198	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności...	5,8	5,5	6,6	5,8	5,3	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności.....	1,3	2,1	2,0	2,0	2,0	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,9	10,3	11,6	10,8	10,2	Live births per 1000 population
Zgony ^c na 1000 ludności.....	8,2	8,7	9,2	8,9	8,9	Deaths ^c per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,7	1,6	2,3	1,9	1,2	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,5	6,4	5,0	4,8	4,7	Infant deaths per 1000 live births
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni.....	69,2	70,0	70,7	71,3	71,5	males
kobiety	78,6	79,4	79,8	80,4	80,7	females
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,7	-2,2	-2,0	-1,9	-2,1	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

^a W 2000 r. określane jako nakłady inwestycyjne. ^b Dane dla 2000 r. i 2010 r. zostały zweryfikowane; patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 89. ^c Łącznie ze zgonami niemowląt.

^a In 2000 defined as investment outlays. ^b Data for 2000 and 2011 have been revised; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 89. ^c Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
RYNEK PRACY LABOUR MARKET						
Pracujący ^a :						<i>Employed persons^a:</i>
ogółem: w tys.....	454,0	396,9	412,0	423,3	422,9	<i>total: in thous.</i>
w tym kobiety	214,2	184,9	192,5	197,7	197,4	<i>of which women</i>
1999 = 100	91,7	81,6	84,8	87,1	87,0	<i>1999 = 100</i>
na 1000 ludności	318	278	289	291	291	<i>per 1000 population</i>
z liczby ogółem w %:						<i>of total number in %:</i>
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	26,6 ^b	17,0	16,2	16,5	16,5	<i>agriculture, forestry and fishing</i>
przemysł i budownictwo ...	26,1 ^b	24,9	29,6	29,7	29,9	<i>industry and construction</i>
pozostałe sekcje	52,7 ^b	58,1	60,0	53,9	53,7	<i>other sections</i>
pracujący w sektorze prywatnym	71,3	71,8	72,9	73,8	74,5	<i>employed persons in private sector</i>
Przeciętne zatrudnienie:						<i>Average paid employment:</i>
w przemyśle:						<i>in industry:</i>
w tysiącach	87,8 ^b	81,6	83,1	84,8	85,4	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności.....	59,8 ^b	57,2	58,2	58,3	58,8	<i>per 1000 population</i>
w budownictwie:						<i>in construction:</i>
w tysiącach	18,8 ^b	15,2	21,6	20,9	20,6	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności.....	12,8 ^b	10,7	15,1	14,3	14,2	<i>per 1000 population</i>
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):						<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>
ogółem: w tys.	158,2	150,9	109,2	105,9	107,3	<i>total: in thous.</i>
1999 = 100	111,0	105,9	76,6	74,4	75,4	<i>1999 = 100</i>
z liczby ogółem w %:						<i>of total number in %:</i>
kobiety	55,6	53,3	51,6	53,0	54,4	<i>women</i>
w wieku do 25 lat	27,3	22,5	22,3	21,7	21,4	<i>up to age 25</i>
pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	48,5	49,7	26,1	28,1	32,7	<i>persons without work for more than 12 months</i>
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	25,8	27,2	20,7	20,0	20,2	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>

^a Stan w dniu 31 XII (w 1999 r. – 30 IX); według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2000 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla 2005–2009 na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne). ^b Według PKD 2004.

^a As of 31 XII (in 1999 – 30 IX); by actual workplace and kind of activity, with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data (for 2000 on the basis of the results the Agricultural Census 1996, for 2005–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable). ^b By PKD 2004.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł.....	1671,17	2015,99	2605,95	2722,00	2863,29	Average monthly gross wages and salaries in zł
1999 = 100.....	113,3	136,7	176,7	184,6	194,2	1999 = 100
w tym: przemysł.....	1702,61 ^f	1881,59	2459,67	2587,50	2742,39	of which: industry
budownictwo.....	1486,12 ^f	1677,73	2225,36	2293,03	2366,04	construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	306,6	297,6	303,9	299,7	297,5	Average number of retirees and pensioners ^a in thous.
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.....	238,4	238,0	252,1	249,6	249,0	from the Social Insurance Fund
rolników indywidualnych.....	68,2	59,7	51,7	50,1	48,5	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł: z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.....	759,05	1019,16	1339,93	1428,63	1501,12	Average monthly gross retirement pay and pension ^b in zł: from the Social Insurance Fund
rolników indywidualnych ^c	602,05	756,55	912,15	955,05	986,78	farmers ^c
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA						
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						Network (as of 31 XII) in km:
rozdziałowej:						distribution:
wodociągowej.....	9253,6	12130,2	13508,7	13951,7	14473,0	water-line
kanalizacyjnej ^d	2541,3	4017,9	4540,0	4794,6	5358,3	sewerage ^d
gazowej.....	.	2406,1	2564,8	2609,8	2688,9	gas-line
Zużycie w gospodarstwach domowych:						Consumption in households:
wody z wodociągów:						water from water-line systems:
w hm ³	48,5	44,4	44,2	44,8	44,5	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	33,8	31,1	30,9	30,8	30,6	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach:						electricity in urban areas:
w GW·h.....	504,6	466,8	587,2	594,2	565,1	in GW·h
na 1 mieszkańca w kW·h....	587,3	544,0	686,8	686,3	654,4	per capita in kW·h
gazu z sieci:						gas from gas-line system:
w hm ³	92,3	95,7	86,5	92,0	86,8	in hm ³
na 1 odbiorcę w m ³	432,1	528,0	488,3	535,1	482,4	per consumer in m ³
Zasoby mieszkaniowe ^e (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):						Dwelling stocks ^e (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):
mieszkania:						dwellings:
w tysiącach.....	421,4	457,9	478,7	483,2	484,0 ^g	in thousands
na 1000 ludności.....	295,2	320,5	335,4	332,4	333,2 ^g	per 1000 population

^a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. ^b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. ^c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. ^d Łącznie z kolektorami. ^e Na podstawie bilansów. ^f Według PKD 2004. ^g Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

^a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. ^b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pension executed on the basis of international agreements; excluding family and nursing benefits. ^c Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund. ^d Including collectors. ^e Based on balances. ^f By PKD 2004. ^g Data of the National Population and Housing Census 2011.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII) (dok.): izby na 1000 ludności ..... powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : na 1000 ludności..... przeciętna 1 mieszkania	1054,0	1184,7	1243,8	1233,9	x	Dwelling stocks ^a (in 2000 – inhabited; as of 31 XII) (cont.): rooms per 1000 population usable floor space of dwell- ings in m ² : per 1000 population average per dwelling
17533,8	20798,5	22117,0	22013,7	x	65,6 ^b	
59,4	64,9	65,9	66,2			
Mieszkania oddane do użytko- wania: mieszkania: w tysiącach ..... na 1000 ludności..... izby na 1000 ludności ..... powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : na 1000 ludności..... przeciętna 1 mieszkania	3,7	4,5	4,9	4,8	4,6	Dwellings completed: dwellings: in thousands per 1000 population rooms per 1000 population usable floor space of dwell- ings in m ² : per 1000 population average per dwelling
2,6	3,1	3,4	3,3	3,1		
8,7	13,1	14,0	13,5	13,2		
174,5	292,2	323,2	314,6	320,2		
67,3	93,8	95,1	96,2	101,8		
EDUKACJA ^c I WYCHOWANIE EDUCATION ^c						
Uczniowie w szkołach ^d (stan na początku roku szkolnego) w tys.: podstawowych ..... gimnazjach ..... specjalnych przysposabiają- cych do pracy ..... zasadniczych zawodowych ..... liceach ogólnokształcących ... uzupełniających liceach ogóln- kształcących ..... liceach profilowanych ..... technikach ..... technikach uzupełniających .. artystycznych ^e ..... policealnych ..... Absolwenci szkół ^d w tys.: podstawowych ..... gimnazjów ..... specjalnych przysposabiają- cych do pracy ..... zasadniczych zawodowych ..... liceów ogólnokształcących..... uzupełniających liceów ogóln- kształcących ..... liceów profilowanych ..... techników ..... techników uzupełniających ... artystycznych ^e ..... policealnych	134,8	107,3	89,2	87,3	86,2	Pupils and students in schools ^d (as of beginning of the school year) in thous.: primary lower secondary special job-training basic vocational general supplementary general se- condary specialized technical supplementary technical se- condary Art ^e post-secondary Graduates of schools ^d in thous.: primary lower secondary special job-training basic vocational general supplementary general se- condary specialized technical supplementary technical se- condary Art ^e post-secondary
49,2	66,4	54,1	51,4	48,7		
x	0,1	0,4	0,4	0,5		
24,3	10,2	10,6	10,0	9,3		
34,4	26,7	23,8	23,0	22,1		
x	0,6	0,1	0,2	0,2		
x	9,2	1,7	1,1	0,9		
38,8	21,7	22,6	22,2	21,4		
x	0,4	0,1	0,1	0,1		
0,5	0,6	0,4	0,4	0,4		
6,4	12,5	11,4	11,9	11,9		
23,5 ^f	19,7	15,9	15,0	.		
x	21,2	17,4	16,5	.		
x	0,0	0,1	0,1	.		
7,8	3,3	3,5	3,2	.		
7,2	8,5	7,7	7,4	.		
x	0,1	0,1	0,0	.		
x	3,0	0,7	0,4	.		
7,3	4,4	4,5	5,1	.		
x	x	0,0	0,0	.		
0,1	0,1	0,1	0,1	.		
2,3	4,3	3,1	3,6	.		

^a Na podstawie bilansów. ^b Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. ^c Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 181. ^d Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^e Dające uprawnienia zawodowe, a od roku szkolnego 2007/2008 ogólnokształcące. ^f Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI.

^a Based on balances. ^b Data of the National Population and Housing Census 2011. ^c See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 181. ^d Excluding schools for adults, except post-secondary schools. ^e Leading to professional certification, from 2007/08 school year secondary. ^f Data include graduates of 8th and 6th class.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2010	2011	SPECIFICATION
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.)						
EDUCATION ^a (cont.)						
Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	45,1	61,4	54,4	49,8	46,5	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.
Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	6,8	12,2	15,6	14,4	14,5	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	16,5	12,3	12,3	13,5	13,0	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.
Absolwenci szkół dla dorosłych ^c w tys.	5,0	4,1	2,5	2,9	3,5	Graduates of schools for adults ^c in thous.
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys.	24,6	22,0	24,5 ^d	27,9 ^d	29,5 ^d	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.
dzieci w tys.: w przedszkolach	23,4	21,2	25,1 ^d	27,5 ^d	29,0 ^d	children in thous.: in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	8,6	8,5	8,0	9,4	12,1	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	319	347	424 ^d	459 ^d	465 ^d	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA						
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE						
Pracownicy medyczni ^{ef} (stan w dniu 31 XII):						Medical personnel ^{ef} (as of 31 XII):
lekarze	2104	2180	2297	2481	2647	doctors
dentyści	185	335	346	481	456	dentists
pielęgniarki ^g	5963	5649	6249	6309	6730	nurses ^g
Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	42,9	42,2	43,1 ^h	41,2 ^h	43,2 ^h	Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1543	1828	1848	1757	1833	In-patients in general hospitals per 10 thous population
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	362	427	550	710	806	Health care institutions (as of 31 XII)
Apteki ⁱ (stan w dniu 31 XII)	268	343	356	370	385	Pharmacies ⁱ (as of 31 XII)
Liczba ludności na 1 aptekę	5327	4165	4009	3929	3773	Population per 1 pharmacy

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 181. ^b Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. ^c Z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 – z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 16 na str. 185. ^d W przedszkolach, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. ^e Łącznie z lekarzami, pielęgniarkami odbywającymi staż. ^f Od 2001 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich. ^g Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^h Łącznie z łózkami i inkubatorami dla dzieci. ⁱ Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 181. ^b Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. ^c From the previous school year, and in 2000/01 schools year – the calendar year; see general notes to the chapter “Education” item 16 on page 185. ^d In nursery schools, pre-primary education groups and pre-primary points. ^e Including doctors, nurses during internship. ^f Since 2001 including individual medical practises and nurses registered at Chamber of Physicians. ^g Including master nurses. ^h Including beds and incubator. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA (dok.)						
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)						
Porady ^a udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						Consultations ^a provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	4,7	5,6	6,2	6,0	6,3	medical
dentystyczne.....	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	dental
Dzieci w żłobkach ^b (w ciągu roku) na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	44	34	29	30	35	Children in nurseries ^b (during the year) per 1000 children up to age 3
KULTURA. TURYSTYKA						
CULTURE. TOURISM						
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) ...	367	348	319	316	315	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3852	3834	3653	3504	3431	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	211	192	162	158	157	Public library borrowers per 1000 population
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						Public library loans in vol.: .....
na 1000 ludności	3891	3491	2972	2903	2929	per 1000 population
na 1 czytelnika.....	18,5	18,2	18,3	18,4	18,7	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,2	1,2	1,3	1,3	1,1	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	255	201	201	202	196	Audience in theatres and music institutions per 1000 population
Muzea (stan w dniu 31 XII).....	18	23	25	27	23	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	294	305	329	372	394	Museum and exhibition visitors per 1000 population
Kina stałe (stan w dniu 31 XII) ..	39	29	23	21	17	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,1	6,0	5,3	5,0	4,3	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	308	257	664	645	686	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:
radiowi	234	232	173	176	175	radio
telewizyjni	230	226	168	171	170	television
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII).....	589	353	390	387	386	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)
w tym hotele	65	85	93	95	97	of which hotels
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności.....	343	262	269	264	260	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population
Korzystający z noclegów na 1000 ludności	586	531	596	630	660	Tourists accommodated per 1000 population

^a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Excluding consultations provided in admission rooms general hospitals. ^b Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY						
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu)						Agricultural land ^a (as of June)
w tys. ha	1264,7	1078,1	1075,7	1055,7 ^b	1052,3	in thous. ha
w tym w dobrej kulturze rolnej						of which in good agricultural
w %	.	.	95,5	92,7 ^b	98,1	condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan						Sown area (as of June)
w czerwcu) w tys. ha	729,7	607,2	648,3	592,9 ^{bc}	659,1 ^c	in thous. ha
w tym w %:						of which in %:
zboża podstawowe (łącznie						basic cereals (including
z mieszankami zbożowymi)	71,8	71,0	68,7	69,5 ^b	66,1	cereal mixed)
w tym: pszenica	23,9	22,4	22,0	24,2 ^b	23,9	of which: wheat
żyto	12,2	5,5	8,1	6,7 ^b	5,5	rye
ziemniaki	4,9	2,4	1,9	1,9 ^b	1,6	potatoes
buraki cukrowe	0,9	0,6	0,5	0,6 ^b	0,4	sugar beets
Zbiory w tys. t:						Crop production in thous. t:
zboża podstawowe (łącznie						basic cereals (including
z mieszankami zbożowymi)	1313,4	1199,8	1571,3	1716,6	1542,1	cereal mixed)
w tym: pszenica	587,1	527,1	596,5	703,8	662,1	of which: wheat
żyto	166,2	69,9	155,0	137,7	96,6	rye
ziemniaki	730,9	264,8	213,0	259,3	217,3	potatoes
buraki cukrowe	219,8	181,3	142,4	175,2	145,7	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:						Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie						basis cereals (including
z mieszankami zbożowymi) ..	25,1	27,8	35,3	41,7	35,4	cereal mixed)
w tym: pszenica	33,6	38,7	41,9	49,0	42,0	of which: wheat
żyto	18,7	21,0	29,3	34,8	26,8	rye
ziemniaki	206	179	175	233	211	potatoes
buraki cukrowe	337	475	487	518	496	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie:						Livestock:
bydło (stan w czerwcu):						cattle (as of June):
w tysiącach sztuk	415,0	407,2	442,0	435,7 ^b	499,5	in thousand heads
na 100 ha użytków rolnych ^d						per 100 ha of agricultural
w szt	33,7	40,8	44,4	41,3 ^b	47,5	land ^d in heads
trzoda chlewna (stan w końcu						pigs (end of July):
lipca):						in thousand heads
w tysiącach sztuk	798,9	880,6	678,7	670,8 ^b	609,0	per 100 ha of agricultural
na 100 ha użytków rolnych ^d						land ^d in heads
w szt	64,9	88,2	68,2	63,5 ^b	57,9	
Produkcja na 1 ha użytków						Production per 1 ha of agricul-
rolnych ^d :						tural land ^d :
żywcza rzeźnego w przeliczeniu						animals for slaughter in terms
na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^e w kg	195,1	227,0	243,5	249,9	262,7	of meat (including fats and
mleka krowiego w l	506,7	812,2	911,1	873,6	894,9	pluck) ^e in kg
						cows' milk in l

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych; w 2010 r. według siedziby użytkownika. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI 2010 r. ^c Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^e Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

^a By administrative borders; excluding non-farm land; in 2010 by the land user's. ^b Data of Agricultural Census as of 30 VI 2010. ^c Excluding permanent crops another than orchards kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. ^e Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)						
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :						Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^a :
ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	596	617	785	696	632	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg
ziemniaki w kg	41	14	9	9	8	potatoes in kg
buraki cukrowe w kg	179	182	143	153	150	sugar beets in kg
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	129	190	203	212	232	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in kg
mleko krowie w l	396	567	706	668	714	cows' milk in l
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ac} w kg:						Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{ac} in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	66,5	90,3	121,1	103,6	120,3	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	125,5	174,3	48,1	39,8	36,3	lime
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt.	3,8 ^d	4,7	5,2	4,9	.	Agricultural tractors (as of June) per 100 ha of agricultural land ^a in units
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha...	732,7	745,6	756,0	761,4	764,1	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						Forest areas (as of 31 XII):
w tysiącach hektarów.....	713,0	725,3	735,4	740,8	743,5	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	29,5	30,0	30,4	30,6	30,8	Forest cover (as of 31 XII) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³ ..	381,0	407,2	433,8	446,7	446,9	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY						
Produkcja sprzedana przemysłu:						Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	12205,1 ^f	15860,5	20321,7	22239,2	26983,4	in million zlotys (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe) ^e	113,7 ^{fg}	.	98,0	113,4	114,5	previous year=100 (constant prices) ^e
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	138986 ^f	194257	244657	262397	315928	per employee in zł (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	8520 ^f	11103	14234	15294	18570	per capita in zł (current prices)

^a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. ^c W roku gospodarczym. ^d Stan w dniu 31 XII. ^e Od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.). ^f Według PKD 2004. ^g Ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.).

^a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land; in 2010 data of Agricultural Census. ^b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. ^c In farming year. ^d As of 31 XII. ^e Since 2006 were adopted – 2005 constant prices (2005 average current prices). ^f By NACE 2004. ^g 1995 constant prices (1995 average current prices).

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):						Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	1516,3 ^d	2870,8	3756,1	3909,7	4033,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1064 ^d	2010	2631	2689	2776	per capita in zł
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe:						Railway lines operated – standard gauge:
w kilometrach	1461	1209	1207	1215	1238	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,0	5,0	5,0	5,0	5,1	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamieskie):						Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	12257	12352	12447	12644	12876	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	50,6	51,1	51,5	52,3	53,2	per 100 km ² of total area in km
Samochody osobowe zarejestrowane:						Registered passenger cars:
w tysiącach sztuk	221,0	376,2	551,9	578,3	607,8	in thousand units
na 1000 ludności	155	263	387	398	418	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b :						Post offices ^b :
w liczbach bezwzględnych	437	391	414	424	440	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	3,1	2,7	2,9	2,9	3,0	per 10 thous. population
Telefoniczne łącza główne ^c :						Telephone main line ^c :
w tysiącach	368,9	410,1	272,8	249,8	216,8	in thousands
na 1000 ludności	258,4	287,1	191,2	171,8	149,2	per 1000 population
HANDEL TRADE						
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						Retail sales (current prices):
w milionach złotych	8854,0	11313,1	11723,2	11566,6	12994,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	6039	7920	8211	7954	8943	per capita in zł
Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys. ..	16,8	12,4	15,1	12,8	12,7	Shops (as of 31 XII) in thous.
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	85	115	95	114	114	Population (as of 31 XII) per shop

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.
^b W 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^d Według PKD 2004.

^a Realized on the basis of the contract by construction entities which have head office on territory of Voivodship.
^b In 2000 post offices and telecommunication service offices. ^c Data concern operators of the public telecommunication network. ^d By NACE 2004.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE						
Budżety gmin ^a						Budgets of gminas ^a
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych.....	1370,9	2122,5	2963,6	3329,0	3547,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1203	1883	2635	2886	3076	per capita in zł
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych.....	1427,2	2120,6	3212,2	3808,4	3757,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1253	1881	2856	3302	3258	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu						Budgets of cities with powiat status
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych.....	566,5	789,7	1068,0	1153,0	1272,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1932	2622	3527	3835	4243	per capita in zł
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych.....	587,6	791,2	1155,7	1314,8	1324,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	2003	2627	3817	4373	4416	per capita in zł
Budżety powiatów						Budgets of powiats
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych.....	634,0	743,0	1093,5	1209,5	1240,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	557	659	972	1049	1075	per capita in zł
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych.....	647,8	765,3	1139,1	1258,6	1236,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	569	679	1013	1091	1072	per capita in zł
Budżet województwa						Budget of voivodship
Dochody:						Revenue:
w milionach złotych.....	122,5	231,3	785,2	520,4	558,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	86	162	550	358	384	per capita in zł
Wydatki:						Expenditure:
w milionach złotych.....	137,1	291,1	811,1	541,4	580,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	96	204	568	372	399	per capita in zł
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^b INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^b						
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						Investment outlays (current prices):
w milionach złotych.....	2643,4	3906,4	5854,5	6548,3	7751,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	1845	2735	4101	4503	5334	per capita in zł
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						Share in investment outlays (current prices) in %:
rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa.....	.	.	3,9	3,8	3,9	agriculture, forestry and fishing
przemysłu.....	.	.	32,3	25,0	23,7	industry
budownictwa.....	.	.	3,0	2,4	1,3	construction
handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	.	.	8,7	6,2	4,4	trade; repair of motor vehicles ^Δ
transportu i gospodarki magazynowej.....	.	.	19,1	27,5	32,7	transportation and storage
obsługi rynku nieruchomości ^Δ	.	.	14,2	12,1	10,7	real estate activities

^a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 320 i ust. 5 na str. 322.

^a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Since 2002 data not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 320 and item 5 on page 322.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a (cont.)						
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): w milionach złotych.....	45691,8	56676,4	69448,8	73617,5	79888,7	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	32008	39673	48664	50639	54997	per capita in zł
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:
rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	.	.	10,7	10,2	9,7	agriculture, forestry and fishing
przemysłu	.	.	26,5	26,6	27,1	industry
budownictwa	.	.	1,5	1,4	1,4	construction
handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	.	.	4,5	4,3	4,4	trade; repair of motor vehicles ^Δ
transportu i gospodarki magazynowej	.	.	20,3	20,4	20,7	transportation and storage
obsługi rynku nieruchomości ^Δ	.	.	20,4	20,2	19,7	real estate activities
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGION ^b – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGION REGISTER ^b – as of 31 XII						
Ogółem: w tysiącach	102,7	110,1	114,8	119,0	117,2	Total: in thousands
na 1000 ludności	71,9	77,1	80,5	81,9	80,7	per 1000 population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej:						Legal persons and organizational entities without legal personality:
w tysiącach	22,7	27,6	30,2	31,3	32,0	in thousands
1999 = 100	110,3	138,2	146,7	152,0	155,4	1999 = 100
w tym:						of which:
przedsiębiorstwa państwowe...	74	25	5	4	4	state owned enterprises
spółdzielnie	788	735	695	695	698	co-operatives
spółki handlowe	3591	5080	5749	6043	6409	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	733	851	939	945	963	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	8223	6872	6491	6532	6548	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:						Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	80,0	82,4	84,6	87,7	85,2	in thousands
1999 = 100	105,0	108,2	111,1	115,2	111,2	1999 = 100
na 1000 ludności	56,1	57,7	59,3	60,4	58,6	per 1000 population
RACHUNKI REGIONALNE ^c REGIONAL ACCOUNTS ^c						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):						Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych.....	21790	28125	37160	38871	.	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	15287	19689	26029	27228	.	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):						Gross value added (current prices):
w milionach złotych.....	19385	24779	33024	34235	.	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	13600	17347	23131	23981	.	per capita in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:						Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych.....	16817	20514	26249	27591	.	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	11798	14361	18386	19327	.	per capita in zł

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 320 i ust. 5 na str. 322. ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^c Dane za lata 2000–2009 skorygowano; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 12-14 na str. 333.

^a Since 2002 data not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 320 and item 5 on page 322. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture. ^c Data for the years 2000–2009 have been adjusted; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12-14 on page 333.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna).....	Frombork	54°27'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna).....	Ilowo-Osada	53°08'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia).....	Kisielice	19°08'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia).....	Dubeninki	22°48'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ.....	x	1°19'	148	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	3°40'	242	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.
S o u r c e: data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 2. POWIERZCHNIA^a I GRANICE
AREA^a AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	24173	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km.....	978	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Rosją.....	209	21,4	<i>with Russia</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
pomorskim	195	19,9	<i>pomorskie</i>
kujawsko-pomorskim	131	13,4	<i>kujawsko-pomorskie</i>
mazowieckim	218	22,3	<i>mazowieckie</i>
podlaskim	225	23,0	<i>podlaskie</i>

^a Stan w dniu 1.01.2011 r.
Ź r ó d ł o: dane szacunkowe Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.
^a As of 01.01.2011
S o u r c e: estimated data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt – Wysoka Wieś – Dylewska Góra	Ostróda	312	<i>Highest point – Wysoka Wieś – Dylewska Góra</i>
Najniżej położony punkt – Raczki Elbląskie	Elbląg	-1,8	<i>Lowest point – Raczki Elbląskie</i>
Najwyżej położona miejscowość – Olecko	Olecko	165	<i>Highest located town – Olecko</i>
Najniżej położona miejscowość – Żółwiniec ...	Markusy	-1,3	<i>Lowest located town – Żółwiniec</i>

Źródło: dane Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.

Source: data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 4. **WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA**
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA <i>LAKES</i>	Powierzchnia w km ² <i>Area in km²</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth in m</i>
WEDŁUG POWIERZCHNI <i>BY AREA</i>		
Śniardwy ^a	113,4	23,4
Mamry ^b	102,8	43,8
Jeziorak	32,2	12,0
Niegoscin	26,0	39,7
Roś	18,9	31,8
Tały-Ryńskie	18,3	50,8
Nidzkie	18,2	23,7
Drużno	14,5	3,0
Selment Wielki	12,7	21,9
Narie	12,4	43,8
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI <i>BY DEPTH</i>		
Wukśniki	1,2	68,0
Babięty Wielkie	2,5	65,0
Eckie	3,8	58,2
Piłakno	2,6	56,6

^a Śniardwy z zatokami: Seksty, Kaczerajno, Warnołty. ^b System wodny jeziora Mamry: Mamry, Świącajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Śniardwy with bays: Seksty, Kaczerajno, Warnołty. ^b Water system of Lake Mamry: Mamry, Świącajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

LATA <i>YEARS</i>	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air tempera- tures in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipi- tation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind veloci- ty in m/s</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach " <i>Average cloudiness in octants "</i>
METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS				
Olsztyn 2000	8,7	607	2,5	5,2
2005	7,6	518	3,1	5,0
2010	6,7	753	3,0	5,4
2011	8,2	617	3,2	5,1

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

2. Dane o gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266, z późniejszymi zmianami). Ustawa ta chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Do 2008 r., zgodnie z art. 12 ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu na jej obszarze ochroną również grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położonych w granicach administracyjnych miast.

3. Dane o gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

1. Information regarding the **geodesic status and directions in land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

2. Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266, with later amendments). The Law protect all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V-VI quality classes, originating from mineral-derived soils. Until 2008, in accordance with Art. 12, item 15 of the Law, a gmina council might also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

3. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

4. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

5. Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w stałych przekrojach pomiarowo-kontrolnych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ocenę jakości wód przeprowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 VIII 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1008). Ocena wykonana przez Wojewódzki Inspektorat jest oceną wstępną.

6. Dane dotyczące oceny sanitarnej wodociągów oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417, z późniejszymi zmianami); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się **dwie kategorie urządzeń**: dostarczające wodę dobrą, tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym i wodę złą, tj. niespełniającą tych wymagań.

7. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 4, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

4. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as completing fish ponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces etc.).

5. The purity of rivers is specified according to the results of measurements conducted in the permanent control points by the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Olsztyn. Evaluation of water quality was conducted in accordance with the regulation of the Minister of Environment, dated 20 VIII 2008 regarding classification method of condition of surface water uniform parts (Journal of Law No. 162, item 1008). Evaluation conducted by the Voivodship Inspectorate is a preliminary one.

6. Data concerning the sanitary evaluation of waterline system as well as the quality of water drawn from these facilities are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417, with later amendments); data are compiled on the basis of the results of local and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations.

Water-line system is divided into groups according to their 24 hour capacity. On the basis of the results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, **two categories of facilities**: supplying good water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad water (i.e. not meeting sanitary requirements) are distinguished.

7. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 4, points 1) and 3). Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

W 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi. W przypadku, gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

8. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami). Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność danych i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment, of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

In 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Sewage sludge from waste water treatment plants are understood as sludge from fermentation chambers and other installations, used for purifying waste water.

Data concerning **the population using waste treatment plants** is given on the basis of estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of waste treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of waste treatment plant.

8. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments). The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla), określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 X 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217).

Dane o **emisji pyłów i gazów** obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hał produkcyjnych itp.).

9. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do Ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010 Nr 185, poz. 1243), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest zobowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r. W 2000 r. informację opracowano na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Data regarding **particulate emissions** concern particulates: from the combustion of fuels, from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide), defined in the decree of the Council of Ministers, dated 14 X 2008, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 196, item 1217).

Data regarding **particulate and gas emission** include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

9. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law on Waste of 27 IV 2001 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243), which the holder discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002. In 2000 information was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

10. Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

11. Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania oraz popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

12. Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o różnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

13. Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

*Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.*

*Data on **municipal waste** concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.*

Information on municipal waste is issued in accordance with the regulation of Minister of Environment of 27 IX 2001 concerning catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

***Reclaimed waste disposal sites** are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.*

***10. Nature reserves** include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.*

***11. Landscape parks** are areas protected because of their natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularization and dissemination of these values in conditions of sustainable development.*

***12. Protected landscape areas** include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions of satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.*

***13. Documentation sites** are invisible on the surface or possible to be distinguished, important in scientific and educational terms — places of occurrence of geological formations, concentrations of fossils or mineral formations, caves or rock shelters along with silt-covered grounds and fragments of active or closed surface and underground excavations.*

14. Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

15. Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

16. Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

17. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

18. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

14. Ecological areas are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of tree and shrubs, swamps, peat-bogs, dunes, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, habitats of rare or protected species etc.

15. Landscape – nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic values.

16. Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

17. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

18. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from: fees for the use of the natural environment (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground); fines for violating environmental protection requirements; repayments of loans granted for investors; payments for exclusion of agricultural land from production as well as other payments established by territorial organs of government and local self-government administration.

TABL. 1 (6). **STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS^a AND USE OF THE VOIVODSHIP LAND

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2011 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2011</i>	
Powierzchnia ogólna^c	2417347	1,66*	2417347	1,66	-	Total area^c
w tym:						of which:
Użytki rolne.....	1322589	0,91*	1319030	0,91	-3559	Agricultural land
w tym:						of which:
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwale.....	1284762	0,88*	1281232	0,88	-3530	arable land, orchards, permanent meadows and pastures
grunty rolne zabudowane	25684	0,02	25461	0,02	-223	agricultural built-up areas
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione.....	783286	0,54*	785635	0,54	2349	Forest land as well as woody and bushy land
Grunty zabudowane i zurbanizowane.....	87467	0,06	88163	0,06	696	Built-up and urbanized areas
w tym:						of which:
tereny mieszkaniowe	12242	0,01	12478	0,01	236	residential areas
tereny przemysłowe.....	3066	0,00	3131	0,00	65	industrial areas
tereny komunikacyjne.....	59681	0,04	59981	0,04	300	transport areas
użytki kopalne.....	967	0,00	963	0,00	-4	minerals
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	121107	0,08	121126	0,08	19	Lands under surface waters
plynącymi	117512	0,08	117993	0,08	481	flowing
stojącymi	3595	0,00	3133	0,00	-462	standing
Nie użytki.....	76304	0,05	76219	0,05	-85	Wasteland

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 51. ^b Stan ludności w dniu 31 XII. ^c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) wraz z częścią morskich wód wewnętrznych: 1 I 2011-17454 ha, 1 I 2012-17456 ha.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See general notes, item 1 on page 51. ^b Population as of 31 XII. ^c Land area (including inland waters) and part of sea internal waters: 1 I 2011-17454 ha, 1 I 2012-17456 ha.

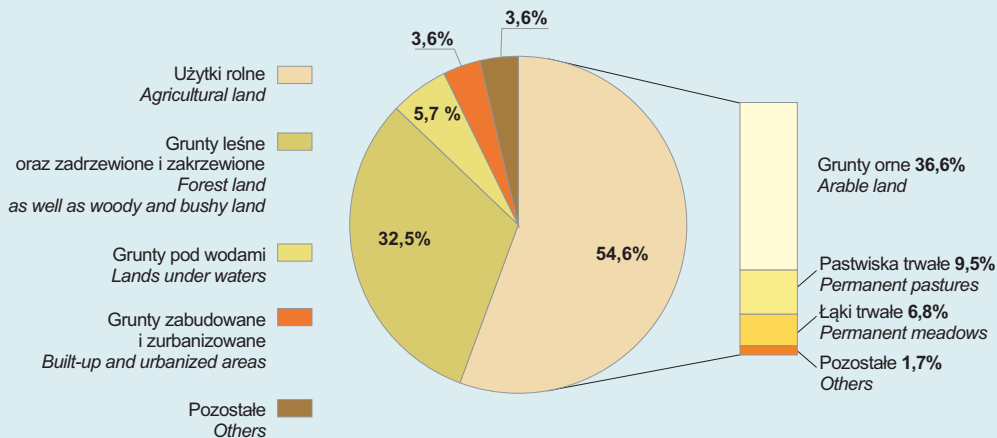
Source: data of Central Geodesy and Cartography Office.

KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI GEODEZYJNEJ WOJEWÓDZTWA W 2012 R.

Stan w dniu 1 I

DIRECTIONS OF USE OF THE VOIVODSHIP GEODESIC LAND IN 2012

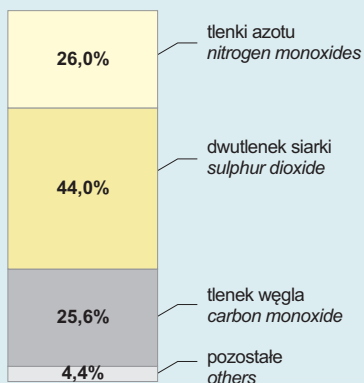
As of 1 I

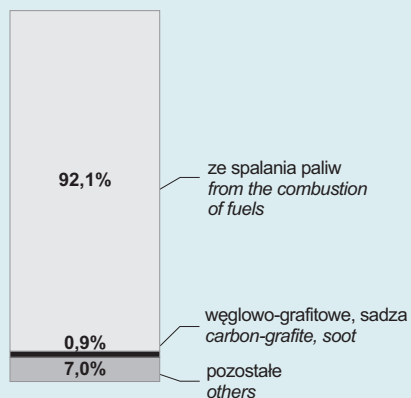
EMISJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W 2011 R.

EMISSION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS IN 2011

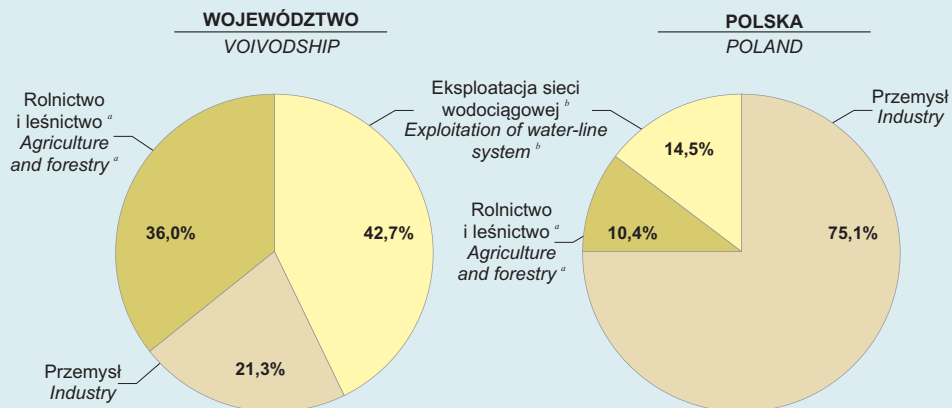
**Zanieczyszczenia gazowe
(bez CO₂)**
Gas pollutants
(excluding carbon dioxide)

Zanieczyszczenia pyłowe
Particulate pollutants

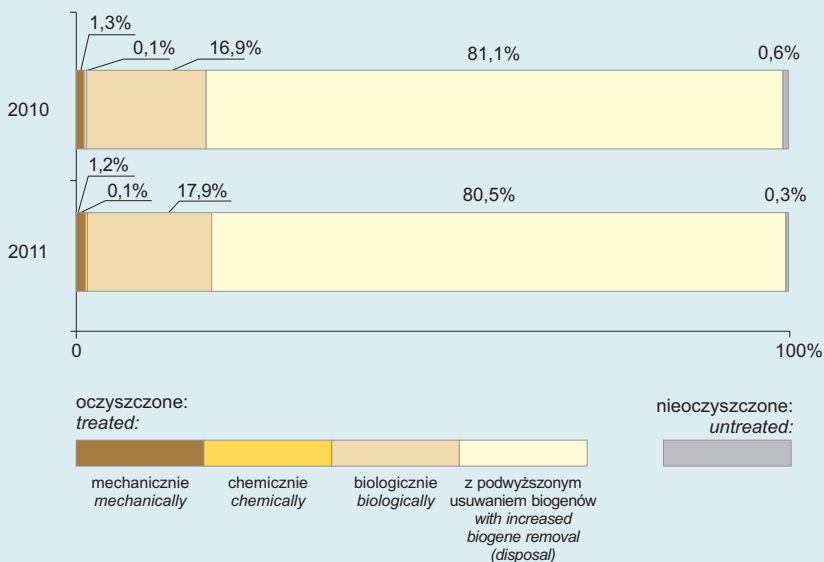
ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2011 R.
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2011

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełniania stawów rybnych.
^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for completing of fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZENIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

TABL. 2 (7). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha in ha				
O G Ó Ł E M	49	191	147	122	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne	34	174	142	110	Agricultural land
W tym użytki rolne	22	131	86	49	Of which agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
I-III	21	32	20	19	I-III
IV ^b	1	91	66	30	IV ^b
V i VI oraz VI RZ i PsZ	-	8	-	-	V and VI as well as VI RZ and PsZ
Grunty leśne	15	17	5	12	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	6	36	45	60	Residential areas
Na tereny przemysłowe	1	110	25	17	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne ..	16	7	1	2	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	4	21	43	18	Minerals
Na inne cele	22	18	33	25	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. ^b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. ^b Agricultural land of mineral and organic origin.

S o u r c e: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (8). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII).....	4685	4950	4711	4695	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	4630	4828	4548	4541	devastated
zdegradowane	55	122	163	154	degraded
Grunty (w ciągu roku): zrekultywowane	169	33	179	90	Land (during the year): reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	33	16	34	25	agricultural
leśne	136	17	145	65	forest
zagospodarowane	37	10	3	6	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (9). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	143,8	136,3	142,6	144,3	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	43,9	30,2	25,5	27,1	18,8	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	32,7	20,4	16,4	17,2	11,9	surface
podziemne	11,2	9,8	9,1	9,9	6,9	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełniania stawów rybnych	23,7	35,0	46,3	46,7	32,4	Irrigation in agriculture, forestry as well as completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a ..	76,2	71,1	70,7	70,4	48,8	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	waters: surface
podziemne	76,1	70,9	70,5	70,3	48,7	underground

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (10). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	129,5	122,4	128,8	129,9	100,0	T O T A L
Przemysł	43,9	30,5	26,4	27,7	21,3	Industry
w tym na cele produkcyjne	18,2	14,1	12,1	13,4	10,3	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	23,7	35,0	46,3	46,7	36,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	61,8	56,9	56,1	55,4	42,7	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (11). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	5752	3847	3069	3057	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	1172	1329	1597	1520	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	23726	35035	46339	46717	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych.....	7298	9234	8761	8884	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	1,3	2,4	2,9	2,9	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	16428	25801	37578	37833	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	14,0	19,4	23,5	24,9	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. *b* O powierzchni co najmniej 10 ha. *c* Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 20 ha and more. *b* Area of 10 ha and more. *c* Including waste water withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (12). **WYNIKI KLASYFIKACJI RZEK BADANYCH ^a**
CLASSIFICATION RESULTS OF SURVEYED RIVERS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Badane rzeki <i>Controlled rivers</i>	Przekroje pomiarowo-kontrolne <i>Controlling and measuring cross-sections</i>	Ocena stanu/potencjału ekologicznego <i>Evaluation of the ecological status/potential</i>					
			bardzo dobry <i>very good</i>	dobry <i>good</i>	umiarkowany <i>moderate</i>	słaby <i>poor</i>	zły <i>bad</i>	
			w % przekrojów pomiarowo-kontrolnych odpowiadających danej ocenie stanu/potencjału ekologicznego <i>in % of controlling and measuring cross-sections coming up to a given evaluation of the ecological status/potential</i>					
Ocena ogólna	2010	34	18	5,6	33,3	61,1	-	-
<i>Total evaluation</i>	2011	23	22	-	50,0	45,5	-	4.5

a Przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.

a By the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Olsztyn.

TABL. 8 (13). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION
FROM WATERWORKS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę <i>Population^a – in % of population using facilities – supplied with water</i>				SPECIFICATION
		odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>		nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>non meeting sanitary requirements</i>		
		miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:						<i>Waterworks with a capacity of m³/24h:</i>
poniżej 100	2005	91,2	76,9	8,8	23,1	<i>below 100</i>
	2010	86,7		13,3		
	2011	90,3		9,7		
100–1000.....	2005	68,1	78,0	31,9	22,0	<i>100–1000</i>
	2010	87,3		12,7		
	2011	92,7		7,3		
1001–10000.....	2005	69,3	-	30,7	-	<i>1001–10000</i>
	2010	87,6		12,4		
	2011	82,6		17,4		
10001–100000.....	2005	92,2	-	7,8	-	<i>10001–100000</i>
	2010	100,0		-		
	2011	100,0		-		
powyżej 100000.....	2005	-	-	-	-	<i>over 100000</i>
	2010	-		-		
	2011	-		-		

^a Według szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 9 (14). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	83,6	67,1	65,8	64,1	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	29,4	19,0	18,7	18,3	28,5	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	26,0	15,9	15,7	15,5	24,2	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	54,2	48,1	47,1	45,8	71,5	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	57,7	51,2	50,1	48,6	75,8	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	55,2	48,8	49,8	48,4	75,5	treated
mechanicznie	0,9	0,6	0,7	0,6	0,9	mechanically
chemicznie	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	chemically
biologicznie	27,3	9,3	8,5	8,7	13,6	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	26,8	38,9	40,6	39,1	61,0	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	2,5	2,3	0,3	0,2	0,2	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,3	0,4	0,2	0,2	0,2	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	2,1	2,0	0,1	-	-	discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

^a Including cooling water and polluted water from mine drainage as well as building constructions, and polluted drop water.

TABL. 10 (15). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2010	2011	ENTITIES
O G Ó Ł E M	159	110	93	92	T O T A L
Odrowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	66	39	29	32	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	56	35	22	23	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości ...	55	31	22	22	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	1	4	-	1	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	10	4	7	9	not possessing waste water treatment plants
Odrowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	93	71	64	60	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 11 (16). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	71	24	3	38	6	Number
	2005	40	14	2	19	5	
	2010	18	5	1	9	3	
	2011	21	4	1	13	3	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	79,2	64,4	1,3	9,7	3,7	Capacity in dam ³ /24h
	2005	57,5	45,2	0,9	7,9	3,5	
	2010	52,6	42,2	0,7	6,2	3,5	
	2011	52,4	42,2	0,7	6,2	3,4	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba	2000	134	5	5	85	39	Number
	2005	192	4	x	129	59	
	2010	218	-	x	150	68	
	2011	227	-	x	157	70	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	401,7	1,3	0,8	179,4 ^b	220,2	Capacity in dam ³ /24h
	2005	389,6	0,1	x	63,9 ^b	325,6	
	2010	320,2	-	x	59,2 ^b	261,0	
	2011	320,9	-	x	60,1 ^b	260,8	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	64,5	0,2	0,3	31,7	32,2	Population using ^c waste water treatment plants in % of total population
	2005	69,9	0,1	x	15,5	54,3	
	2010	70,8 *	-	x	14,9 *	55,9 *	
	2011	72,1	-	x	15,1	57,0	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi ogólne ust. 7 na str. 52–54. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; see general notes item 7 on page 52–54. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 12 (17). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII).....	49	42	49	49	<i>Plants generating substantial air pollution" (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych.....	37	32	35	35	<i>particulates</i>
gazowych.....	4	5	7	6	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	20	17	16	14	<i>particulates</i>
gazów	19	12	13	12	<i>gases</i>
imisji	47	42	45	47	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych.....	2,5	1,9	1,2	1,2	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	2,3	1,8	1,1	1,1	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	15,3	10,6	9,6	8,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	7,4	4,6	4,1	3,9	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla.....	3,7	3,2	2,7	2,3	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	3,6	2,4	2,6	2,3	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w tonach:					<i>per 1 km² in tonnes:</i>
pyłowych.....	0,1	0,1	0,0	0,0	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	0,6	0,4	0,4	0,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	50,3	54,3	49,9	46,6	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	2,6	0,3	0,7	0,3	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	95,3	96,6	97,7	97,5	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	14,5	2,8	7,1	2,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases simultaneously.*

TABL. 13 (18). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multi-cyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofilters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII EQUIPMENT – as of 31 XII							
OGÓŁEM ..... TOTAL	2000	162	34	49	8	29	27
	2005	122	31	47	8	19	36
	2010	116	43	100	9	1	52
	2011	109	44	99	8	1	49
Skuteczność: Efficiency:							
niska ..... <i>low</i>	2000	9	9	6	-	-	x
	2005	4	9	3	-	-	x
	2010	15	8	3	-	-	x
	2011	14	7	3	-	-	x
średnia ..... <i>moderate</i>	2000	68	13	12	-	28	x
	2005	68	8	17	1	18	x
	2010	49	10	22	1	-	x
	2011	45	13	21	-	-	x
wysoka ..... <i>high</i>	2000	85	12	31	8	1	x
	2005	50	14	27	7	1	x
	2010	52	25	75	8	1	x
	2011	50	24	75	8	1	x
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM ..... TOTAL	2000	2428	1182	601	1127	368	227
	2005	1750	866	586	1127	235	272
	2010	1749	1081	1349	1234	36	409
	2011	1423	1016	1338	987	36	391
Skuteczność: Efficiency:							
niska ..... <i>low</i>	2000	470	52	136	-	-	x
	2005	60	52	18	-	-	x
	2010	316	153	58	-	-	x
	2011	62	72	58	-	-	x
średnia ..... <i>moderate</i>	2000	399	966	355	-	332	x
	2005	501	129	223	247	199	x
	2010	562	58	240	247	-	x
	2011	549	242	226	-	-	x
wysoka ..... <i>high</i>	2000	1559	164	110	1127	36	x
	2005	1189	685	345	880	36	x
	2010	871	870	1051	987	36	x
	2011	812	702	1054	987	36	x

TABL. 14 (19). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII).....	49	62	74	76	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	459,6	609,3	1010,8	901,0	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	344,6	545,6	895,5	761,5	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	94,5	42,4	31,7	37,4	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	20,2	8,3	7,2	3,9	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	20,5	21,3	83,6	102,1	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % of generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	75,0	89,5	88,6	84,5	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	20,6	7,0	3,1	4,2	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	4,4	1,4	0,7	0,4	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	4,5	3,5	8,3	11,3	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	1554,7	1319,1	1227,4	1213,0	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	2,6	11,1	0,3	0,5	<i>Waste recovered^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
nie zrehabilitowane (stan w końcu roku)	17,7	6,9	9,4	7,5	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrehabilitowane (w ciągu roku).....	3,9	2,1	0,8	-	<i>reclaimed (during the year)</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 55–56. ^b Do 2001 r. – wykorzystane. ^c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^d Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. ^e Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 9 on page 55–56. ^b Until 2001 – utilized. ^c On own plant grounds and other land. ^d Until 2001 – accumulated temporarily. ^e On own plant grounds.

TABL. 15 (20). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2011 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotych- czas składowa- ne (nagroma- dzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
	w tys. t in thous. t			
OGÓŁEM	901,0	761,5	1213,0	TOTAL
w tym:				of which:
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	9,0	8,7	-	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla	42,1	42,1	1178,3	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	42,1	40,9	-	Slag, furnace ash and particu- lates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 55–56. ^b W ciągu roku. ^c Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 9 on page 55–56. ^b During the year. ^c On own plant grounds.

TABL. 16 (21). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE
CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
	w ha in ha				w % po- wierzchni ogólnej woje- wództwa <i>in % of total area of the voivodship</i>	na 1 miesz- kańca w m ² <i>per capita in m²</i>	
O G Ó Ł E M ^a	1297517,9	1118802,0	1126155,3	1129431,6	46,7	7775	TOTAL^a
Rezerваты przyro- dy ^b	28043,5	29817,3	31229,4	31247,9	1,3	215	Nature reserves ^b
Parki krajobra- zowe ^{bc}	140234,5	140089,0	139399,0	139399,0	5,8	960	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronione- go krajobrazu ^c	1112189,7	925562,7	929281,8	932176,2	38,6	6417	Areas of protected landscape ^c
Stanowiska doku- mentacyjne	2,0	2,0	2,0	2,0	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodni- czo-krajobrazowe.	13118,2	20283,1	21388,1	21388,1	0,9	147	Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne..	3930,0	3047,9	4855,0	5218,4	0,2	36	Ecological areas

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Including those created on the basis of gmina resolutions. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 17 (22). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

SCENIC PARKS

As of 31 XII

L A T A Y E A R S PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SCENIC PARKS ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
w ha in ha					
O G Ó Ł E M	2000	145425,4	78199,6	37095,3	24405,2
T O T A L	2005	145425,4	78199,6	37095,3	24405,2
	2010	144931,4	79044,8	33282,0	24618,5
	2011	144931,4	79044,8	33282,0	24618,5
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza					
łławskiego i Wzgórz Dylewskich ^c		29555,9	17330,7	6309,2	4619,8
Pojezierza łławskiego		22404,7	13383,9	3580,8	4601,9
Wzgórz Dylewskich		7151,2	3946,8	2728,4	17,9
Mazurski		53655,0	26140,0	8100,0	18015,0
Welski		20444,0	7973,2	9608,7	1022,2
Puszczy Rominckiej		14620,0	10534,3	2341,3	228,3
Wysoczyzny Elbląskiej		13732,0	7003,3	5080,8	137,3
Górznieńsko-Lidzbarski ^c		8588,5	6618,3	1471,0	75,9
Brodnicki ^c		4336,0	3445,0	371,0	520,0

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in the voivodship. ^b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. ^c Area of parks on the area of the voivodship.

TABL. 18 (23). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty Objects	Powierzchnia Area			SPECIFICATION
			ogółem total	rezerwatów reserves		
				ściśle ^a strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b	
OGÓŁEM	2000	97	28043,5	131,1	27912,4	TOTAL
	2005	102	29817,3	131,1	29686,2	
	2010	108	31229,4	131,1	31098,3	
	2011	108	31247,9	131,1	31116,8	
Faunistyczne		31	14394,4	-	14394,4	Fauna
Krajobrazowe		10	7875,6	-	7875,6	Scenic
Leśne		35	5132,7	-	5132,7	Forest
Torfowiskowe		17	1764,0	130,7	1633,3	Peat-bog
Florystyczne		9	228,9	0,4	228,5	Flora
Wodne		4	1815,9	-	1815,9	Water
Przyrody nieożywionej		1	24,0	-	24,0	Inanimate nature
Stepowe		1	12,4	-	12,4	Steppe

^a Rezerваты, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. ^b Rezerваты, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

^a Reserves in which all forms of nature are protected and any economic activity is prohibited. ^b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19 (24). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clusters	Głazy narzuto- we Erratic boulders	Skalki, groty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and others	Aleje Alleys
O G Ó Ł E M	2000	2253	1825	244	126	6	52
T O T A L	2005	2432	1762	363	209	8	90
	2010	2576	2155	210	108	37	66
	2011	2573	2152	210	108	37	66

TABL. 20 (25). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono		Wpłynęło		SPECIFICATION
	Administered		Income		
	w tys. zł	in thous. zł			
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ					
ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
Opłaty ^a	2000	22219,2	24119,3	22548,0	Payments ^a
	2005	.	42119,1	19358,6	
	2010	.	12553,7	3551,3	
	2011	.	42382,1	1256,3	
w tym za:					of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód ..		.	9583,8		Waste water management and protec- tion of water
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu		.	12553,7		Protection of atmospheric air and climate
Gospodarkę odpadami		.	19358,6		Waste management
Kary ^b za naruszenie wyma- gań w zakresie ochrony środowiska	2000	2938,1	477,1	302,3	Fines ^b for violating environmental protection requirements
	2005	9094,0	120,9		
	2010	1874,3			
	2011	721,3	129,1		
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		537,2	79,5		Norms of discharging waste water into waters or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza		53,8	2,5		Permissible emissions of air pollutants
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH					
AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND					
O G Ó Ł E M – opłaty za wyłączenie gruntów rol- nych na cele nierolnicze	2000	1656,6	1562,9		T O T A L – payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	1316,2	1289,8		
	2010	3041,6	3551,3		
	2011	1256,2	1256,3		
w tym:					of which:
Roczne		1116,7	1142,1		Annual
Jednorazowe		139,0	91,9		One-time

^a Bez opłat za wydobywanie kopalin. ^b W zakresie wymierzonych kar dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Excluding fees for mining. ^b In regard to inflicted fines data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Olsztyn.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management – data of the Administration of National Fund for Environmental Protection and Water Management, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (26). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	57723,3	59138,0	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	10654,6	5481,7	9,3	Protection of atmospheric air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	29129,1	35081,8	59,3	Waste water management and protection of water
Gospodarka odpadami	12521,4	18255,4	30,9	Waste management
Pozostałe	5418,2	319,0	0,5	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (27). **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	91081,3	131184,8	402206,6	390364,6	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	20756,6	24109,2	65195,5	67776,7	Protection of air and climate
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	16145,8	7226,7	2912,7	10347,6	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	61638,9	90709,9	308094,0	215355,1	Waste water management and protection of water
w tym wydatki na: oczyszczanie ścieków komunalnych	23628,5	24570,6	41604,2	27965,2	of which expenditures on: municipal waste water treatment sewerage system for the transport of waste water and drop waters
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	35927,3	64799,6	262661,2	180877,6	
Gospodarka odpadami	6637,6	8061,0	24653,2	92242,7	Waste management
w tym wydatki na: zbieranie odpadów ^b i ich transport	1182,5	1794,8	3902,1	7648,3	of which expenditures on: waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	285,5	906,0	2772,0	5775,3	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	4594,1	2119,3	9612,0	78706,9	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych...	64,2	1153,8	-	2537,9	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	104,8	1052,7	575,2	2385,8	Protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	-	247,8	-	873,6	Protection of nature biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	442,1	507,5	-	1400,1	Noise and vibration reduction

TABL. 22 (27). **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (dok.)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Gospodarka wodna	40322,3	64969,7	119316,3	112580,1	Water management
wydatki na:					expenditures on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	31305,3	41825,7	88135,6	54797,7	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	2100,7	17145,5	17476,6	25814,4	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	111,3	552,1	4410,4	4797,0	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	3958,6	1896,1	2974,2	9712,9	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	2846,4	3550,3	6319,5	17458,1	Flood embankments and pump stations

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. *b* Przemysłowych i komunalnych.

^a Until 2001 defined as investment outlays; by investments location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. *b* Industrial and municipal.

TABL. 23 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych	4673	196	-	-	<i>particulates</i>
gazowych	6112	37	-	-	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of water
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki	163,8	244,4	330,8	443,6	<i>waste water</i>
wody opadowe	14,8	14,3	37,8	82,6	<i>drop waters</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty	6	1	6	6	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie					
komunalne	5	1	6	6	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	2	-	2	3	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	2	1	4	3	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	2	-	-	-	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	5134	3955	3478	1306	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	4270	3955	3478	1306	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	879	31	1603	376	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	135	401	1875	930	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4120	3523	-	-	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>

^a W tym chemiczne.

^a Of which chemical.

TABL. 23 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Waste water management and protection of water (cont.)
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	-	-	-	-	facilities
przepustowość w m ³ /d	-	-	-	-	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Systems for waste treatment:
obiekty	2	-	-	-	facilities
wydajność w t/r	450	-	-	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	3	-	-	1	facilities
powierzchnia w ha	7,4	0,9	-	2,7	area in ha
wydajność w t/r	7154	38212	-	267600	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r.....	-	240000	117	-	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d ...	6231	9516	1519	2328	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	3730	3377	28597	6945	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km.....	513,1	556,3	352,3	314,9	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:					Water reservoirs:
obiekty	-	1	-	-	facilities
pojemność w tys. m ³	-	6	-	-	capacity in thous. m ³

^b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^b Excluding municipal waste. ^c Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:

- instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

b) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowi-

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiaty and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1) **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:

- principle and central institutions (e.g., Chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
- territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary entities);

b) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monu-

ska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);

- c) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

a) gminy i miasta na prawach powiatu:

- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
- urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);

b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);

c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

3) Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

4) Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2011, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

ment preservation offices and school superintendent's offices);

- c) *some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.*

2) **Local self-government administration** comprises:

a) *gminas and cities with powiat status:*

- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
- *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*

b) *powiat, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);*

c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).*

3) *Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.*

4) *The demographic and occupational characteristics of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2011, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 self-government elections.*

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of occupations is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

TABL. 1 (29). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powiaty.....	17	19	19	19	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	2	2	2	2	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	116	116	116	116	<i>Gminas</i>
miejskie	16	16	16	16	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	33	33	33	33	<i>urban-rural</i>
wiejskie.....	67	67	67	67	<i>rural</i>
Miasta.....	49	49	49	49	<i>Towns</i>

TABL. 2 (30). **GMINY W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>								
		poniżej <i>below</i> 5,0 km ²	5,0– –19,9	20,0– –49,9	50,0– –99,9	100,0– –149,9	150,0– –199,9	200,0– –249,9	250,0– –299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM ..... TOTAL	116 ^a	1	11	2	4	13	27	18	18	22
Poniżej 2500..... <i>Below</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2500–4999	30	1	-	-	1	8	15	4	-	1
5000–7499	33	-	-	-	1	3	10	8	7	4
7500–9999	16	-	1	-	-	2	1	3	5	4
10000–14999	13	-	1	-	-	-	1	3	2	6
15000–19999	8	-	2	-	-	-	-	-	3	3
20000–39999	13	-	7	1	-	-	-	-	1	4
40000–99999	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
100000–199999.....	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

^a W tym 2 gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a Of which 2 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (31). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej 50,0 km ²	50,0– 99,9	100,0– 299,9	300,0– 499,9	500,0– 999,9	1000,0– 1499,9	1500,0– 1999,9	
O GÓŁEM ..... TOTAL	21	-	2	-	-	7	8	3	1
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	7	-	-	-	-	6	1	-	-
50000–79999	8	-	-	-	-	1	5	2	-
80000–99999	2	-	-	-	-	-	2	-	-
100000–149999.....	3	-	1	-	-	-	-	1	1
150000–199999.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	1793	50	343	30	TOTAL
W tym kobiety.....	545	10	80	7	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
29 lat i mniej	86	3	2	-	29 and less
30–39	311	11	36	7	30–39
40–59	1149	23	235	13	40–59
60 lat i więcej.....	247	13	70	10	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe.....	657	46	263	28	Tertiary
Policealne.....	46	-	8	-	Post-secondary
Średnie.....	689	4	61	2	Secondary
Zasadnicze (zawodowe)	331	-	8	-	Basic vocational
Gimnazjalne	-	-	-	-	Lower secondary
Pozostałe.....	70	-	3	-	Others

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a *Excluding city council councillors in cities with powiat status.*

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUPS					
Parlamentarzyści, wyżsi urzędni- cy i kierownicy	135	7	151	17	Legislators, senior officials and managers
Specjaliści	391	19	96	7	Professionals
Technicy i inny średni personel.....	243	4	29	-	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	131	10	17	4	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	188	2	15	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	450	1	27	1	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy.....	83	1	1	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	49	-	1	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych...	38	-	2	-	Elementary occupations
Siły zbrojne.....	14	1	1	1	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	71	5	3	-	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (33). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT			
Administracja państwowa	5551	5532	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	12119	11003	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	8058	6677	gminas and cities with powiat status
powiaty	2822	2878	powiats
województwo	1239	1448	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł			
Administracja państwowa	4086,60	4200,58	State administration
Administracja samorządu terytorialnego.	3176,60	3524,82	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	3050,79	3505,73	gminas and cities with powiat status
powiaty	3238,13	3421,35	powiats
województwo	3857,09	3818,49	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3 na str. 152.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 152.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

Bezpieczeństwo publiczne

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami, jednolity tekst Dz. U. 2007 nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach prywatnego o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

Public safety

1. Data concerning ascertained crimes and adults convicted were presented according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments, uniform text Journal of Laws 2007 No. item 765) or other specific laws.

2. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

3. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

Wymiar sprawiedliwości

1. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

2. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

3. **Sądy apelacyjne** rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

4. **Sądy okręgowe** rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze. Z tego względu w niektórych polach tablicy 3 (36) znaki „x” oznaczają, że dany sąd okręgowy nie jest właściwy do rozpatrywania tego rodzaju spraw, mimo ich występowania; przedmiotowe sprawy rozpatruje sąd okręgowy określony w przepisach rozporządzenia ministra sprawiedliwości.

5. **Sprawą załatwioną** jest sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu.

W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach powszechnych, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r.), z późniejszymi zmianami, sprawy zawieszone

Justice

1. In regard to presenting statistical information, the term “Justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutor’s offices, the prison system and notarial services.

2. **Adult convicts Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

3. **Appeal courts** consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

4. **Regional courts** consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

Not all regional courts try commercial cases. Therefore, in some fields of table 3 (36), the “x” indicates that the given regional court does not hear this type of cases, despite the appearance of such cases; objective cases are heard by the regional court defined in the regulations of the Minister of Justice.

5. **A resolved case** is a case with regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority.

A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

According to changes to the rules of registering cases in common courts, introduced by the decree of the Minister of Justice, dated 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court secretariats and other departments of court administration (Official Gazette of the Ministry of Justice, dated 31 XII 2003, with later amend-

od dnia 1 I 2004 r. nie są już oznaczone (zakreślone) jako załatwione w sposób formalny.

Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

6. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
  - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
  - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
  - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami).

7. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowanych danych – w dniu 31 XII 2011 r.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

8. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

ments) cases suspended since 1 I 2004 are no longer marked as formally finished.

The number of pending cases is the sum of all unresolved cases from previous years and cases that were brought in the given year.

6. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
  - a) prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18,
  - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13–16,
  - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments).

7. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In the case of data published – on 31 XII 2011.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in the National Judicial Register (registration courts).

8. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	49413	50234	37666	39193	T O T A L
miasta	36428	35491	26171	26972	urban areas
wieś	12985	14743	11495	12221	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1632	1718	1415	1471	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo – art. 148 Kk	52	41	25	21	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk	744	831	767	828	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójkę lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk	771	784	536	535	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	905	9302	5946	6518	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^b		8451	5342	5984	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1946	1964	1247	1339	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości		250	246	253	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	128	92	67	76	of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	2293	1739	1503	1485	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	1218	1250	957	971	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej ..	160	241	230	200	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	648	1202	1138	1058	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk	149	158	219	237	infringins bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk	180	349	226	216	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk	253	479	497	520	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne – art. 228–231 Kk		202	194	127	corruption – Art. 228–231 Criminal Code

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 79. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 79. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 1 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	538	1350	1107	1131	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	207	301	164	179	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów...	2559	1880	990	1014	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu.....	34079	24701	20114	21109	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk.....	10492	9280	7152	7458	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	.	947	367	443	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	.	285	241	252	<i>wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	15431	7023	5163	5261	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk.....	1624	915	433	484	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk		73	39	44	<i>theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk.		143	187	202	<i>criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo – art. 286 i 287 Kk.....	.	2798	2461	2893	<i>fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	.	556	338	222	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	.	204	159	140	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	.	119	49	30	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	.	110	59	48	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	.	2989	1960	1994	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	.	246	85	99	<i>Treasury crimes – Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza.....	182	193	71	66	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 79.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 79.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Olsztyn.

TABL. 2 (35). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w % in %				
O G Ó Ł E M	53,1	70,5	71,6	72,1	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	87,5	86,0	89,1	88,7	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo – art. 148 Kk	88,5	97,6	96,3	85,7	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk	94,0	89,7	91,8	90,4	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bóje lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk	80,6	80,9	84,0	85,5	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	85,3	99,2	99,2	98,9	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^b	.	100,0	99,9	100,0	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	93,9	96,1	95,5	95,2	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości		94,0	91,5	90,6	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk		88,4	90,3	89,6	of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	100,0	100,0	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	.	100,0	100,0	100,0	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej ..	100,0	98,3	93,9	85,6	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	98,0	99,2	99,2	98,9	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk	96,6	99,4	99,5	99,2	infringins bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk	99,4	99,7	100,0	99,1	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk	99,2	99,0	99,8	100,0	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne – art. 228–231 Kk	.	98,5	97,0	94,5	corruption – Art. 228–231 Criminal Code

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 79. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 79. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 2 (35). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a (dok.)**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w % in %				
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	98,0	99,6	99,5	99,6	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	85,5	81,7	75,6	51,1	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów...	83,0	82,3	78,4	74,6	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu.....	39,1	45,4	52,0	53,8	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	27,8	31,7	41,2	43,6	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	.	18,3	15,5	22,8	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	.	39,4	48,1	42,2	<i>wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	30,4	35,9	42,9	43,6	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk.....	57,8	58,5	69,8	72,2	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk		72,4	82,1	77,8	<i>theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk.		93,0	98,4	90,5	<i>criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo – art. 286 i 287 Kk.....	.	85,1	90,2	89,2	<i>fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu		89,8	90,5	91,5	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	.	35,4	31,4	28,6	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	.	92,4	100,0	100,0	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	.	95,5	91,5	83,3	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	.	95,9	92,2	94,1	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	.	98,4	97,6	97,0	<i>Treasury crimes – Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza	94,5	97,9	100,0	100,0	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 79.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 79.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Olsztyn.

TABL. 3 (36). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2011 R.**
INCOMINGS CASES IN COMMON COURTS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi: <i>Districts:</i>		SPECIFICATION
		elbląski	olsztyński	
SPRAWY W SĄDACH REJONOWYCH CASES IN THE DISTRICT COURTS				
OGÓŁEM	410840	178701	232139	TOTAL
w tym:				of which:
Karne z aktami oskarżenia	17548	7832	9716	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie	18660	7045	11615	Concerning petty offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	51012	22421	28591	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	244244	113538	130706	Civil
w tym wieczysto-księgowe ^b	124767	51281	73486	of which involving real estateregistry ^b
Gospodarcze ^c	10171	3185	6986	Commercial ^c
Rodzinne	48854	23125	25729	Family
Z zakresu prawa pracy	2874	1029	1845	Concerning labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych ...	1177	526	651	Concerning social security law

SPRAWY W SĄDACH OKRĘGOWYCH
CASES IN THE REGIONAL COURTS

O G Ó Ł E M	36074	13599	22475	T O T A L
w tym:				of which:
Karne z aktami oskarżenia	347	130	217	<i>Criminal with bills of indictment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	19437	7588	11849	<i>Other criminal and concerning petty offences^a</i>
Cywilne ^d	9859	3892	5967	<i>Civil^d</i>
Gospodarcze ^e	598	x	598	<i>Commercial^e</i>
Z zakresu prawa pracy	547	115	432	<i>Concerning labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych ...	5286	1874	3412	<i>Concerning social security law</i>

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód), bez spraw rejestrowych. ^e W tym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases. ^d Including family cases (i. a., divorces), excluding registry cases. ^e Of which the Competition and Consumer Protection Court and Community Trademark and Design Court.

TABL. 4 (37). **SPRAWY RODZINNE W 2011 R.**
FAMILY CASES IN 2011

OKRĘGI SĄDÓW OKRĘGOWYCH REGIONAL COURTS DISTRICT	Ogółem Total	z tego załatwione sprawy Of which cases resolved						
		o rozwód divorce	o sepa- rację separa- tion	o alimenty alimony	nieletnich concerning juveniles			
					w postępowaniu wyjaśniającym in investigation proceedings		na posiedzeniu lub rozprawie ^a at session or heating ^a	
					w związku z: in connection with:			
					demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi punisha- ble acts	demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi punisha- ble acts
OGÓŁEM ..... TOTAL	18599	3839	216	6303	2460	2867	1486	1428
Okregi: Districts:								
elbląski	7454	1532	104	2564	967	1199	566	522
olsztyński	11145	2307	112	3739	1493	1668	920	906

^a Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.
 Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (38). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM W OLSZTYNIE**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER IN OLSZTYN
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców:				Register of Entrepreneurs:
Przedsiębiorstwa państwowe.....	21	1	1	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	2	2	2	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^a	4	4	4	Professional organizations of farmers ^a
Spółdzielnie	444	460	467	Co-operatives
Spółki handlowe:				Commercial companies:
jawne	718	848	887	unlimited partnerships
spółki z ograniczoną odpowie- dzialnością	2345	3243	3510	limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Orga- nizacji Społecznych i Zawodo- wych, Fundacji i Publicznych Za- kładów Opieki Zdrowotnej:				Register of Associations, Other Social and Professional Organi- zations, Foundations and Public Health Care Facilities:
Stowarzyszenia zwykłe ^b	1783	2629	2825	Associations ^b
Związki zawodowe	233	256	258	Trade unions
Izby gospodarcze	9	8	7	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych .	5735	20046	24382	Register of Insolvent Debtors

^a Prowadzące działalność gospodarczą. ^b Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.
 Uwaga. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Conducting economic activity. ^b Excluding physical education associations and sports associations.
 Note. Register also included other entities.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (39). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
*ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	11940	25405	18816	18286	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
mężczyźni.....	11160	23480	17361	16878	<i>men</i>
W tym rodzaje przestępstw:					<i>Of which type of crime:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	.	2683	1900	1684	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	17	37	17	11	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu – art. 156, 157, 158 i 159 Kk.....	1073	1507	1063	914	<i>damage to health, participation in violence or assault – Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumie- nia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajowości.....	.	780	509	495	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	41	62	31	41	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	.	1476	1316	1231	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezzadną – art. 207 KK.....	897	1047	777	762	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu.....	5582	7507	6068	6082	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk.....	.	2158	1694	1857	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk .	1691	1303	991	956	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk.....	462	425	308	307	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

Stan w dniu 1 I 2011 r.
ADMINISTRATIVE DIVISION OF WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP
As of 1 I 2011

ADMINISTRATIVE DIVISION OF WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP

As of 1 / 2011

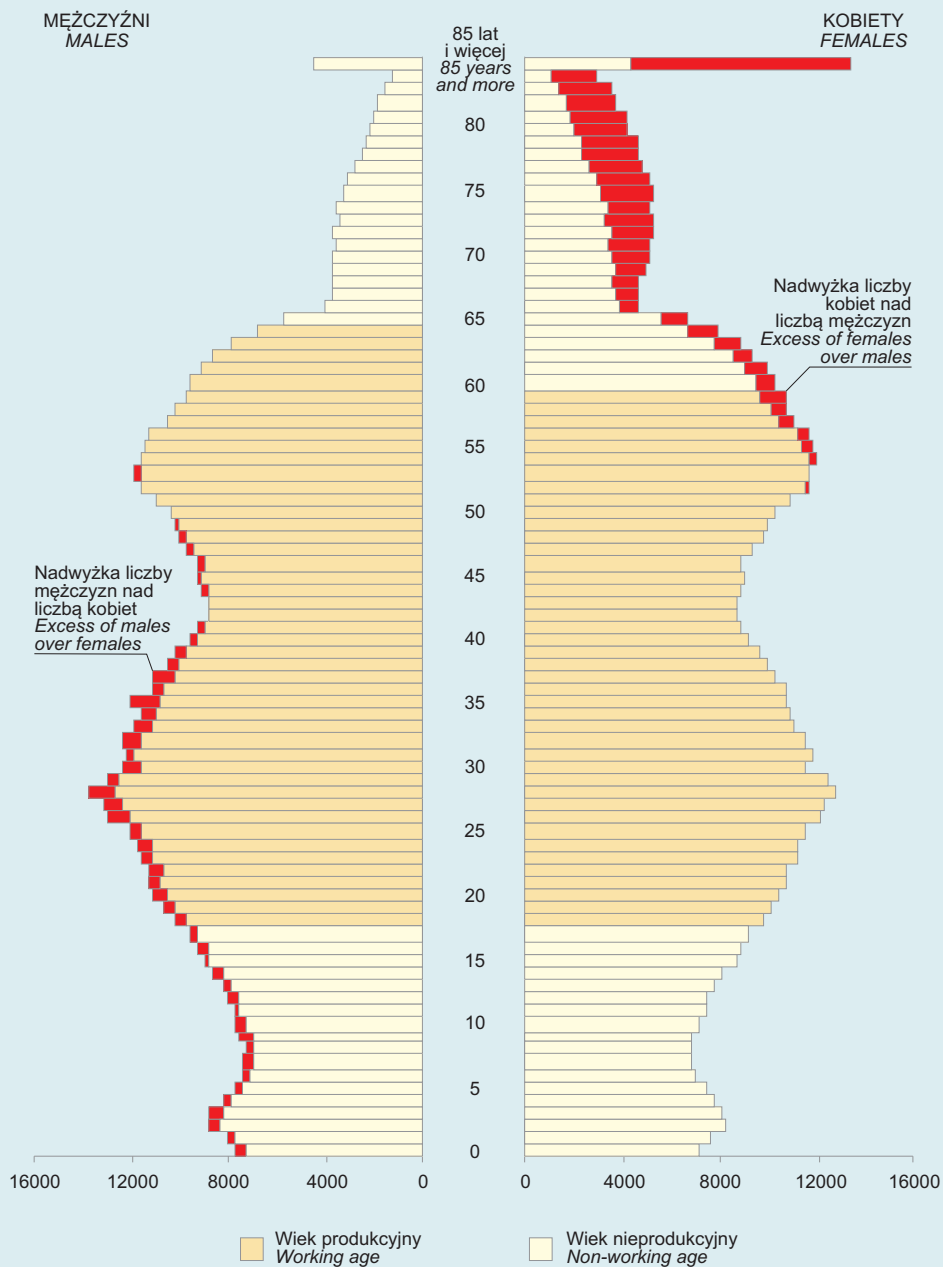

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2011

As of 31 XII

DZIAŁ V

LUДНОŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkalej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
  - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
  - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

– dla lat 2000–2009 – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000–2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny),

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
  - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
  - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 2 months in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
- 2) the registers of the Ministry of Interior – on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
- 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 4) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) was prepared assuming the number of population balanced on:

– for 2000–2009 – the basis of results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000–2002 there was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002; for remaining years – on administrative division in force at a given moment),

– od 2010 r. – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31.XII.2011 r.).

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Stan cywilny faktyczny został określony wtórnie na podstawie: stanu cywilnego prawnego, charakteru związku, w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z reprezentantem gospodarstwa domowego, oraz wzajemnych powiązań między osobami spisanymi. Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler/panna,
- żonaty/zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner/partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe – bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec/wdowa,
- rozwiedziony/rozwiedziona,
- separowany/separowana – dotyczy osób:
  - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
- o stanie cywilnym prawnym żonaty/zamężna
- niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

4. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej.

W 2011 roku zastosowano następującą klasyfikację poziomów wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące),

– since 2010 – the basis of results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010–2011 was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011).

2. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. *De facto marital status* of persons has been defined as derivative, based on the: legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. based on information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of *de facto marital status* has been defined:

- single,
- married – in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,
- cohabitant (partner) (living in the same household – irrespective of their legal marital status),
- widowed,
- divorced,
- separated – it is related to persons:
  - remaining in a legal separation and not creating relationships (cohabitations) with other persons,
- legally married but not creating a marriage and not creating relationships (cohabitations) with other persons.

4. *Education level* of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the education system in force. The basis for recognizing education level was a certificate (diploma) obtained upon graduation of the appropriate school.

The survey of educational level encompassed persons at the age of 13 and more.

In 2011 the following classification of educational level has been used: higher, post-secondary, secondary (vocational and general), basic voca-

zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe ukończone, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

5. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów – uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu, (tj. dla 2002 r. – 20 V, a dla 2011 r. – 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób w momencie spisów.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadających własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno nie wymienionych,
- **utrzymywanych**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy-zlecenia, o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do **ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu** zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do **ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł** zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r., rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodzinną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z własności** zaliczono osoby utrzymujące się

tional, lower secondary, completed primary, incomplete primary and without school education.

5. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes — obtained within one year (12 months) before the moment of census, (i.e. for 2002 — 20 V and for 2011 — 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people in the moment of the national censuses.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and the other sources of income not elsewhere specified,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including so rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, who receive: retirement pay including structural pension for farmers in 2011, pension (resulting from an inability to work, family and social pensions) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement benefits, social assistance benefits for people, who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population, which earns its living from incomes from property, included persons, who live from the

z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do **ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych** w 2011 r. zaliczono osoby otrzymujące m in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

6. Kraj urodzenia (miejsce urodzenia) – zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia należało podać biorąc pod uwagę granice państw aktualne w momencie spisu, a nie w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte w związku z koniecznością zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

7. Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa.

Osoba mająca obywatelstwo polskie i inne jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski – nie jest cudzoziemcem.

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

8. Narodowość – przynależność narodowa lub etniczna – jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. umożliwiono mieszkańcom Polski wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych.

9. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku

following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population, which earns its living from the other sources of income not elsewhere specified in 2011 includes persons who receive: i.a. family allowances (including family benefit and supplements to the family benefit, nursing benefit), alimonies and scholarships.

6. Country of birth (place of birth) — in accordance with international recommendations the country of birth should be given taking into consideration the state borders that are actual at the moment of Census, and not those at the moment of person's birth. Such solution was adopted in relation to the necessity to ensure comparability, and first of all in order to avoid doubling of data on the international scale.

7. Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality. A person may have one, two or more additional citizenships. It is possible that a person has not any citizenship, i.e. stateless.

The person having Polish and other additional citizenship – in Poland always is a person with Polish citizenship – not an alien.

Alien is every person, which does not possess Polish citizenship, regardless of the fact of having or not the citizenship(s) of other country.

Stateless person is a person not having any citizenship(s) (a stateless person is counting as an alien).

8. Nationality – national or ethnic identity – is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community.

9. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling peti-

gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);

- rozwoły – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach

tion residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);

- *divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);*
- *births – according to the mother's place of permanent residence;*
- *deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.*

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland all marriages are registered including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same group of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she

tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,

- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

9. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

10. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

11. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI: — do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały, — od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,

- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

9. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

10. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

11. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

12. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- to 2009 – registered for permanent residence,
- since 2010 – de facto population (population actually residing).

TABL. 1 (40). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M	1425443	1428481	1454128	1453062	T O T A L
mężczyźni.....	697133	697245	712484	711831	males
kobiety.....	728310	731236	741644	741231	females
Miasta.....	858243	858120	865811	863611	Urban areas
Wieś.....	567200	570361	588317	589451	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M	1427508	1428601	1453782	1452596	T O T A L
mężczyźni.....	697860	697318	712260	711551	males
kobiety.....	729648	731283	741522	741045	females
miasta.....	860484	857850	864661	862394	urban areas
wieś.....	567024	570751	589121	590202	rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn..	104,6	104,9	104,1	104,1	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności.....	60,3	60,0	59,5	59,4	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierz- chni ogólnej.....	59	59	60	60	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 (41). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2005	2010	2011					
				ogółem <i>grand total</i>	w tym mę- czyźni <i>of which males</i>	miasta <i>urban areas</i>		wieś <i>rural areas</i>	
						razem <i>total</i>	w tym mę- czyźni <i>of which males</i>	razem <i>total</i>	w tym mę- czyźni <i>of which males</i>
O G Ó Ł E M ...	1427508	1428601	1453782	1452596	711551	862394	412303	590202	299248
T O T A L									
0– 2 lata.....	46532	43305	49309	47332	24380	26233	13587	21099	10793
3– 6.....	71499	59510	59826	62305	31965	34375	17641	27930	14324
7–12.....	133520	106832	89935	88089	45274	46755	24052	41334	21222
13–15.....	77157	65827	52321	50140	25591	26366	13475	23774	12116
16–18.....	83881	70574	59519	56589	28802	30457	15503	26132	13299
19–24.....	140123	158675	135149	131778	67531	74542	37768	57236	29763
25–29.....	102034	112795	126768	125374	64585	75315	38178	50059	26407
30–34.....	90046	99002	116644	116891	60118	72147	36318	44744	23800
35–39.....	99659	88415	102094	105780	54608	63412	32279	42368	22329
40–44.....	119859	97852	89741	89901	45565	51703	25386	38198	20179
45–49.....	113515	116958	98121	95121	48057	55358	26632	39763	21425
50–54.....	90514	109653	115885	112431	55987	68153	32202	44278	23785
55–59.....	51545	86119	106739	109002	52773	70221	32331	38781	20442
60–64.....	56984	47907	81961	88175	41665	58363	26768	29812	14897
65–69.....	53916	51343	43723	46381	20653	29905	13064	16476	7589
70–74.....	45493	46323	44899	43746	17474	27236	10591	16510	6883
75–79.....	29552	36401	38054	38334	13523	23653	8294	14681	5229
80 lat i więcej... and more	21679	31110	43094	45227	13000	28200	8234	17027	4766

TABL. 3 (42). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1427508	1428601	1453782	1452596	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	385794	322093	290117	284478	Pre-working age
mężczyźni.....	197248	164942	148627	145832	males
kobiety	188546	157151	141490	138646	females
Miasta.....	215420	176141	156649	153259	Urban areas
mężczyźni.....	110274	90237	80394	78716	males
kobiety	105146	85904	76255	74543	females
Wieś	170374	145952	133468	131219	Rural areas
mężczyźni.....	86974	74705	68233	67116	males
kobiety	83400	71247	65235	64103	females
W wieku produkcyjnym.....	859584	915235	950669	947920	Working age
mężczyźni.....	444033	470953	500840	501069	males
kobiety	415551	444282	449829	446851	females
Miasta.....	536652	565248	572867	568546	Urban areas
mężczyźni.....	268128	282431	294329	293404	males
kobiety	268524	282817	278538	275142	females
Wieś	322932	349987	377802	379374	Rural areas
mężczyźni.....	175905	188522	206511	207665	males
kobiety	147027	161465	171291	171709	females
W wieku poprodukcyjnym	182130	191273	212996	220198	Post-working age
mężczyźni.....	56579	61423	62793	64650	males
kobiety	125551	129850	150203	155548	females
Miasta.....	108412	116461	135145	140589	Urban areas
mężczyźni.....	32977	36501	38801	40183	males
kobiety	75435	79960	96344	100406	females
Wieś	73718	74812	77851	79609	Rural areas
mężczyźni.....	23602	24922	23992	24467	males
kobiety	50116	49890	53859	55142	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	66	56	53	53	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	57	48	42	42	Males
Kobiety	76	65	65	66	Females

TABL. 4 (43). **ŁUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO^a**
POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a

STAN CYWILNY FAKTYCZNY	20 V 2002	31 III 2011	20 V 2002	31 III 2011	DE FACTO MARITAL STATUS
	w tysiącach in thousands		w odsetkach in percent co		
Mężczyźni	551,9	592,3	100,0	100,0	Males
Kawalerowie	187,8	189,1	34,0	31,9	Single
Żonaci	318,3	321,8	57,7	54,3	Married
Partnerzy	9,2	18,3	1,7	3,1	Cohabitant
Wdowcy	13,6	16,4	2,5	2,8	Widowed
Rozwiedzeni	15,7	23,4	2,8	3,9	Divorced
Separowani	4,5	2,7	0,8	0,5	Separated
Nieustalony	2,8	20,6	0,5	3,5	Unknown
Kobiety	590,5	627,8	100,0	100,0	Females
Panny	144,0	138,1	24,4	22,0	Single
Zamężne	321,8	323,5	54,5	51,5	Married
Partnerki	9,2	17,9	1,6	2,8	Cohabitant
Wdowy	82,4	90,5	13,9	14,4	Widowed
Rozwiedzione	24,2	35,1	4,1	5,6	Divorced
Separowane	6,2	3,8	1,0	0,6	Separated
Nieustalony	2,7	18,8	0,5	3,0	Unknown

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 5 (44). **ŁUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ^a WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
POPULATION AGED 13 AND MORE^a BY EDUCATION LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poziom wykształcenia <i>educational level</i>					Nieustalony poziom wykształcenia <i>Unknown educational level</i>	
		wyższe <i>higher</i>	policealne ^b i średnie <i>post-secondary ^b and secondary</i>	zasadnicze zawodowe <i>basic vocational</i>	podstawowe ukończone i gimnazjalne ^c <i>completed primary and secondary ^c</i>	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego <i>incompleted primary and without school education</i>		
w tys. in thous.								
OGÓŁEM	2002	1190,3	99,2	347,2	254,9	410,9	58,3	19,9
TOTAL	2011	1254,2	176,1	365,2	250,1	347,2	25,3	90,3
Mężczyźni	2002	576,4	43,9	145,6	159,3	195,1	22,9	9,5
Males	2011	609,7	71,3	161,5	157,3	165,7	9,1	44,9
Kobiety	2002	614,0	55,3	201,6	95,5	215,9	35,4	10,3
Females	2011	644,5	104,8	203,7	92,9	181,5	16,2	45,4
Miasta	2002	731,9	83,5	264,0	143,1	200,5	24,2	16,6
Urban areas	2011	755,8	138,0	256,8	133,0	157,2	10,5	60,3
Wieś	2002	458,5	15,7	83,2	111,8	210,5	34,0	3,2
Rural areas	2011	498,4	38,1	108,5	117,1	190,0	14,8	30,0

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu dla 2002 r. – 20 V, a dla 2011 r. – 31 III.

^b Łącznie z kolegiami. ^c W 2002 r. bez gimnazjalnego.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of for 2002 – 20 V, and for 2011 – 31 III. ^b Including colleges. ^c In 2002 r. excluding secondary

TABL. 6 (45). **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA**
POPULATION^a BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002	31 III 2011				
		ogółem total	mężczyź- ni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
		w tys. in thous.				
OGÓŁEM ..... TOTAL	1428,4	1452,1	711,5	740,7	863,4	588,8
Posiadający własne źródło utrzymania^b ..... Owners own source of maintenance^b	819,3	907,9	450,1	457,8	559,6	348,3
Dochody z pracy..... <i>Incomes from work</i>	419,7	506,9	283,1	223,8	314,1	192,8
najemnej..... <i>hired</i>	331,4	415,9	224,9	190,9	276,6	139,2
na rachunek własny ^c ..... <i>own-account workers^c</i>	88,4	91,1	58,2	32,9	37,5	53,6
Niezarobkowe źródło..... <i>Non-earned sources</i>	398,7	363,6	149,0	214,6	222,9	140,7
z tego <i>of which:</i>						
emerytura..... <i>retirement pay</i>	165,1	230,2	86,2	144,0	150,2	79,9
renta..... <i>pension</i>	138,2	86,3	41,8	44,5	47,8	38,5
zasiłki i świadczenia..... <i>benefit</i>	95,4	47,2	21,1	26,1	24,9	22,3
Pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione..... <i>Other sources of income not elsewhere specified</i>	0,8	35,8	17,0	18,9	22,0	13,8
Na utrzymaniu..... Maintained persons	588,8	454,9	216,9	238,0	244,0	210,9
Nieustalone źródło utrzymania..... Unknown source of maintenance	20,3	89,3	44,4	44,8	59,7	29,5

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. ^b Łącznie z dochodami z własności. ^c Łącznie z dochodami z wynajmu.

^a Results of the National Population and Housing Censuses. ^b Data include incomes from owning. ^c Data include incomes from rent.

TABL. 7 (46). **ŁUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I KRAJU URODZENIA^a**
POPULATION BY SEX AND COUNTRY OF BIRTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM ..... TOTAL	1428,4	698,1	730,2	1452,1	711,5	740,7
Urodzeni w Polsce ..... <i>Born in Poland</i>	1361,3	669,6	692,3	1412,5	695,5	717,0
Urodzeni za granicą ..... <i>Born abroad</i>	49,3	20,1	29,2	38,7	15,5	23,3
w tym: of which:						
Litwa	19,1	7,6	11,5	13,2	4,6	8,5
Białoruś	12,5	5,1	7,4	9,3	3,6	5,7
Ukraina	6,0	2,4	3,6	4,4	1,6	2,7
Rosja	4,5	1,7	2,7	3,2	1,2	1,9
Niemcy	2,8	1,2	1,6	2,7	1,3	1,4
USA	0,3	0,1	0,2	0,5	0,2	0,3
Włochy	0,2	0,1	0,1	0,4	0,2	0,2
Wielka Brytania	0,1	0,0	0,0	2,0	1,0	0,9
Irlandia	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2	0,2
Nieustalone miejsce urodzenia . <i>Place of birth unknown</i>	17,2	8,4	8,8	1,0	0,5	0,4

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 8 (47). **ŁUDNOŚĆ Z OBYWATELSTWEM NIEPOLSKIM WEDŁUG PŁCI I KRAJU
OBYWATELSTWA^a**
POPULATION BY SEX AND COUNTRY OF BIRTH^a

KRAJ OBYWATELSTWA NIEPOLSKIEGO COUNTRY OF NON-POLISH CITIZENSHIP	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM ..... TOTAL	1,2	0,6	0,7	1,5	0,8	0,8
w tym: of which:						
Niemcy	0,4	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1
Rosja	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1
Ukraina	0,1	0,1	0,1	0,4	0,1	0,2
Białoruś	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
Litwa	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Armenia	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 9 (48). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA I OBYWATELSTWA ^a**
POPULATION BY PLACE OF BIRTH AND CITIZENSHIP ^a

OBYWATELSTWO CITIZENSHIP	20 V 2002				31 III 2011			
	ogółem total	urodzeni w Polsce born in Poland	urodzeni za granicą born abroad	nieustalo- ne miejsce urodzenia place of birth unknown	ogółem total	urodzeni w Polsce born in Poland	urodzeni za granicą born abroad	nieustalo- ne miejsce urodzenia place of birth unknown
	w tys. in thous.							
OGÓŁEM ..... TOTAL	1428,4	1361,9	49,3	17,2	1452,1	1412,5	38,7	1,0
Obywatelstwo polskie	1407,3	1358,7	48,4	0,2	1450,3	1412,1	37,5	0,6
<i>Polish citizenship</i>								
Obywatelstwo niepolskie ...	1,2	0,4	0,8	0,0	1,5	0,3	1,2	0,0
<i>Non-Polish citizenship</i>								
Bezpaństwowcy	0,0	0,0	0,0	x	0,0	0,0	0,0	x
<i>Stateless</i>								
Obywatelstwo nieustalone.	19,8	2,8	0,1	16,9	0,3	0,0	0,0	0,3
<i>Citizenship unknown</i>								

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 10 (49). **LUDNOŚĆ WEDŁUG STRUKTURY IDENTYFIKACJI NARODOWO-ETNICZNYCH
W 2011 R. ^a**
POPULATION BY STRUKTURE OF NATIONAL-ETHNIC IDENTITY IN 2011 ^a

Identyfikacja narodowo-etniczna	Ogółem Total		National-ethnic identity
	w tysiącach in thousands	w odsetkach in percent	
Ludność ogółem	1452	100,0	Total population
Wyłącznie polska	1383	95,2	Polish only
Polska i niepolska	12	0,8	Polish and Non-Polish
Wyłącznie niepolska	13	0,9	Non-Polish only
Nieustalona	45	3,1	Unknown

^a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.

^a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011.

TABL. 11 (50). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011 ^a	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. in thous.						
O G Ó Ł E M	1452,6	1413,3	1400,6	1379,7	1348,0	1309,4	T O T A L
mężczyźni.....	711,6	687,1	680,6	670,2	654,4	635,8	males
kobiety.....	741,0	726,1	720,0	709,5	693,5	673,5	females
Miasta.....	862,4	842,2	835,1	824,2	806,9	785,6	Urban areas
mężczyźni.....	412,3	398,4	394,5	388,9	380,4	370,4	males
kobiety.....	450,1	443,8	440,7	435,3	426,5	415,2	females
Wieś.....	590,2	571,1	565,5	555,5	541,0	523,7	Rural areas
mężczyźni.....	299,2	288,7	286,2	281,3	274,0	265,4	males
kobiety.....	291,0	282,4	279,3	274,2	267,0	258,3	females
W wieku przedprodukcyjnym	284,5	274,7	274,0	265,8	240,3	213,0	Pre-working age
mężczyźni.....	145,8	141,1	140,8	136,7	123,5	109,4	males
kobiety.....	138,6	133,6	133,2	129,2	116,8	103,6	females
Miasta.....	153,3	152,1	153,9	151,0	138,4	124,6	Urban areas
mężczyźni.....	78,7	78,0	79,0	77,6	71,1	64,0	males
kobiety.....	74,5	74,0	74,8	73,4	67,4	60,6	females
Wieś.....	131,2	122,6	120,1	114,8	101,8	88,4	Rural areas
mężczyźni.....	67,1	63,1	61,7	59,1	52,4	45,5	males
kobiety.....	64,1	59,5	58,4	55,7	49,4	42,9	females
W wieku produkcyjnym	947,9	889,7	835,6	793,5	773,7	752,3	Working age
mężczyźni.....	501,1	470,6	445,9	421,9	411,5	404,4	males
kobiety.....	446,9	419,2	389,7	371,6	362,2	347,9	females
Miasta.....	568,5	527,7	490,5	465,6	455,1	443,8	Urban areas
mężczyźni.....	293,4	272,5	255,5	241,5	236,1	232,8	males
kobiety.....	275,1	255,3	235,0	224,1	219,0	211,0	females
Wieś.....	379,4	362,0	345,1	327,9	318,5	308,5	Rural areas
mężczyźni.....	207,7	198,1	190,5	180,4	175,4	171,6	males
kobiety.....	171,7	163,9	154,7	147,5	143,2	136,9	females
W wieku poprodukcyjnym	220,2	248,8	291,0	320,4	334,0	344,1	Post-working age
mężczyźni.....	64,7	75,4	93,9	111,6	119,4	122,0	males
kobiety.....	155,5	173,4	197,1	208,8	214,6	222,1	females
Miasta.....	140,6	162,4	190,8	207,6	213,4	217,2	Urban areas
mężczyźni.....	40,2	47,9	59,9	69,8	73,2	73,6	males
kobiety.....	100,4	114,5	130,8	137,8	140,1	143,6	females
Wieś.....	79,6	86,4	100,2	112,8	120,7	126,9	Rural areas
mężczyźni.....	24,5	27,5	34,0	41,8	46,2	48,3	males
kobiety.....	55,1	59,0	66,2	71,0	74,5	78,5	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	53	59	68	74	74	74	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	42	46	53	59	59	57	Males
Kobiety.....	66	73	85	91	92	94	Females

^a Dane rzeczywiste.

^a Real data.

TABL. 12 (51). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta <i>Towns</i>	Ludność w miastach <i>Urban population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM 2010	49	864661	59,5
TOTAL 2011	49	862394	59,4
Poniżej 2000..... <i>Below</i>	1	1868	0,1
2000–4999	18	58132	4,0
5000–9999	7	54038	3,7
10000–19999	12	169799	11,7
20000–49999	8	219606	15,1
50000–99999	1	59274	4,1
100000–199999.....	2	299677	20,6
200000 i więcej..... <i>and more</i>	-	-	x

TABL. 13 (52). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Ludność na wsi <i>Rural population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM 2010	100	589121	40,5
TOTAL 2011	100	590202	40,6
Poniżej 2000..... <i>Below</i>	1	1275	0,1
2000–4999	44	161372	11,1
5000–6999	25	155155	10,7
7000–9999	22	177887	12,2
10000 i więcej..... <i>and more</i>	8	94513	6,5

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 14 (53). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwo- dy Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natural- ny Natural increase
		ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which reli- gious ^a				ogółem total	w tym niemow- łąt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2000	8330	5865	66	1847	15612	11777	117	3835
TOTAL	2005	7810	5354	597	3057	14776	12421	94	2355
	2010	8370	5338	115	2899	15771	12942	75	2829
	2011	7643	4524	138	2887	14750	12940	70	1810
Miasta	2000	4752	3174	49	1457	8161	6755	60	1406
Urban areas	2005	4636	3066	377	2233	8026	7332	44	694
	2010	4943	3055	82	2171	8688	7662	45	1026
	2011	4550	2598	95	2111	8061	7613	37	448
Wieś	2000	3578	2691	17	390	7451	5022	57	2429
Rural areas	2005	3174	2288	220	824	6750	5089	50	1661
	2010	3427	2283	33	728	7083	5280	30	1803
	2011	3093	1926	43	776	6689	5327	33	1362
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
OGÓŁEM	2000	5,8	4,1	4,6 ^b	1,3	10,9	8,2	7,5 ^c	2,7
TOTAL	2005	5,5	3,7	41,7 ^b	2,1	10,3	8,7	6,4 ^c	1,6
	2010	5,8	3,7	7,9 ^b	2,0	10,8	8,9	4,8 ^c	1,9
	2011	5,3	3,1	9,5 ^b	2,0	10,2	8,9	4,7 ^c	1,2
Miasta.....	2000	5,6	3,7	5,7 ^b	1,7	9,5	7,9	7,4 ^c	1,6
Urban areas	2005	5,4	3,6	44,2 ^b	2,6	9,4	8,6	5,5 ^c	0,8
	2010	5,7	3,5	9,5 ^b	2,5	10,0	8,8	5,2 ^c	1,2
	2011	5,3	3,0	11,0 ^b	2,4	9,3	8,8	4,6 ^c	0,5
Wieś	2000	6,2	4,7	2,9 ^b	0,7	12,9	8,7	7,6 ^c	4,2
Rural areas	2005	5,5	3,9	37,9 ^b	1,4	11,6	8,8	7,4 ^c	2,9
	2010	5,8	3,9	5,6 ^b	1,2	12,0	9,0	4,2 ^c	3,1
	2011	5,2	3,3	7,3 ^b	1,3	11,3	9,0	4,9 ^c	2,3

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b Na 100 tys. ludności. ^c Na 1000 urodzeń żywych.^a With civil law consequences. ^b Per 100 thous. population. ^c Per 1000 live births.

TABL. 15 (54). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>				Różnica między małżestwami zawartymi a rozwiąza- nymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		Ogółem <i>Total</i>	przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>	
			męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>		
O G Ó Ł E M .. 2010 TOTAL 2011	8370 7643	8467 8324	4111 3987	1457 1450	2899 2887	-980 -1685
Miasta..... 2010 <i>Urban areas 2011</i>	4943 4550	5486 5322	2416 2311	899 900	2171 2111	-1446 -1656
Wieś ..... 2010 <i>Rural areas 2011</i>	3427 3093	2981 3002	1695 1676	558 550	728 776	466 -29

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 16 (55). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2011

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	
O G Ó Ł E M ..... GRAND TOTAL	7643	299	2497	3032	977	326	256	173	83
19 lat i mniej ..... <i>Under 20 years</i>	41	25	13	1	1	1	-	-	-
20–24	1394	185	945	234	29	1	-	-	-
25–29	3405	66	1254	1821	235	22	7	-	-
30–34	1486	17	238	755	401	64	10	1	-
35–39	562	3	34	170	210	110	34	1	-
40–49	386	1	12	45	90	103	109	23	3
50–59	208	2	1	5	8	21	78	80	13
60 lat i więcej ..... <i>and more</i>	161	-	-	1	3	4	18	68	67

TABL. 16 (55). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2011 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	4550	111	1276	1967	632	211	176	120	57
19 lat i mniej Under 20 years	12	8	3	-	1	-	-	-	-
20–24	658	65	452	125	15	1	-	-	-
25–29	2066	28	669	1207	144	14	4	-	-
30–34	953	9	124	504	270	37	9	-	-
35–39	358	1	18	97	135	83	24	-	-
40–49	246	-	9	29	59	60	75	11	3
50–59	145	-	1	4	5	13	52	62	8
60 lat i więcej and more	112	-	-	1	3	3	12	47	46
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	3093	188	1221	1065	345	115	80	53	26
19 lat i mniej Under 20 years	29	17	10	1	-	1	-	-	-
20–24	736	120	493	109	14	-	-	-	-
25–29	1339	38	585	614	91	8	3	-	-
30–34	533	8	114	251	131	27	1	1	-
35–39	204	2	16	73	75	27	10	1	-
40–49	140	1	3	16	31	43	34	12	-
50–59	63	2	-	1	3	8	26	18	5
60 lat i więcej and more	49	-	-	-	-	1	6	21	21

TABL. 17 (56). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU**
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES CONTRACTED IN 2011

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM	7643	6744	138	761
GRAND TOTAL				
Kawalerowie	6731	6351	37	343
<i>Single</i>				
Wdowcy	115	24	51	40
<i>Widowers</i>				
Rozwidzeni	797	369	50	378
<i>Divorced</i>				

TABL. 17 (56). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2011 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>				
RAZEM ..... TOTAL	4550	3968	77	505
Kawalerowie ..... Single	3893	3688	12	193
Wdowcy ..... Widowers	83	21	31	31
Rozwiedzeni ..... Divorced	574	259	34	281
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>				
RAZEM ..... TOTAL	3093	2776	61	256
Kawalerowie ..... Single	2838	2663	25	150
Wdowcy ..... Widowers	32	3	20	9
Rozwiedzeni ..... Divorced	223	110	16	97

TABL. 18 (57). **MAŁŻEŃSTWA^a WYZNANIOWE ZAWARTE W 2011 R.**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a IN 2011

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM	4524	2598	1926
TOTAL			
Kościół Katolicki	4495	2580	1915
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	6	4	2
Kościół Ewangelicko-Augsburski	9	4	5
Kościół Ewangelicko-Reformowany	-	-	-
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	2	2	-
Kościół Chrześcijan Baptystów	4	2	2
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	2	1	1
Kościół Polskokatolicki	-	-	-
Związek Gmin Wyznaniowo-Żydowskich	-	-	-
Kościół Starokatolicki Mariawitów	-	-	-
Kościół Zielonoświątkowy	6	5	1

^a Ze skutkami cywilnymi; według miejsca zamieszkania.

^a With civil law consequences; by place of residence.

TABL. 19 (58). **ROZWODY W 2011 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING A DIVORCE PETITION FOR IN 2011

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM ..... GRAND TOTAL	2887	3	229	534	570	453	680	352	66
20–24	95	2	75	14	2	2	-	-	-
25–29	393	1	118	238	31	3	2	-	-
30–34	591	-	30	217	289	49	5	1	-
35–39	483	-	5	49	194	207	28	-	-
40–49	746	-	-	14	45	175	478	34	-
50–59	479	-	-	2	9	15	162	280	11
60 lat i więcej..... and more	100	-	1	-	-	2	5	37	55
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM ..... TOTAL	2111	2	138	385	428	329	497	278	54
20–24	60	1	47	10	1	1	-	-	-
25–29	280	1	73	178	23	3	2	-	-
30–34	426	-	12	152	218	39	4	1	-
35–39	357	-	5	36	143	154	19	-	-
40–49	544	-	-	7	36	121	354	26	-
50–59	365	-	-	2	7	10	115	222	9
60 lat i więcej..... and more	79	-	1	-	-	1	3	29	45
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM ..... TOTAL	776	1	91	149	142	124	183	74	12
20–24	35	1	28	4	1	1	-	-	-
25–29	113	-	45	60	8	-	-	-	-
30–34	165	-	18	65	71	10	1	-	-
35–39	126	-	-	13	51	53	9	-	-
40–49	202	-	-	7	9	54	124	8	-
50–59	114	-	-	-	2	5	47	58	2
60 lat i więcej..... and more	21	-	-	-	-	1	2	8	10

TABL. 20 (59). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2899	2887	T O T A L
rozwoy małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	1068	1080	Marriages without children
Z dziećmi	1831	1807	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	1111	1080	1
2	555	558	2
3	124	119	3
4 i więcej	41	50	4 and more
^a Poniżej 18 lat.			
^a Below age 18.			

TABL. 21 (60). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	15771	14750	8061	6689	Live births
Małżeńskie	11097	10410	5865	4545	Legitimate
chłopcy	5695	5398	3028	2370	males
dziewczęta	5402	5012	2837	2175	females
Pozamałżeńskie	4674	4340	2196	2144	Illegitimate
chłopcy	2401	2223	1142	1081	males
dziewczęta	2273	2117	1054	1063	females
Urodzenia martwe	68	64	36	28	Still births

TABL. 22 (61). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA ^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER AND AGE OF MOTHER

L A T A YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2010	15771	7696	5424	1636	571	247	196
TOTAL								
	2011	14750	7020	5155	1670	507	207	191
19 lat i mniej		912	820	81	9	2	-	-
<i>under 20 years</i>								
20–24		3087	2058	848	151	28	2	-
25–29		5244	2814	1785	457	124	44	20
30–34		3798	1079	1848	580	168	65	58
35–39		1444	228	548	399	134	66	69
40–44		249	19	45	69	49	28	39
45 lat i więcej		16	2	-	5	2	2	5
<i>and more</i>								

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2010	100,0	48,8	34,4	10,4	3,6	1,6	1,2
TOTAL								
	2011	100,0	47,6	34,9	11,3	3,4	1,4	1,3
19 lat i mniej		100,0	89,9	8,9	1,0	0,2	x	x
<i>under 20 years</i>								
20–24		100,0	66,7	27,5	4,9	0,9	0,1	x
25–29		100,0	53,7	34,0	8,7	2,4	0,8	0,4
30–34		100,0	28,4	48,7	15,3	4,4	1,7	1,5
35–39		100,0	15,8	38,0	27,6	9,3	4,6	4,8
40–44		100,0	7,6	18,1	27,7	19,7	11,2	15,7
45 lat i więcej		100,0	12,5	x	31,3	12,5	12,5	31,3
<i>and more</i>								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Fe- males</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
O G Ó Ł E M ..... TOTAL	12940	7088	5852	7613	4055	3558	5327	3033	2294
0-4 lata.....	83	51	32	44	26	18	39	25	14
5-9	12	8	4	7	5	2	5	3	2
10-14	21	12	9	11	7	4	10	5	5
15-19	48	38	10	24	20	4	24	18	6
20-24	92	70	22	42	30	12	50	40	10
25-29	116	97	19	55	46	9	61	51	10
30-34	134	108	26	80	65	15	54	43	11
35-39	175	135	40	90	63	27	85	72	13
40-44	223	171	52	118	87	31	105	84	21
45-49	368	283	85	202	144	58	166	139	27
50-54	797	554	243	464	307	157	333	247	86
55-59	1130	804	326	675	461	214	455	343	112
60-64	1235	860	375	789	523	266	446	337	109
65-69	995	665	330	603	400	203	392	265	127
70-74	1282	745	537	720	399	321	562	346	216
75-79	1702	860	842	967	478	489	735	382	353
80-84	2016	854	1162	1194	516	678	822	338	484
85 lat i więcej..... <i>and more</i>	2511	773	1738	1528	478	1050	983	295	688

TABL. 25 (64). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R.**
DEATHS BY CAUSES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
O G Ó Ł E M ..... TOTAL	12942	890,0	7088	5854	7662	5280
w tym: of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze	119	8,2	73	46	81	38
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
w tym gruźlica układu oddechowego of which tuberculosis of the respira- tory system	23	1,6	18	5	16	7
Nowotwory.....	3560	244,8	1980	1580	2225	1335
<i>Neoplasms</i>						
w tym nowotwory złośliwe.....	3450	237,3	1917	1533	2155	1295
<i>of which malignant neoplasms</i>						
Choroby krwi i narządów krwiotwór- czych ^Δ	-	x	-	-	-	-
<i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>						
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej.....	220	15,1	95	125	122	98
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
w tym cukrzyca	213	14,6	91	122	116	97
<i>of which diabetes mellitus</i>						
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	84	5,8	76	8	44	40
<i>Mental and behavioural disorders</i>						
Choroby układu nerwowego i narzą- dów zmysłów	204	14,0	99	105	139	65
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>						
Choroby układu krążenia.....	5333	366,7	2635	2698	3085	2248
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
w tym: of which:						
choroba nadciśnieniowa	380	26,1	174	206	195	185
<i>hypertensive disease</i>						
choroba niedokrwienna serca	1084	74,5	667	417	606	478
<i>ischaemic heart disease</i>						
choroby naczyń mózgowych.....	1135	78,1	512	623	695	440
<i>cerebrovascular disease</i>						
miażdżycy.....	702	48,3	224	478	418	284
<i>atherosclerosis</i>						
Choroby układu oddechowego	1508	103,7	871	637	898	610
<i>Diseases of the respiratory system</i>						
Choroby układu trawiennego	470	32,3	277	193	295	175
<i>Diseases of the digestive system</i>						
w tym choroby wątroby	238	16,4	168	70	166	72
<i>of which liver diseases</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 25 (64). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2010 R. (dok.)**
DEATHS BY CAUSES IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby skóry i tkanki podskórnej	-	x	-	-	-	-
<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.....	11	0,8	3	8	8	3
<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Choroby układu moczowo-płciowego ..	304	20,9	120	184	185	119
<i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Ciąża, poród i połóg.....	-	x	-	-	-	-
<i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	41	2,8	21	20	25	16
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>						
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	40	2,8	21	19	24	16
<i>Congenital anomalies</i> ^Δ						
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ ..	116	8,0	45	71	66	50
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i> ^Δ						
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	932	64,1	772	160	465	467
<i>Injuries and poisonings by external cause</i>						
w tym zamierzone samookaleczenie..	278	19,1	236	42	139	139
<i>of which selfinflicted injury</i>						

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 26 (65). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2011

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	70	4,7	44	26	37	33
TOTAL						
0 dni	21	1,4	14	7	7	14
<i>days</i>						
1–6	11	0,7	6	5	6	5
<i>days</i>						
7–29 dni	17	1,2	10	7	9	8
<i>days</i>						
1 miesiąc	4	0,3	3	1	4	-
<i>month</i>						
2	6	0,4	5	1	3	3
<i>months</i>						
3–11 miesięcy	11	0,7	6	5	8	3
<i>months</i>						

TABL. 27 (66). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R.**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>			
			chłopcy <i>males</i>	dziewczęta <i>females</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
O GÓŁEM ..... TOTAL	75	4,8	44	31	45	30
Choroby zakaźne i pasożytnicze	2	0,1	2	-	1	1
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
zapalenie meningokokowe.....	1	0,1	1	-	1	-
<i>meningococcal inflammation</i>						
Nowotwory.....	1	0,1	-	1	1	-
<i>Neoplasms</i>						
Choroby układu nerwowego	1	0,1	1	-	-	1
<i>Diseases of the nervous system</i>						
Choroby układu krążenia	2	0,1	2	-	2	-
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
Choroby układu oddechowego	1	0,1	1	-	1	-
<i>Diseases of the respiratory system</i>						
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	40	2,5	20	20	24	16
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu	26	1,6	13	13	18	8
<i>disorders connected with period of gestation and prenatal developmemt</i>						
niedotlenienie wewnątrzmaciczne i zamarctica urodzeniowa	4	0,3	1	3	3	1
<i>intrauterine hypoxia and birth asphyxia</i>						
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	26	1,6	16	10	16	10
<i>Congenital anomalies^Δ</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
wodogłowie wrodzone i rozszczep kręgosłupa	1	0,1	-	1	-	1
<i>congenital hydrocephalus and spina bifida</i>						
wrodzone wady serca	3	0,2	2	1	3	-
<i>congenital anomalies of heart</i>						
zespół Downa i inne abberacje chromosomowe	5	0,3	1	4	3	2
<i>Down syndrome and other chromo- some aberrations</i>						
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ ..	1	0,1	1	-	-	1
<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>						
z tego zespół nagłej śmierci dziecka. <i>of which sudden infant death syn- drome</i>	1	0,1	1	-	-	1
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	1	0,1	1	-	-	1
<i>Injuries and poisonings by external cause</i>						
w tym przestępstwo	1	0,1	1	-	-	1
<i>of which crime</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 28 (67). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
O G Ó Ł E M	149	303	373	336	228	T O T A L
w tym dokonane	137	205	197	173	143	of which committed
Miasta	80	182	251	226	142	Urban areas
Wieś	69	121	122	110	86	Rural areas
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	2	3	3	5	2	14 and less
15–20	14	38	30	36	22	15–20
21–30	23	60	66	71	55	21–30
31–50	74	121	151	103	69	31–50
51–70	22	66	82	85	51	51–70
71 lat i więcej	14	15	22	15	13	71 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Olsztyn.

TABL. 29 (68). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
O G Ó Ł E M	2000	69,2	55,1	41,0	27,7	16,4
T O T A L	2005	70,0	55,6	41,5	28,1	17,2
	2010	71,3	56,8	42,5	29,1	17,8
	2011	71,5	57,2	43,0	29,5	18,0
Miasta		72,5	58,1	43,8	30,1	18,5
Urban areas						
Wieś		70,2	55,8	41,8	28,5	17,2
Rural areas						
KOBIECY FEMALES						
O G Ó Ł E M	2000	78,6	64,3	49,6	35,2	21,9
T O T A L	2005	79,4	65,0	50,3	35,8	22,7
	2010	80,4	65,9	51,1	36,6	23,4
	2011	80,7	66,2	51,4	36,9	23,7
Miasta		80,9	66,4	51,6	37,2	23,9
Urban areas						
Wieś		80,2	65,7	51,0	36,5	23,2
Rural areas						

TABL. 30 (69). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	z wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

O G Ó Ł E M ..	2010	17527	9450	7322	755	20233	10926	8567	740	-2706
TOTAL	2011	16984	8984	7236	764	19980	11153	8019	808	-2996
Miasta.....	2010	8945	3706	4726	513	11659	5460	5680	519	-2714
Urban areas	2011	8858	3533	4822	503	11573	5534	5458	581	-2715
Wieś	2010	8582	5744	2596	242	8574	5466	2887	221	8
Rural areas	2011	8126	5451	2414	261	8407	5619	2561	227	-281

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

O G Ó Ł E M ..	2010	12,05	6,50	5,04	0,52	13,91	7,51	5,89	0,51	-1,86
TOTAL	2011	11,69	6,18	4,98	0,53	13,75	7,68	5,52	0,56	-2,06
Miasta.....	2010	10,33	4,28	5,46	0,59	13,47	6,31	6,56	0,60	-3,13
Urban areas	2011	10,26	4,09	5,58	0,58	13,40	6,41	6,32	0,67	-3,14
Wieś	2010	14,59	9,76	4,41	0,41	14,57	9,29	4,91	0,38	0,01
Rural areas	2011	13,79	9,25	4,10	0,44	14,26	9,53	4,34	0,39	-0,48

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 31 (70). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

O G Ó Ł E M	2010	16772	12847	3925	19493	12847	6646
TOTAL	2011	16220	12395	3825	19172	12395	6777
Miasta.....	2010	8432	6046	2386	11140	6812	4328
Urban areas	2011	8355	6074	2281	10992	6518	4474
Wieś	2010	8340	6801	1539	8353	6035	2318
Rural areas	2011	7865	6321	1544	8180	5877	2303

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 31 (70). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a			Odpyływ ^b Outflow ^b		
		ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION							
OGÓŁEM	2010	11,53	8,83	2,70	13,41	8,83	4,57
TOTAL	2011	11,16	8,53	2,63	13,19	8,53	4,66
Miasta.....	2010	9,74	6,98	2,76	12,87	7,87	5,00
Urban areas	2011	9,67	7,03	2,64	12,73	7,55	5,18
Wieś	2010	14,18	11,56	2,62	14,20	10,26	3,94
Rural areas	2011	13,34	10,72	2,62	13,88	9,97	3,91

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 32 (71). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Napływ ^a Inflow ^a			Odpyływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2000	16274	7718	8556	18276	8516	9760	-2002	-798	-1204
TOTAL	2005	17055	8055	9000	19316	9075	10241	-2261	-1020	-1241
	2010	16772	7878	8894	19493	8901	10592	-2721	-1023	-1698
	2011	16220	7535	8685	19172	8797	10375	-2952	-1262	-1690
0–4 lata.....		1771	890	881	2009	996	1013	-238	-106	-132
5–9		1129	589	540	1263	646	617	-134	-57	-77
10–14		836	401	435	909	444	465	-73	-43	-30
15–19		733	312	421	815	341	474	-82	-29	-53
20–24		1482	460	1022	1803	555	1248	-321	-95	-226
25–29		3022	1277	1745	4131	1720	2411	-1109	-443	-666
30–34		2176	1066	1110	2749	1324	1425	-573	-258	-315
35–39		1422	751	671	1621	863	758	-199	-112	-87
40–44		780	426	354	865	484	381	-85	-58	-27
45–49		543	289	254	619	329	290	-76	-40	-36
50–54		539	277	262	555	298	257	-16	-21	5
55–59		559	264	295	567	269	298	-8	-5	-3
60–64		471	245	226	447	217	230	24	28	-4
65 lat i więcej..... and more		757	288	469	819	311	508	-62	-23	-39

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 33 (72). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R.**

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011

End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	1483800	1283	568
Kościół Greckokatolicki ^{cd}	.	.	30
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki.....	272	3	3
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^e	220700	102	58
Staroobrzędowa Gmina Wyznaniowa	38	1	1
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^f	3558	17	15
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	1750	9	14
Kościół Ewangelicko-Reformowany	10	-	-
Kościół Chrześcijan Baptystów	499	10	10
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.....	261	2	6
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	19	1	2
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej.....	10	1	1
Kościół Boży w Chrystusie.....	169	14	3
Kościół Zielonoświątkowy	1342	28	16
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	5	-	1
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	53	5	3
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	43	12	5
Nowoapostolski Kościół w Polsce.....	939	18	5
Kościół Chrystusowy	48	4	3
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów ^g	224	5	3
Kościół Chrystusowy w RP	336	8	5
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	300	1	2
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	100	-	1
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ^h	60	-	-
Inne Other			
Związek Wyznania Świadków Jehowy ^d	4219	-	67
Chrześcijański Związek Wyznaniowy „Źródło”	76	3	1
Chrześcijański Kościół „Słowo Wiary”	17	1	1
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	3	1	-
Stowarzyszenie Muzułmańskie Ahmadiyya ⁱ	1	-	-
Związek Taoistów Teo Te King ^e	200	10	2

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: warmińskiej, elbląskiej, ełckiej.^c Dane dotyczą dekanatów: elbląskiego, olsztyńskiego i węgorzewskiego. ^d Dane za 2010 r. ^e Dane dotyczą diecezji białostocko-gdańskiej. ^f Dane dotyczą diecezji mazurskiej. ^g Dane dotyczą całego kraju. ^h Dane za 2008 r. ⁱ Dane za 2009 r.^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data regarding dioceses: warmińska, elbląska, ełcka. ^c Data regarding decanates: elbląski, olsztyński and węgorzewski. ^d Data for 2010. ^e Data regarding diocese białostocko-gdańska. ^f Data regarding dioceses mazurskiej. ^g Data regarding the whole countr. ^h Data for 2008. ⁱ Data for 2009.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1, 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przeprowadzonego w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 r. według stanu w dniu 31 marca 2011 r. Podstawą prawną NSP 2011 stanowiły Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz. U. z 26 marca 2010 r. nr 47, poz. 277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE. L 218 z dnia 13.08.2008 r.).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące. Ponadto pomagający członkowie rodziny, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu według NSP 2011 nie byli zaliczani do osób pracujących.

2) za bezrobotne uznaje się osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables.1, 2 were compiled on the basis of the National Census of Population and Housing 2011 carried out in the period between 1 April and 30 June 2011 according to the state on March 31, 2011. The legal bases for the National Census of Population and Housing 2011 constituted the Act of 4 March 2010 on National Census of Population and Housing in 2011 (Journal of Laws of 26 March 2010 No. 47, item .277) with its executive legislative provisions and the Regulation (EC) of the European Parliament and Council No 763/2008 of 9 July 2008 on the censuses of population and housing (Official Journal of the European Union L. 218 of 13 August 2008). The 2011 Census included persons permanently residing in the Polish territory, regardless whether they stayed in the country during the census or were abroad, and temporary residents.

2. The main criterion for dividing the population into economically active (employed and unemployed) and the inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture,
- formally had a job, but did not perform it (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in employment did not exceed 3 months. Moreover, according to the 2011 Census, contributing family members who did not perform work during the reference week were not counted among the employed.

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,

- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do biernych zawodowo zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań włości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
  - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; z pewnymi wyłączeniami w latach 2002–2009; patrz ust. 5 na str. 120,
  - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
  - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

- were available for work within a 2-week period following the reference week.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed

The activity rate is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The employment rate is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The unemployment rate calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
  - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; with some exceptions in 2002–2009; see item 5 on page 120,
  - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
  - c) other self-employed persons, e.g., self-employed professionals;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia. **Niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002–2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002–2009 nie zaliczono osób pracujących:
  - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
  - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
7. **Do osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment on a given day as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning persons employed on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002–2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002–2009 are not included the following employed persons:
  - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;
  - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

Data regarding employed persons on private farms in agriculture since 2010 are not strictly comparable to those for previous year.

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, on a given day**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Outworkers are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i prowadzonego rodzaju działalności jednostki zgodnie z nadanym numerem identyfikacyjnym, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki i prowadzonego rodzaju działalności jednostki zgodnie z nadanym numerem identyfikacyjnym REGON.

11. Dane w tabl. 5–10 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnoza-

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity according to the REGON number, however in other tables – by seat of management of unit and kind of activity according to the REGON number.

11. Data in tables 5–10 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Data do not include economic entities employing less than 9 persons.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to

trudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291, z późniejszymi zmianami).

13. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

14. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

15. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych do 2003 r. obejmują osoby, które określone są jako bezrobotne zgodnie z ustawą z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 6, poz. 56, z późniejszymi zmianami).

Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** od 2004 r. zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001), obejmują osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne – zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyły 18 lat;
- 2) nie ukończyły: kobieta 60 lat, mężczyźni – 65 lat;

the number of persons employed on a given day as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the regulations of the Minister of Economy, Labour and Social Policy dated 16 XII 2003 concerning detailed conditions of granting a child-care leave (Journal of Laws No. 230, item 2291, with later amendments).

13. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

14. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job,
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

15. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons to 2003 include persons who, are classified as unemployed in accordance with the Law on Employment and Combating Unemployment, dated 14 XII 1994 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 6, item 56, with later amendments).

Data regarding **registered unemployed persons** from 2004 in accordance with the Law dated 20 April 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (Journal of Laws 2004 No. 99, item 1001) include persons who are not employed and not performing any income-generating work, able and ready to take full-time employment (or in case of disabled persons – are able and ready to take employment at least half the full work-time required within a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in the evening or weekend education system, and registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence and seeking employment or any other income-generating work if they, among others:

- 1) are aged 18 or more;
- 2) are aged less than 60 (women) or less than 65 (men);

- 3) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
- 4) nie są właścicielami lub posiadaczami (samodzielnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych; nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 5) nie podjęły pozarolniczej działalności lub nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 6) nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności;
- 7) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 8) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
- 9) nie pobierają na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 10) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie lub staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996; od 2002 – na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 metodą pełną. Dane od 2002 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania. Dla bezrobotnych – miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących lokalizacja miejsca pracy.

- 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, social-welfare pension, do not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation allowance, a sick or maternity benefit;*
- 4) *are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha; are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 5) *did not undertake non-agricultural activity or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;*
- 6) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 7) *do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimum remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;*
- 8) *do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit;*
- 9) *do not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
- 10) *do not receive after termination of employment training allowance.*

Since 1997 among the unemployed is not person undergoing training, an internship with the employer as well as since 1 VI 2004 also juvenile school-leaver and person undergoing a job occupational training.

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given including persons working on private farms in agriculture (comprising a part of economically active civilian population) estimated: for 2000 – on the basis of the National Agricultural Survey conducted in 1996; From 2002 on the basis of the National Census on Population and Dwellings 2002 and the National Agricultural Survey 2002. Data from 2002 are not fully comparable with the data for the previous years. Data on unemployed and employed used for calculation of the registered unemployment rate come from different sources. For unemployed it is the place of residence or stay, for employed – location of the workplace.

Warunki pracy

1. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w **gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się **wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.**

2. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który

Work conditions

1. Information regarding **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at **work on private farms in agriculture** were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employees, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is result of work relations

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of common self-defence;
- at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

2. A **serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A **fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact mode of injury** which directly

spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy (do 2004 r. określane jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy) pogrupowano w 2005 r. zgodnie z zaleceniem EUROSTAT-u.

5. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

1) obejmują zatrudnionych zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: A rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (dział 01 z wyłączeniem grupy 01.7 oraz indywidualnych gospodarstw rolnych, 02 i 03 z wyłączeniem klasy 03.11), B górnictwo i wydobywanie, C przetwórstwo przemysłowe, D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, E dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, F budownictwo (działy 41–43 z wyłączeniem grupy 41.1), G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, H transport i gospodarka magazynowa, I informacja i komunikacja (działy 58, 60 do 63 z wyłączeniem grupy 63.9), M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (działy 72 i 75), N działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (działy 77 i 79 oraz klasa 81.29), P edukacja (podklasa 85.42.B), Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna (dział 86), S pozostała działalność usługowa (dział 95);

2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłknające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

*cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) in 2005 are grouped according to the EUROSTAT recommendation.*

5. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

1) *employed by entities included in the sections:*

A agriculture, forestry and fishing (division 01 excluding group 01.7 and private farms in agriculture, 02 and 03 excluding class 03.11), B mining and quarrying, C manufacturing, D electricity, gas, steam and air conditioning supply, E water supply; sewerage, waste management and remediation activities, F construction (division 41–43 excluding group 41.1), G wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, H transport and storage, J information and communication (divisions 58, 60–63 excluding group 63.9), M professional, scientific and technical activities (divisions 72 and 75), N administrative and support service activities (divisions 77 and 79 and class 81.29), P education (only class 85.42B), Q human health and social work activities (division 86), S other service community (division 95);

2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

6. A disease is deemed an *occupational disease* if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

7. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" – "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Population</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomical- ly inac- tive per- sons</i>	Nieusta- lony sta- tus na rynku pracy <i>Un- known status on the labour market</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik za- trudnie- nia <i>Employ- ment- rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploy- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracują- cy <i>employ- ed</i>	bezro- botni ^a <i>unem- ployed ^a</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>				w % <i>in %</i>			
O G Ó Ł E M ..... TOTAL	1220,1	593,0	493,5	99,5	538,7	88,4	52,4	43,6	16,8
miasta	737,9	366,8	312,3	54,5	312,0	59,0	54,0	46,0	14,9
urban areas									
wieś	482,2	226,2	181,2	45,0	226,7	29,3	49,9	40,0	19,9
rural areas									
w tym w wieku produkcyjnym ^b .. <i>of which of working age^b</i>	949,2	583,5	484,4	99,1	284,9	80,9	67,2	55,8	17,0
15–24 lata.....	210,7	68,0	43,9	24,0	126,7	16,1	34,9	22,6	35,4
25–34	242,9	167,6	140,5	27,1	41,3	34,0	80,2	67,2	16,2
35–44	192,6	142,8	123,7	19,0	32,5	17,4	81,5	70,6	13,3
45–54	212,1	146,7	126,0	20,7	53,9	11,4	73,1	62,8	14,1
55–64	190,9	63,7	55,2	8,5	121,4	5,9	34,4	29,8	13,3
65 lat i więcej	170,8	4,3	4,2	0,1	163,0	3,6	2,5	2,5	2,3
and more									
Mężczyźni..... Men	592,3	328,1	275,4	52,7	220,3	43,9	59,8	50,2	16,1
w tym w wieku produkcyjnym ^b .. <i>of which of working age^b</i>	500,6	324,5	272,0	52,5	135,0	41,1	70,6	59,2	16,2
15–24 lata.....	107,6	39,8	26,8	13,0	60,2	7,7	39,8	26,8	32,6
25–34	125,2	93,2	79,2	14,0	14,8	17,1	86,3	73,3	15,1
35–44	98,3	76,1	66,7	9,3	13,5	8,8	84,9	74,5	12,3
45–54	106,3	75,7	65,1	10,6	24,6	6,0	75,5	64,9	14,0
55–64	91,5	40,4	34,7	5,7	48,1	3,0	45,7	39,2	14,1
65 lat i więcej	63,4	2,9	2,8	0,1	59,1	1,4	4,6	4,5	2,8
and more									
Kobiety ..... Women	627,8	264,9	218,1	46,8	318,4	44,4	45,4	37,4	17,7
w tym w wieku produkcyjnym ^b .. <i>of which of working age^b</i>	448,6	259,0	212,4	46,6	149,9	39,8	63,3	52,0	18,0
15–24 lata.....	103,0	28,2	17,1	11,1	66,5	8,4	29,8	18,1	39,3
25–34	117,7	74,3	61,3	13,1	26,5	16,9	73,7	60,8	17,6
35–44	94,3	66,7	57,0	9,7	19,0	8,6	77,9	66,5	14,6
45–54	105,8	71,0	60,9	10,2	29,3	5,5	70,8	60,7	14,3
55–64	99,4	23,3	20,5	2,8	73,3	2,8	24,1	21,2	12,0
65 lat i więcej	107,5	1,4	1,4	0,0	103,8	2,3	1,3	1,3	1,3
and more									

^a Osoby w wieku 15–74 lata. ^b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

^a Persons aged 15–74. ^b Men aged 18–64, women aged 18–59.

TABL. 2 (74). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popula- tion	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Eco- nomical- ly inac- tive per- sons	Nieusta- lony sta- tus na ryнку pracy Un- known status on the labour market	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaż- nik za- trudnie- nia Employ- ment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ploy- ment rate
		ogółem total	pracują- cy employ- ed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a					
		w tys. in thous.					w % in %		
O G Ó Ł E M ..... TOTAL	1220,1	593,0	493,5	99,5	538,7	88,4	52,4	43,6	16,8
wykształcenia: education:									
Wyższe..... Tertiary	176,1	136,5	127,2	9,3	39,5	0,0	77,5	72,2	6,8
Policealne i średnie zawodowe	227,4	148,4	127,8	20,5	79,0	-	65,2	56,2	13,8
Post-secondary and vocational second- ary									
Średnie ogólno- kształcące	137,8	70,4	56,8	13,6	67,3	0,0	51,1	41,3	19,3
General vocational									
Zasadnicze zawo- dowe	250,1	160,0	128,8	31,2	90,1	0,0	64,0	51,5	19,5
Basic vocational									
Gimnazjalne i pod- stawowe ukończo- ne ^b	340,0	77,5	52,8	24,8	262,5	0,0	22,8	15,5	31,9
Lower secondary and completed primary ^b									
Nieustalony poziom wykształcenia	88,6	0,1	0,1	0,1	0,2	88,3	38,2	18,1	52,7
Unknown education level									
Mężczyźni..... Men	592,3	328,1	275,4	52,7	220,3	43,9	59,8	50,2	16,1
Wyższe..... Tertiary	71,3	55,9	52,2	3,7	15,4	0,0	78,4	73,3	6,6
Policealne i średnie zawodowe	107,9	78,1	68,7	9,4	29,8	-	72,4	63,6	12,1
Post-secondary and vocational second- ary									
Średnie ogólno- kształcące	53,6	32,9	27,6	5,3	20,7	0,0	61,4	51,5	16,2
General vocational									
Zasadnicze zawo- dowe	157,3	110,8	91,5	19,3	46,5	-	70,5	58,2	17,4
Basic vocational									

TABL. 2 (74). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R. (dok.)**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popula- tion	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Eco- nomical- ly inac- tive per- sons	Nieusta- lony sta- tus na ryнку pracy Un- known status on the labour market	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaż- nik za- trudnie- nia Employ- ment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ploy- ment rate
		ogółem total	pracują- cy employ- ed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a					
		w tys. in thous.					w % in %		
Mężczyźni (dok.) Men (cont.)									
Gimnazjalne i pod- stawowe ukończo- ne ^b	158,2	50,3	35,3	15,0	107,9	0,0	31,8	22,3	29,7
<i>Lower secondary and completed primary ^b</i>									
Nieustalony poziom wykształcenia.....	44,0	0,1	0,0	0,0	0,1	43,9	41,0	20,2	50,7
<i>Unknown education level</i>									
Kobiety	627,8	264,9	218,1	46,8	318,4	44,4	45,4	37,4	17,7
Women									
Wyższe.....	104,8	80,6	75,0	5,7	24,2	0,0	76,9	71,5	7,0
<i>Tertiary</i>									
Policealne i średnie zawodowe.....	119,5	70,3	59,2	11,1	49,2	-	58,8	49,5	15,8
<i>Post-secondary and vocational second- ary</i>									
Średnie ogólno- kształcące	84,2	37,5	29,2	8,3	46,6	0,0	44,6	34,7	22,1
<i>General vocational</i>									
Zasadnicze zawo- dowe.....	92,9	49,2	37,3	11,9	43,7	0,0	53,0	40,1	24,2
<i>Basic vocational</i>									
Gimnazjalne i pod- stawowe ukończo- ne ^b	181,9	27,2	17,4	9,8	154,6	0,0	15,0	9,6	36,0
<i>Lower secondary and completed primary ^b</i>									
Nieustalony poziom wykształcenia.....	44,6	0,1	0,0	0,0	0,1	44,4	35,8	16,3	54,6
<i>Unknown education level</i>									

^a Osoby w wieku 15–74 lata. ^b Łącznie z osobami z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego.

^a Persons aged 15–74. ^b Including persons with incomplete primary education and without school education.

Pracujący Employment

TABL. 3 (75). **PRACUJĄCY^{ab}**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^{ab}
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	2011			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
O G Ó Ł E M ..... TOTAL	412001	423286	422880	107882	314998	197384
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	66921	69642	69627	2619	67008	28382
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł	95732	98771	98538	9039	89499	31236
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe	85047	88184	88136	1385	86751	29114
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo	26417	26846	27833	328	27505	2618
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	61295	63952	61480	99	61381	33262
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa	19451	19220	19566	8067	11499	4409
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7804	7511	7619	420	7199	5075
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	3218	3061	3315	164	3151	1196
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8578	8199	8170	1345	6825	5974
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5060	5254	5320	1519	3801	2760
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9469	10535	10435	1204	9231	5102
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	9097	10015	10750	343	10407	4791
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	24730	25507	24999	24954	45	15169
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	38860	38436	38251	35302	2949	29693
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25181	25802	26165	18725	7440	21239
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4468	4564	4661	3638	1023	2858
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	5720	5971	6151	116	6035	3620
<i>Other service activities</i>						

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. ^b Łącznie z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2009 r. na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne).

^a By actual workplace and kind of activity; excluding budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. ^b Including employed persons on private farms in agriculture – estimated data (for 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while from 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable).

TABL. 4 (76). **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIEM W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R.**
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych – pracownicy najemni ^c stali On farms of legal persons – permanent paid employees ^c
	ogółem grand total	w tym kobiety of which females	razem total	rodzinna siła robocza ^b family labour force ^b	pracownicy najemni ^c stali permanent paid employees ^c	
	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS					
OGÓŁEM ..... TOTAL	64,5	27,3	61,6	57,9 ^d	3,7	2,8
	W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM ..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:						
Do 1,00 ha..... Up to 1,00 ha	9,9	11,7	10,3	10,5	6,5	1,5
1,01–1,99	4,9	5,7	5,1	5,4	1,2	0,1
2,00–4,99	9,1	10,6	9,5	9,9	2,6	0,2
5,00–9,99	12,3	13,0	12,8	13,4	2,8	0,4
10,00–14,99	14,2	14,5	14,8	15,5	4,3	1,3
15,00–19,99	10,8	10,7	11,3	11,8	4,0	0,4
20,00–49,99	23,7	22,9	24,7	25,1	18,6	1,7
50,00 ha i więcej..... and more	15,2	11,0	11,5	8,4	60,0	94,4

^a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^c Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 89,6% osób, a głównie – 10,4%.

^a On the basis of the Agricultural Census 2010; data have been changed in relation to the data published. ^b Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. ^c On the basis of employment agreement (written or verbal). ^d Of which 89,6% persons were exclusively employed on private farms, while 10,4% were mainly employed.

TABL. 5 (77). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			zatrudnieni na podsta- wie stosun- ku pracy <i>employees hired on the basis of an employment contract</i>	osoby wykonujące pracę nakładczą <i>outworkers</i>	agenci <i>agents</i>	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family work- ers</i>
O G Ó Ł E M	2000	252221	248842	59	236	2880
TOTAL	2005	237405	233883	27	457	2904
	2010	236749	233675	7	454	2520
	2011	234103	231045	4	466	2506
sektor publiczny		97130	97130	-	-	-
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		136973	133915	4	466	2506
<i>private sector</i>						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		6223	6027	-	-	115
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł.....		80123	79377	4	-	741
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		72701	71970	2	-	728
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo		14622	14221	-	-	401
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...		21869	21150	-	2	717
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		5339	5222	-	-	117
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3178	3066	-	-	112
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		4111	3625	-	464	22
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3457	3453	-	-	4
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		3171	3103	-	-	68
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...		5759	5707	-	-	52
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		24312	24312	-	-	-
<i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>						
Edukacja.....		36639	36598	-	-	41
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		20246	20154	-	-	92
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3679	3677	-	-	2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa		447	431	-	-	16
<i>Other service activities</i>						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 121; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 121; by seat of management of unit.

TABL. 6 (78). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2008	2009	2010	2011
O G Ó Ł E M ..... TOTAL	228216	240939	229171	231237	230458
sektor publiczny	101991	101692	99462	99378	96682
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	126225	139247	129709	131859	133776
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ...	6307	6268	5813	5630	5572
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł.....	76947	83839	77048	79173	80056
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	69978	76409	69773	72065	72732
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	11541	15042	14564	14786	14707
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..	22663	24862	22103	21856	21036
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	9030	8574	5138	4814	5166
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3796	4360	4207	4332	3034
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	2885	575	512	806	884
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4383	3681	3947	3622	3581
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3006	2938	2857	3017	3230
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2679	3023	2976	2883	3043
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	3817	4213	3913	3877	5320
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne...	21519	23302	24732	25653	24474
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja.....	36759	36745	37112	36620	36449
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19345	19686	20215	19985	19947
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2968	3266	3415	3530	3557
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	571	565	620	655	401
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 121.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad, see general notes, item 11 on page 121.

TABL. 7 (79). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M	2000	235686	114608	19285	10366
TOTAL	2005	219083	108223	14800	7982
	2010	220085	110073	13590	8079
	2011	217847	108014	13198	7850
sektor publiczny		89811	61238	7319	4971
public sector					
sektor prywatny		128036	46776	5879	2879
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..		5433	1123	594	202
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		77421	25938	1956	919
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		70201	24501	1769	840
of which manufacturing					
Budownictwo		13711	1337	510	149
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..		20103	10221	1047	633
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		5015	677	207	85
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		2781	1999	285	181
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		880	391	42	28
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...		3453	2829	172	146
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3108	1699	345	107
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2907	1654	196	119
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		4969	1953	738	390
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		23364	14260	948	506
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		32250	25605	4348	3041
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		19069	16225	1085	821
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3032	1901	645	474
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		351	202	80	49
Other service activities					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 121; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 121; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 8 (80). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podje- mują- cy pierwszą pracę persons starting work for the first time	osoby, które poprzed- nio pra- cowały persons formerly employed	powraca- jący z urlo- pów wych- wawczych persons returning from child- -care lea- ves	osoby skierowa- ne do pra- cy przez powiatowe urzędy pracy persons directed to work by powiat work offices	
O GÓŁEM	2000	55507	20759	5467	24289	1221	.	22,5
TOTAL	2005	57179	21594	7977	23376	954	.	26,3
	2010	46758	17953	6526	21519	998	7489	20,9
	2011	53833	21564	6193	42466	815	3961	24,0
sektor publiczny		11132	6768	1349	8374	291	2539	11,9
public sector								
sektor prywatny		42701	14796	4844	34092	524	1422	32,5
private sector								
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		982	229	134	725	6	29	18,2
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		25063	8927	2882	20587	347	835	31,2
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		24035	8713	2787	19769	337	787	33,0
Budownictwo		5284	290	531	4458	22	250	36,0
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		5221	2552	776	4001	112	174	25,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa. Transportation and storage		1089	154	40	981	2	19	21,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ... Accommodation and catering ^Δ ...		1087	760	176	836	21	79	39,9
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		418	312	73	281	15	7	11,8
Financial and insurance activities								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ .... Real estate activities		500	263	31	436	5	20	16,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		624	335	129	415	16	52	21,3
Professional, scientific and techni- cal activities								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3526	1276	70	2359	4	38	17,6
Administrative and support service activities								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		4331	2164	497	3424	102	2017	76,1
Public administration and defence; compulsory social security								
Edukacja		2589	2004	304	1767	62	178	7,8
Education								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		2344	1888	402	1629	90	192	12,0
Human health and social work activities								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		525	286	71	412	7	65	16,5
Arts, entertainment and recreation								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 9 (81). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	kobiety women	Z liczby ogółem		Of total number			Współ- czynnik zwol- nień w % Termi- nation rate in %
				zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez terminated due to dissolution of an employment con- tract by		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	na mocy poro- zumie- nia stron by mutual agre- ement	zwol- nieni z upły- wem czasu, na który zostali zatrud- nieni dismis- sed with expira- tion of employ- ment period	
				praco- dawcę em- ployer	pra- cownika em- ployee				
OGÓŁEM	2000	63636	25018	8290	6514	2892	.	.	25,6
TOTAL	2005	52585	19812	8082	5757	2911	.	.	23,8
	2010	45575	17559	7480	3353	1778	10821	17126	20,3
	2011	55747	22665	7425	3551	2172	18589	20186	24,9
sektor publiczny		11829	6738	1267	408	1195	1758	6339	12,7
public sector									
sektor prywatny		43918	15927	6158	3143	977	16831	13847	33,4
private sector									
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		914	207	86	39	58	215	479	17,0
Agriculture, forestry and fishing									
Przemysł		26518	10371	3911	1669	718	10975	7282	33,1
Industry									
w tym przetwórstwo przemysłowe .. of which manufacturing		25503	10182	3780	1629	575	10778	6853	35,1
Budownictwo		5831	311	515	374	121	2061	2348	39,7
Construction									
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych		5165	2628	1074	609	97	1586	1522	25,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ									
Transport i gospodarka magazynowa .. Transportation and storage		1045	125	103	116	84	428	225	20,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		976	667	90	86	11	281	445	35,7
Accommodation and catering ^Δ									
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		384	301	72	58	16	118	86	10,6
Financial and insurance activities									
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		376	194	91	15	52	63	138	12,4
Real estate activities									
Działalność profesjonalna, nauko- wa i techniczna		564	297	80	44	33	163	175	72,3
Professional, scientific and techni- cal activities									
Administrowanie i działalność wspierająca		3354	1144	357	148	58	1063	1645	19,3
Administrative and support service activities									
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne		5018	2485	173	101	397	467	3617	20,5
Public administration and defence; compulsory social security									
Edukacja		2709	1933	398	107	314	477	1165	8,1
Education									
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna .. Human health and social work activities		1999	1591	244	131	172	478	774	10,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		615	274	180	26	39	87	234	19,2
Arts, entertainment and recreation									

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (82). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym ko- biety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół of total number – school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vo- cational
O G Ó Ł E M	2000	4802	2060	956	1551	497	1798
T O T A L	2005	6821	3037	1959	2073	828	1961
	2010	4556	1996	1575	1066	721	1194
	2011	4466	1967	1371	1192	642	1261
sektor publiczny		1118	768	759	190	128	41
public sector							
sektor prywatny		3348	1199	612	1002	514	1220
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..		103	22	37	41	4	21
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		2105	612	256	593	347	909
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		2022	588	246	567	335	874
of which manufacturing							
Budownictwo		274	29	46	91	29	108
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..		511	276	83	210	84	134
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		26	10	6	8	3	9
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		121	90	17	50	34	20
Accommodation and catering ^Δ							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...		53	38	33	10	10	-
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		23	20	15	4	3	1
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		108	60	78	17	9	4
Professional, scientific and technical activi- ties							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		56	26	24	5	6	21
Administrative and support service activi- ties							
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		411	277	273	66	64	8
Public administration and defence; com- pulsory social security							
Edukacja		235	192	204	21	6	4
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		312	240	219	54	28	11
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		61	38	32	15	13	1
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		14	8	1	4	-	9
Other service activities							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 121; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 121; by seat of management of unit.

TABL. 11 (83). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utwor- zone of which vacan- cies – newly created jobs	z liczby ogółem w jed- nost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in enti- ties em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in enti- ties em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in enti- ties em- ploying more than 9 persons
O G Ó Ł E M 2010	1822	428	946	17892	11185	13632	8069
TOTAL 2011	1154	139	725	18985	10901	15073	9246
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	27	5	3	544	270	527	287
Przemysł..... <i>Industry</i>	304	53	295	4841	4199	3780	3144
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	262	44	262	4565	3993	3583	2970
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	254	-	15	3271	1209	1693	946
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .. <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	164	1	73	2876	1465	3397	1945
Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transportation and storage</i>	22	19	6	741	406	653	218
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	25	6	25	1770	302	1400	145
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>	9	-	4	146	90	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ... <i>Financial and insurance activities</i>	16	-	11	136	97	179	120
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	42	27	37	408	271	260	168
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	35	-	14	600	83	560	202
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activi- ties</i>	1	1	1	951	394	232	143
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>	139	16	134	832	829	832	828
Edukacja..... <i>Education</i>	5	-	5	947	729	755	615
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	87	4	82	548	418	363	297
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	24	7	20	243	109	167	84

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 12 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	158150	150910	105942	107333	Registered unemployed persons
mężczyźni.....	70162	70510	49814	48896	men
kobiety	87988	80400	56128	58437	women
Oferty pracy.....	103	367	461	403	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy.....	1535	411	230	266	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	20,2	22,0	18,8	18,5	Previously not employed
Zamieszkali na wsi	48,1	50,1	49,3	49,6	Rural residents
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	7,2	2,4	2,0	1,8	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku.....	22,7	18,5	20,5	19,7	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy.....	48,5	49,7	28,1	32,7	Persons without work for more than 12 months
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ..	25,8	27,2	20,0	20,2	Registered unemployment rate

TABL. 13 (85). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	135018	147655	164256	139737	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	59850	58971	77636	66733	Women
Dotychczas niepracujący	35608	42338	38185	28594	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	10113	1860	2619	2152	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	119311	159106	167495	138346	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	50886	70892	77842	64424	Women
Z tytułu podjęcia pracy.....	65039	75805	67279	61690	Received jobs

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 14 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM ..... TOTAL	158150	87988	150910	80400	105942	56128	107333	58437
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej	43177	23204	33910	17452	22992	12653	23000	13221
<i>and less</i>								
25–34	41262	25474	40978	23695	30259	17486	30826	18322
35–44	41885	23640	32518	18344	20304	11387	20584	11815
45–54	29060	14903	36758	18852	22517	11435	21733	11316
55 lat i więcej	2766	767	6746	2057	9870	3167	11190	3763
<i>and more</i>								
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	2898	1858	5697	3697	7788	5271	9108	6374
Policealne oraz średnie zawodowe . <i>Post-secondary as well as voca- tional secondary</i>	29103	20147	29451	18908	20386	12892	21291	13793
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	8200	6435	10931	7609	11299	7548	11534	7871
Zasadnicze (zawodowe)..... <i>Basic vocational</i>	54068	26005	47558	21278	30326	13510	29812	13640
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe	63881	33543	57273	28908	36143	16907	35588	16759
<i>Lower secondary ^a, primary and incomplete primary</i>								

^a Od 2002 r.

^a Since 2002.

TABL. 14 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{bc}								
3 miesiące i mniej..... <i>months and less</i>	33423	12662	32595	13247	37697	16886	32581	14784
3–6	22543	11997	20257	10047	19436	10516	19201	10481
6–12	25466	12821	23075	10897	19083	10334	20452	11176
12–24	35649	19661	23629	12076	17508	10061	20436	12182
powyżej 24 miesięcy..... <i>more than 24 months</i>	41069	30847	51354	34133	12218	8331	14663	9814
WEDŁUG STAŻU PRACY ^d BY WORK SENIORITY ^d								
Bez stażu pracy..... <i>No work seniority</i>	31883	20481	33174	20661	19948	12757	19815	12852
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej..... <i>year and less</i>	31143	19120	21152	13476	14963	9267	16044	10081
1–5	29587	16426	31396	16183	26159	14161	26276	14837
5–10	21944	11952	22591	11647	15607	7989	16020	8336
10–20	27060	14161	24577	12435	16085	7671	15921	7799
20–30	15784	5812	16177	5723	10705	3650	10539	3793
powyżej 30 lat..... <i>more than 30 years</i>	749	36	1843	275	2475	633	2718	739

^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie. ^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 6 pełnych lat włącznie.

^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to full 6 months were included. ^d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to full 5 years were included.

TABL. 15 (87). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	6497	5769	4641	3652	Persons undertaking employment in intervention works
w tym kobiety.....	2288	2497	2481	1921	of which women
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych.....	5635	4098	6123	1020	Persons undertaking employment in public works
w tym kobiety.....	1257	1679	2559	420	of which women
Rozpoczynający szkolenie.....	6963	7941	8573	2152	Persons starting training
w tym kobiety.....	3495	3313	3483	807	of which women
<i>a W ciągu roku.</i>					
<i>a During the year.</i>					

TABL. 16 (88). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE		W mln zł <i>In mln zł</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2000	394,8	x	T O T A L
	2005	361,5	x	
	2010	583,8	x	
	2011	349,7	100,0	
w tym:				of which:
Zasiłki dla bezrobotnych		191,2	54,7	Unemployment benefits
w tym podstawowe		68,7	19,7	of which basic
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ..		134,3	38,4	Programmes of counteraction unemploy- ment
w tym:				of which:
Koszty szkoleń		3,8	1,1	Training cost
Prace interwencyjne		21,6	6,2	Intervention works
Roboty publiczne		6,1	1,7	Public works
Środki na podjęcie działalności gospodar- czej		15,2	4,3	Means for starting of economic activity
Stypendia i składki na ubezpieczenie spo- łeczne		56,1	16,0	Scholarships and National Insurance contributions
Refundacja kosztów wyposażenia i dopo- sażenia stanowisk pracy		9,2	2,6	The reimbursement of costs of equipment of positions of work

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 17 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem w wypadkach powodu- jących niezdolność do pracy ^b <i>Of total number in ac- cidents resulting in an inability to work^b</i>			SPECIFICATION
			śmier- tel- nych <i>fatal</i>	cięż- kich se- rious	lżej- szych <i>lighter</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20 ^c	21 dni i wię- cej ^d <i>days and more^d</i>	
O G Ó Ł E M	2000	4315	23	52	4240	46	2121	1936	TOTAL
	2005	3707	15	37	3655	16	1182	2289	
	2010	3530	19	24	3487	26	1145	2095	
	2011	3687	10	28	3649	28	1199	2158	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	116	2	-	114	-	35	77		Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	1618	4	18	1596	12	536	959		Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1450	2	15	1433	10	485	852		of which manufacturing
Budownictwo	311	2	5	304	2	68	230		Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ	337	-	2	335	1	138	169		Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazy- nowa	186	2	1	183	1	53	120		Transportation and stor- age
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ...	76	-	-	76	1	37	38		Accommodation and ca- tering ^Δ
Informacja i komunikacja	6	-	-	6	-	2	4		Information and commu- nication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	25	-	-	25	1	9	10		Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	48	-	1	47	-	15	31		Real estate activities
Działalność profesjonalna, na- ukowa i techniczna	30	-	-	30	1	10	18		Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	82	-	-	82	1	21	57		Administrative and sup- port service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	276	-	-	276	4	89	142		Public administration and defence; compul- sory social security
Edukacja.....	225	-	1	224	2	64	124		Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	281	-	-	281	2	95	139		Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	41	-	-	41	-	21	19		Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...	29	-	-	29	-	6	21		Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Bez wypadków śmiertelnych. ^{c-d} W 2000 r. – powodujących niezdolność do pracy:
^c – 4–28 dni, ^d – 29 dni i więcej.

^a Registered in a given year. ^b Without fatal accidents. ^{c-d} In 2000 accidents resulting in an inability to work:
^c – 4–28 days, ^d – 29 days and more.

TABL. 18 (90). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY ORAZ PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS BY CONTACT – MODE OF INJURY AND CAUSES OF THE OCCUPATIONAL ACCIDENTS^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnic- two, leśni- ctwo, łowiec- two i rybacz- two agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehi- cles ^Δ	trans- port i go- spodar- ka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrow- otna i pomoc społecz- na human health and so- cial work activi- ties	
			razem total	w tym prze- twór- stwo prze- mysło- we of which manu- factu- ring					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY EVENTS DIRECTLY CAUSING INJURY									
OGÓŁEM	2000	4315	225	2116	2022	440	314	257	336
TOTAL	2005	3707	144	1717	1631	238	345	184	330
	2010	3530	131	1536	1390	313	365	153	259
	2011	3687	116	1618	1450	311	337	186	281
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi		124	2	56	50	10	11	5	6
Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals									
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie	9	-	4	2	4	-	-	-	-
Drowned, buried, enveloped									
Zderzenie z/uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:									
nieruchomy obiekt.....	922	27	308	266	76	88	67	83	
a stationary object									
obekt w ruchu	768	23	373	340	80	80	36	43	
object in motion									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	663	10	422	398	53	66	13	17	
Contact with sharp, rough, coarse material agent									
Uwięzienie, zmiżdżenie	254	12	158	149	19	20	11	10	
Trapped, crushed									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne ^b ..	447	13	157	138	37	37	31	47	
Physical or mental stress ^b									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	76	11	7	4	-	2	11	18	
Animal or human aggresion									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Obciążenie: układu mięśniowo-szkieletowego, psychiczne (np. nagły stres, szok); oddziaływanie promieniowania, hałasu, światła i ciśnienia.

^a Registered in a given year. ^b Physical stress-on the musculoskeletal system, mental stress or shock, physical stress-due to radiation, noise, light or pressure.

TABL. 18 (90). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY ORAZ PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS BY CONTACT – MODE OF INJURY AND CAUSES OF THE OCCUPATIONAL ACCIDENTS^a
(excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnic- two, leśni- ctwo, łowie- ctwo i rybacz- two agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehi- cles ^Δ	trans- port i go- spodar- ka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrow- otna i pomoc społecz- na human health and so- cial work activi- ties	
			razem total	w tym prze- twór- stwo prze- mysło- we of which manu- factu- ring					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2000	7646	394	3929	3769	852	530	488	462
TOTAL	2005	7580	275	3919	3755	458	641	363	578
	2010	7405	256	3522	3236	700	736	333	424
	2011	7622	226	3670	3304	705	704	381	462
Niewłaściwy stan czynnika material- nego		701	20	326	297	79	60	37	34
Inappropriate condition of material objects/agents									
Niewłaściwa ogólna organizacja: Inappropriate organization of:									
pracy.....		319	9	172	150	47	20	7	11
work									
stanowiska pracy		377	6	201	186	34	45	23	22
work post									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika		567	14	318	288	51	68	16	22
Absence or inappropriate use of ma- terial objects/agents									
Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika		113	3	71	64	12	8	-	2
Not using protective equipment									
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika		661	14	399	368	47	64	43	22
Inappropriate wilful employee action									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b		127	5	47	43	11	11	8	11
Inappropriate mental-physical condi- tion of employee ^b									
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika		4158	132	1951	1760	377	384	215	270
Incorrect employee action									
Inne		599	23	185	148	47	44	32	68
Other									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 19 (91). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG RODZAJU URAZU**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK BY TYPE OF INJURY
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which				
			rany i powierzchniowe urazy wounds and superficial injuries	złamane kości bone fractures	przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania dislocations, sprains and strains	amputacje urazowe (utrata części ciała) traumatic amputations (loss of body parts)	urazy wewnętrzne internal injuries
OGÓŁEM	2008	4266	1450	776	971	87	207
TOTAL	2009	3414	1196	588	873	74	197
	2010	3530	1235	659	902	81	187
	2011	3687	1304	683	956	73	180
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		116	26	34	39	2	4
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł.....		1618	720	272	277	49	77
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe. of which manufacturing		1450	666	237	240	48	70
Budownictwo		311	87	85	72	6	14
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		337	140	53	84	8	12
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa.....		186	52	37	68	3	11
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		76	26	12	13	3	5
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		6	-	-	3	1	-
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....		25	4	6	9	-	1
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		48	15	12	15	-	2
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		30	11	4	11	-	3
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		82	21	23	31	-	2
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		276	65	38	121	-	13
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja.....		225	47	49	79	-	13
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		281	77	41	105	1	20
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		41	8	12	15	-	2
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		29	5	5	14	-	1
Other service activities							

TABL. 20 (92). **WYPADKI PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY WYPADKOWE**
OCCUPATIONAL ACCIDENTS ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE BY CONTACT MODE OF INJURY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1508	1057	786	796	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne	7	7	3	3	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	720	457	378	363	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	137	97	65	72	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	35	31	9	13	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	156	131	65	67	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	232	189	158	146	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie:					<i>influence of:</i>
skrajnych temperatur	16	15	13	4	<i>extreme temperatures</i>
materiałów szkodliwych	3	-	1	1	<i>hazardous materials</i>
inne wydarzenia	209	137	97	130	<i>other events</i>

TABL. 21 (93). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
				ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
O G Ó Ł E M	2000	149,9	112,3	82,9	57,8	38,5	32,9	27,9	21,7
T O T A L	2005	152,3	121,1	75,0	59,9	45,6	35,3	31,7	26,0
	2010	89,7	71,4	54,5	43,7	16,8	14,2	18,4	13,6
	2011	79,1	63,5	45,1	35,6	12,8	11,9	21,2	15,9
sektor publiczny		36,0	30,3	15,5	12,5	18,3	16,0	2,2	1,8
public sector									
sektor prywatny		90,8	72,5	53,1	41,9	11,3	10,8	26,4	19,7
private sector									
w tym:									
of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		64,8	40,0	35,1	19,7	2,9	1,8	26,7	18,6
Agriculture, forestry and fishing									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (93). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Przemysł.....	124,1	99,1	72,6	57,3	18,6	17,2	32,8	24,6
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	125,5	100,1	76,5	60,8	13,2	12,6	35,8	26,7
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo	42,1	37,9	12,1	10,4	18,8	18,4	11,3	9,1
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	11,6	11,2	5,4	5,2	2,5	2,5	3,7	3,4
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ..	12,1	9,4	3,7	3,7	5,0	5,0	3,5	0,7
<i>Transportation and storage</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	11,8	11,8	-	-	11,8	11,8	0,0	0,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6,3	6,3	-	-	-	-	6,3	6,3
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja.....	0,6	0,4	0,2	-	-	-	0,4	0,4
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8,7	8,5	8,7	8,4	-	-	0,1	0,1
<i>Human health and social work ac- tivities</i>								

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (94). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	DISEASES
OGÓŁEM	2000 151	TOTAL
	2005 78	
	2010 82	
	2011 75	
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa .	-	<i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>
Pylice płuc	1	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	-	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	-	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes air-flow limitation</i>
Astma oskrzelowa	2	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	1	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa	-	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	2	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	-	<i>Diseases caused by ionizing radiation</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	-	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	1	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	3	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy .	9	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	4	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny	-	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	-	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	52	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz.U. Nr 132, poz. 1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.; dane od 2004 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a Occupational diseases are given in accordance with decree of the Council of Ministers dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of diseases came into force 2 IX 2002; data from 2004 are not comparable with the data for previous years.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 23 (95). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preven- tive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutritions</i>	Dodatki pienięż- ne <i>Special pays</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Upraw- nienia wynikają- ce z pracy w szcze- gólnych warun- kach lub w szcze- gólnym charakte- rze <i>Entitle- ments arising from work in particular condi- tions, or in par- ticular character</i>
O G Ó Ł E M	2000	25523	48815	6859	25134	1754	1067	18822
TOTAL	2005	16061	41741	3441	13743	757	298	8533
	2010	15320	27896	3021	7961	657	434	214
	2011	15213	20910	1263	6871	531	299	97
sektor publiczny		3677	3505	702	3760	321	149	52
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		11536	17405	561	3111	210	150	45
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1814	933	15	90	1	1	4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		10568	15860	1100	4894	205	145	44
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		8347	13396	637	2834	191	134	27
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		1970	2019	45	118	7	8	4
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		264	888	6	247	7	6	12
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ..		504	413	95	1495	3	15	8
<i>Transportation and storage</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		-	36	-	10	-	-	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ		9	-	-	-	-	-	-
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		32	-	-	15	36	42	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna .		52	761	2	2	272	82	25
<i>Human health and social work activi- ties</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 24 (96). **ODSZKODOWANIA I ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a**
COMPENSATIONS AND AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES COMPENSATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Średni koszt odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zł na 1 świadczenie <i>Average cost of occupational accidents and occupational diseases compensations in zł per benefit</i>	
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>
OGÓŁEM 2000	1520	1438	2270	2160
TOTAL 2005	1197	1160	1631	1594
..... 2010	1174	1146	2551	2523
..... 2011	1217	1188	2681	2638
sektor publiczny ..... <i>public sector</i>	295	284	3321	3224
sector prywatny ..... <i>private sector</i>	922	904	2477	2454
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	46	36	4687	4247
Przemysł ..... <i>Industry</i>	775	759	2635	2628
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... <i>of which manufacturing</i>	687	673	2425	2416
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	108	106	2841	2773
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	83	82	2060	2007
Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transportation and storage</i>	49	49	2741	2741
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	5	5	1920	1920
Edukacja ..... <i>Education</i>	11	11	4982	4982
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	139	139	2356	2356

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.e.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,

- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późniejszymi zmianami).

- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887 with later amendments).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku, gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;

- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. – Urzędu Ochrony Państwa), Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, osoby represjonowane (od 1991 r.) oraz kombatan ci.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wyplacane także na podstawie ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt od 1) do 10).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych).

4. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

5. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 VI 2002 – Office of State Protection), Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, repressed persons (since 1991) as well as combatants.*

Retirement pay as well as pensions resulting from an inability to work and family pensions (also paid on the basis of the Law on Benefits from Work-related Accidents and Illnesses) concern the persons mentioned in pts. 1) to 10).

3. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory).

4. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

5. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (97). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys. zł <i>In thous. zł</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	569444,7	T O T A L
.....2005	6313922,2	
.....2010	8851971,3	
..... 2011	9231157,9	
sektor publiczny	4124807,2	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	5106350,7	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	278558	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	2810689,5	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	2508563,6	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	584881,1	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..	856010,1	<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	210661,6	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	104510,2	<i>Accommodation and catering ^Δ</i>
Informacja i komunikacja	53825,8	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	195579,1	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	161604,6	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	181894,6	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	137802,7	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1159209,8	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	1546077,8	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	759050,3	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	125261,2	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	65541,5	<i>Other service activities</i>

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych na str. 151.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes on page 151.

TABL. 2 (98). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI PKD**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY PKD SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co- operatives	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Uczniów Apprentices	Pozostałe Other ^c
OGÓŁEM	2000	5403947,3	5126422,2	18449,8	96567,9	7213,3	155294,1
TOTAL	2005	5974690,9	5662964,5	5896,8	120852,7	3529,0	181447,9
	2010	10037877,6	7798680,9	7830,0	187620,8	4537,0	2039208,9
	2011	8680092,0	8149500,2	2833,3	183460,0	3984,2	340314,3
sektor publiczny		4254050,8	3920735,2	2032,5	183460,0	247,9	147575,2
public sector							
sektor prywatny		4426041,2	4228765,0	800,8	-	3736,3	192739,1
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..		278413,4	267116,2	92,3	34,8	4,6	11165,5
Agriculture, forestry, hunting and fishing							
Przemysł.....		2765610,8	2686549,6	1964,5	1616,7	1629,4	73850,6
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		2464111,2	2397827,1	197,7	25,7	1582	64478,7
of which manufacturing							
Budownictwo		484353,0	462242,6	183,7	18,7	439,1	21468,9
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		594164,8	571154,2	215,8	-	1350,3	21444,5
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		161156,1	155066,1	-	19,9	93,5	5976,6
Transportation and storage							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (98). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI PKD (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY PKD SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co- operatives	Dodatko- we wynag- rodzenia roczne dla pracowni- ków jednostek sfery budżeto- wej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Uczniów Apprenti- ces	Pozostałe ^c Other ^c
	w tys. zł in thous. zł					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	80679,2	73691,0	-	459,4	184,3	6344,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	42345,9	37489,0	-	-	-	4856,9
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	193661,2	184803,2	311,8	-	-	8546,2
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	143475,0	134825,6	16,2	956,8	-	7676,4
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	128593,5	110228,7	-	1456,0	-	16870,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	143902,8	118118,1	31,7	568,7	38,4	24990,0
<i>Administrative and support service activi- ties</i>						
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne	1207238,6	1085245,7	-	74139,0	194,3	47853,9
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>						
Edukacja	1582410,4	1448561,7	-	86592,2	22,6	47233,9
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	731549,2	691828,4	17,3	14661,7	-	25041,8
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	132616,5	113234,4	-	2812,0	-	16570,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	9921,6	9345,7	-	124,1	27,7	424,1
<i>Other service activities</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (99). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł					
O G Ł E M	2015,99	2474,26	2605,95	2722,00	2863,29	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2467,72	3111,14	2984,95	3386,09	3704,03	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1881,59	2378,61	2459,67	2587,50	2742,39	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1837,19	2330,91	2398,64	2529,49	2689,01	of which manufacturing
Budownictwo	1677,73	2162,53	2225,36	2293,03	2366,04	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1460,53	1870,75	1938,34	2004,19	2105,82	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1964,36	2337,71	2106,34	2091,66	2228,20	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ...	1596,82	2029,24	2122,38	2267,21	1876,62	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3529,96	2961,89	3150,76	3229,48	3458,89	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2948,03	3517,31	3830,69	3866,03	4058,13	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2258,84	2752,38	2934,56	3088,22	3354,77	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2100,72	2408,92	2669,25	2595,64	2762,81	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1375,87	1720,60	1816,19	1906,13	1881,19	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2768,70	3430,29	3638,50	3721,74	3946,72	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2413,25	2902,90	3072,37	3298,07	3498,79	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1877,16	2510,74	2749,81	2816,36	2949,13	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1911,48	2317,84	2480,96	2578,14	2682,78	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ..	1910,39	2000,54	2122,80	2128,06	2241,75	Other service activities

TABL. 4 (100). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI PKD**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY PKD SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł					
O G Ó Ł E M	2103,99	2615,33	2752,41	2879,97	3019,37	T O T A L
sektor publiczny	2410,45	2997,52	3183,19	3354,05	3555,30	public sector
sektor prywatny.....	1856,36	2336,22	2422,08	2522,68	2632,04	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	2592,87	3270,88	3206,89	3618,74	3965,64	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1918,57	2428,58	2519,23	2644,30	2799,77	Industry
w tym przetwórstwo prze- mysłowe.....	1874,40	2381,43	2457,49	2586,08	2747,10	of which manufacturing
Budownictwo.....	1789,28	2443,32	2512,38	2564,98	2611,17	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1553,11	2018,18	2090,98	2162,57	2263,14	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa.....	2120,88	2637,02	2348,71	2412,03	2501,71	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ .	1794,96	2332,54	2392,32	2525,26	2037,36	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	3738,39	3385,04	3681,72	3619,31	3685,08	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3100,40	3887,87	4039,74	4237,57	4308,77	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ .	2302,63	2869,01	3019,94	3195,54	3515,66	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2282,84	2786,70	3097,58	2997,93	3119,86	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1320,50	1674,66	1792,37	1910,36	1859,44	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	2768,54	3430,20	3638,39	3721,66	3946,72	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2420,24	2918,23	3080,90	3309,40	3514,42	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	1905,14	2556,27	2788,93	2872,32	2996,49	Human health and social work activities
Działalność związana z kultu- rą, rozrywką i rekreacją	1948,21	2370,19	2530,42	2646,80	2757,96	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	1291,87	1636,12	1705,17	1709,26	1967,96	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (101). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous.</i>				
O G Ł E M	306,6	297,6	299,7	297,5	T O T A L
Objęci Funduszem Ubezpieczeń Społecznych	238,4	238,0	249,6	249,0	Covered by the Social Insurance Fund
pobierający:					persons receiving:
emerytury	103,0	123,0	156,7	157,4	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	95,8	72,7	50,1	48,7	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	39,5	42,2	42,8	42,9	family pensions
Rolnicy indywidualni	68,2	59,7	50,1	48,5	Farmers
w tym pobierający emerytury	33,1	44,9	38,3	37,0	of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (102). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	2664,1	3452,0	4852,9	5059,2	<i>Benefits in mln zł</i>
Z FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM THE SOCIAL INSURANCE FUND					
<i>Razem</i> <i>Total</i>					
Świadczenia w mln zł	2171,1	2910,1	4278,4	4484,7	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	759,05	1019,16	1428,63	1501,12	<i>Average monthly retirement pay and pension in zł</i>
<i>Emerytury</i> <i>Retirement pay</i>					
Świadczenia w mln zł	1071,8	1687,7	2929,0	3090,6	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	867,20	1143,29	1557,82	1635,86	<i>Average monthly retirement pay in zł</i>
<i>Renty z tytułu niezdolności do pracy</i> <i>Pensions resulting from an inability to work</i>					
Świadczenia w mln zł	756,0	741,5	684,8	697,7	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna renta w zł	657,33	849,92	1139,00	1195,06	<i>Average monthly pension in zł</i>
<i>Renty rodzinne</i> <i>Family pensions</i>					
Świadczenia w mln zł	343,3	480,9	664,6	696,4	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna renta w zł	723,84	948,93	1294,63	1353,66	<i>Average monthly pension in zł</i>
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
<i>Razem^b</i> <i>Total^b</i>					
Świadczenia w mln zł	493,0	541,9	574,6	574,4	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	602,05	756,55	955,05	986,78	<i>Average monthly retirement pay and pension in zł</i>
<i>w tym emerytury</i> <i>of which retirement pay</i>					
Świadczenia w mln zł	252,6	427,2	460,3	459,8	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	636,08	791,97	1000,80	1034,28	<i>Average monthly retirement pay in zł</i>

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łączenie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

2. Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania za 2005 r. przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 r.

3. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralkę, lodówkę itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

2. Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2005 obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

3. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, ustalone na podstawie kryterium **wyłączonego** lub **głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania**, a mianowicie **gospodarstwa: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł** (innych niż emerytura i renta).

4. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
  - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również pracowników zatrudnionych w spółdzielniach produkcji rolniczej,
  - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
  - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

*The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, established on the basis of the **exclusive** or **primary** (predominate) **source of maintenance**, i.e., **households of: employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources** (other than retirement pay and pensions).*

4. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) employed persons include:
  - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.). Employees of agricultural production co-operatives were also included in this group of employees,
  - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
  - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) as well as persons practising a learned profession;
- 2) persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, disability welfare pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;
- 3) dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.

5. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pomocy społecznej oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 1 na str. 138), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatków za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszany o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) i wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady

5. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid income tax paid: with income from hired labour, social security benefits and from social assistance benefits as well as taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) income from hired work – obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries (see the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 1 on page 138), payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees) This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);
- 4) income from owning (interests, shares in company profits, including dividends and leasing of property (net income i.e., revenues minus expenditures and applicable taxes from

i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);

- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

6. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

7. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

8. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

rental or residential premises, garages and other buildings not connected with conducted business activity as well as from land leasing);

- 5) *income from social security benefits and social assistance which include i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

6. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

7. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

8. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

Budżety gospodarstw domowych

Household budgets

TABL. 1 (103). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem.....	1793	1292	1381	1376	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym.....	3,21	3,15	2,74	2,81	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,06	0,98	0,99	1,06	employed
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i świadczenia pozostałe ^a	0,85	0,86	0,83	0,81	receiving social security benefits and other benefits ^a
w tym emeryturę lub rentę	x	0,63	0,65	0,65	of which retirement pay or pension
pozostających na utrzymaniu.....	1,26	1,24	0,85	0,86	dependents

^a Do 2008 r. – dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a To 2008 – income from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (104). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
		w zł	in zł		
Dochód rozporządzalny	546,49	701,26	1103,39	1096,87	Available income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	254,66	282,93	544,20	560,54	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	42,75	76,16 ^b	67,21	65,81 ^d	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek.....	43,99	69,41	101,13 ^c	90,84	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych ^a	170,66	234,03	334,33	322,54	from social security benefits and other benefits ^a
Dochód do dyspozycji.....	529,50	679,14	1070,44	1063,00	Disposable income

^a Do 2008 r. – dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej. ^{b-d} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: w 2005 r. ^b – 23,35%, w 2010 r. ^c – 12,69%, w 2011 r. ^d – 16,50%.

^a To 2008 – income from social security benefits and social assistance benefits. ^{b-d} Relative error of estimates exceeds 10% and is equal: in 2005 ^b – 23,35%, in 2010 ^c – 12,69%, in 2011 ^d – 16,50%.

TABL. 3 (105). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	541,71	605,48	866,15	870,30	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyj- ne	524,72	583,36	833,20	836,42	of which consumer goods and services
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe .	175,19	187,88	239,55	235,06	food and non-alcoholic bever- ages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	15,76	17,03	24,96 ^d	22,77	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	29,50	32,83	49,63	48,83	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośni- ki energii	102,40	125,36	192,01	199,33	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i pro- wadzenie gospodarstwa do- mowego	39,89	32,18	50,96	47,60	furnishings, household equip- ment and routine maintenance of the house
zdrowie	18,51	27,19	38,47	37,44	health
transport	61,18 ^b	42,49	68,05 ^e	65,49	transport
łącznie.....	17,81	34,59	43,67	40,09	communication
rekreacja i kultura	27,10	38,03	62,14	62,84	recreation and culture
edukacja ^a	5,80	7,22	6,48 ^f	9,65 ^g	education ^a
restauracje i hotele	5,86	8,44 ^c	12,83	15,86 ^h	restaurants and hotels

^a łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^{b-i} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: w 2000 r. ^b – 12,20%; 2005 r. ^c – 18,63%, w 2010 r. ^d – 10,62%, ^e – 13,77%, ^f – 14,51%, w 2011 r. ^g – 10,30%, ^h – 19,50%.

^a Including pre-school education. ^{b-i} Relative error of estimates exceeds 10% and is equal: in 2000 ^b – 12,20%; 2005 ^c – 18,63, 2010 ^d – 10,62%, ^e – 13,77%, ^f – 14,51%, 2011 ^g – 10,30%, ^h – 19,50%.

TABL. 4 (106). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg..	8,97	8,47	6,86	6,37	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,74	6,20	4,65	4,29	of which bread
Mięso w kg	5,98	6,13	5,84	5,54	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,55	0,56	0,59	0,47	Fish ^a in kg
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l ...	5,83	5,33	4,74	4,53	Milk ^b , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko ^b	5,33	4,77	3,88	3,82	of which milk ^b

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (106). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sery w kg.....	0,67	0,74	0,86	0,78	Cheese in kg
Jaja w szt.....	14,50	14,25	13,38	12,14	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg.....	1,52	1,60	1,45	1,31	Oils and fats in kg
Owoce w kg.....	3,94	3,73	3,40	3,02	Fruit in kg
Warzywa w kg.....	14,27	12,70	10,09	9,42	Vegetables in kg
Cukier w kg.....	1,60	1,42	1,22	1,18	Sugar in kg

TABL. 5 (107). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych				
	in % of total households				
Chłodziarka	98,4	96,9	97,6	98,6	Refrigerator
Zamrażarka	43,4	39,1	29,7	27,8	Freezer
Automat pralniczy	68,3	79,1	90,1	92,2	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń.....	x	4,1	12,5	13,5	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	x	36,2	55,9	55,9	Microwave oven
Samochód osobowy	44,0	44,8	52,0	54,3	Passenger car
Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża)	35,8	44,6	46,2	41,4	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	96,9	99,1	99,2	99,1	Television set
Telefon komórkowy	x	64,1	86,5	87,6	Mobile phone
Aparat fotograficzny cyfrowy.....	x	x	42,4	41,1	Digital Camera
Magnetowid, odtwarzacz wideo	54,3	39,7	17,4	15,2	Videorecorder
Zestaw kina domowego	x	x	22,1	20,8	Home theater system
Odtwarzacz płyt kompaktowych.....	x	x	9,4	9,6	Compact disc player
Odtwarzacz DVD	x	x	48,2	46,0	DVD recorder
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	55,7	58,1	67,4	70,0	Satellite television equipment ^b
Komputer osobisty	11,0	35,3	59,7	61,9	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	x	17,8	55,8	58,1	of which with access to the Internet
Drukarka	x	x	39,1	36,0	Printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. ^b Łącznie z telewizją kablową.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. ^b Including cable television.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 26. Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej), oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Źródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information about those networks includes data on the transmission (main) and the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading, to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage – sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** do not include households, in which the main source of mainte-

dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Żużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

nance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line – which is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.

8. Data on **municipal waste** concern waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to waste produced in households.

Information on communal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on **liquid waste** concern waste which come from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewerage system.

Mieszkania

1. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 r.

2. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
  - 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
  - 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
  - 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwu: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
  - 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
    - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
    - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.
- Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;
- 6) **towarzystw budownictwa społecznego**;
  - 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

3. Informacje o **budownictwie spółdzielni mieszkaniowych** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym.

Dwellings

1. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis Population and Housing Census 2011.

2. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;
- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
  - can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,
  - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing cooperatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

6) **public building society**;

7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

3. Information regarding **housing cooperative construction** concerns dwellings completed by all types of cooperatives, including single-family cooperative construction.

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

5. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

5. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (108). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	9253,6	12130,2	13951,7	14473,0	Water-line
Kanalizacyjna ^a	2541,3	4017,9	4794,6	5358,3	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	123917	148867	156906	161236	Water-line system
miasta	53392	58542	60148	60742	urban areas
wieś	70525	90325	96758	100494	rural areas
Kanalizacyjne	42094	64814	74883	79928	Sewerage system
miasta	32169	43031	46447	47995	urban areas
wieś	9925	21783	28436	31933	rural areas
Zdroje uliczne	189	229	210	212	Street outlets
Miasta	20	26	30	32	Urban areas
Wieś	169	203	180	180	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	48,5	44,4	44,8	44,5	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	36,1	30,8	29,6	29,0	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	42,1	35,9	34,2	33,6	per capita in m ³
Wieś w hm ³	12,3	13,6	15,3	15,5	Rural areas in hm ³
^a Łącznie z kolektorami.					
^a Including collectors.					

TABL. 2 (109). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Odbiorcy w tys.	402,9	462,1	487,6	480,0	Consumers in thous.
Miasta	286,1	299,4	310,1	304,7	Urban areas
Wieś	116,8	162,7	177,6	175,3	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h.....	749,3	801,7	1050,2	1003,3	In GW·h
miasta	504,6	466,8	594,2	565,1	urban areas
wieś	244,7	334,9	456,0	438,1	rural areas
W kW·h					In kW·h
miasta: na 1 mieszkańca	572,4	544,0	686,3	654,4	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^b	1775,3	1559,3	1916,2	1855,1	per consumer ^b
wieś – na 1 odbiorcę ^b	2094,9	2058,7	2568,0	2499,0	rural areas – per consumer ^b

^a Począwszy od 2005 r. dane obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^b Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Since 2005 data also include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. ^b The number of consumers during the year was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of the Economy.

TABL. 3 (110). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km	2609,8	2688,9	1396,5	1292,5	Gas-line network in km
Połączenia prowadzące do budynków	41146	42313	37128	5185	Connections leading to non-residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	171,9	180,0	174,5	5,5	Consumers of gas from gas-line system ^a in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	92,0	86,8	80,8	6,0	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³	63,2	59,8	93,5	10,3	per capita ^c in m ³

^a Bez korzystających z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębniania jej w tych miastach i wsiach, w których ta sieć istniała.

^a Excluding gas consumers using collective gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^c Population total excluding its separation in those urban areas and rural areas in which network existed.

TABL. 4 (111). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa w km	569	556	492	64	Heating network transmission in km
Kotłownie	712	668	452	216	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	7380963	6829958	6536529	293429	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	59686	126077	114069	12008	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	39195	88348	85024	3324	of which residential buildings

TABL. 5 (112). **ŁUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^b	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Łudność w tys. korzystająca^a z:					Population in thous. using^a:
wodociągu	1292,4	1294,7	841,1	453,7	water-line system
kanalizacji	956,5	970,1	800,6	169,5	sewerage system
gazu	632,6	628,7	607,9	20,8	gas-line system
Łudność w % ogółu ludności korzystająca^a z:					Population in % of total population using^a:
wodociągu	88,9	89,1	97,5	76,9	water-line system
kanalizacji	65,8	66,8	92,8	28,7	sewerage system
gazu	43,5	43,3	70,5	3,5	gas-line system

^a Dane szacunkowe. ^b Przeliczeń dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

^a Estimated data. ^b Calculations are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2011.

TABL. 6 (113). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	10	9	8	8	Towns served by urban transport companies
Łudność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	545	506	508	487	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:					Transport network:
linie w km	1072	1072	1470	1535	lines in km
Tabor autobusowy	338	296	313	324	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^b Na podstawie bilansów.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Based on balances.

TABL. 7 (114). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym z gospo- darstw domowych of which from households	
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w t.....	328220,5	327102,5	237687,2	Municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym:				of which:
zmieszane	306780,3	298978,6	216051,8	mixed
miasta	240478,4	234532,8	165770,7	urban areas
wieś.....	66301,9	64445,8	50281,1	rural areas
zebrane selektywnie	21440,2	28123,9	21635,4	separately collected
w tym:				of which:
papier i tektura	5707,7	6570,4	4196,3	paper and cardboard
szkło.....	6394,0	7790,6	6752,6	glass
tworzywa sztuczne	4719,5	7325,0	5817,7	plastic
metale	887,9	1258,6	748,6	metals
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	977,9	924,5	622,7	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
miasta	209,2	200,5	121,9	urban areas
wieś	768,7	724,0	500,8	rural areas

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 169. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8 and 9 on page 169. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (115). **SKŁADOWISKA KONTROLOWANE**
CONTROLLED LANDFILL SITES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):					Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	30	25	4	21	number
powierzchnia w ha	127,9	84,8	12,7	72,1	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha.....	-	-	-	-	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha

TABL. 9 (116). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w ha	1411,4	2485,9	1769,6	T O T A L: in ha
w % powierzchni	0,1	0,1	0,1	in % of area space
na 1 mieszkańca w m ² .	9,9	17,1	12,2	per capita in m ²
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha:				Generally accessible area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	380,6	454,1	456,7	strolling-recreational parks
zieleńce	293,3	375,5	378,2	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	737,5	1656,3	934,7	Estate green belts in ha

Mieszkania

Dwellings

TABL. 10 (117). **ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW**
DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania w tys. .... <i>Dwellings in thous.</i>	446,8	285,9	160,9	484,0	313,7	170,3
Przeciętna: <i>Average:</i>						
liczba izb w mieszkaniu	3,68	3,59	3,83	3,75	3,63	3,97
<i>number of rooms per dwelling</i>						
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : <i>useful floor area in m²:</i>						
1 mieszkania.....	63,9	59,0	72,6	65,6	59,9	76,0
<i>per dwelling</i>						
1 izbę	17,4	16,4	19,0	17,5	16,5	19,1
<i>per room</i>						

TABL. 11 (118). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ^a**
NA PODSTAWIE SPISÓW
STRUCTURE OF DWELLINGS BY USEFUL FLOOR AREA ^a
BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania ..... Dwellings	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o powierzchni użytkowej – w % ogółu: with useful floor area – in% of total:						
do 39 m ² ..... below	19,1	23,3	11,5	18,6	23,0	10,4
od 40 do 79 m ²	60,4	62,6	56,5	59,6	62,3	54,6
80 m ² i powyżej ..... and more	20,5	14,1	32,0	21,9	14,7	35,0

^a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej.

^a Data do not dwellings with unknown useful floor area.

TABL. 12 (119). **STRUKTURA MIESZKAŃ WYPOSAŻONYCH W INSTALACJE NA PODSTAWIE**
SPISÓW
STRUCTURE OF DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS BASED
ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings					
Mieszkania wyposażone w: Dwellings fitted with:						
wodociąg ..... water-line system	96,0	99,7	89,5	97,6	99,9	93,3
ustęp splukiwany ..... lavatory rinsed off	88,8	97,5	73,4	96,9	99,7	91,2
łazienkę ..... bathroom	87,1	94,4	74,3	95,1	99,3	87,1
ciepłą wodę..... hot water	80,4	89,4	64,3	83,2	90,1	70,4
gaz z sieci..... gas from gas-line system	48,5	74,5	2,3	51,4	77,4	3,4
centralne ogrzewanie..... central heating	77,3	87,4	59,2	80,5	89,2	64,0

TABL. 13 (120). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a**
W 2011 R.*STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a IN 2011*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
	w % ogółu mieszkań <i>in % of total dwellings</i>		
OGÓŁEM ..... <i>Total</i>	100,0	100,0	100,0
stanowiace własność: <i>with ownership of:</i>			
spółdzielni mieszkaniowych: <i>housing cooperatives:</i>			
własnościowe..... <i>member owned</i>	13,3	17,5	5,5
lokatorskie	3,5	4,6	1,5
<i>tenant's dwellings</i>			
gmin (komunalne)..... <i>Gminas (municipal)</i>	7,7	10,1	3,2
z zakładów pracy..... <i>companies</i>	0,9	0,5	1,7
Skarbu Państwa	0,8	0,8	1,0
<i>State Treasury</i>			
osób fizycznych	67,0	58,7	82,5
<i>natural persons</i>			
towarzystw budownictwa społecznego..... <i>public building societies</i>	0,5	0,7	0,0
pozostałych podmiotów	0,3	0,4	0,0
<i>other entities</i>			
nieustalonych podmiotów	6,0	6,7	4,6
<i>not set entities</i>			

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.ª *Data of the National Population and Housing Census 2011.*TABL. 14 (121). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB^a NA PODSTAWIE SPISÓW***STRUCTURE OF DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS^a*
BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
Mieszkania ..... <i>Dwellings</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o liczbie izb – w % ogółu <i>with specified number of rooms – in % of total:</i>						
1	2,0	2,5	1,2	1,9	2,3	1,0
2	12,0	12,7	10,7	11,3	12,3	9,5
3	36,9	38,0	35,0	36,2	37,8	33,2
4	30,1	30,2	29,9	30,0	30,2	29,8
5 i więcej	19,0	16,6	23,2	20,6	17,4	26,5
<i>and more</i>						

^a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej liczbie izb.^a *Data do not dwellings with unknown number of rooms.*

TABL. 15 (122). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkania	3697	4451	4757	4570	Dwellings
miasta	3311	3266	3009	2807	urban areas
wieś	386	1185	1748	1763	rural areas
Spółdzielcze	1608	461	158	223	Co-operative
Komunalne (gminne)	209	317	155	98	Municipal (gmina)
Zakładowe	115	35	92	56	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	583	657	1801	1656	For sale or rent
Społeczne czynszowe	272	184	24	27	Public building society
Indywidualne	910	2797	2527	2510	Private
miasta	554	1668	983	897	urban areas
wieś	356	1129	1544	1613	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	444	570	568	598	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	697	704	609	617	Urban areas
Wieś	81	373	510	570	Rural areas
Izby	12430	18712	19617	19242	Rooms
miasta	10323	12196	10360	9696	urban areas
wieś	2107	6516	9257	9546	rural areas
Spółdzielcze	4477	1288	473	535	Co-operative
Komunalne (gminne)	427	607	332	171	Municipal (gmina)
Zakładowe	485	139	347	206	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1453	2016	5193	4874	For sale or rent
Społeczne czynszowe	845	537	68	78	Public building society
Indywidualne	4743	14125	13204	13378	Private
miasta	2742	7752	4488	4262	urban areas
wieś	2001	6373	8716	9116	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	248797	417332	457426	465312	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	196025	255964	225966	217754	urban areas
wieś	52772	161368	231460	247558	rural areas
Spółdzielcze	73294	21180	8595	12334	Co-operative
Komunalne (gminne)	7511	12983	5367	3202	Municipal (gmina)
Zakładowe	8873	2120	6023	3690	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	29843	35504	101007	94495	For sale or rent
Społeczne czynszowe	13306	8572	1069	1138	Public building society
Indywidualne	115970	336973	335365	350453	Private
miasta	65754	179232	112938	112536	urban areas
wieś	50216	157741	222427	237917	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	67,3	93,8	96,2	101,8	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	59,2	78,4	75,1	77,6	urban areas
wieś	136,7	136,2	132,4	140,4	rural areas
Spółdzielcze	45,6	45,9	54,4	55,3	Co-operative
Komunalne (gminne)	35,9	41,0	34,6	32,7	Municipal (gmina)
Zakładowe	77,2	60,6	65,5	65,9	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	51,2	54,0	56,1	57,1	For sale or rent
Społeczne czynszowe	48,9	46,6	44,5	42,1	Public building society
Indywidualne	127,4	120,5	132,7	139,6	Private
miasta	118,7	107,5	114,9	125,5	urban areas
wieś	141,1	139,7	144,1	147,5	rural areas

TABL. 16 (123). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
O G Ó Ł E M .	2000	3697	910	2,2	4,6	10,7	82,5	2787	8,0	31,0	44,4	16,5
T O T A L	2005	4451	2797	0,9	3,8	19,7	75,6	1654	11,3	26,8	42,3	19,7
	2010	4757	2527	0,6	6,5	10,7	82,3	2230	5,0	30,2	42,5	22,3
	2011	4570	2510	2,1	3,9	8,9	85,1	2060	5,9	27,3	47,0	19,8
Miasta.....	2000	3311	554	3,2	7,0	13,7	76,0	2757	8,1	30,9	44,7	16,4
Urban areas	2005	3266	1668	1,1	5,8	29,9	63,3	1598	10,7	26,3	43,4	19,6
	2010	3009	983	0,8	15,6	20,7	63,0	2026	4,2	31,1	41,3	23,5
	2011	2807	897	5,7	10,0	14,8	69,5	1910	6,3	25,6	48,4	19,7
Wieś	2000	386	356	0,6	0,8	5,9	92,7	30	3,3	46,7	16,7	33,3
Rural areas	2005	1185	1129	0,4	1,0	4,8	93,8	56	26,8	41,1	8,9	23,2
	2010	1748	1544	0,4	0,8	4,3	94,6	204	13,2	21,6	54,4	10,8
	2011	1763	1613	0,2	0,5	5,6	93,7	150	1,3	48,7	29,3	20,7

TABL. 17 (124). **POZWOLENIA WYDANE NA BUDOWĘ NOWYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH^a**
I MIESZKAŃ ORAZ MIESZKANIA ROZPOCZĘTE
PERMITS GIVEN FOR BUILDING OF RESIDENTIAL BUILDINGS^a AND
DWELLINGS AND DWELLINGS STARTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Pozwolenia wydane na:					Permits given for:
Budynki	2097	1850	2865	2657	Buildings
Mieszkania	5334	4834	6193	5882	Dwellings:
w nowych budynkach mieszkalnych .	4853	4277	5642	5368	in new residential buildings
z rozbudowy budynków mieszkalnych i przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych	442	540	517	473	of entarging residential builbings and ofadapting non- residential spaces
w nowych budynkach niemieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	39	17	34	41	in new non- residential builbings and collective accommodation facilities
Mieszkania rozpoczęte	4018	3670	4040	4704	Dwellings started
Spółdzielcze	1358	384	76	51	Co-operative
Komunalne (gminne)	27	115	16	28	Municipal (gmina)
Zakładowe	108	80	20	137	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	450	886	1276	1441	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	160	140	29	180	Public building society
Indywidualne	1915	2065	2623	2867	Private

^a Bez budynków zbiorowego zamieszkania.^a Excluding residences for communities.

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96) z późniejszymi zmianami.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa,
- w roku szkolnym 2002/03 zaczął funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych, obejmujący: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie licea profilowane i 4-letnie technika oraz w roku szkolnym 2004/05 – dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające; ponadto do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się od roku szkolnego 2003/04 szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz od roku szkolnego 2004/05 – 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

2. W związku ze stopniowym wprowadzaniem reformy ustroju szkolnego, obok **szkół ponadgimnazjalnych** do roku szkolnego 2004/05 działały również **szkoły ponadpodstawowe** dla młodzieży oraz ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych; nadal działają – do zakończenia cyklu kształcenia – szkoły ponadpodstawowe dla dorosłych oraz ich oddziały.

3. W obecnej edycji Rocznika dane dotyczące **szkół ponadgimnazjalnych** (dla absolwentów gimnazjum) **podaje się łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi** (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej), przy czym prezentowane dane, jeśli nie zaznaczono inaczej dotyczą:

– w roku szkolnym 2000/01 – szkół ponadpodstawowych: zasadniczych (zawodowych), liceów ogólnokształcących i średnich zawodowych,

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. On 1 IX 1999 the introduction of school system's reform was initiated, the rules of which were regulated by the Law of 8 I 1999 – Regulations introducing the reform of school system (Journal of Laws No. 12, item 96) with later amendments.

As a result of introduction of new education system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, in which education was compulsory
- in 2002/03 school year a system of upper secondary schools was introduced, including: 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 3-year specialized secondary schools, and 4-year technical secondary schools and in 2004/05 – for graduates of basic vocational schools – 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools; moreover, upper secondary schools since 2003/04 school year cover art schools leading to professional certification and since 2004/05 school year – 3-year special job-training schools.

2. In connection with gradual introduction of school system's reform, besides **upper secondary schools** until 2004/05 there were also **upper secondary (post-primary) schools** for youth and their sections; upper secondary (post-primary) schools for adults and their sections are still operating – until the end of their educational cycle.

3. In the present issue of the Yearbook the data concerning **upper secondary schools** (for graduates of lower secondary school) **include upper secondary (post-primary) schools** (for graduates of 8-year primary school), and the presented data – unless otherwise stated – concern to:

– for school year 2000/01 – the following upper secondary (post-primary) schools: basic vocational schools, general secondary and vocational secondary schools,

– w roku szkolnym 2006/07 i 2007/08 szkół ponadgimnazjalnych, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, które podaje się łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi i ich oddziałami.

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

5. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe) od roku szkolnego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365). Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
  - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
  - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
  - c) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego;

– for school year 2006/07 and 2007/08 upper secondary schools, except schools for adults, presented jointly with upper secondary (post-primary) schools and sections.

4. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

5. Schools and establishments can be public, non-public and (with the exception of higher education institutions) non-public with the competence of public school. A non-public school can obtain the competence of a public school if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools only. Tertiary education public and non-public (until 2004/05 school year referred to as state and non-state) since 2005/06 school year operate on the basis of the Law dated 27 VII 2005 – Higher Education Act (Journal of Laws No. 164, item 1365). Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth include:

- 1) **primary schools** (including special schools), of which:
  - a) sport schools and championship schools (excluding special schools),
  - b) branch schools (excluding special schools),
  - c) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.

Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and nursery schools); until school year 2003/04 children had a right to receive 1 year pre-primary education;

- 2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
  - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
  - b) szkoły przysposabiające do pracy na podstawie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);
- 3) **szkoły specjalne ponadgimnazjalne przysposabiające do pracy** (funkcjonujące od roku szkolnego 2004/05);
- 4) **zasadnicze szkoły zawodowe** (łącznie ze specjalnymi);
- 5) **licea ogólnokształcące**;
- 6) **uzupełniające licea ogólnokształcące** (funkcjonujące od roku szkolnego 2004/05);
- 7) **licea profilowane** (łącznie ze specjalnymi);
- 8) **technika**;
- 9) **technika uzupełniające** funkcjonujące od roku szkolnego 2004/05 (łącznie ze specjalnymi);
- 10) **szkoły artystyczne** dające uprawnienia zawodowe.

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej – obejmują:

- 1) policealne (pomaturalne) szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich.

8. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

2) **lower secondary schools** (including special schools), of which:

- a) sport schools and championship schools (excluding special schools),
- b) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (since 2003/04 school year schools with job-training sections);

3) **special upper secondary job-training schools** (operating since 2004/05 school year);

4) **basic vocational schools** (including special schools);

5) **general secondary schools**;

6) **supplementary general secondary schools** (operating since 2004/05 school year);

7) **specialized secondary schools** (including special schools);

8) **technical secondary schools**;

9) **supplementary technical secondary schools** – operating since 2004/05 (including special schools);

10) **art schools** leading to professional certification.

7. Post-secondary schools – educating in day, evening or weekend form include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices.

8. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

9. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

10. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

11. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci i młodzieży wymagającej izolacji z uwagi na niedostosowanie społeczne, tj. z zaburzeniami zachowania i zagrożonym uzależnieniem.

Do młodzieżowego ośrodka wychowawczego kierowane są dzieci i młodzież w wyniku orzeczeń sądów rodzinnych, poradni wychowawczo-zawodowych bądź pogotowi opiekuńczych.

12. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nada się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Ustawa z 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym przekształciła studia prowadzone w systemie dziennym w studia stacjonarne, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne w studia niestacjonarne.

13. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej – obejmują:

- 1) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) szkoły ponadgimnazjalne (łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi i ich oddziałami):
  - a) zasadnicze zawodowe dla dorosłych,
  - b) licea ogólnokształcące dla dorosłych,
  - c) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych,

9. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

10. Rehabilitation-education centres are facilities enabling children and youth with profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

11. Youth education centres are care and educational centre requiring isolation for children and youth socially maladjusted, i.e. with behaviour disturbances or addiction to drugs.

Children and youth are referred to the centre as a result of verdict of Family Courts, educational and vocational guidance services or care emergency services.

12. Tertiary education (university level) includes day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

The studies conducted in day system were transformed into intramural studies as well as the studies conducted in evening, weekend and extramural systems were transformed into non-intramural studies on the basis of the Higher Education Act of 2005.

13. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational studies;
- 2) upper secondary (post-primary) schools:
  - a) basic vocational schools for adults,
  - b) general secondary schools for adults,
  - c) supplementary general secondary schools for adults,

- d) licea profilowane dla dorosłych,
- e) technika dla dorosłych,
- f) technika uzupełniające dla dorosłych.

14. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

15. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego.

16. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

17. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

18. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne

19. Dane statystyczne pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzu o symbolu „S”. Od roku szkolnego 2003/04 na sprawozdaniach tego typu brak informacji na temat zatrudnionych nauczycieli (nie dotyczy nauczycieli akademickich). Informację tę można pozyskać ze sprawozdań realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- d) *specialized secondary schools for adults,*
- e) *technical secondary schools for adults,*
- f) *supplementary technical secondary schools for adults.*

14. *Classrooms do not include classrooms in schools for adults and special schools.*

15. *Data regarding:*

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas; graduates are shown from the previous school year.*

16. *Extramural graduates occur only in post-secondary schools, tertiary education as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary – post-primary).*

17. *A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.*

18. *Extracurricular education offer young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provide recreation and rest during timetable free time.*

Extracurricular education establishments include; youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sport centres and other public and non public establishments.

19. *Statistical data originate from full polls realized by Central Statistical Office on forms with symbol "S". There is no information about teacher employment (does not concern academic teachers) on this type of reports since 2003/04 school year. Such information may be received from reports realized by the Ministry of National Education.*

Uwaga do tablic

U w a g a. Szkoły ponadgimnazjalne prezentowane łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi podaje się w podwójnym ujęciu, tj. w liczniku dane dotyczą ponadgimnazjalnych, w mianowniku – szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 167.

Note to the tables

N o t e. Upper secondary schools, including upper secondary (post-primary) schools, are presented in double approach i.e., the data in the numerator pertain to upper secondary schools and in denominator – to upper secondary and upper secondary (post-primary) schools; see general notes, item 3 on page 167.

TABL. 1 (125). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	667	573	548	540	Primary
Gimnazja	249	266	282	282	Lower secondary
Specjalne ponadgimnazjalne przysposabiające do pracy	x	11	22	24	Special upper secondary job-training
Zasadnicze zawodowe	108	83	79	75	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	80	89	86	89	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	15	5	6	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	74	18	14	Specialized secondary
Technika	304	$\frac{111}{149}$	100	99	Technical
Technika uzupełniająca	x	11	3	6	Supplementary technical secondary
Artystyczne ^a	5	5	3	3	Art ^a
Policealne	79	149	115	116	Post-secondary
Wyższe ^b	8	9	9	9	Tertiary ^b
Dla dorosłych	141	$\frac{95}{192}$	163	165	For adults
gimnazja	6	10	13	15	lower secondary
zasadnicze zawodowe	12	5	5	5	basic vocational
licea ogólnokształcące	66	$\frac{29}{80}$	56	57	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące...	x	31	60	60	supplementary general secondary
licea profilowane	x	6	3	4	specialized secondary
technika	57	$\frac{1}{47}$	2	1	technical
technika uzupełniająca	x	13	24	23	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	6766	6053	6706	6660	primary
gimnazja	1842	2676	3082	3104	lower secondary
ponadgimnazjalne ^c	3213	3411	3424	3449	upper secondary ^c
w tym licea ogólnokształcące ^d	1123	1367	1388	1376	of which general ^d

^a Dające uprawnienia zawodowe, od roku szkolnego 2007/08 ogólnokształcące. ^b Jednostki macierzyste mające siedzibę na terenie województwa. ^c Łącznie ze szkołami policealnymi i pomaturalnymi dla młodzieży. ^d Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

^a Leading to professional certification, from 2007/08 school year secondary. ^b Parent units possessing residence in the voivodship. ^c Including post-secondary schools for youth. ^d Including supplementary general secondary schools.

TABL. 1 (125). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^a	18000	15050	11834	10948	Pre-primary education ^a
Szkoły:					Schools:
podstawowe	134754	107259	87302	86152	primary
gimnazja	49235	66350	51379	48710	lower secondary
specjalne ponadgimnazjalne przy- sposabiające do pracy	x	142	419	490	special upper secondary job-training
zasadnicze zawodowe	24305	10223	9959	9257	basic vocational
licea ogólnokształcące	34411	26650	23034	22149	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	551	186	226	supplementary general secondary
licea profilowane	x	9186	1133	874	specialized secondary
technika	38837	20893 21744	22198	21416	technical
technika uzupełniające	x	378	84	128	supplementary technical secondary
artystyczne ^b	546	552	369	377	Art ^b
policealne	6352	12476	11900	11932	post-secondary
wyższe ^c	45137	61443	49982	46654	tertiary ^c
dla dorosłych	16465	7081	13526	12995	for adults
gimnazja	335	833	1173	1341	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1020	280	276	309	basic vocational
licea ogólnokształcące	9291	3255 6120	5870	5846	general secondary
uzupełniające licea ogólnokszta- lcące	x	2222	4684	4155	supplementary general secondary
licea profilowane	x	456	81	91	specialized secondary
technika	5819	35 1901	113	29	technical
technika uzupełniające	x	534	1329	1224	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	23452	19706	14974	.	primary
gimnazja	x	21200	16522	.	lower secondary
specjalne ponadgimnazjalne przy- sposabiające do pracy	x	16	68	.	upper secondary (post-primary)
zasadnicze zawodowe	7818	3252	3218	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	7219	8452	7433	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	132	48	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	3036	439	.	specialized secondary
technika	7332	3580 4339	5063	.	technical
technika uzupełniające	x	x	25	.	supplementary technical secondary
artystyczne ^b	78	62	52	.	Art ^b
policealne	2309	4253	3588	.	post-secondary
wyższe ^c	8395	12473	14551	.	tertiary ^c
dla dorosłych	4982	1180 4106	3538	.	for adults
gimnazja	x	145	227	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	290	55	85	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	3003	595 2313	1375	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokszta- lcące	x	380	1536	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	150	27	.	specialized secondary
technika	1689	— 1063	18	.	technical
technika uzupełniające	x	1180 4106	270	.	supplementary technical secondary

^a Dotyczy dzieci w wieku 6 lat. ^b Dające uprawnienia zawodowe, od roku szkolnego 2007/08 ogólnokształcące. ^c Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i cudzoziemcami.

^a Concerns children aged 6. ^b Leading to professional certification, from 2007/08 school year secondary. ^c Including sections, branch departments and foreigners.

TABL. 2 (126). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools		Uczniowie i studenci Pupils and students		Absolwenci Graduates	
	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11
Szkoły podstawowe	548	540	87302	86152	15918	14974
Primary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..	2	2	304	295	50	46
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	509	499	85442	84199	15602	14700
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	23	25	976	1070	172	144
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	2	2	149	152	28	28
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	12	12	431	436	66	56
<i>Others</i>						
Gimnazja	282	282	51379	48710	17438	16522
Lower secondary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..	1	1	19	19	10	18
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	253	253	48434	45850	16534	15536
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	19	19	2425	2304	737	839
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	2	2	149	149	44	45
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	7	7	352	388	113	84
<i>Others</i>						
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a	101	99	10378	9747	3617	3286
Basic vocational schools ^a						
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..	2	2	194	204	45	57
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	97	92	10120	9463	3571	3207
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1	4	24	51	1	-
<i>Social organizations and associations</i>						
Pozostałe	1	1	40	29	-	22
<i>Others</i>						
Licea ogólnokształcące ^b	91	95	23220	22375	7803	7481
General secondary schools ^b						
Jednostki samorządu terytorialnego	79	81	22519	21616	7550	7254
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	7	9	446	488	132	139
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	1	1	10	19	-	-
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	4	4	245	252	121	88
<i>Others</i>						

ab Łącznie ze szkołami: *a* – specjalnymi ponadgimnazjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

ab Including: *a* – special upper secondary job-training schools, *b* – supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (126). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools		Uczniowie i studenci Pupils and students		Absolwenci Graduates	
	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11
Licea profilowane ..... Specialized secondary schools	18	14	1133	874	697	439
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	18	14	1133	874	697	439
Technika^{ab} ..... Technical secondary schools^{ab}	106	108	22651	21921	4579	5140
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. <i>Central (government) administration entities</i>	5	5	823	838	165	176
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	98	100	21593	20859	4405	4924
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	2	2	196	185	9	34
Pozostałe..... <i>Others</i>	1	1	39	39	-	6
Szkoły policealne..... Post-secondary schools	115	116	11900	11932	3100	3588
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. <i>Central (government) administration entities</i>	-	-	-	-	-	-
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	29	31	3005	3037	1046	1177
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	20	20	1491	1386	405	580
Pozostałe..... <i>Others</i>	66	65	7404	7509	1649	1831
Szkoły wyższe^c ..... Tertiary education^c	9	9	47267	44478	13574	13652
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. <i>Central (government) administration entities</i>	2	2	34714	34856	9109	8961
Pozostałe..... <i>Others</i>	7	7	12553	9622	4465	4691
Szkoły dla dorosłych ..... Schools for adults	163	165	13526	12995	2949	3538
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. <i>Central (government) administration entities</i>	4	4	254	277	62	81
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	67	64	5530	5120	961	1231
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	22	24	1137	1166	281	332
Pozostałe..... <i>Others</i>	70	73	6605	6432	1645	1894

^{ab} Łącznie ze szkołami: *a* – artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, *b* – technikami uzupełniającymi. *c* W jednostkach macierzystych mających siedzibę na terenie województwa; łącznie z cudzoziemcami.

^{ab} Including: *a* – Arts schools leading certification, *b* – supplementary technical secondary schools. *c* In parent units possessing residence in the voivodship, including foreigners.

TABL. 3 (127). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE

Stan w dniu 31 XII

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

OBLIGATORY EDUCATION

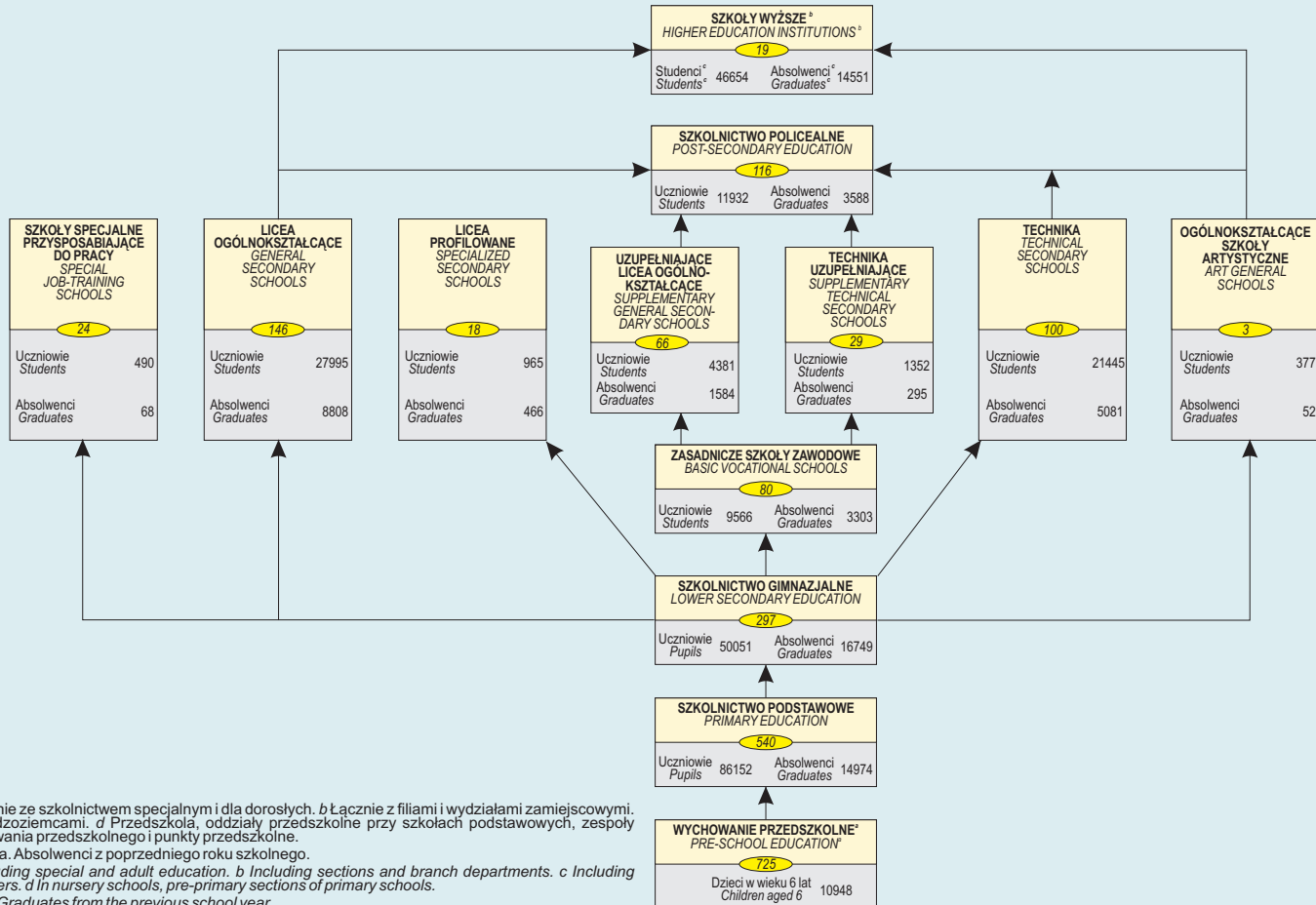
As of 31 XII

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem w tys. Total in thous	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students						
		podsta- wowych primary	gimna- zjach lower secon- dary	zasad- niczych zawo- dowych Basic vocatio- nal	liceach ogólno- kształ- cących ^a general secon- dary ^a	liceach profilo- wanych speciali- zed secon- dary	techni- kach ^b techni- cal secon- dary ^b	policeal- nych post-se- condary
Angielski 2010/11	172,8	89,3	87,8	43,9	96,7	90,8	96,2	5,7
<i>English</i> 2011/12	172,7	91,6	93,3	50,7	96,5	90,1	96,6	7,7
Francuski 2010/11	2,4	0,1	0,6	-	6,5	0,7	1,4	-
<i>French</i> 2011/12	2,6	0,3	0,8	-	6,6	0,8	1,4	-
Niemiecki 2010/11	74,8	9,6	57,4	35,6	63,8	56,9	79,6	-
<i>German</i> 2011/12	77,1	8,5	71,8	33,7	63,3	54,2	77,8	-
Rosyjski 2010/11	11,0	0,6	6,6	12,5	12,8	27,7	11,9	-
<i>Russian</i> 2011/12	10,3	0,2	8,2	8,7	12,1	20,5	11,1	-
Inne 2010/11	1,7	-	0,6	-	6,0	-	-	-
<i>Others</i> 2011/12	1,8	-	0,5	-	7,0	-	-	-

a-b Łącznie ze szkołami: *a* – liceami uzupełniającymi, *b* – technikami uzupełniającymi.

a-b Including: *a* – supplementary general secondary schools, *b* – supplementary technical secondary schools.

EDUKACJA^a W ROKU SZKOLNYM 2011/2012
EDUCATION^a IN THE 2011/2012 SCHOOL YEAR

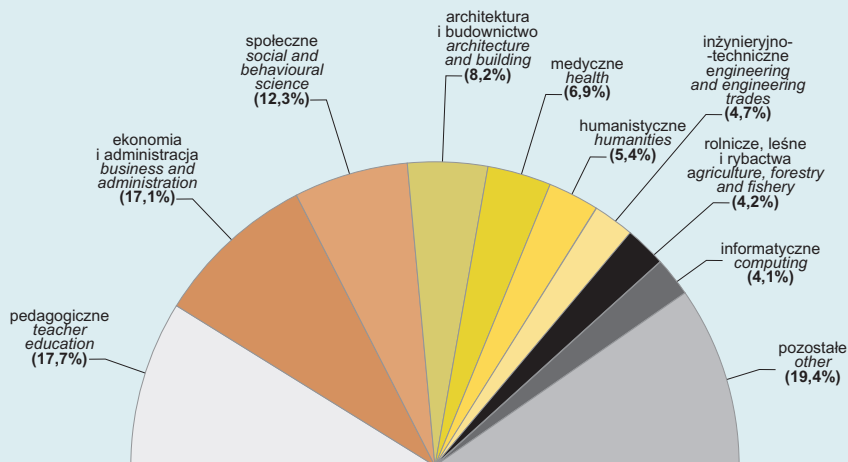
a Łącznie ze szkolnictwem specjalnym i dla dorosłych. b Łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.
 c Z cudzoziemcami. d Przedszkola, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, zespoły
 wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

U w a g a. Absolwenci z poprzedniego roku szkolnego.

a Including special and adult education. b Including sections and branch departments. c Including
 foreigners. d In nursery schools, pre-primary sections of primary schools.

Note. Graduates from the previous school year.

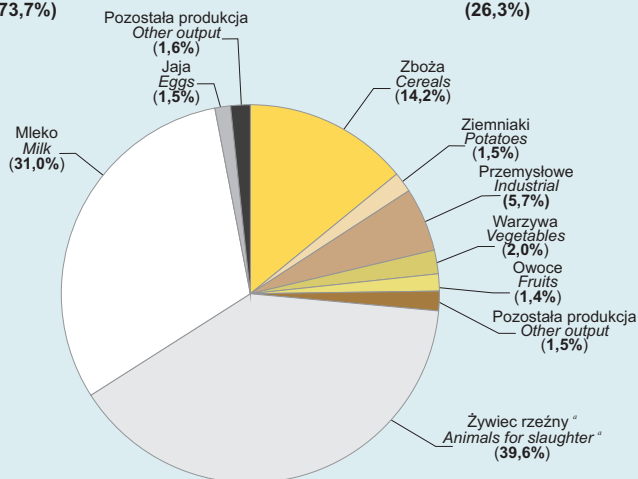
**STRUKTURA STUDENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH
WEDŁUG WYBRANYCH KIERUNKÓW STUDIÓW W ROKU SZKOLNYM 2011/12**
STRUCTURE OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS
BY SELECTED TYPE OF SCHOOL IN 2011/12 SCHOOL YEAR

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2010 R.
STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2010

PRODUKCJA ZWIERZĘCA
ANIMAL OUTPUT
(73,7%)

PRODUKCJA ROŚLINNA
CROP OUTPUT
(26,3%)

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 4 (128). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**NAUCZANIE DODATKOWE ^a

Stan w dniu 31 XII

*PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS*ADDITIONAL EDUCATION ^a

As of 31 XII

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem w tys. <i>Total in thous</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>						
		podsta- wowych <i>primary</i>	gimna- zjach <i>lower second- ary</i>	zasad- niczych zawo- dowych <i>Basic vocatio- nal</i>	liceach ogólno- kształ- cących ^b <i>general second- ary ^b</i>	liceach profilo- wanych <i>speciali- zed second- ary</i>	techni- kach ^c <i>techni- cal second- ary ^c</i>	policeal- nych <i>post-se- condary</i>
Angielski ^d 2010/11	5,0	2,1	4,9	-	0,4	3,8	0,8	24,3
<i>English ^d</i> 2011/12	4,0	1,3	4,6	0,4	0,6	5,5	0,9	24,2
Francuski..... 2010/11	0,6	0,0	0,7	-	0,5	-	0,3	-
<i>French</i> 2011/12	0,5	-	0,7	-	0,6	-	0,2	-
Niemiecki..... 2010/11	11,2	3,8	13,2	-	2,2	7,0	2,3	-
<i>German</i> 2011/12	10,6	4,2	11,1	-	2,9	11,4	3,8	-
Inne 2010/11	3,9	1,6	1,8	-	5,3	7,3	1,2	-
<i>Others</i> 2011/12	3,3	1,3	1,4	0,3	4,8	9,4	1,2	3,9

^a Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły. ^b, ^c Łącznie ze szkołami; ^b – liceami uzupełniającymi, ^c – technikami uzupełniającymi. ^d Prowadzony również w ramach programu Ministra Edukacji Narodowej w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

^a Conducted during the hours which are at the disposal of headperson. ^b, ^c Including; ^b – supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical secondary schools. ^d Conducted also within programme of the Minister of National Education in first classes of primary school.

TABL. 5 (129). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Szkoły podstawowe	2935	2814	689	614	<i>Primary schools</i>
w tym specjalne	1185	1157	314	231	<i>of which special</i>
Gimnazja	2449	2394	845	785	<i>Lower secondary schools</i>
w tym specjalne	1323	1247	413	406	<i>of which special</i>
Szkoły specjalne przysposabiają- ce do pracy ^a	419	490	69	68	<i>Special job-training schools ^a</i>
Szkoły ponadgimnazjalne	1086	1052	285	315	<i>Upper secondary schools</i>
w tym specjalne	729	709	246	207	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	7	11	-	8	<i>Post-secondary schools</i>
w tym specjalne	7	11	-	8	<i>of which special</i>

^a Ponadgimnazjalne.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach (ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

^a *Upper secondary.*

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes integration or mainstream are established among others) as well as in special schools operating independently.

TABL. 6 (130). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, OŚRODKI REWALIDACYJ-
NO-WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE**
Stan w dniu 31 X
**SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
AND YOUTH EDUCATION CENTERS**
As of 31 X

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES					
Ośrodki	20	22	23	23	<i>Centres</i>
Miejsca	1719	1423	1803	1658	<i>Places</i>
Wychowankowie	1546	1501	1286	1193	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabo widzący	-	1	1	-	<i>blind and sight impaired</i>
nieusłyszący i słabo słyszący	163	166	125	126	<i>deaf and hearing impaired</i>
przewlekłe chorzy	-	6	-	-	<i>chronically ill</i>
z niepełnosprawnością ruchową	-	5	-	-	<i>motor-skill impaired</i>
z upośledzeniem umysłowym	1378	1149	1015	940	<i>mentally disabled</i>
niedostosowani społecznie	-	59	19	-	<i>socially maladjusted</i>

TABL. 6 (130). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE (dok.)**
Stan w dniu 31 X
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, REHABILITATION-EDUCATION CENTRES AND YOUTH EDUCATION CENTERS (cont.)
As of 31 X

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE ^a REHABILITATION-EDUCATION CENTRES ^a					
Ośrodki.....	6	8	9	9	Centres
Miejsca.....	218	168	492	535	Places
Wychowankowie.....	236	373	421	444	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym					
w stopniu głębokim.....	93	96	132	130	mental retardation-profound
z autyzmem.....	2	5	-	-	with autism
z zaburzeniami sprzężonymi.....	125	210	289	314	associated with defects
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki.....	2	2	2	2	Centres
Miejsca.....	156	192	192	192	Places
Wychowankowie.....	156	192	264	264	Residents
z upośledzeniem umysłowym					
w stopniu lekkim.....	-	-	84	84	mental retardation-mild
z zaburzeniami sprzężonymi.....	156	-	-	-	associated with defects
niedostosowani społecznie.....	2	192	180	180	socially maladjusted

^a Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

^a Until 2002 defined as rehabilitation-education centres.

TABL. 7 (131). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ^a**
Stan w dniu 30 IX
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH ^a
As of 30 IX

SZKOŁY SCHOOLS	Internaty i bursy Boarding-schools and dormitories				Miejsca Beds				Korzystający Boarders			
									ogółem			
	2000/01 ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2000/01 ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2000/01 ^a	2005/06	2010/11	2011/12
Internaty..... Boarding- -schools	56	44	33	31	7457	5368	3489	2799	5812	3936	2801	2114
w tym:												
of which:												
Gimnazja.....	x	x	1	1	x	x	70	60	x	x	60	60
Lower second- ary schools												
Licea ogólnokształcące.....	12	3	6	8	1083	339	695	701	1015	304	566	543
General second- ary schools												
Szkoły zawodowe ^b	44	41	25	21	6374	5029	2697	2013	4797	3632	2131	1488
Basic vocational ^b												
Bursy..... Dormitories	11	9	10	14	1763	1063	1046	1962	1596	704	858	1810

^a Do roku szkolnego 2006/07 dane według stanu w dniu 31 X, od roku szkolnego 2007/08 – stan w dniu 30 IX; bez szkół specjalnych. ^b Łącznie z zasadniczymi szkołami zawodowymi, liceami profilowanymi, technikami, szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, szkołami policealnymi oraz internatami zakładu kształcenia nauczycieli.

^a Until the 2006/07 school year data as of 31 X; since the 2007/08 school year – as of 30 IX; excluding special schools. ^b Including basic vocational schools, specialized secondary schools, technical secondary schools, art schools leading to professional certification, post secondary schools and boarding schools of teachers' education institution.

TABL. 8 (132). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ARTS SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTSYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH ARTS SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły.....	13	12	20	19	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych.....	-	-	-	-	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie.....	1458	1432	1195	1225	Pupils
w tym kobiety.....	978	933	788	833	of which females
Absolwenci.....	121	238	115	.	Graduates
w tym kobiety.....	81	162	69	.	of which females
SZKOŁY ARTSYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ARTS SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły.....	5	5	9	9	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych.....	2	3	3	3	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie.....	546	552	592	601	Students
w tym kobiety.....	377	373	420	420	of which females
Absolwenci.....	78	62	74	.	Graduates
w tym kobiety.....	60	44	57	.	of which females

TABL. 9 (133). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
W ROKU SZKOLNYM 2011/12
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN
POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2011/12 SCHOOL YEAR

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły po- siadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracow- nie kompute- rowe Computer laborato- ries	Komputery "w szkołach Personal computers" in schools			
			ogółem grand total	w tym z dostę- pem do internetu of which with Internet access	z liczby ogółem – przeznaczone do użytku uczniów of grand total – used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostę- pem do internetu of which with Internet access
Podstawowe.....	95,0	544	12139	10777	9048	8242
Primary						
Gimnazja.....	83,0	264	6468	5981	4499	4279
Lower secondary						
Zasadnicze zawodowe.....	38,7	42	1121	1084	922	906
Basic vocational						

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz.

a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once.

TABL. 9 (133). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2011/12 (dok.)**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2011/12 SCHOOL YEAR (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratories</i>	Komputery "w szkołach" <i>Personal computers "in schools"</i>			
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem – przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total – used by pupils and youth</i>	
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>
Licea ogólnokształcące ^b	72,6	108	3352	3255	2391	2363
<i>General secondary</i> ^b						
Licea profilowane.....	50,0	8	225	224	195	195
<i>Specialized secondary</i>						
Technika ^b	65,7	189	5047	4818	4081	3947
<i>Technical secondary</i> ^b						
Specjalne ponadgimnazjalne przysposabiające do pracy.....	20,8	1	13	4	12	4
<i>Special upper secondary job-training</i>						
Artystyczne.....	66,7	2	132	132	76	76
<i>Art</i>						
Policealne ^c	83,3	7	198	197	135	135
<i>Post-secondary</i> ^c						

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. b Łącznie z uzupełniającymi. c Dotyczy szkół działających w formie dziennej.

a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. b Including supplementary. c It concerns schools of day education.

TABL. 10 (134). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 31 X
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 31 X

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a						
		ogółem total	artysty- cznych Arts	technicz- nych technical	nauko- wych science	sporto- wych sport	innych other	
OGÓŁEM ..... TOTAL	2000 2005 2010 2011	16 13 19 23	32530 40820 34041 34652	15725 18562 12185 8817	4182 7575 132 262	505 230 491 1488	6976 11593 15928 17321	5142 2860 5305 6764
Pałace młodzieży..... Youth's palaces		1	5056	2156	232	1282	251	1135
Młodzieżowe domy kultury..... Youth community centres		4	10088	6289	30	54	2325	1390
Ogniska pracy pozaszkolnej..... Extracurricular interest groups		1	123	69	-	-	30	24
Międzyszkolne ośrodki sportowe..... Interschool sport centres		6	13989	-	-	-	13779	210
Pozostałe..... Others		11	5396	303	-	152	936	4005

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 XI roku poprzedzającego rok badany do 31 X roku badanego.

a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 XI of the year preceding the surveyed year to 31 X of the surveyed year.

TABL. 11 (135). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/2006			2010/2011			2011/12		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły..... Schools	634	163	471	537	139	398	513	139	374	505	140	365
w tym: of which:												
sportowe i mistrzostwa spor- towe ..... <i>sport and championship</i>	2	2	-	2	2	-	2	2	-	1	1	-
filialne ..... <i>branch</i>	43	-	43	25	-	25	12	-	12	17	-	17
artystyczne ^a ..... <i>art ^a</i>	2	2	-	-	2	2	2	2	-	3	3	-
Pomieszczenia szkolne ..... Classrooms	6766	2891	3875	6053	2701	3352	6706	2932	3774	6660	2956	3704
Oddziały ..... Sections	6178	3216	2962	5150	2657	2493	4661	2333	2328	4563	2299	2264
Uczniowie ..... Pupils	132486	81662	50824	105503	64346	41157	86117	53164	32953	84995	52729	32266
w tym I klasa ..... of which 1st grade	20327	12204	8123	15583	9536	6047	14004	8705	5299	14502	9177	5325
w tym kobiety ..... of which females	64488	39707	24781	51544	31493	20051	41796	25903	15893	41382	25770	15612
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa spor- towe ..... <i>sport and championship</i>	100	100	-	117	117	-	142	142	-	53	53	-
filialne ..... <i>branch</i>	1093	-	1093	484	-	484	277	-	277	559	-	559
artystyczne ^a ..... <i>arts ^a</i>	303	303	-	334	334	-	304	304	-	303	303	-
Absolwenci ..... Graduates	23142	14686	8456	19418	11974	7444	14743	9189	5554	.	.	.
w tym kobiety ..... of which females	11378	7232	4146	9604	5937	3667	7183	4454	2729	.	.	.
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa spor- towe ..... <i>sport and championship</i>	22	22	-	23	23	-	18	18	-	.	.	.
filialne ..... <i>branch</i>	62	-	62	-	-	-	62	-	62	.	.	.
artystyczne ^a ..... <i>arts ^a</i>	44	44	-	46	46	-	46	46	-	.	.	.
Liczba uczniów na: Number of pupils per:												
1 szkołę ..... <i>school</i>	209	501	108	196	463	103	168	382	88	168	377	88
1 pomieszczenie szkolne ..... <i>classroom</i>	20	28	13	17	24	12	13	18	9	13	18	9
1 oddział ..... <i>section</i>	21	25	17	20	24	17	18	23	14	19	23	14

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 12 (136). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/2006			2010/2011			2011/12		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	216	107	109	234	119	115	248	122	126	249	122	127
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe ..... <i>sport and championship</i>	2	2	-	3	3	-	2	2	-	2	2	-
przysposabiające do pracy ^a .. <i>job-training^a</i>	-	-	-	6	5	1	3	3	-	5	2	-
Pomieszczenia szkolne	1842	1398	444	2676	1787	889	3082	1988	1094	3104	2002	1102
<i>Classrooms</i>												
Oddziały	1932	1342	590	2548	1725	823	2166	1402	764	2073	1344	729
<i>Sections</i>												
Uczniowie	48310	34713	13597	64767	45524	19243	50056	34374	15682	47463	32688	14775
<i>Pupils</i>												
w tym I klasa	24052	17250	6802	21357	14843	6514	16748	11384	5364	15719	10890	4829
<i>of which 1st grade</i>												
w tym kobiety	23521	16898	6623	31353	21986	9367	24382	16816	7566	23070	15941	7129
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe ..... <i>sport and championship</i>	69	69	-	189	189	-	518	518	-	514	514	-
przysposabiające do pracy ^a ... <i>job-training^a</i>	-	-	-	1810	1649	161	808	808	-	1046	1046	-
Absolwenci	x	x	x	20779	14634	6145	16116	11086	5030	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	x	x	x	10467	7322	3145	8091	5583	2508	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towe ..... <i>sport and championship</i>	x	x	x	55	55	-	169	169	-	.	.	.
przysposabiające do pracy ^a ... <i>job-training^a</i>	x	x	x	262	262	-	318	318	-	.	.	.
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	224	324	125	277	383	167	202	282	124	191	268	116
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne	26	25	31	24	25	22	16	17	14	15	16	13
<i>classroom</i>												
1 oddział	25	26	23	25	26	23	23	25	21	23	24	20
<i>section</i>												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

^a Based on 6th grade of primary school.

TABL. 13 (137). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	
				ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Szkoły..... Schools	94	62	60	56	50
Oddziały..... Sections	847	347	366	366	346
Uczniowie..... Students	23130	9317	9308	8631	8255
w tym I klasa..... of which 1st grade	7854	4028	3926	3549	3380
w tym kobiety..... of which females	8289	2498	2800	2602	2533
Absolwenci..... Graduates	7495	2962	3029 ^b	.	.
w tym kobiety..... of which females	2895	920	1033 ^c	.	.

^a Patrz uwagi ogólne, ust 3, na str. 181. ^{bc} W tym absolwentów w miastach: ^b – 2864, ^c – 992.

^a See general notes, item 3 on page 181. ^{bc} Of which graduates in urban areas: ^b – 2864, ^c – 992.

TABL. 14 (138). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół
specjalnych)**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools)**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM..... TOTAL	9308	8631	3318	3029
w tym: of which:				
Ekonomiczne i administracyjne..... Business and administration	1543	1363	727	622
Inżynieryjno-techniczne..... Engineering and engineering trades	3418	3262	1025	970
Produkcji i przetwórstwa..... Manufacturing and processing	1365	1237	539	425
Architektury i budownictwa..... Architecture and building	1041	899	263	330
Rolnicze, leśne i rybactwa..... Agriculture, forestry and fishery	38	21	41	5

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (139). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas
Szkoły ^b ..... Schools ^b	80	104	89	92	86
Oddziały ..... Sections	1174	954	860	835	819
Uczniowie ..... Students	34411	27171	23194	22335	21957
w tym I klasa ..... of which 1st grade	9658	9383	7842	7364	7189
w tym kobiety ..... of which females	21525	16288	14279	13802	13584
Absolwenci ..... Graduates	7219	8584	7481 ^c	.	.
w tym kobiety ..... of which females	4731	5186	4594 ^d	.	.

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3, na str. 181. ^b W 2005/06, 2010/11 i 2011/12 łącznie z ogólnokształcącymi liceami uzupełniającymi. ^c Absolwentów w miastach: ^c – 7409, ^d – 4547.

^a See general notes, item 3 on page 181. ^b In 2005/06, 2010/11 and 2011/12 school year including supplementary general secondary schools. ^c Of which graduates in urban areas: ^c – 7409, ^d – 4547.

TABL. 16 (140). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły.....	72	17	13	11	2	Schools
Oddziały	334	49	36	33	3	Sections
Uczniowie	9154	1111	852	810	42	Students
w tym klasa I.....	2830	302	276	276	-	of which 1st grade
w tym kobiety.....	4969	751	579	557	22	of which females
Absolwenci	3028	434 ^a	.	.	.	Graduates
w tym kobiety	1649	308 ^b	.	.	.	of which females

^a, ^b W tym absolwentów w miastach: ^a – 410, ^b – 295.

^a, ^b Of which graduates in urban areas: ^a – 410, ^b – 295.

TABL. 17 (141). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG PROFILI KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH BY EDUCATIONAL PROFILE (excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	1111	852	689	434	TOTAL
Artystyczne	-	-	38	-	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	564	507	288	183	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	23	-	16	23	Engineering and engineering trades
Rolnicze, leśne i rybactwa	46	18	11	20	Agriculture, forestry and fishery
Opieki społecznej	409	278	237	163	Social services
Usług dla ludności	69	37	67	45	Personal services
Usług transportowych	-	-	-	-	Transport services
Ochrony środowiska	-	12	32	-	Environmental protection

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Tabl. 18 (142). **TECHNIKA ^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL ^a SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły.....	121	101	102	90	12	Schools
Oddziały	801	933	915	842	73	Sections
Uczniowie	21264	22252	21523	20131	1392	Students
w tym klasa I	7342	6209	6038	5635	403	of which 1st grade
w tym kobiety	9696	9690	9393	8744	649	of which females
Absolwenci	3580	5075 ^b	.	.	.	Graduates
w tym kobiety	1742	2249 ^c	.	.	.	of which females

^a Bez szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe, łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 181. ^b, ^c W tym absolwentów w miastach: ^b – 4703, ^c – 2078.

^a Excluding Arts schools leading to professional certification, including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 3 on page 181. ^b, ^c Of which graduates in urban areas: ^b – 4703, ^c – 2078.

TABL. 19 (143). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	22252	21523	4513	5075	T O T A L
w tym:					of which:
Społeczne.....	3179	2769	944	862	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1728	1914	335	375	Business and administration
Fizyczne ^c	125	156	17	13	Physical sciences ^c
Informatyczne.....	3050	3247	419	623	Computing
Inżynieryjno-techniczne	3737	3630	684	807	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	420	283	136	154	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1758	1764	287	385	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	1364	1207	354	381	Agriculture, forestry and fishery
Usług transportowych	180	211	26	26	Transport services
Ochrony środowiska	252	235	49	55	Environmental protection

^a Bez szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe, łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Excluding Arts schools leading to professional certification, including supplementary technical secondary schools.

^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 20 (144). **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06 ^a	2010/11	2011/12				SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			
					dzienne <i>day</i>	stacjo- narne <i>evening</i>	zaocz- ne <i>week- end</i>	
Oddziały	266	498	479	486	56	25	405	<i>Sections</i>
Uczniowie	6352	12476	11893	11921	1161	554	10206	<i>Students</i>
w tym kobiety	4195	6716	8125	8322	802	447	7073	<i>of which females</i>
Absolwenci	2309	4253	3580	.	.	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	1646	2656	2703	.	.	.	.	<i>of which females</i>

^a Łącznie z pomaturalnymi.

^a Including post-secondary schools.

TABL. 21 (145). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	11893	11921	3100	3580	T O T A L
w tym:					of which:
Pedagogiczne.....	444	165	140	61	Education science and teacher training
Społeczne.....	318	350	96	189	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	3808	3511	641	805	Business and administration
Informatyczne.....	704	562	230	135	Computing
Inżynieryjno-techniczne	116	163	51	25	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	-	-	6	-	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	303	289	57	54	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	282	347	102	68	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne.....	1674	1852	602	841	Health
Opieki społecznej	212	283	73	93	Social services
Ochrony i bezpieczeństwa.....	1539	1574	233	634	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 22 (146). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły ^a Schools ^a	Studenci ^b Students ^b	Absolwenci ^{bc} Graduates ^{bc}	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000/01	8	45137	8395	T O T A L
2005/06	9	61443	12473	
2010/11	9	49982	14551	
2011/12	9	46654	.	
Uniwersytety	1	31352	8386	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	2	5227	2080	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne...	2	3449	1785	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^d	4	6626	2300	Higher vocational schools ^d

^a Jednostki macierzyste mające siedzibę na terenie województwa. ^b Studenci i absolwenci w województwie. ^c W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2010/11. ^d Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590); łącznie z pozostałymi szkołami wyższymi.

^a Parent units possessing residence in the voivodship. ^b Students and graduates in the voivodship. ^c According to type of school – for 2010/11 school year. ^d Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590); including other higher education institutions.

TABL. 23 (147). **STUDENCI^a SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS^a OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne <i>full-time programme</i>	niestacjonarne <i>part-time programme</i>		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01	45137	20688	24449	TOTAL
	2005/06	61443	31512	29931	
	2010/11	49982	26200	23782	
	2011/12	46654	26278	20376	
Uniwersytety		31352	22863	8489	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		5227	168	5059	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne...		3449	449	3000	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^b		6626	2798	3828	Higher vocational schools ^b
W tym KOBIETY Of which FEMALES					
OGÓŁEM	2000/01	27180	12738	14442	TOTAL
	2005/06	36066	19055	17011	
	2010/11	30225	15610	14615	
	2011/12	28230	15667	12563	
Uniwersytety		18803	13778	5025	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		3069	88	2981	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne...		2275	292	1983	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^b		4083	1509	2574	Higher vocational schools ^b

^a W województwie. ^b Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590); łącznie z pozostałymi szkołami wyższymi.

^a In the voivodship. ^b Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590); including other higher education institutions.

TABL. 24 (148). **ABSOLWENCI^a SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES^a OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne <i>full-time programme</i>	niestacjonarne <i>part-time programme</i>		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01	8395	3313	5082	GRAND TOTAL
	2005/06	12473	5929	6544	
	2009/10	14397	6958	7439	
	2010/11	14551	6852	7699	
Uniwersytety		8386	5953	2433	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		2080	161	1919	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne...		1785	202	1583	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^b		2300	536	1764	Higher vocational schools ^b
W tym KOBIETY Of which FEMALES					
RAZEM	2000/01	5494	2159	3335	TOTAL
	2005/06	8211	3961	4250	
	2009/10	9701	4665	5036	
	2010/11	10071	4603	5468	
Uniwersytety		5762	4033	1729	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		1384	96	1288	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne...		1248	143	1105	Teacher education schools
Wyższe szkoły zawodowe ^b		1677	331	1346	Higher vocational schools ^b

^a W województwie. ^b Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590); łącznie z pozostałymi szkołami wyższymi.

^a In the voivodship. ^b Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590); including other higher education institutions.

TABL. 25 (149). **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M	47	25	5	4	TOTAL
2000/01	118	78	14	11	
2005/06	163	62	19	11	
2010/11	196	69	.	.	
2011/12					
studia: stacjonarne.....	182	63	16	10	<i>study: full-time programme</i>
niestacjonarne.....	14	6	3	1	<i>part-time programme</i>
Uniwersytety.....	179	65	18	10	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne....	4	-	-	-	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne...	2	1	-	-	<i>Teacher education schools</i>
Wyższe szkoły zawodowe ^c	11	3	1	1	<i>Higher vocational schools^c</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół – z roku szkolnego 2010/11. ^c Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590); łącznie z pozostałymi szkołami wyższymi.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school – for 2010/11 school year. ^c Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590); including other higher education institutions.

TABL. 26 (150). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01 ^a	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2011/12 ^b			SCHOOLS
				ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
					stypen- dia soc- jalne <i>social scholar- ships</i>	za wyniki w nauce <i>for the notes in studying</i>	
O G Ó Ł E M	5364	20667	15497	12435	7877	2611	TOTAL
Publiczne.....	x	15445	11937	10082	6711	1884	Public
Niepubliczne.....	x	5222	3560	2353	1166	727	Non-public

^a Studenci studiów dziennych; bez cudzoziemców. ^b Łącznie ze studentami studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; bez cudzoziemców.

^a Students attending classed in the day study system; excluding foreigners. ^b Including students of full-time programme and part-time programme studies; excluding foreigners..

TABL. 27 (151). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a – stan w dniu 31 XII STUDENT DORMITORIES ^a – as of 31 XII					
Domy	15	19	19	16	Dormitories
Miejsca	4417	5906	4799	4259	Beds
Studenci korzystający	4770	4449	4218	3777	Students
w % ogółu studentów studiów stacjonarnych	23,0	14,1	16,1	15,9	in % of total students in the full-time programme study system
STOŁÓWKI STUDENCKIE – stan w listopadzie STUDENT CANTEENS – as of November					
Stołówki	2	2	2	2	Canteens
Miejsca konsumenckie	680	1010	1164	1134	Seating

^a Dla studentów studiów stacjonarnych.

^a For students of full-time programme study system.

TABL. 28 (152). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja	2000/01	6	11	335	35	x	x
Lower secondary schools	2005/06	10	31	833	172	145	25
	2010/11	13	47	1173	319	227	61
	2011/12	15	56	1341	383	.	.
Szkoły zasadnicze (zawodowe) ^a	2000/01	12	43	1020	252	290	77
Basic vocational schools ^a	2005/06	5	17	280	62	55	2
	2010/11	5	16	276	91	85	32
	2011/12	5	19	309	96	.	.
Licea ogólnokształcące ^a	2000/01	66	315	9291	4252	3003	1497
General secondary schools ^a	2005/06	80	241	6120	2774	2313	1126
	2010/11	56	201	5870	2944	1375	761
	2011/12	57	209	5846	3040	.	.
Uzupełniające licea ogólnokształcące....	2005/06	31	79	2222	877	380	204
Supplementary general secondary schools	2010/11	60	154	4684	2148	1536	793
	2011/12	60	144	4155	1935	.	.
Licea profilowane	2005/06	6	22	456	251	150	111
Specialized secondary schools	2010/11	3	6	81	33	27	16
	2011/12	4	7	91	40	.	.
Technika ^a	2000/01	57	204	5819	2472	1689	724
Technical secondary ^a	2005/06	47	90	1901	681	1063	451
	2010/11	2	4	113	1	18	-
	2011/12	1	2	29	-	.	.
Technika uzupełniające	2005/06	13	21	534	159	x	x
Supplementary technical secondary schools	2010/11	24	70	1329	474	270	94
	2011/12	23	65	1224	451	.	.

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 181.

^a See general notes, item 3 on page 181.

TABL. 29 (153). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki	692	654	692	725	Establishments
miasta	254	244	293	314	urban areas
wieś	438	410	399	411	rural areas
Przedszkola	261	231	262	283	Nursery schools
w tym specjalne	3	3	4	7	of which special
miasta	200	170	195	210	urban areas
wieś	61	61	67	73	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego ..	x	x	11	14	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	24	29	Pre primary points
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	431	423	395	399	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach	24578	22020	27043	28414	Places in nursery schools
w tym specjalnych	153	194	104	231	of which special
miasta	21626	18913	23124	24081	urban areas
wieś	2952	3107	3919	4333	rural areas
Dzieci ^a	31944	29710	36849	41056	Children ^a
miasta	23365	21678	26747	29040	urban areas
wieś	8579	8032	10102	12016	rural areas
w tym w wieku 6 lat	18000	15050	11834	10948	of which aged 6
Przedszkola	23352	21208	26784	28152	Nursery schools
w tym specjalne	113	119	103	150	of which special
miasta	20820	18540	23057	24027	urban areas
wieś	2532	2668	3727	4125	rural areas
w tym w wieku 6 lat	9998	7267	6215	5615	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego ..	x	x	178	182	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	508	655	Pre-primary points
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	8592	8502	9379	12067	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	8002	7783	5619	5319	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3–6 lat	436	486	594	637	3–6
3–5	260	311	520	601	3–5
6 lat	922	965	834	753	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3–6 lat	319	347	430	433	3–6
6 lat	512	466	438	386	6
1 przedszkole	89	92	102	99	nursery school
100 miejsc	95	96	99	99	100 places

^a W latach 2005, 2010 i 2011 w podziale według wieku nie uwzględniono odpowiednio: 16, 43 i 47 dzieci z placówek przedszkolnych przy zakładach opieki zdrowotnej.

^a In 2005, 2010 and 2011 in the division according to age respectively: 16, 43 and 47 children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions were not included.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem **jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, Agencji Bezpieczeństwa Publicznego, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych**. Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w kraju.

2. Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczających pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy w głównym miejscu pracy. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Dane o pracownikach medycznych pracujących obejmują osoby, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska, pielęgnarska lub położnicza i nie obejmują osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji, NFZ albo opieka społeczna.

Dane o **lekarzach i lekarzach dentytach** oraz o **farmaceutach** obejmują też osoby odbywające staż podyplomowy.

3. Dane o **łóżkach w szpitalach** oraz pozostałych zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Do 2008 r. dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** wykazywano bez miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennego pobytu.

Dane o łóżkach na oddziałach:

- wewnętrznych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach kardiologicznych,
- zakaźnych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych,
- psychiatrycznych wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach leczenia uzależnień.

Oddziały chirurgiczne obejmują: chirurgię ogólną, dziecięcą, naczyniową, onkologiczną, plastyczną, szczękowo-twarzową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, a także urologię.

Łóżka na oddziałach gruźlicy i chorób płuc wykazano łącznie z łóżkami na oddziałach pulmonologicznych.

4. Zgodnie z ustawą z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding **health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency as well as health care in prisons**. Information concerning incidences of infectious diseases includes all cases registered in the country.

2. Data regarding **medical personnel** include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Data regarding working medical personnel include persons for whom the main workplace are medical, nurse's or midwife's practices and do not include persons for whom the main workplace are university, entity administration, National Health Fund or welfare.

Data regarding **doctors, dentists** as well as **pharmacists** were listed together with persons undergoing training.

3. Data regarding **beds in hospitals** and other in-patient units concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Until 2008 r. the data of **beds in general hospitals** didn't include (beds and incubators) for infants as well as places in day wards.

Data regarding beds in:

- internal wards is given together with beds in cardiology wards,
- infectious disease wards is given together with beds in communicable disease wards,
- psychiatric wards is given together with beds in addiction recovery wards.

A surgical ward includes: general surgery, paediatric surgery, vascular surgery, oncological surgery, plastic surgery, maxilla-facial surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, cardiosurgery and urology.

Beds in tubercular wards are given together with beds in pulmonology wards.

4. **Public and non-public health care institutions** are established on the basis of the Law on

408) z późniejszymi zmianami, działają **publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej**.

Publicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: ministra, centralny organ administracji rządowej, wojewodę lub jednostkę samorządu terytorialnego oraz publiczną uczelnię medyczną, publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego (od 2006 r.).

Niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: kościół lub związek wyznaniowy, pracodawcę, fundację, związek zawodowy, samorząd zawodowy, stowarzyszenie, inną krajową albo zagraniczną osobę prawną lub osobę fizyczną, a także spółkę niemającą osobowości prawnej.

5. Dane o **zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów**, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane za środków publicznych (umowy z NFZ). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczey lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

6. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej wykazano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz poradami udzielonymi w ramach praktyk lekarskich, a także w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe tworzy się na mocy ustawy z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst Dz. U. 2005 Nr 226, poz. 1943, z późniejszymi zmianami). Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ludności, także w ramach środków publicznych. Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**.

7. Działalność **aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2004 Nr 53, poz. 533) z późniejszymi zmianami.

Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Za prowadzenie punktu aptecznego jest odpowiedzialny kierownik, którym może być farmaceuta z rocznym stażem lub

Health Care Institutions, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments.

A public health care institution is a facility established by a minister, a central body of the government administration, a voivod, local self-government entity as well as public institution of higher medical education or a public higher education institution, which is conducting didactic activity in the field of medical sciences, the Medical Centre for Postgraduate Education (since 2006).

A non-public health care institution is a facility established by a church or religious association, employer, foundation, trade union, professional self-government, association or other domestic or foreign legal or natural person or by a company without legal personality.

5. Data concerning **facilities of the out-patient health care** include out-patient departments, health centers and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations within the scope of out-patient health care are also provided by **practices of doctors and dentists**, realizing health services financed from public funds (contracts with National health Fund). Since 2009 ambulatory consultations haven't include adjudication of occupational medicine doctors.

Consultations within the scope of out-patient health care include medical consultations provided in admission rooms of general hospitals.

6. **Consultations provided by doctors and dentists** in out-patient health care facilities are presented together with preventive examinations and with consultations provided as well as in admission rooms in general hospitals.

Medical practices: individual, individual specialized and group private practices are established on the basis of the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws No. 226, item 1943, with later amendments). The basis of this form of activity is the realization of health care services for the general population by private entities, as well as within the framework of public funds. Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**.

7. The activity of public **pharmacies and pharmaceutical outlets** is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2004 No. 53, item 533) with later amendments.

The data concerning **public pharmacies** do not include dispensaries in stationary health care institutions (e.g., in hospitals and sanatoria) which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are public sales outlets for selling prepared medicines. The assortment of medicines available in pharmaceutical outlets is precisely defined. The manager of pharmaceutical outlet is responsible for running the outlet. The manager may be a pharmacist

technik farmaceutyczny, posiadający trzyletni staż pracy w aptekach ogólnodostępnych.

8. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podano zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późniejszymi zmianami; za 2005 r. – ustawa z dnia 25 VII 2001 r., Dz. U. Nr 113, poz. 1207, z późniejszymi zmianami) obejmują jednostki zgłoszone do systemu ratownictwa (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe) oraz świadczenia zdrowotne w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia (z wyjątkiem zachorowań) udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego i lotnicze pogotowie ratunkowe w miejscu zdarzenia.

Szpitalne oddziały ratunkowe od 29 III 2007 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 III 2007 r. (wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej).

10. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 728).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Wyróżnia się placówki:

- 1) **socjalizacyjne** – zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne;
- 2) **rodzinne** – tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiająca całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych;
- 3) **interwencyjne** – zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;

with a 1-year service or pharmaceutical technician with a 3-year service in public pharmacies.

8. Data concerning incidence of infectious diseases is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” obligatory since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

9. Data regarding emergency medical services and first aid (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410, with later amendments; data for 2005 – law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207, with later amendments) include units reported to the rescue system (emergency medical services, hospital emergency wards, medical air rescue) and health-care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

Hospital emergency wards have operated on the basis of the decree of the Ministry of Health, dated 15 III 2007, since 29 III 2007 (earlier operated on the basis of the regulation on the health care facilities).

10. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (Journal of Laws No. 115, item 728).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental including emotional, social and religious needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education. There are following types of such centres:

- 1) **socialization** – providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialised activities for children with disabilities;
- 2) **family** – creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school;
- 3) **intervention** – providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child;

- 4) **wielofunkcyjne** – zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka;
- 5) **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, w tym:
- opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
  - specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

11. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Rodziny zastępcze dzielą się na: spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego.

12. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

13. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

4) **multi-functional** – providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family;

5) **daily assistance** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:

- care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
- specialized – implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialisation.

11. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

Foster families are divided into related and not related to the child, professional families not related to the child: families with many children, specialized families, emergency foster families.

12. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004.

13. Data on social benefits are presented according to the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (Journal of Laws No. 115, item 728), following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, liquid and solid fuels, clothes, goods necessary for routine household maintenance, making small repairs in the dwelling, covering burial costs. May be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (154). **PRACOWNICY MEDYCZNI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2010 ^a	2011 ^a	SPECIFICATION
Lekarze	2104	2180	2481	2647	<i>Doctors</i>
w tym kobiety	1055	1093	1272	1329	<i>of which women</i>
Lekarze dentyści	185	335	481	456	<i>Dentists</i>
w tym kobiety	146	234	380	365	<i>of which women</i>
Farmaceuci ^b	574	620	639	689	<i>Pharmacists ^b</i>
w tym kobiety	485	499	517	553	<i>of which women</i>
Pielęgniarki	5963	5649	6309	6624	<i>Nurses</i>
w tym mgr pielęgniarstwa	15	84	273	387	<i>of which master of nursing</i>
Położne ^c	727	757	810	849	<i>Midwives ^c</i>

^a Bez osób pracujących, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia lub jednostka administracji albo NFZ. ^b Bez techników farmacji. ^c W tym osoby z tytułem magistra położnictwa.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów – łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Excluding working persons with main workplace in institution of education, administration entity and National Health Fund.

^b Excluding pharmaceutical technicians. ^c Of which masters of midwifery.

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists – including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (155). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a***OUT-PATIENT HEALTH CARE^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	362	427	710 ^b	806 ^b	<i>Health care institutions (as of 31 XII)</i>
miasta	282	342	570	653	<i>urban areas</i>
wieś	80	85	140	153	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^c (stan w dniu 31 XII)	449	465	420	416	<i>Medical practices ^b (as of 31 XII)</i>
miasta	397	404	359	353	<i>urban areas</i>
wieś	52	61	61	63	<i>rural areas</i>
Porady udzielone ^d w tys.	7685,0	9211,1	10085,2 ^e	10529,9 ^e	<i>Consultations provided ^d in thous.</i>
lekarskie	6687,2	8072,8	8809,5	9249,6	<i>medical</i>
w tym specjalistyczne	2181,8	3249,7	2860,9	3108,3	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	997,8	1138,4	1275,7	1280,2	<i>dental</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 207. ^b W liczbie ZOZ mogą znaleźć się przychodnie medycyny pracy, jeżeli świadczyły również porady inne, niż tylko te z zakresu medycyny pracy. ^c Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska – Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska-zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 208); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. – tylko w miastach). ^d W latach 2000–2002 dotyczy porad refundowanych przez kasy chorych, a od 1 IV 2003 r. – przez NFZ (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne). ^e W ogólnej liczbie porad mogą występować również porady z zakresu medycyny pracy.

^a See general notes, item 4 on page 207. ^b In the number of ZOZ there are clinics of occupational medicine that also provide consultations other than those of occupational medicine. ^c Data concern entities that have signed a “medical practice – National Health Fund” contract or a “medical practice-health care facility” contract (see general notes, item 6 on page 208); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 – only in urban areas). ^d In 2000–2002 data refer to consultations refunded by health funds, since 1 IV 2003 – by National Fund (public funds) and by patients (non-public funds). ^e In the total number of consultations there are also consultations of occupational medicine.

TABL. 3 (156). **POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	29	71	72	Emergency rescue teams
w tym:				of which
podstawowe	-	45	46	basic
specjalistyczne	-	26	26	specialized
Szpitalne oddziały ratunkowe ^b	6	9	10	Hospital emergency wards ^b
Izby przyjęć	-	10	9	Admission rooms
Lotnicze pogotowie ratunkowe	-	1	1	Medical air rescue
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^{cd}	106311	108031	105610	Departures to accident place ^{cd}
Osoby, którym udzielono świadczenia ^c	108702	110728	109039	Persons who received health care benefits in the place of occurrence ^c

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 209. ^b Oddział szpitalny będący komórką organizacyjną szpitala w rozumieniu przepisów o zakładach opieki zdrowotnej, zarejestrowany w systemie ratownictwa medycznego. ^c W ciągu roku. ^d Bez wyjazdów do zachorowań.

^a See general notes, item 9 on page 209. ^b Hospital ward that is organization cell of hospital in accordance with the Law of Health Care Facilities, hospital ward registered in the system of the emergency medical services. ^c During the year. ^d Excluding calls to the diseases.

TABL. 4 (157). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII FACILITIES – as of 31 XII					
Szpitalne ogólne	33	38	37	39	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	2	2	11	12	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	6	7	6	6	Nursing homes ^b
Hospicja	1	2	2	3	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe	-	2	2	2	Health resort treatment:
sanatoria	-	2	1	1	sanatoria
szpitale	-	-	1	1	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII					
Szpitalne ogólne	6126	6034	5985 ^c	6282 ^c	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	65	83	343	370	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	200	263	194	201	Nursing homes ^b
Hospicja	12	41	40	49	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe	-	480	530	480	Health resort treatment:
sanatoria	-	395	395	395	sanatoria
szpitale	-	85	135	85	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitalne ogólne ^d	219990	261195	255464	266328	General hospitals ^d
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	46	529	1212	1237	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	199	1048	633	599	Nursing homes ^b
Hospicja	203	655	498	700	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze	-	6510	4846	5004	Health resort treatment patients
w sanatoriach	-	5320	3781	4132	in sanatoria
w szpitalach	-	1190	1065	872	in hospitals

^a Od 2006 r. łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^b W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^c Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

^a From 2006 – including psychiatric facilities. ^b In 2000 – including treatment and education homes. ^c Including beds and incubators for newborns. ^d Excluding inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (158). **SZPITALE OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII).....	33	38	37	39	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne.....	32	25	25	25	Public
Niepubliczne.....	1	13	12	14	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII).....	6126	6034	5985^a	6282^a	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych.....	6055	5257	5095	5298	in: public hospitals
niepublicznych.....	71	777	890	984	non-public hospitals
na 10 tys. ludności.....	42,9	42,2	41,2	43,2	per 10 thous. Population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych.....	1247	1326	1259	1317	Internal diseases
w tym kardiologicznych.....	124	190	151	199	of which cardiological
Chirurgicznych.....	1478	1400	1274	1336	Surgical
Pediatrycznych.....	503	518	507	503	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych.....	843	768	772	776	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych.....	74	94	90	90	Oncological
Intensywnej terapii.....	70	77	79	89	Intensive therapy
Zakaźnych.....	124	93	98	98	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc.....	234	235	200	200	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych.....	76	59	50	60	Dermatological
Neurologicznych.....	290	248	239	255	Neurological
Psychiatrycznych.....	133	157	94	189	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^b w tys.	220,0	261,2	255,5	266,3	In-patients ^b in thous.
w szpitalach: publicznych.....	215,7	221,6	212,6	221,5	in: public hospitals
niepublicznych.....	4,3	39,6	42,9	44,8	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^c :					of which in specified wards ^c :
chorób wewnętrznych.....	50,8	63,7	58,9	61,1	internal diseases
w tym kardiologicznych.....	5,3	11,7	9,9	12,2	of which cardiological
chirurgicznych.....	62,4	80,1	68,8	73,2	surgical
pediatrycznych.....	20,3	22,1	20,5	20,6	paediatric
ginekologiczno-położniczych.....	38,4	43,4	47,4	45,2	gynaecological-obstetric
onkologicznych.....	4,1	6,9	7,1	7,1	oncological
intensywnej terapii.....	2,4	2,1	1,8	2,1	intensive therapy
zakaźnych.....	4,0	4,0	4,5	4,6	communicable
gruźlicy i chorób płuc.....	5,2	4,8	6,2	6,6	tubercular and pulmonary
dermatologicznych.....	2,0	1,7	1,4	1,6	dermatological
neurologicznych.....	9,8	9,0	8,8	9,3	neurological
psychiatrycznych.....	2,0	2,1	1,2	2,2	psychiatric
Wypisani w tys.	211,4	253,1	248,1	258,3	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	5,2	5,1	4,9	5,1	Deaths in thous.
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności.....	1543	1828	1757	1833	In-patients ^b per: 10 thous. population
1 łóżko.....	35,9	43,3	42,7 ^a	42,4 ^a	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach.....	7,9	5,8	5,4	4,3	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach ..	285	256	242	237	Average bed use in days

^a Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^c Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Including beds and incubators for newborns. ^b Excluding inter-ward patient transfers. ^c Including inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 6 (159). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Apteki	268	343	370	385	Pharmacies
w tym prywatne.....	255	341	361	378	of which private
w tym na wsi	32	36	37	39	of which in rural areas
Punkty apteczne ^b	9	33	46	42	Pharmaceutical outlets ^b
w tym na wsi	6	29	46	42	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny ^b	5153	3799	3495	3402	pharmacy and pharmaceutical outlet ^b
1 aptekę.....	5327	4165	3929	3773	pharmacy
w tym na wsi	17720	19681	15922	15133	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^c w aptekach i w punktach aptecznych	484	566	583	636	Pharmacists employed ^c in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. ^b Od 2002 r. nie określa się typów punktów aptecznych. ^c W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty; od 2002 r. – w przeliczeniu na osoby.

^a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. ^b Since 2002 the types of pharmaceutical outlets are not defined. ^c In 2000 – calculated as full-time employment; since 2002 calculated per person.

TABL. 7 (160). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII).	15	10	8	7	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	17343	19799	21085	21483	Blood donors
w tym honorowi.....	17280	19789	21074	21477	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	31746	37572	39606	40683	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	39599	37660	45446	42283	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

^a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. ^b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: Do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, a od 2010 r. Narodowego Centrum Krwi.

^a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. ^b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e: Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e: Up to 2009 data of the Haematology and Transfusiology Institute and since 2010 data of the National Centre of Blood.

TABL. 8 (161). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Tężec	-	-	1	-	x	x	0,1	x	<i>Tetanus</i>
Krztusiec.....	111	29	4	10	7,8	2,0	0,3	0,7	<i>Whooping cough</i>
Odra	5	-	-	1	0,4	x	x	0,1	<i>Measles</i>
Wirusowe zapalenie wątroby..	197	83	53	64	13,8	5,8	3,6	4,4	<i>Viral hepatitis</i>
w tym typ B	72	32	11	12	5,0	2,2	0,8	0,8	<i>of which type B</i>
Różyczka.....	1042	224	149	63	73,0	15,7	10,2	4,3	<i>Rubella</i>
AIDS ^a	1	9	8	6	0,1	0,6	0,6	0,4	<i>AIDS ^a</i>
Salmonellozy	1294	546	537	581	90,6	38,2	36,9	40,0	<i>Salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna	32	38	1	-	2,2	2,7	0,1	x	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	98	151	8	35	6,9	10,6	0,6	2,4	<i>Other bacterial food borne intoxications</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	851	1344	1763	1826	272,0	462,4	531,3	582,6	<i>Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years)^b</i>
Szkarlatyna (płonica)	310	829	521	505	21,7	58,0	35,8	34,8	<i>Scarlet fever</i>
Zapalenie opon mózgowych...	117	116	65	33	8,2	8,1	4,5	2,3	<i>Meningitis</i>
Zapalenie mózgu	81	56	33	37	5,7	3,9	2,3	2,5	<i>Encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	396	2059	101	75	27,7	144,1	6,9	5,2	<i>Mumps</i>
Toksoplazmoza	44	21	-	-	3,1	1,5	x	x	<i>Toxoplasmosis</i>
Tasiemczyce	20	10	-	-	1,4	0,7	x	x	<i>Cestode infestations</i>
Włośnica.....	-	-	12	-	x	x	0,8	x	<i>Trichinellosis</i>
Świerzb	761	588	-	-	53,3	41,2	x	x	<i>Scabies</i>
Grypa ^c	31858	33432	14408	32893	2231,7	2340,4	990,8	2263,7	<i>Influenza ^c</i>
Zatrucia związkami chemicznymi ^d	216	-	-	-	15,1	x	x	x	<i>Chemical compound poisonings^d</i>
Szczepieni przeciw wścieklicznie	1376	885	571	591	96,4	62,0	39,3	40,7	<i>Rabies vaccinations</i>

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

^c Zachorowania i podejrzenia zachorowań. ^d Zatrucia lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi oraz skutki toksyczne substancji zazwyczaj niestosowanych w celach leczniczych lub nieokreślonych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny oraz Instytutu Wenerologii Akademii Medycznej w Warszawie.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Diseases and suspected diseases. ^d Poisoning by drugs, medicaments and biological substances as well as the toxic effect of substances commonly used for treatment or non-defined purposes.

S o u r c e: data of the Institute of Hygiene and the Institute of Venerology of the Medical Academy in Warsaw.

TABL. 9 (162). **ŻŁOBKI^a**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Żłobki.....	16	10	7	8	Nurseries
Oddziały żłobkowe.....	12	10	11	9	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b	1158	796	894	899	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku).....	2066	1494	1465	1655	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	47	34	33	34	Places in nurseries ^b per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	19	18	19	22	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to age 3

^a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Including weekly nurseries. ^b Including nursery wards.

TABL. 10 (163). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
**ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN
AND YOUNG PEOPLE^a**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie residents		wolontariusze volunteers		
O G Ó Ł E M	37	38	1029	1026	36	86	TOTAL
Interwencyjne	-	-	-	-	-	-	Intervention
Rodzinne	11	11	71	72	1	2	Family
Socjalizacyjne	12	14	390	439	14	35	Socialization
Wielofunkcyjne	14	13	568	515	21	49	Multi-functional

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 209.

^a See general notes, item 10 on page 209.

TABL. 11 (164). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2060	1942	2021	2061	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	2408	2641	3020	3063	Children in foster families ^b
w tym posiadające orzeczenie o nie- pełnosprawności.....	.	275	406	393	of which issued disability confirmation
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku ^c ...	174	60	92	77	Children who gained independence during the year ^c

^a W 2000 r. stan w końcu roku. ^b Do 18 roku życia; łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów. ^c Łącznie z dziećmi pozostającymi nadal w rodzinie.

^a In 2000 as of end of year. ^b Until 18 years; including children not under court supervision. ^c Including children still living with the family.

TABL. 12 (165). **POMOC SPOŁECZNA**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	38	43	63 ^a	65 ^a	Homes and facilities (excluding sub-branches)
dla:					for:
Osób starych	7	10	17	18	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	9	8	11	13	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	x	10	9	8	Adults mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b	x	5	4	5	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych ^c	5	4	8	7	Chronically mentally ill ^c
Niepełnosprawnych fizycznie	-	1	1	2	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	2	3	3	3	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	2	2	11	12	Homeless
Innych osób	2	-	2	2	Other persons
Miejsca ^d ogółem	3518	3953	4443	4533	Total places ^d
na 10 tys. ludności	24,6	27,7	30,6	31,2	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^d ogółem	3474	3897	4416	4439	Total residents ^d
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób starych	393	454	848	842	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	900	959	731	761	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	934	825	758	717	Adults mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b	143	392	280	322	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych ^c	823	889	988	973	Chronically mentally ill ^c

^a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^b Do 2000 r. – umysłowo upośledzonych. ^c Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. ^d Łącznie z filiami.

^a In the division facilities may be shown several times, because one facility may be destined for several groups of residents. ^b Until 2000 – mentally disabled. ^c Including community self-help homes for persons with mental disorders. ^d Including subbranches.

TABL. 12 (165). **POMOC SPOŁECZNA (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkańcy ^a ogółem (dok.)					Total residents ^a (cont.)
Niepełnosprawnych fizycznie.....	-	61	85	93	Physically handicapped
Matkę z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.....	44	63	58	74	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych.....	198	254	658	642	Homeless
Innych osób.....	39	-	10	15	Other persons
Mieszkańcy na 10 tys. ludności.....	24,3	27,3	30,4	30,6	Residents per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie ...	526	221	553	538	Persons awaiting a place

^a Łącznie z filiami.^a Including subbranches.TABL. 13 (166). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^{ab} W 2011 R.***SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^{ab} IN 2011*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^c <i>Beneficiaries ^c</i>	Udzielone świadczenia w mln zł <i>Benefits granted in mln zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	168842	226,3	TOTAL
Pomoc pieniężna	109007	171,5	Monetary assistance
w tym zasiłki:			of which benefits:
Stały	12004	41,4	Permanent
Okresowy	34259	51,3	Temporary
Celowy i w naturze	57435	40,3	Appropriated and in kind
Pomoc niepieniężna	59835	54,8	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	1025	1,5	Shelter
Posiłek.....	51476	25,1	Meals
Ubranie.....	746	0,1	Clothing

^a Patrz uwagi ogólne, ust 13 na str. 210. ^b Organizowanej i świadczonej przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego. ^c W podziale według form świadczeń; osoby, którym przyznano świadczenia mogą być wykazane kilkakrotnie.

Źródło: dane Ministerstwa Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 13 on page 210. ^b Organized and rendered by government administration and local self-government entities. ^c In division by forms of benefits; recipients may be shown several times.

Source: data of the Ministry of Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopiśma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.

4. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).

6. Dane o abonentach radiowych i telewizyjnych dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych obiektów zaliczono obiekty, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla hoteli, moteli, innych obiektów hotelowych, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze).

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

6. Data regarding radio and television subscribers concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings.

The remaining facilities of collective accommodation establishments include hotel facilities which do not correspond to conditions expected in hotels, motels, other hotelical facilities, boarding houses, excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, other facilities used by the tourism industry (e.g., student dormitories, boarding schools, employee boarding houses).

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

Kultura Culture

TABL. 1 (167). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	367	348	316	315	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	265	250	228	228	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	168	145	124	106	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	129	108	95	80	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)					
w wol.	5499097	5477241	5094514	4984569	<i>Collection (as of 31 XII) in vol.</i>
w tym na wsi	2309462	2254411	2056707	2015665	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a	300571	274301	229071	228074	<i>Borrowers^a</i>
w tym na wsi	73579	67141	54101	53487	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab}					<i>Loans^{ab}:</i>
w woluminach	5545807	4987425	4222044	4256623	<i>in volumes</i>
w tym na wsi	1788853	1570470	1245103	1203030	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	18,5	18,2	18,4	18,7	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	24,3	23,4	23,0	22,5	<i>of which in rural areas</i>

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (168). **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a <i>Museum exhibits^a</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający <i>Visitors</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
O G Ó Ł E M ...							TOTAL
2000	18	131861	59	27	419761	153737	
2005	23	154379	88	39	435954	149903	
2010	27	143806	81	67	540454	131856	
2011	23	135683	75	68	572130	106245	
Archeologiczne	1	19767	3	3	18229	5188	<i>Archaeological</i>
Artystyczne	3	-	8	12	40383	4288	<i>Art</i>
Biograficzne	4	6828	9	4	167555	38909	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	3	31698	22	17	96233	6487	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	1	-	-	3	6231	2385	<i>Historical</i>
Przyrodnicze	1	-	1	3	17467	10662	<i>Natural history</i>
Interdyscyplinarne	4	60798	20	11	85368	5761	<i>Interdisciplinary</i>
Techniki i nauki	1	136	-	-	563	320	<i>Technology of science</i>
Regionalne	4	6361	5	12	40097	7800	<i>Regional</i>
Skansenowskie	1	10095	7	3	100004	24445	<i>Other</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzający muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (169). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publicz- ny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII).....	3	5	13	12	10	2	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	41	77	116	109	101	8	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	6	7	5	3	3	-	of which foreign
Ekspozycje ^a	45	87	117	107	99	8	Expositions ^a
Zwiedzający.....	21833	63389	218391	240090	238990	1100	Visitors
<i>a W kraju.</i>							
<i>a In Poland.</i>							

TABL. 4 (170). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a <i>Institutions ^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls ^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts ^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b <i>Audience ^b</i>	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2000	4	1773	2098	363078	<i>Theaters and music institutions</i>
	2005	4	1744	2015	286857	
	2010	5	1828	2182	293548	
	2011	5	1611	2156	284729	
Teatry		3	1106	1079	108287	<i>Theatres</i>
dramatyczne		2	906	714	72118	<i>dramatic</i>
lalkowe		1	200	365	36169	<i>puppet</i>
Filharmonie.....		1	505	1023	156196	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne		1	-	54	20246	<i>Symphonic and chamber orchestras</i>
Przedsiębiorstwa estradowe		1	x	23	3000	<i>Entertainment enterprises</i>

*a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.**a As of 31 XII. b According to the seat.*

TABL. 5 (171). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENT, CLUBS, COMMUNITY CENTRES IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Instytucje	151	61	90	<i>Institutions</i>
domy kultury	28	26	2	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	71	29	42	<i>cultural centres</i>
kluby	5	5	-	<i>clubs</i>
światlice	47	1	46	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	339	175	164	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	8711	6044	2667	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku)	1497205	1203100	294105	<i>Event participants (during the year)</i>
Kursy (w ciągu roku)	169	127	42	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)...	2909	2058	851	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	737	499	238	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych ..	8502	5900	2602	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	671	415	256	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	14514	10699	3815	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (172). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII).....	39	29	21	17	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta.....	35	28	20	16	<i>of which in urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)...	39	34	34	30	<i>Screens (as of 31 XII)</i>
w tym miasta.....	35	33	33	29	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII).....	10146	8570	7258	6302	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta.....	9620	8153	7115	6159	<i>of which in urban areas</i>
Seanse	13608	11487	34669	31919	<i>Screenings</i>
w tym miasta.....	13456	11190	34648	31909	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	349	396	1651	1878	<i>per cinema</i>
Widzowie	439217	367046	938625	996250	<i>Audience</i>
w tym miasta.....	435513	358186	937136	995740	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	11262	12657	44696	58603	<i>per cinema</i>
na 1 seans	32	32	27	31	<i>per screening</i>

TABL. 7 (173). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	343,8	332,0	256,1	254,0	234	232	176	175	<i>Radio subscribers</i>
miasta.....	230,7	223,8	177,3	176,1	261	261	205	204	<i>urban areas</i>
wieś	113,1	108,2	78,9	77,9	194	190	134	132	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	338,0	323,4	249,1	246,8	230	226	171	170	<i>Television subscribers</i>
miasta.....	226,8	217,4	171,7	170,4	257	253	199	198	<i>urban areas</i>
wieś	111,1	106,1	77,3	76,4	190	186	131	129	<i>rural areas</i>

Źródło: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

Source: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (174). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	589	353	387	386	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	65	85	95	97	Hotels
Motele	6	5	4	4	Motels
Pensjonaty.....	35	23	26	27	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	23	43	53	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	14	2	2	3	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	32	10	4	4	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	14	17	17	School youth hostels
Kempingi	19	12	13	16	Camping sites
Pola biwakowe	47	20	20	21	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe.....	110	57	55	51	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	9	4	7	8	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	25	18	26	20	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	2	1	1	1	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	35	16	31	31	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	5	1	-	-	Weekend and holiday accommodation establishments
Hostele	-	-	1	1	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	1	2	2	Health establishments
Pozostałe obiekty	185	61	40	30	Other facilities

TABL. 8 (174). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	48943	37408	37722	37810	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	14286	18297	19213	19805	of which open all year
Hotele	7084	8683	10068	10361	Hotels
Motele	339	160	91	93	Motels
Pensjonaty	1218	1054	767	835	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	1050	2146	3457	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	1335	111	94	111	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	2055	713	311	263	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	1110	1199	1285	School youth hostels
Kempingi	3044	1704	1330	1640	Camping sites
Pola biwakowe	5179	2512	1495	1420	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	11624	6381	6714	5942	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	1767	676	725	796	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	3856	3200	3617	3183	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	210	156	124	124	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	1982	1392	1768	1961	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego	78	15	-	-	Weekend and holiday accommo- -dation establishments
Hostele	-	-	31	31	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	472	395	472	Health establishments
Pozostałe obiekty	9172	8019	6847	5836	Other facilities
Korzystający z noclegów	835471	758021	898771	959427	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	195081	219186	144700	152382	of which foreign tourists
Hotele	495596	493898	558015	589302	Hotels
Motele	11158	5809	3853	2832	Motels
Pensjonaty	29359	24499	17095	18788	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	23785	62202	112435	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	24449	8152	2235	2272	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	24647	6760	1621	1656	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	16935	17078	18541	School youth hostels
Kempingi	14563	11197	13445	14038	Camping sites
Pola biwakowe	10998	8804	7588	4376	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	85857	53461	76571	64935	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	7025	3442	3922	5856	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	45807	37436	51608	48551	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	12114	3326	4049	4303	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	20146	14545	17864	18133	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego	348	27	-	-	Weekend and holiday accommo- -dation establishments
Hostele	-	-	690	2063	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	6703	9483	10250	Health establishments
Pozostałe obiekty	53404	39242	51452	41096	Other facilities

TABL. 8 (174). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	2281943	2014893	2407502	2470096	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	435102	503384	361077	362095	of which foreign tourists
Hotele	870904	939473	1089446	1148094	Hotels
Motele	22086	8523	5296	3820	Motels
Pensjonaty	70980	51209	41038	43010	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	71497	137923	255160	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	55945	12309	3750	3678	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	75140	16777	6161	5996	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	46434	45365	57371	School youth hostels
Kempingi	43784	35037	35936	34720	Camping sites
Pola biwakowe	35206	27594	22495	16868	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	532444	271485	401182	293278	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	58048	16957	37054	44984	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	183197	143642	202927	205044	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	16143	8921	11159	11013	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	84184	50634	65911	60181	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	1461	121	-	-	Weekend and holiday accommo- -dation establishments
Hostele	-	-	1066	3847	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	139616	110296	122748	Health establishments
Pozostałe obiekty	232421	174664	190497	160284	Other facilities

TABL. 9 (175). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
**CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS**
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee houses</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2000	123	193	195	67	TOTAL
	2005	126	148	109	39	
	2010	143	164	100	54	
	2011	160	160	89	40	
Hotele		104	71	-	9	<i>Hotels</i>
Motele		1	3	-	-	<i>Motels</i>
Pensjonaty		12	10	6	-	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe		23	25	6	3	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe		-	-	1	-	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska młodzieżowe		-	-	2	-	<i>Youth hostels</i>
Szkolne schroniska młodzieżowe ..		-	1	7	-	<i>School youth hostels</i>
Kempingi		1	2	-	3	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe		-	1	-	3	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe		6	22	32	9	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne		-	1	7	-	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe		3	13	15	4	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej		1	1	-	1	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły domków turystycznych		1	7	4	2	<i>Hostels</i>
Hostele		1	-	-	-	<i>Public tourist cottages</i>
Zakłady uzdrowiskowe		4	1	-	-	<i>Health establishments</i>
Pozostałe obiekty		3	2	9	6	<i>Other facilities</i>

TABL. 10 (176). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	195081	219186	144700	152382	Tourists accommodated
Hotele	170107	190636	119377	128254	Hotels
Motele	2082	247	72	1	Motels
Pensjonaty	5420	6471	3743	3219	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	4882	5527	7204	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	1928	455	-	-	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	1008	370	1	3	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	1289	1149	1353	School youth hostels
Kempingi	3050	3513	3557	3332	Camping sites
Pola biwakowe	589	1618	620	882	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	2040	1400	1796	1580	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	235	41	920	914	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	1318	1477	1044	1336	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	199	194	227	138	Creative arts centres
Zespół domków turystycznych	365	545	603	1057	Public tourist cottages
Hostele	-	-	56	51	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	-	225	194	Health establishments
Pozostałe obiekty	6975	6048	5783	2864	Other facilities
Udzielone noclegi	435102	503384	361077	362095	Nights spent (overnight stay)
Hotele	349198	418167	277789	285830	Hotels
Motele	6971	305	326	1	Motels
Pensjonaty	19621	19520	14791	12503	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	15525	16331	18327	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	2822	659	-	-	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	2646	1158	1	3	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ..	-	2574	4986	4486	School youth hostels
Kempingi	8696	7875	5996	5587	Camping sites
Pola biwakowe	1205	2257	1088	4036	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	11494	7889	8397	5580	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	2276	97	4997	3643	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	4059	7836	4793	6475	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	749	657	957	347	Creative arts centres
Zespół domków turystycznych	960	1709	1833	5378	Public tourist cottages
Hostele	-	-	75	154	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	-	419	349	Health establishments
Pozostałe obiekty	26681	17156	18298	9396	Other facilities

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
  - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
  - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research**, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **Scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
  - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619).
  - b) research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96 ,item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the

rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),

- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określone do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** – państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe

2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono w kategorii:

- 1) **pracowników naukowo-badawczych**:
  - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
  - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
  - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
  - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (w EPC);
- 2) **techników i pracowników równorzędnych** – pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) **pozostały personel** – pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji

basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),

- c) *other units classified into NACE division 72 'Scientific research and development';*
  - 2) **auxiliary scientific units** – archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
  - 3) **economic entities** (not classified into NACE division 72 'Scientific research and development') include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;
  - 4) **higher education institutions**;
  - 5) **other units** – state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions
2. **Employment in R&D includes:**
- 1) **researchers (RSE)**:
    - a) researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,
    - b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,
    - c) researchers and academics employed in higher education institutions,
    - d) PhD students conducting R&D(FTE)
  - 2) **technicians and equivalent staff** are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;
  - 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical

prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy. Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach). Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady wewnętrzne – wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642 §13); do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. Działalność innowacyjna obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczącą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wytrobów, usług).

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw – patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący

staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D. The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Intramural expenditures – presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but – pursuant to the regulations in force – not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities (Regulation of the Chairman of the State Committee for Scientific Research of 30 November 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, paragraph 13); until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. Innovation activity comprises all of the scientific, technological, organisational, financial and commercial stapes which actually, or are intended to, lead to development and implementation of innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights – patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport,

nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub ze zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

buildings constructions and land), staff training related to innovation activity, marketing of new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

8. A patentable invention – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which does not result in an obvious way from the state of the art and which is suitable for industrial application.

9. A utility model eligible for protection – any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or durable assemblage of an object.

Information society

1. Presented information has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted according to a harmonized EU methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the following sections of NACE Rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment).

TABL. 1 (177). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)				zatrudnieni ^a personnel ^a						
					ogółem total			pra- cowni- cy nauko- wo- bada- wczy re- search ers	techni- cy i pracy- owni- cy równo- rzędni techni- cians and equi- valent staff	pozo- sta- ty per- sonel other sup- porting staff	
OGÓŁEM ..... TOTAL	12	22	34	42	1257,8	1221,2	1389,4	1531,4	1246,8	168,7	115,9
w tym: of which:											
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	4	4	#	7	323,6	226,6	204,4	293,0	181,7	#	#
Scientific and research- -development units											
Podmioty gospodarcze ^b	6	14	19	26	32,6	51,4	79,2	150,2	17,8	73,9	58,5
Economic entities ^b											
Szkoły wyższe	2	4	6	5	901,6	943,2	#	#	#	#	#
Higher education institutions											

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy. ^b Do 2009 r. określane jako Jednostki rozwojowe, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 228.

^a In full-time equivalents. ^b Up to 2009 defined as development units, see general notes, item 1 on page 228.

TABL. 2 (178). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
		wyższym higher				pozosta- łym other
		z tytułem nauko- wym profesora with title of pro- fessor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)	
			doktora habilito- wanego habilitated doctor" (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM TOTAL	2354	#	#	#	491	106
w tym: of which:						
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe Scientific and research-development units	268	28	26	87	#	#
Podmioty gospodarcze Economic entities	175	-	-	6	95	74

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (179). **NAKLADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011					SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>				nakłady <i>expenditures</i>				
					bieżące ^b <i>current^b</i>		inwestycyjne na środki trwałe <i>capital</i>		
razem <i>total</i>	w tym osobo- we of which labour costs	razem <i>total</i>	w tym maszyny, urządzenia techni- czne oraz narzędzia, przyrządy, ruchomo- ści i wyposa- żenie of which machinery technical devices and tools, instru- ments, movables and equip- ment						
w tys. zł <i>in thous. zł</i>									
O G Ó Ł E M	56873,3	66210,4	173759,2	201136,3	117909,8	56931,9	83226,5	82913,6	T O T A L
w tym:									of which:
Jednostki naukowe i badawczo- rozwojowe	23758,0	34905,0	38917,0	50211,2	39788,1	20244,2	10423,1	#	Scientific and research-develo- pment units
Podmioty gospodar- cze ^c	9904,5	4750,2	24043,0	23475,8	8727,4	6963,5	14748,4	#	Economic entities ^c
Szkoły wyższe	23210,8	26555,2	#	#	#	#	#	#	Higher education institutions

^a Bez amortyzacji środków trwałych. ^b Od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642 §13); do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową. ^c Do 2009 r. określane jako Jednostki rozwojowe, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 228.

^a Excluding depreciation of fixed assets. ^b Since 2003 capital expenditures on fixed assets comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but – pursuant to the regulations in force – not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities (Regulation of the Chairman of the State Committee for Scientific Research of 30 November 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, paragraph 13); until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D. ^c Up to 2009 defined as development units, see general notes, item 1 on page 228.

TABL. 4 (180). **NAKLADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Experi- mental devel- opment</i>	SPECIFICATION
			podsta- wowe <i>basic</i>	stoso- wane i prze- mysło- we ^b <i>applied and industrii^f</i>		
w tys. zł <i>in thous. zł</i>						
O G Ó Ł E M	2000	40736,3	9918,2	12550,8	18267,3	TOTAL
	2005	45844,1	20133,6	14706,5	11004,0	
	2010	90264,8	43658,9	26282,8	20323,1	
	2011	117909,8	49685,5	37716,4	30507,9	
w tym:						<i>of which</i>
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe		39788,1	#	#	#	<i>Scientific and research- -development units</i>
Podmioty gospodarcze ^b		8727,4	182,7	2355,4	6189,3	<i>Economic entities ^b</i>
Szkoły wyższe		#	#	#	11839,2	<i>Higher education institutions</i>

^a Patrz notki a, c do tabl. 3 na str. 233. ^b Do 2010 r. badania stosowane ^c Do 2009 r. określane jako Jednostki rozwojowe, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 228.

^a See footnotes a, b to the table 3 on page 233. ^b Up to 2010 research applied. ^c Up to 2009 defined as development units, see general notes, item 1 on page 228

TABL. 5 (181). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	stopień zużycia w %				
	degree of consumption in %				
O G Ó Ł E M	67,6	82,4	73,4	55,3	T O T A L
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	68,5	88,6	#	67,0	Scientific and research-development units
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk	71,8	92,5	#	66,8	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
Jednostki badawczo-rozwojowe	56,9	73,9	#	68,0	Branch research-development units
Inne	-	-	-	-	Others
Pomocnicze jednostki naukowe ^a	-	-	-	-	Auxiliary scientific units ^a
Podmioty gospodarcze ^b	46,6	118,7	#	56,5	Economic entities ^b
Szkoły wyższe	69,6	79,6	#	51,4	Higher education institutions

^a Do 2009 r. określane jako Jednostki obsługi nauki, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 228. ^b Do 2009 r. określane jako Jednostki rozwojowe, patrz uwagi ogólne, ust 1 na str. 228.

^a Up to 2009 defined as Science support units, see general notes, item 1 on page 228. ^b Up to 2009 defined as development units, see general notes, item 1 on page 228

TABL. 6 (182). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures		
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	inwestycyjne na maszyny, urzą- dzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instru- ments and equip- ment	na oprogramowanie on software
		w tys. zł	in thous. zł	
O G Ó Ł E M 2000	165607	11082	98789	4816
TOTAL 2005	257893	7060	160798	3208
2010	219842	5768	195353	3368
2011	256074	20780	#	2019
w tym sektor prywatny ..... of which private sector	187897	#	158381	1712
Przetwórstwo przemysłowe	177621	#	159134	1830
Manufakturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożyw- czych ..... Manufacture of food products	6325	#	5966	14
Produkcja papieru i wyrobów z papieru ..... Manufacture of paper and paper products	12380	#	11779	#
Produkcja wyrobów z metali ^Δ .. Manufacture of metal products ^Δ	38001	-	#	#
Produkcja urządzeń elektrycz- nych..... Manufacture of electrical equipment	18868	#	#	221
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ .. Manufacture of machinery and equipment n.e.c	5840	626	#	157
Produkcja mebli..... Manufacture of furniture	#	585	20933	48

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 7 (183). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYSŁE ^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt. Means for automating production processes in units					
		linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and mani- pulators		komputery ^b computers ^b
		automatycz- ne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
OGÓŁEM	2000	269	300	104	40	14	516
TOTAL	2005	412	417	222	71	50	444
	2010	379	450	346	96	48	493
	2011	349	431	311	88	54	548
w tym: of which:							
sektor prywatny.....		332	411	294	86	52	471
private sector							
W tym przetwórstwo prze- mysłowe		325	402	311	86	52	472
Of which manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożyw- czych		84	34	5	2	2	40
Manufacture of food products							
Produkcja odzieży		-	-	-	-	-	-
Manufacture of wearing apparel							
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		21	31	48	5	5	43
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru.....		12	20	2	5	-	35
Manufacture of paper and paper products							
Poligrafia i reprodukcja zapi- sanych nośników informacji ..		7	8	-	-	-	3
Printing and reproduction of recorded media							
Produkcja wyrobów z pozosta- łych mineralnych surowców niemetalicznych		12	16	13	-	-	17
Manufacture of other non- metallic mineral products							
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ		103	192	57	18	16	69
Produkcja urządzeń elektrycz- nych.....		24	10	12	19	4	33
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.							
Produkcja mebli		27	44	115	9	3	44
Manufacture of furniture							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (184). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	25	27	60	64	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	8	13	18	14	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	.	8	25	27	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne	.	8	5	10	<i>rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 9 (185). **WARTOŚĆ SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG NOWYCH I ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYSŁE^a W 2011R.**

VALUE OF SOLD PRODUCTION OF TECHNOLOGICALLY NEW AND SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS AND SERVICES IN THE INDUSTRY^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży wyrobów i usług nowych i istotnie ulepszonych, których produkcję uruchomiono w latach 2009–2011 <i>Value of sold of products of technologically new and significantly improved products and services, of which production was activated in years 2009–2011</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	z tego wyroby <i>of which products</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>	
		nowe i istotnie ulepszone na rynek <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe i istotnie ulepszone dla przedsiębiorstwa <i>new or significantly improved for the enterprise</i>		
		w % <i>in %</i>			
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
sektor prywatny	99,7	99,0	100,0	100,0	<i>private sector</i>
W tym przetwórstwo przemysłowe	99,8	99,3	100,0	100,0	Of which manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	2,9	6,6	1,8	1,0	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ ..	1,2	4,1	0,3	0,3	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ..	51,4	3,5	65,9	61,0	<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	4,8	6,0	4,5	0,6	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	0,5	0,3	0,5	0,0	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli	18,9	25,4	16,9	19,1	<i>Manufacture of furniture;</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (186). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET W 2011 R.**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET IN 2011

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of entities	Udział jednostek w całej populacji w % The proportion of entities in percent of total population
Dostęp do Internetu ..... <i>Internet access</i>	2695	93,7
Połączenie z Internetem przez: <i>Internet access via:</i>		
łącze szerokopasmowe ^b ..... <i>Broadband connection^b</i>	2282	79,3
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN .. <i>analogue modem (connection over plain telephone line or digi- tal modem)</i>	955	33,2
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.)..... <i>wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)</i>	415	14,4
Przedsiębiorstwa posiadające własną stronę internetową ..... <i>Enterprises with Own Website</i>	1466	51,0

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC).

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC).

TABL. 11 (187). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a KORZYSTAJĄCE Z BEZPŁATNEGO OPROGRAMOWANIA OPEN SOURCE W 2011 R.**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING FREE SOFTWARE OPEN SOURCE IN 2011

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Liczba jednostek <i>Number of entities</i>	Udział jednostek w całej populacji w % <i>The proportion of entities in percent of total population</i>
Wykorzystujące komputery ..... <i>Using computers</i>	2765	96,1
Korzystające z bezpłatnego oprogramowania ..... <i>Using free software</i>	2107	73,2
w tym: <i>of which:</i>		
systemów operacyjnych (np. Linux) . <i>operating systems (e.g. Linux)</i>	452	15,7
przeglądarek internetowych (np. Mozilla, Firefox, Chromium) ..... <i>web browsers (e.g. Mozilla, Firefox, Chromium)</i>	1741	60,5
oprogramowania biurowego (np. Open Office) ..... <i>office software (e.g. Open Office)</i>	1608	55,9
serwerów strony internetowej (np. Apache, Tomcat) ..... <i>web servers (e.g. Apache, Tomcat)</i>	302	10,5
Bezpłatnych aplikacji ERP lub CRM . <i>Free applications ERP or CRM</i>	159	5,5

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Data concerns enterprises with more than 9 persons employed.*

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów i usług były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług notowane były w 2011 r. raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen ziemniaków, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych targowiskach. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The source of information on **retail prices** of presented goods and services were quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of goods and services were collected in 2011 once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations were conducted two times a month.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of potatoes, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

2. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

3. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from monthly price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected market-places. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data since 2005 are not fully comparable with data in previous years. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (188). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICES INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
OGÓŁEM	110,4	102,2	103,1	104,6	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	111,2	102,2	103,2	106,4	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ..	107,7	101,8	105,2	103,8	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	105,8	94,6	95,6	98,7	Clothing and footwear
Mieszkanie ^a	110,0	103,5	104,1	105,6	Housing ^a
Zdrowie	111,6	103,0	102,8	104,0	Health
Transport	117,4	104,5	107,0	107,4	Transport
Rekreacja i kultura	109,7	101,3	101,7	100,7	Recreation and culture
Edukacja ^b	113,7	100,2	103,4	104,6	Education ^b

^a Do 2005 r. łącznie z opłatą za zimną wodę i funduszem remontowym. ^b Do 2004 r. bez wychowania przedszkolnego.

^a Until 2005 – including charge for cold water and renovation fund. ^b Until 2004 – excluding pre-primary education.

TABL. 2 (189). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż – za 1 kg.....	2,44	2,85	4,14	4,38	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg.....	1,23	1,26	1,74	2,01	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g	3,18	3,91	3,50	3,69	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg ..	1,57	1,46	2,06	2,31	Wheat flour „Poznańska” – per kg
Mięso wołowe z kością (roastbeef) – za 1 kg	9,68	15,88	20,28	22,47	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	14,40	13,94	13,96	14,61	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,81	5,53	6,27	7,29	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg ..	20,00	20,70	20,92	21,46	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa „Toruńska” – za 1 kg	12,04	12,86	14,62	15,48	Sausage „Toruńska” – per kg
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg ..	13,18	12,65	16,82	18,99	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	9,56	10,85	12,65	14,06	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg ..	5,68	7,88	8,69	9,42	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l	.	.	2,54	2,61	Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,32	1,30	1,73	1,68	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg ...	8,49	9,32	11,13	11,19	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg ..	16,11	16,18	16,84	18,67	Ripening „Gouda” cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt	0,34	0,33	0,47	0,47	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,74	3,08	3,99	4,36	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	3,95	4,28	5,52	6,43	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	3,88	4,66	5,64	5,28	Oranges – per kg
Jabłka ^{ab} – za 1 kg	2,44	1,93	2,40	3,25	Apples ^{ab} – per kg
Buraki ^a – za 1 kg	1,17	1,08	1,69	1,80	Beetroots ^a – per kg
Marchew ^a – za 1 kg	1,21	1,36	1,92	2,15	Carrots ^a – per kg
Ziemniaki ^a – za 1 kg	0,68	0,84	1,36	1,30	Potatoes ^a – per kg

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^b W 2000 r. – droższe.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^b In 2000 – dessert apple.

TABL. 2 (189). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł	in zł			
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	3,10	2,60	4,04	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” – za 250 g.....	6,52	4,71	5,95	6,42	Natural coffee „Tchibo Family”, ground – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g.....	2,06	2,30	2,89	2,93	Tea „Madras” – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka” 40% ^c – za 0,5 l.....	25,36	20,94	20,67	20,60	Vodka pure „Polonaise – Polish Vodka” 40% ^c – per 0,5 l:
Papierosy „Mars” – za 20 szt.	4,31	5,17	9,26	9,94	Cigarettes „Mars” – per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowelny – za 1 kpl.....	441,83	387,71	481,99	531,19	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę ...	125,08	142,26	161,01	166,40	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę ...	115,16	141,78	145,46	146,59	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	18,25	21,54	30,98	31,73	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m ³	1,31	2,01	2,57	2,76	Cold water by municipal water-system – per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^d – za 1 kW·h.....	0,28	0,42	0,59	0,63	Electricity for households (all-day tariff) ^d – per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^e – za 1 m ³	0,90	1,52	2,46	2,61	Natural net-gas, high-methanated for households ^e – per m ³
Węgiel kamienny – za 1 t.....	396,12	477,33	686,22	751,72	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	12,02	14,22	16,88	16,83	Hot water – per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych – za 1 m ² p. u.	2,46	2,56	3,10	3,11	Heating of dwellings - per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	.	.	1260,92	1110,98	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1523,70	1283,13	1096,28	1018,63	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	384,40	322,68	317,05	320,40	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem.....	167,02	151,70	182,82	188,49	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 0,4 kg	.	.	4,52	4,61	Washing powder – per 0,4 kg
Benzyna silnikowa „Euro-Super” – za 1 l	3,13	4,04	4,61	5,13	Motor petrol „Euro-Super” – per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim.....	1,30	1,75	2,09	2,18	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna – za 5 km	10,17	11,47	12,42	12,68	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	9,56	12,92	15,00	14,46	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich.....	41,20	49,46	67,98	68,45	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	33263,00	49200,00	82350,00	111571,00	Tractor „Ursus 2812”
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa elewatorowa, zawieszana	.	9760,00	11386,67	11785,08	Semi-mounted tractor potato digger
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	13,86	22,88	36,10	39,18	Urea, nutritive content 45% N – per 25 kg
Przemiał pszenicy – za 1 dt	8,00	.	.	.	Grinding of wheat – per dt
Badanie kliniczne krowy	14,32	21,19	31,08	32,14	Cow's clinical examination

^c W 2000 r. 50%. ^d Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stałe i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^e Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

^c In 2000 50%. ^d Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^e Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABL. 3 (190). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:					Cereal grain (excluding sowing seed) – per dt:
pszenicy	50,06	37,65	61,17	83,83	wheat
żyta	34,85	27,89	44,03	78,72	rye
jęczmienia.....	49,69	36,89	50,81	75,34	barley
owsa i mieszanek zbożowych.....	40,26	29,21	36,70	59,20	oats and mixed cereal
pszenżyta	46,49	30,10	46,99	71,72	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	17,05	22,33	63,90	106,11	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	38,93	44,81	56,26	59,78	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	9,92	17,94	11,38	12,72	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt..	78,41	76,41	129,00	186,10	Industrial rape and agrimony – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	580,06	149,26	566,73	686,57	Raw tobacco – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	2,95	4,06	4,27	5,45	cattle (excluding calves)
cielęta	5,87	9,73	8,49	7,44	calves
trzoda chlewna	3,74	3,88	4,01	4,57	pigs
Mleko krowie – za 1 hl	80,45	94,52	110,36	125,41	Cows' milk – per hl
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt. .	0,28	0,41	0,10	0,16	Hen eggs – per piece

TABL. 4 (191). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziemiopłody – za 1 dt:					Crops – per dt:
Ziarno zbóż: pszenicy	55,96	43,50	61,18	89,76	Cereal grain of: wheat
żyta	40,53	27,16	42,63	56,33	rye
jęczmienia	47,26	37,70	50,00	74,47	barley
owsa	40,06	30,65	43,96	75,67	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wcze- snych)	41,92	55,19	107,40	116,20	Potatoes (excluding edible early

^a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

^a Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

3. Gospodarstwa rolne w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłaśnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

4. Dane o **gruntach** wykazano według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Do 2006 r. do użytków rolnych zaliczano: grunty orne, sady, łąki i pastwiska.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

3. *Agricultural holdings in private use include:*

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

4. Data on **land** are presented according to the official residence of the land user.

Data regarding the total area of agricultural land, and area by land type have been presented excluding non-farm land.

Agricultural land include: arable land, orchards, meadows and pastures till 2006.

According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** — maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments) — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Dane o nakładach pracy w gospodarstwach rolnych opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką,
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby, (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Data of labour input agricultural holdings were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i. e. between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,
- 2) in farms of legal persons: permanent hired employees and temporary hired employees, contracted workers, as well as others persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons, including clergymen working on holding run by monasteries).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

6. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI. Dane za lata poprzednie o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

7. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

*Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit** (AWU). The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.*

6. Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI. Data for previous years regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

7. **Gross agricultural output** includes of:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

8. Dane o produkcji, plonach i skupie zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe na ziarno, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i pozostałe zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych.

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o produkcji żywca rzeźnego obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

10. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

12. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne rozliczane według stanu w czerwcu.

***Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.*

The average national current prices for the year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the surveyed year.

***8. Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oil-bearing plants as well as cereals** concerns grain. Data concerning cereals include: basic cereals, cereal mixed for grain, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding basic cereals, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.*

***Pulses for grain** include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).*

***Industrial crops** include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants.*

***Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, ratubaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.*

***9. Data regarding the production of animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

***10. Data regarding agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.*

***11. Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.*

***12. Intensity ratios** were calculated on the basis of agricultural land as of June, unless otherwise stated.*

13. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2010/11 oznacza okres od 1 VII 2010 r. do 30 VI 2011 r.).

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – **prezentuje się według siedziby użytkownika.**

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyscie przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

13. Farming years cover to the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2010/11 farming year covers the period since 1 VII 2010 until 30 VI 2011).

14. Data, unless otherwise stated, **are presented by the official residence of the land user.**

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:

- State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
- nature protection units (national parks),
- organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. – 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji oraz szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Wskaźnik **zalesienia** (zalesienie) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni zalesionej do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie asortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. – Dz. U. Nr 89 poz. 844, z późniejszymi zmianami).

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 – 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1–20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

The **afforestation** indicator (afforestation) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services implemented by the regulation of the Council of Ministers dated 6 IV 2004 – Journal of Laws No. 89, item 844, with later amendments).

Rolnictwo

Agriculture

TABL. 1 (192). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	1264,7	1078,1	1055,7	1052,3	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne....	990,1	881,8	873,1	909,0	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasie- wów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych.....	57,7	55,3	58,6	55,1	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne..	56,4	53,7	59,1	54,5	of which private farms
ziemniaków.....	4,9	2,4	1,9	1,6	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne..	5,5	2,8	2,1	1,7	of which private farms
rzepaku i rzepiku	6,7	7,5	11,6	9,0	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne..	5,1	5,8	10,1	7,8	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych.....	26,7	30,0	41,7	36,4	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne..	24,8	27,3	41,5	35,9	of which private farms
ziemniaków.....	206	179	233	211	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne..	205	178	232	208	of which private farms
rzepaku i rzepiku	17,2	21,7	20,9	21,1	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne..	13,6	19,6	20,2	21,4	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych ^{bc} (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych.....	38,9	47,7	44,2	48,4	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads ^{bc} (as of June) per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne.....	46,0	54,5	49,9	50,6	of which private farms

a Według granic administracyjnych, od 2010 r. według siedziby użytkownika. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 261; trzoda chlewna – stan w końcu lipca.

a By administrative borders, since 2010 by the land user's. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to table 11 on page 261; pigs – as of the end of July.

TABL. 1 (192). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^a w %	41,1	46,9	47,7	45,3	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^a in %
w tym gospodarstwa indywidualne....	40,9	46,6	47,8	46,2	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^a w %	9,5	10,9	10,4	10,0	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^a in %
w tym gospodarstwa indywidualne....	9,4	10,4	9,6	9,0	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b na 1 ha użytków rolnych w kg	195,1	227,0	249,9	262,7	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	507	812	874	895	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne.	610	925	1011	990	of which private farms
na 1 krowę	3603	4305	4549	4407	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne.	3583	4236	4552	4452	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^a na 100 ha użytków rolnych w szt.	3,8 ^c	4,7	4,9	.	Agricultural tractors (as of June) ^a per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne....	4,5	5,6	5,7	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ad} w kg	66,5	90,3	103,6	120,3	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{ad} in kg
w tym gospodarstwa indywidualne....	65,2	82,0	97,3	116,9	of which private farms

^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Stan w dniu 31 XII. ^d Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2004/05, 2009/10 i 2010/11.

^a In 2010 data of the Agricultural Census. ^b Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^c As of 31 XII. ^d Concerns respectively 1999/2000, 2004/05, 2009/10 and 2010/11 farming years.

TABL. 2 (193). **NAKLADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which			razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b	
				rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b			stali permanent	dorywcy temporary
					stali permanent	dorywcy temporary			
	w rocznych jednostkach pracy (AWU) in annual work unit (AWU)								
OGÓŁEM ..... TOTAL	64,2	23,5	61,2	56,9	3,2	0,8	3,0	2,7	0,2
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS									
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych..... on farms with agricultural land area of	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Do 1,00 ha..... Up to 1,00 ha	7,2	9,4	7,5	7,7	6,5	1,6	1,3	1,4	0,2
1,01–1,99	4,2	5,1	4,5	4,7	0,8	2,5	0,1	0,1	0,0
2,00–4,99	8,6	9,9	9,0	9,4	2,1	4,1	0,1	0,1	0,0
5,00–9,99	12,2	13,1	12,8	13,5	2,4	5,9	0,2	0,2	0,8
10,00–14,99	15,1	15,9	15,8	16,5	4,4	10,4	1,1	1,2	0,1
15,00–19,99	11,3	11,9	11,8	12,3	3,3	7,9	0,2	0,2	0,0
20,00–49,99	25,0	25,9	26,1	26,8	15,2	24,8	1,8	1,5	1,7
50 ha i więcej..... and more	16,4	8,8	12,5	9,1	65,4	42,8	95,2	95,3	97,1

^a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 245–246; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

^a Including the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 5 on page 245–246; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 3 (194). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2000	1230866	966229	TOTAL
	2005	998663	812691	
	2010 ^b	1055674	873109	
	2011	1052270	908988	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej.....	2010 ^b	978215	850449	Agricultural land in good agricultural condition
	2011	1032727	898001	
Pod zasiewami	2010 ^b	592886	507112	Sown area
	2011	659108	580819	
Grunty ugorowane	2010 ^a	39297	21121	Fallow land
	2011	44388	24280	
Uprawy trwałe.....	2010 ^b	7400	6994	Permanent crops
	2011	5062	4378	
w tym sady.....	2010 ^b	6691	6294	of which orchards
	2011	4619	3987	
Ogrody przydomowe	2010 ^b	1478	1453	Kitchen gardens
	2011	1418	1405	
Łąki trwałe	2010 ^b	186345	174735	Meadows
	2011	160343	141560	
Pastwiska trwałe.....	2010 ^b	150809	139034	Pastures
	2011	162408	145560	
Użytki rolne pozostałe	2010 ^b	77459	22659	Other agricultural land
	2011	19543	10987	

^a Według siedziby użytkownika; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 244–245. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

^a By official residence of land user; see general notes, item 4 on page 244–245. ^b In 2010 data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (195). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe^a)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	102,0	91,2	108,9	107,0	103,0	91,4	108,7	108,6	Gross output
roślinna	94,0	78,2	110,0	107,4	92,5	77,5	111,4	109,1	crop
zwierzęca	109,1	100,3	108,1	106,7	112,0	100,3	106,7	108,3	animal
Produkcja końcowa	106,3	92,6	109,5	104,5	107,9	93,7	108,9	106,1	Final output
roślinna	98,6	71,6	111,7	97,4	95,9	72,2	113,8	97,8	crop
zwierzęca	109,7	100,7	108,6	107,0	112,7	100,8	107,2	108,7	animal
Produkcja towarowa	103,3	95,0	108,1	105,4	105,7	94,0	106,2	107,8	Market output
roślinna	104,3	89,5	120,2	93,9	104,5	85,4	115,2	96,2	crop
zwierzęca	102,8	96,7	103,7	109,4	106,1	96,5	103,3	111,2	animal

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1) na str. 28.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 28.

TABL. 5 (196). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	43,4	32,5	38,9	42,4	Crop output
Zboża	18,4	13,5	16,1	18,5	Cereals
w tym: pszenica	9,7	6,3	7,1	9,0	of which: wheat
żyto	1,8	0,6	1,3	1,2	rye
jęczmień.....	2,0	1,4	1,6	2,0	barley
Ziemniaki.....	6,2	2,6	2,1	2,5	Potatoes
Przemysłowe	3,0	3,7	4,8	4,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,8	1,1	0,4	0,4	of which sugar beets
Warzywa.....	3,6	2,2	2,8	2,1	Vegetables
Owoce	1,0	0,9	1,2	1,3	Fruit
Siano łąkowe	2,6	3,0	3,4	4,4	Meadow hay
Pozostałe.....	8,6	6,6	8,4	9,1	Other

TABL. 5 (196). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	56,6	67,5	61,1	57,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	36,7	35,4	33,1	28,8	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	5,6	4,0	3,6	3,0	cattle (excluding calves)
cielęta	0,7	0,8	0,8	0,3	calves
trzoda chlewna	16,7	14,5	11,4	9,6	pigs
owce	0,1	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	13,7	16,0	17,3	15,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,1	2,1	-0,1	0,5	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	15,4	26,3	23,4	23,9	Cows' milk
Jaja kurze	1,9	1,4	1,8	1,3	Hen eggs
Obornik	2,1	1,8	1,8	1,9	Manure
Pozostałe	0,4	0,6	1,1	1,2	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	28,7	20,6	25,9	26,3	Crop output
Zboża	17,2	10,7	13,1	14,2	Cereals
w tym: pszenica	13,8	7,2	8,6	9,7	of which: wheat
żyto	1,2	1,0	1,4	1,2	rye
jęczmień	0,8	0,8	0,7	0,7	barley
Ziemniaki	2,4	1,2	1,2	1,5	Potatoes
Przemysłowe	4,0	4,4	6,5	5,7	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,2	1,4	0,6	0,6	of which sugar beets
Warzywa	3,4	2,1	2,7	2,0	Vegetables
Owoce	0,9	0,9	1,2	1,4	Fruit
Pozostałe	0,8	1,3	1,2	1,5	Other
Produkcja zwierzęca	71,3	79,4	74,1	73,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	48,6	45,8	41,4	39,6	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	7,7	5,2	4,6	4,1	cattle (excluding calves)
cielęta	0,7	0,9	0,8	0,4	calves
trzoda chlewna	21,0	18,4	13,5	13,1	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	19,0	21,2	22,5	21,9	poultry
Mleko krowie	20,2	31,7	29,4	31,0	Cows' milk
Jaja kurze	1,9	1,3	1,8	1,5	Hen eggs
Pozostałe	0,6	0,6	1,4	1,6	Other

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (197). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010 ^a	2011		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	729701	607195	592886	659108	580819	T O T A L
Zboża	533079	443814	429478	449298	399762	Cereals
zboża podstawowe	420928	335596	347632	363161	316409	basic cereals
pszenica	174564	136232	143750	157659	128248	wheat
żyto	88750	33341	39613	36037	33034	rye
jęczmień	71352	53855	44748	50824	44303	barley
owies	27599	23673	29956	27800	25902	oats
pszenżyto	58663	88495	89565	90840	84922	triticale
mieszkanki zbożowe.....	103321	95702	64478	72517	72159	cereal mixed
gryka i proso	7150	6033	8397	6657	6368	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno.....	1680	6485	8971	6963	4826	maize for grain
Strączkowe.....	17128	8241	13284	17464	16464	Pulses
konsumpcyjne.....	1227	1018	2764	1703	1617	edible
pastewne ^b	15901	7223	10520	15761	14847	feed ^b
Ziemniaki ^c	35473	14781	11117	10310	9914	Potatoes ^c
Przemysłowe	56953	50267	75300	64171	48132	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	6514	3821	3380	2938	1955	sugar beets
oleiste	50276	46253	70623	60310	45801	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	49165	45829	68977	59518	45220	of which rape and agri- mony
Pastewne.....	74505	81883	55499	110509	100268	Feed
w tym:						of which:
okopowe	6494	1155	449	952	943	root plants
kukurydza na paszę.....	8767	17134	20330	20614	16737	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^d	12563	8209	8208	7356	6279	Other crops ^d
w tym warzywa gruntowe ^c ..	5327	3811	2296	2900	2840	of which field vegetables ^c

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^d Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Including kitchen gardens. ^d Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

TABL. 7 (198). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPLÓDÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010	2011		CROPS
				ogółem grand total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
Zboża	1328261,6	1236260,5	1760217,6	1592834,9	1388949,5	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	1121828,9	1007013,7	1448023,0	1323169,7	1135483,8	basic cereals
pszenica	587060,9	527100,2	703792,4	662145,6	529291,3	wheat
żyto	166214,8	69858,0	137744,4	96628,8	87870,4	rye
jęczmień	150399,6	129122,8	200571,8	158020,9	137557,3	barley
owies	55610,1	50657,1	78323,1	80740,2	76151,9	oats
pszenżyto	162543,5	230275,6	327591,3	325634,2	304612,9	triticale
mieszkanki zbożowe....	191541,9	192829,3	268591,1	218880,5	218193,2	cereal mixed
Ziemniaki	730907,6	264826,7	259299,9	217336,6	206604,1	Potatoes
Buraki cukrowe	219831,4	181341,0	175167,0	145728,5	98407,2	Sugar beets
Rzepak i rzepik	84555,8	99302,0	143830,1	125652,2	96984,8	Rape and agrimony
Siano łąkowe	575757,5	648782,7	1082592,8	903536,8	878795,7	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	24,9	27,9	41,0	35,5	34,7	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	26,7	30,0	41,7	36,4	35,9	basic cereals
pszenica	33,6	38,7	49,0	42,0	41,3	wheat
żyto	18,7	21,0	34,8	26,8	26,6	rye
jęczmień	21,1	24,0	44,8	31,1	31,0	barley
owies	20,1	21,4	26,1	29,0	29,4	oats
pszenżyto	27,7	26,0	36,6	35,8	35,9	triticale
mieszkanki zbożowe....	18,5	20,1	41,7	30,2	30,2	cereal mixed
Ziemniaki	206	179	233	211	208	Potatoes
Buraki cukrowe	337	475	518	496	503	Sugar beets
Rzepak i rzepik	17,2	21,7	20,9	21,1	21,4	Rape and agrimony
Siano łąkowe	34,7	41,1	58,1	56,4	62,1	Meadow hay

TABL. 8 (199). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005	2010	2011		VEGETABLES
				ogółem grand total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	

POWIERZCHNIA ^a w ha – stan w czerwcu

AREA ^a in ha – as of June

O G Ó Ł E M	5327	3811	2296	2900	2840	T O T A L
Kapusta	1108	606	469	423	421	Cabbages
Kalafior	319	173	135	120	120	Cauliflowers
Cebula	449	214	75	71	69	Onions
Marchew jadalna	1208	1020	604	525	494	Carrots
Buraki ćwikłowe	524	118	89	68	65	Beetroots
Ogórki	419	271	189	151	148	Cucumbers
Pomidory	179	110	51	39	39	Tomatoes
Pozostałe ^b	1121	1299	683	1502	1484	Others ^b

ZBIORY w t

PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	118934,5	81819,3	80056,4	65445,9	63547,7	T O T A L
Kapusta	42626,2	20615,0	25821,4	20867,5	20819,1	Cabbages
Kalafior	6475,7	3594,6	3158,9	2340,9	2340,6	Cauliflowers
Cebula	6386,0	3183,4	1647,8	1212,9	1211,2	Onions
Marchew jadalna	32684,5	36125,4	31664,0	24665,5	23235,9	Carrots
Buraki ćwikłowe	13616,0	2508,1	3673,0	2382,7	2326,3	Beetroots
Ogórki	4609,0	3256,2	2810,2	1633,6	1630,9	Cucumbers
Pomidory	1611,0	1479,2	929,1	581,1	581,1	Tomatoes
Pozostałe ^b	10926,1	11057,3	10352,0	11761,7	11402,7	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt

YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	385	340	550	493	494	Cabbages
Kalafior	203	208	234	195	195	Cauliflowers
Cebula	142	149	219	172	175	Onions
Marchew jadalna	271	354	524	469	470	Carrots
Buraki ćwikłowe	260	212	413	349	360	Beetroots
Ogórki	110	120	148	108	110	Cucumbers
Pomidory	90	135	181	150	150	Tomatoes
Pozostałe ^b	97	85	152	78	77	Others ^b

^a W 2010 r. dane z Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a In 2010 data of the Agricultural Census. ^b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (200). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT TREE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywidual- ne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA ^a w ha – stan w czerwcu

AREA ^a in ha – as of June

O G Ó Ł E M	3692	1274	4268	3050	2445	T O T A L
Jabłonie.....	1998	641	2205	1799	1330	<i>Apples</i>
Grusze.....	298	83	134	102	101	<i>Pears</i>
Śliwy.....	763	219	215	177	164	<i>Plums</i>
Wiśnie	504	279	265	309	288	<i>Cherries</i>
Czereśnie	82	31	214	162	162	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	48	21	1235	501	400	<i>Others^b</i>

ZBIORY w t

PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	11216,4	13841,5	16995,3	15601,1	14619,1	T O T A L
Jabłka.....	9485,5	10133,0	13055,8	12474,0	11612,8	<i>Apples</i>
Gruszki.....	402,7	433,2	803,9	661,6	647,5	<i>Pears</i>
Śliwki.....	839,3	1669,3	1297,4	975,2	965,8	<i>Plums</i>
Wiśnie	388,2	1377,0	1393,3	1042,0	945,5	<i>Cherries</i>
Czereśnie	88,8	198,3	314,7	293,3	292,6	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	11,9	30,7	130,2	155,0	154,9	<i>Others^b</i>

PLONY z 1 ha w dt

YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka.....	47	158	59,2	69,3	87,3	<i>Apples</i>
Gruszki.....	14	52	60,0	64,6	64,4	<i>Pears</i>
Śliwki.....	11	76	60,3	55,2	58,8	<i>Plums</i>
Wiśnie	8	49	52,7	33,7	32,9	<i>Cherries</i>
Czereśnie	11	63	14,7	18,1	18,1	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	2	14	1,1	3,1	3,9	<i>Others^b</i>

^a W 2010 r. dane z Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

^a In 2010 data of the Agricultural Census. ^b Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (201). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY PLANTATION

O W O C E	2000	2005	2010	2011		F R U I T
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA ^a w ha – stan w czerwcu

AREA ^a in ha – as of June

O G Ó Ł E M	3124	2830	3050	2753	2706	T O T A L
Truskawki	1658	1638	933	1025	1004	Strawberries
Maliny ^b	323	69	576	477	463	Raspberries ^b
Porzeczki	902	930	1110	756	748	Currants
Agrest	185	75	93	56	56	Gooseberries
Pozostałe ^c	56	118	338	439	435	Others ^c

ZBIORY w t

PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	8581,2	10414,1	9971,8	9662,7	9519,5	T O T A L
Truskawki	6489,5	6634,0	4220,4	3761,8	3654,5	Strawberries
Maliny ^b	375,4	262,1	1055,7	956,8	921,0	Raspberries ^b
Porzeczki	1318,9	3098,1	3170,0	3115,7	3115,7	Currants
Agrest	260,5	155,8	449,0	252,3	252,3	Gooseberries
Pozostałe ^c	136,9	264,1	1076,7	1576,1	1576,0	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt

YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki	39	41	45,2	36,7	36,4	Strawberries
Maliny ^b	12	38	18,3	20,0	19,9	Raspberries ^b
Porzeczki	15	33	28,6	41,2	41,7	Currants
Agrest	14	21	48,3	45,3	45,3	Gooseberries
Pozostałe ^c	25	22	31,9	35,9	36,3	Others ^c

^a W 2010 r. dane z Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

^a In 2010 data of the Agricultural Census. ^b Including thornless blackberry. ^c Aronia, highbush blueberry, hazel and others.

TABL. 11 (202). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH				
IN HEADS				
Bydło	2000	415026	395944	Cattle
	2005	407213	385633	
	2010 ^a	435720	412795	
	2011	499547	453918	
w tym krowy	2000	170420	162106	of which cows
	2005	190831	179880	
	2010 ^a	207882	197407	
	2011	226497	209689	
Trzoda chlewna ^b	2000	798930	676299	Pigs ^b
	2005	880560	783618	
	2010 ^a	670827	596326	
	2011	609032	533933	
w tym lochy	2000	76236	63774	of which sows
	2005	95916	81149	
	2010 ^a	69865	57100	
	2011	61108	48120	
Owce	2000	10499	9560	Sheep
	2005	8749	8245	
	2010 ^a	10767	9412	
	2011	10086	8613	
w tym maciorki	2000	6115	5440	of which ewes
	2005	5159	4831	
	2010 ^a	6725	5951	
	2011	6746	5637	
Konie ^c	2000	26496	25400	Horses ^c
	2005	17372	16432	
	2010 ^a	16296	15154	
	2011	17137	16012	
W przeliczeniowych sztukach	2000	479196	444365	In terms of large heads (cattle,
dużych (bydło, trzoda chlewna,	2005	475926	443141	pigs, sheep and horses)
owce i konie)	2010 ^a	466357	435592	
	2011	508936	459925	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July. ^c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 11 (202). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.				
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads				
Bydło	2000	33,7	41,0	Cattle
	2005	40,8	47,5	
	2010 ^a	41,3	47,3	
	2011	47,5	49,9	
w tym krowy	2000	13,8	16,8	of which cows
	2005	19,1	22,1	
	2010 ^a	19,7	22,6	
	2011	21,5	23,1	
Trzoda chlewna ^b	2000	64,9	70,0	Pigs ^b
	2005	88,2	96,4	
	2010 ^a	63,5	68,3	
	2011	57,9	58,7	
w tym lochy	2000	6,2	6,6	of which sows
	2005	9,6	10,0	
	2010 ^a	6,6	6,5	
	2011	5,8	5,3	
Owce	2000	0,9	1,0	Sheep
	2005	0,9	1,0	
	2010 ^a	1,0	1,1	
	2011	1,0	0,9	
w tym maciorki	2000	0,5	0,6	of which ewes
	2005	0,5	0,6	
	2010 ^a	0,6	0,7	
	2011	0,6	0,6	
Konie ^c	2000	2,2	2,6	Horses ^c
	2005	1,7	2,0	
	2010 ^a	1,5	1,7	
	2011	1,6	1,8	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	38,9	46,0	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2005	47,7	54,5	
	2010 ^a	44,2	49,9	
	2011	48,4	50,6	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July. ^c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 (203). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywidu- alne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt.	1776,4	2718,4	3370,1	2775,4	2301,5	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	1409,4	933,3	830,1	830,3	701,3	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt.	39,4	342,9	104,9	81,6	81,6	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt.	49,8	3331,4	3154,9	3045,0	2415,5	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt.	33,2	149,2	47,1	49,4	49,4	<i>Ducks ^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	144,3	272,2	319,2	263,8	253,2	<i>Hens per 100 ha of agricul- tural land in heads</i>
w tym nioski	114,5	93,5	78,6	78,9	77,2	<i>of which laying hens</i>

^a Dla 2000 r. – w wieku 6 miesięcy i więcej; od 2005 r. – w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.

^a For 2000 – aged 6 months and more; since 2005 – more than 2 weeks old. ^b Including other poultry.

TABL. 13 (204). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	130,8	64,1	48,5	41,8	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	49,6	42,3	24,1	32,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	1350,5	1035,5	943,9	1029,3	<i>Pigs</i>
Owce	13,5	5,4	4,6	4,7	<i>Sheep</i>
Konie	0,6	0,0	0,7	0,9	<i>Horses</i>
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	55,7	31,5	29,3	23,4	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	3,8	3,3	1,7	2,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	143,9	113,4	113,3	119,4	<i>Pigs</i>
Owce	0,4	0,2	0,1	0,1	<i>Sheep</i>
Konie	0,3	0,0	0,4	0,6	<i>Horses</i>
Drób	116,5	152,0	205,2	219,4	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,1	0,2	0,1	0,1	<i>Goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 14 (205). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	240,1	226,7	263,8	276,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	226,9	214,7	249,9	262,2	meat and fats
wołowe	29,0	16,5	15,4	11,9	beef
cielęce	2,3	2,0	1,0	1,3	veal
wieprzowe	112,2	88,5	88,4	93,1	pork
baranie	0,2	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	0,2	0,0	0,2	0,3	horseflesh
drobiowe	81,5	106,4	143,7	153,6	poultry
kozy i królicze ^b	1,5	1,3	1,3	2,1	goat and rabbit ^b
podroby	13,2	12,0	13,9	14,1	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
O G Ó Ł E M	195,1	227,0	249,9	262,7	T O T A L

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 15 (206). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:						Cows' milk production:
w milionach litrów	623,7	811,1	922,3	941,7	900,1	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	50,7	81,2	87,4	89,5	99,0	per 100 ha of agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3603	4305	4549	4407	4452	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w milionach szt.	220,2	149,0	157,2	167,4	142,8	Hen eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt.	170	185	199	199	200	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 16 (207). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów.....	639,0	638,0	620,6	620,6	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	406,5	406,0	401,5	401,5	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	374,0	373,7	373,1	373,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	6,3	5,4	5,0	5,0	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	232,5	232,0	219,1	219,1	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	88,2	88,2	88,1	88,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	28,8	25,3	23,7	23,7	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	51,9	63,9	58,8	59,0	<i>in % of total agricultural land</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17 (208). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach.....	2000 ^a	47014	43297	<i>In units</i>
	2005	47387	45868	
	2009	52051	51352	
	2010 ^b	51546	50091	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 ^a	26,2	22,3	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
	2005	21,1	17,7	
	2009	19,1	16,4	
	2010 ^b	20,5	17,4	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a As of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 18 (209). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2009/10 ^a	2010/11		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	81891	90150	109355	126577	106288	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	50770	55063	67602	80478	67511	nitrogenous
fosforowe	13265	14655	20639	22012	18406	phosphatic
potasowe	17856	20432	21114	24088	20371	potassic
Nawozy wapniowe ^c	154446	174102	42045	38159	28463	Lime fertilizers ^c

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	66,5	90,3	103,6	120,3	116,9	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	41,2	55,1	64,0	76,5	74,3	nitrogenous
fosforowe	10,8	14,7	19,6	20,9	20,2	phosphatic
potasowe	14,5	20,5	20,0	22,9	22,4	potassic
Nawozy wapniowe ^c	125,5	174,3	39,8	36,3	31,3	Lime fertilizers ^c

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 19 (210). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M	1721,0	1966,5	2834,9	3556,5	3157,2	TOTAL
Produkty: roślinne	486,4	379,5	684,9	828,0	631,6	Products: crop
zwierzęce	1234,6	1587,1	2149,9	2728,6	2525,6	animal

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł

O G Ó Ł E M	1398	1969	2685	3380	3473	TOTAL
Produkty: roślinne	395	380	649	787	695	Products: crop
zwierzęce	1003	1589	2037	2593	2778	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

^a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 20 (211). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011			AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	od gospo- darstw indywi- dualnych <i>from private farms</i>	od pozosta- łych <i>from others</i>	
Zboża w t.....	737378	642880	764471	716893	552864	164029	Cereals in t
w tym zboża pod- stawowe	734201	615995	734930	664665	516120	148545	of which basic cereals
pszenica.....	592603	430152	513719	509176	400939	108237	wheat
żyto	69828	78172	84415	52636	46893	5743	rye
jęczmień.....	29854	40421	31210	30302	18461	11841	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	4586	3041	9475	11501	7799	3702	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	37330	64209	96111	61050	42028	19022	triticale
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe.....	728661	640261	762571	713453	550303	163150	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża pod- stawowe	725556	613388	733030	661225	513559	147666	of which basic cere- als
pszenica.....	586834	428668	512756	507961	399922	108039	wheat
żyto	69327	78019	84399	52524	46825	5699	rye
jęczmień.....	28869	39916	30904	29418	17773	11645	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	4240	2929	9257	11204	7650	3554	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	36286	63856	95714	60118	41389	18729	triticale
Strączkowe konsump- cyjne ^a w t.....	22	32	4	52	52	-	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	50536	13661	9156	8673	2671	6002	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	219832	181341	161716	158154	110832	47322	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik ^a w t.....	76027	83847	128425	79677	56962	22715	Rape and agrimony ^a in t
Warzywa w t.....	23076	43423	38254	33036	31038	1998	Vegetables in t
Owoce w t.....	8695	16216	9800	8727	7926	801	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	226240	265863	315293	342192	313200	28992	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	34129	23797	24592	20721	18600	2121	cattle (excluding calves)
cielęta	407	698	551	627	509	118	calves
trzoda chlewna	81899	93454	96677	106296	97135	9161	pigs
owce	156	85	78	88	75	13	sheep
konie.....	215	17	199	277	277	-	horses
drób	109434	147812	193196	214183	196604	17579	poultry
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t..	158790	189291	224053	243940	223328	20611	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l.....	486940	566524	705595	750905	710732	40173	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	1494	7790	9179	6698	6688	10	Consumer hen eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze po-
ubowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (212). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011			AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	od gospo- darstw indywi- dualnych from private farms	od pozost- ałych from others	
	w tys. zł			in thous. zł			
Zboża	357424,4	228571,3	434256,1	581063,5	448872,1	132191,5	Cereals
w tym zboża pod- stawowe.....	355630,8	219177,5	416464,0	542907,2	421486,6	121420,6	of which basic cereals
pszenica.....	297109,9	162089,7	314584,0	427272,0	336300,9	90971,2	wheat
żyto	24380,6	21804,6	37168,3	41511,9	37264,5	4247,4	rye
jęczmień.....	14883,6	15064,1	15929,8	23060,7	13762,4	9298,3	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	1857,3	892,7	3512,7	6923,6	4478,7	2444,9	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	17399,4	19326,3	45269,2	44139,0	29680,1	14458,9	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i pa- szowe	352567,3	227347,9	432655,8	577232,2	446336,4	130895,7	of which consumer and for feeds ce- reals
w tym zboża pod- stawowe.....	350825,5	217970,6	414863,6	539076,8	418951,9	120124,9	of which basic ce- reals
pszenica.....	293744,3	161412,8	313627,7	425813,5	335151,0	90662,4	wheat
żyto	24162,0	21759,5	37160,2	41349,2	37193,2	4155,9	rye
jęczmień.....	14344,0	14725,1	15702,8	22163,9	13145,3	9018,6	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	1707,1	855,4	3397,6	6632,3	4339,3	2293,0	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	16868,1	19217,8	44975,2	43118,0	29123,1	13994,9	triticale
Strączkowe konsump- cyjne ^b	85,4	35,6	4,4	39,1	39,1	-	Edible pulses ^b
Ziemniaki	8614,8	3050,7	5850,7	9202,6	1728,8	7473,8	Potatoes
Buraki cukrowe	21800,6	32533,4	18398,8	20113,4	13640,3	6473,1	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	59609,2	64069,7	165673,3	148277,0	104615,2	43661,7	Rape and agrimony ^b
Warzywa	17108,6	23869,0	19788,4	19746,9	18618,6	1128,3	Vegetables
Owoce	11709,5	15247,6	19519,8	23887,8	22625,2	1262,6	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	832606,5	1041724,4	1324989,0	1737657,0	1590542,8	147114,3	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	100579,6	96611,8	105116,6	113025,0	102319,5	10705,5	cattle (excluding calves)
cielęta	2390,0	6788,6	4678,7	4665,5	3804,1	861,5	calves
trzoda chlewna	306192,1	362570,1	387772,9	485956,7	441869,6	44087,1	pigs
owce	868,5	503,5	473,9	633,6	528,5	105,1	sheep
konie	1353,0	118,8	1243,1	1827,1	1827,1	-	horses
drób	421223,3	575131,5	825703,8	1131549,2	1040194,1	91355,1	poultry
Mleko krowie	391720,7	535496,7	778686,3	941686,6	890278,6	51408,0	Cows' milk
Jaja kurze konsump- cyjne	420,9	3213,3	889,3	1061,8	1059,1	2,7	Consumer hen eggs

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight.

Leśnictwo*Forestry*TABL. 22 (213). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND*As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha.....	732697	745608	761394	764104	TOTAL in ha
Lasy	713020	725271	740765	743534	Forests
Publiczne.....	680572	688046	691339	690782	Public
zalesione	676390	677540	679322	678438	wooded
niezalesione.....	4182	10506	12016	12344	non-wooded
własność Skarbu Państwa	677639	684704	687902	687346	owned by the State Treasury
zalesione.....	673538	674348	676058	675174	wooded
niezalesione	4101	10356	11844	12171	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwo- wych	664909	675546	680758	680665	managed by State Forests
zalesione.....	661010	665296	668929	668514	wooded
niezalesione	3899	10250	11829	12151	non-wooded
własność gmin ^a	2933	3342	3437	3437	owned by gmina ^a
zalesione	2852	3192	3265	3264	wooded
niezalesione.....	81	150	172	172	non-wooded
Prywatne	32448	37225	49426	52752	Private
zalesione	31918	36691	49042	52321	wooded
niezalesione.....	530	533	384	431	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	19677	20336	20629	20570	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	29,5	30,0	30,6	30,8	FOREST COVER in %
ZALESINIENIE w %	29,3	29,5	30,1	30,2	AFFORESTATION in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 23 (214). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests</i> ^a	
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Skarbu Pań- stwa <i>of which owned by the State Treas- ury</i>		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	260	240	195	178	178	178	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	5868	6530	4375	4906	3840	3829	1066	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	5659	6344	4225	4624	3574	3566	1050	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	2041	3919	3030	3527	3498	3489	29	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowin....	167	168	59	52	47	47	5	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków	3451	2257	1136	1045	30	30	1016	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	209	186	150	282	266	263	16	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia	621	558	413	350	278	277	72	<i>Corrections and supplements</i>
Pielęgnowanie ^e	31969	31493	25169	27423	25953	25838	1470	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw ^f	20227	22322	18009	19485	18030	17925	1455	<i>crops^f</i>
młodników.....	9888	8610	6811	7560	7560	7560	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszyców ^g	1349	463	219	353	353	353	-	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje	2682	3409	3749	4642	4642	4642	-	<i>Drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. ^c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^d Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^e Bez cięć trzebieżowych. ^f Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. ^g Sadzenie krzewów lub drzew stałe znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. ^c Including renewals protected by tree stands. ^d Designated for afforestation in land development plan. ^e Without extirpation. ^f Tending soil and early tree cutting. ^g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 24 (215). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam ³	2804,0	3065,4	3437,0	3466,3	3407,0	3404,3	59,3	TOTAL in dam ³
Grubizna.....	2716,8	2953,1	3308,7	3322,8	3263,5	3260,8	59,3	Timber
Grubizna iglasta.....	2054,8	2047,1	2285,3	2296,3	2261,1	2259,5	35,2	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe.....	903,4	895,2	1053,4	1067,9	1048,1	1047,1	19,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	1038,0	1060,3	1120,7	1099,4	1090,3	1089,9	9,1	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta.....	662,0	905,9	1023,4	1026,5	1002,4	1001,3	24,1	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe.....	272,6	361,3	387,1	408,6	399,8	399,2	8,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	306,9	438,0	503,3	465,2	458,5	458,3	6,7	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe.....	87,2	112,4	128,4	143,5	143,5	143,5	-	Slash
Do przerobu przemysłowego.....	20,8	19,4	9,9	8,7	8,7	8,7	-	Slash for industrial uses
Opałowe.....	66,4	93,0	118,5	134,8	134,8	134,8	-	Slash for fuel
Karpina ^b	-	-	-	-	-	-	-	Stump wood ^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	381,0	407,2	446,7	446,9	472,4	474,4	112,4	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 25. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.

^a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 25. ^b Exclusively in public forests.

TABL. 25 (216). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN^a**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha.....	9	22	8	6	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt: drzew.....	125184	71451	39660	31596	9569	Plantings in units of: trees
krzewów.....	77718	22688	40256	48736	4616	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	29402	36441	56118	55758	40136	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta.....	2813	3343	7362	8920	6671	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia...	1530	1766	3563	4273	3669	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta.....	26589	33098	48756	46838	33465	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia...	7675	9228	15178	13420	11713	of which large-size general purpose wood

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.

^a As of 31 XII. ^b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe” „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 26.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU 2008).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with Polish Classification of Activities – PKD 2007 in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

In tables 1 and 4 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than "Mining and quarrying", "Manufacturing" "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 27.

Jako **cenę stałą** od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement.
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 27.*

As constant prices since 2006 constant prices 2005 were adopted (2005 average current prices).

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
- 2) agents;
- 3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and

i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 26.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with Polish Classification of Activities – PKD 2007, in the section “Construction”.

2. Data according to PKD 2007 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for out side clients.

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Data on **buildings completed** (by all investors) concern:

- within the scope of the number of buildings – newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (the expanded part only).

6. Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concern hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł Industry

TABL. 1 (217). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011		SPECIFICATION
					ogółem total	2010 = = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	15860,5	20115,6	20321,7	22239,2	26983,4	114,5 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	98952	103155	95732	98771	98538	99,8	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie ...	81647	89502	83062	84754	85410	100,8	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	1881,59	2378,61	2459,67	2587,50	2742,39	106,0	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

^a Ceny stałe. ^b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. ^c Bez zatrudnionych za granicą.

^a Constant prices. ^b As of 31 XII; by actual workplace. ^c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (218). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2008	2009	2010	2011		
	w mln zł in mln zł					w odset- kach in percent	2010 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
O G Ó Ł E M	14593,0	18452,7	18695,2	20798,6	25420,2	100,0	115,4
TOTAL							
sektor publiczny	785,2	879,4	911,6	1024,1	914,1	3,6	.
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	13807,8	17573,4	17783,6	19774,5	24506,2	96,4	.
<i>private sector</i>							
Górnictwo i wydobywanie	115,2	225,0	163,0	166,3	327,9	1,3	193,8
<i>Mining and quarrying</i>							
Przetwórstwo przemysłowe	13817,6	17431,2	17661,7	19643,2	24063,2	94,7	115,3
<i>Manufacturing</i>							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych.. <i>Manufacture of food products</i>	3911,2	6309,9	7143,1	7891,8	9705,1	38,2	111,9
Produkcja wyrobów tekstylnych	116,5	135,3	98,7	87,7	111,4	0,4	117,5
<i>Manufacture of textiles</i>							
Produkcja odzieży	185,2	175,2	161,9	137,9	142,1	0,6	106,6
<i>Manufacture of wearing apparel</i>							
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^d	1040,4	1017,2	963,0	1076,0	1270,0	5,0	115,1
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^d</i>							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	169,1	214,6	215,4	230,5	250,2	1,0	107,9
<i>Manufacture of paper and paper products</i>							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (218). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące) (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2008	2009	2010	2011		
	w mln zł in mln zł					w odset- kach in percent	2010 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)							
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	177,8	217,3	198,7	268,1	258,3	1,0	99,3
<i>Printing and reproduction of re- corded media</i>							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	205,9	224,6	218,5	214,3	259,6	1,0	112,3
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>							
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	488,1	815,4	646,8	731,4	864,2	3,4	112,4
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>							
Produkcja wyrobów z metali ⁴	1046,1	1371,2	1151,1	1317,0	1581,0	6,2	120,6
<i>Manufacture of metal products ⁴</i>							
Produkcja urządzeń elektrycznych . <i>Manufacture of electrical equipment</i>	165,8	377,2	338,6	339,6	431,7	1,7	121,1
Produkcja maszyn i urządzeń ⁴	548,5	790,8	663,1	653,3	748,3	2,9	111,4
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>							
Produkcja pojazdów samochod- owych, przyczep i naczep ⁴	196,8	189,2	86,1	99,4	213,8	0,8	211,7
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>							
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	211,7	171,7	129,7	234,5	377,1	1,5	164,6
<i>Manufacture of other transport equipment</i>							
Produkcja mebli	2167,4	1958,8	2186,1	2262,7	2604,1	10,2	108,6
<i>Manufacture of furniture</i>							
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę⁴	334,3	339,3	385,6	430,6	409,3	1,6	95,0
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja⁴	325,9	457,2	485,0	558,5	619,9	2,4	103,6
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	91,2	107,8	118,7	131,7	165,4	0,7	113,6
<i>Water collection, treatment and supply</i>							
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ⁴	99,4	181,6	181,2	219,8	264,3	1,0	118,7
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (219).

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE W 2011 R.**(ceny bieżące)****SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2011 (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees		
		49 i mniej 49 and less	50–249	250 i więcej 250 and more
		w mln zł mln zł		
O G Ó Ł E M	25420,2	3955,2	6867,8	14597,2
TOTAL				
sektor publiczny	914,1	190,7	410,9	312,5
public sector				
sektor prywatny	24506,2	3764,5	6457,0	14284,7
private sector				
Górnictwo i wydobywanie.....	327,9	86,3	241,6	-
Mining and quarrying				
Przetwórstwo przemysłowe	24063,2	3594,1	6159,2	14309,9
Manufacturing				
w tym:				
of which:				
Produkcja artykułów spożywczych.....	9705,1	1469,0	1419,4	6816,7
Manufacture of food products				
Produkcja wyrobów tekstylnych	111,4	26,1	#	#
Manufacture of textiles				
Produkcja odzieży	142,1	47,2	#	#
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1270,0	360,7	317,8	591,4
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	250,2	34,5	215,7	-
Manufacture of paper and paper products				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji....	258,3	43,8	214,5	-
Printing and reproduction of recorded media				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	259,6	#	#	-
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	864,2	102,8	538,1	223,3
Manufacture of other non-metallic mineral products				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1581,0	469,6	858,5	252,9
Manufacture of metal products ^Δ				
Produkcja urządzeń elektrycznych	431,7	#	296,6	#
Manufacture of electrical equipment				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	748,3	#	504,0	#
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	213,8	#	64,0	#
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers				
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	377,1	#	99,2	#
Manufacture of other transport equipment				
Produkcja mebli	2604,1	158,6	702,6	1742,9
Manufacture of furniture				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	409,3	#	171,2	#
Electricity, gas, steam and air conditioning supply				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	619,9	#	295,9	#
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	165,4	63,4	#	#
Water collection, treatment and supply				
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	264,3	93,2	171,1	-
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (220). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2010	2011		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produkcji krajowej w % share in domestic production in %	
Produkty uboju trzody chlewnej ^b w tys. t.	58,2	71,5	73,3	74,1	8,1	Slaughter products pigs ^b
Mięso drobiowe w tys. t.	83,2	126,2	140,5	174,2	10,2	Poultry meat in thous. t
Masło ^c w tys. t.	12,3	17,7	4,7	1,4	0,8	Butter ^c in thous. t
Sery, twarogi w tys. t.	29,2	42,5	23,4	35,8	4,7	Cheese and curds in thous. t
Produkty stosowane w żywieniu zwierząt hodowlanych w tys. t.	346,1	534,8	1128,7	982,0	12,7	Prepared feeds for farm animals in thous. t
Marynarki i wdzianka męskie lub chłopięce w tys. szt.	187	133	104	105	13,6	Men's or boy's jackets and blazers in thous. units
Żakiety damskie lub dziewczęce w tys. szt.	688	291	140	126	6,9	Women's or girl's jackets in thous. units
Sukienki spódnice i spódnice spódnice damskie lub dziewczęce w tys. szt.	961	491	193	197	3,9	Women's or girl's dresses, skirts, and culottes in thous. units
Obuwie (łącznie z gumowym) w tys. par	.	#	595	911	2,4	Footwear (including rubber) in thous. pairs
Tarcica iglasta w dam ³	171,8	246,8	196,1	223,4	5,7	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	57,5	41,6	29,4	20,1	4,2	Leafy sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi drewniane w tys. m ²	936,8	3589,4	2106,6	2259,5	16,0	Windows and doors, casings and wooden thresholds in thous. m ²
Cegła wypalana z gliny w mln ceg.	6	4	5	7	1,5	Bricks of clay in mln units

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcz, podroby oraz części niejadalne (odpady); w wadze poubojowej cieplej. ^c Łącznie z pozostałymi tłuszczami do smarowania.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; in post-slaughter warm weight. ^c Including dairy fats.

TABL. 5 (221). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2005	76947	T O T A L
.....2008	83839	
.....2009	77048	
.....2010	79173	
..... 2011	80056	
sektor publiczny 2005	8348	<i>public sector</i>
.....2008	8388	
.....2009	8111	
.....2010	8045	
..... 2011	7123	
sektor prywatny 2005	68599	<i>private sector</i>
.....2008	75451	
.....2009	68937	
.....2010	71128	
..... 2011	72932	
Górnictwo i wydobywanie	553	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	72732	Manufacturing
w tym:		<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych.....	17402	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych.....	809	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży.....	3020	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	7132	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	1087	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	738	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	393	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	3608	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	5772	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	1578	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2747	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	1134	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	1590	<i>Manufacture of other transport equipment</i>
Produkcja mebli.....	14360	<i>Manufacture of furniture</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	2012	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	4759	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody.....	1705	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ ...	1687	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (222). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	W zł In zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2005	1918,57	T O T A L
.....2008	2428,58	
.....2009	2519,23	
.....2010	2644,30	
..... 2011	2799,77	
sektor publiczny 2005	2229,76	<i>public sector</i>
.....2008	2675,57	
.....2009	2816,59	
.....2010	2969,66	
..... 2011	3154,97	
sektor prywatny 2005	1880,70	<i>private sector</i>
.....2008	2401,12	
.....2009	2484,25	
.....2010	2607,50	
..... 2011	2765,11	
Górnictwo i wydobywanie	3353,92	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2747,10	Manufacturing
w tym:		<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych.....	2595,37	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych.....	2244,07	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży.....	1745,81	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2210,66	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	2576,52	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	2709,36	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	3128,60	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	2975,37	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	3104,32	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	2984,20	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3537,09	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2725,84	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	3294,56	<i>Manufacture of other transport equipment</i>
Produkcja mebli.....	2496,36	<i>Manufacture of furniture</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	3823,19	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	3107,53	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody.....	3275,13	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ ...	2609,11	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 7 (223). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł					
O G Ó Ł E M	2870,8	3908,7	3756,1	3909,7	4033,5	T O T A L
w tym:						of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób.....	1294,2	2217,5	2040,3	2098,4	2319,9	Entities employing more than 9 persons
Budowa budynków ⁴	622,8	1027,2	952,8	912,3	1035,4	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ⁴ ...	415,7	730,0	722,7	776,4	811,9	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne.....	255,6	460,3	364,8	409,7	472,5	Specialised construction activities

^a Zrealizowana systemem zleceniowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

^a Realized on the basis of the contract by construction entities which have head office on territory of Voivodship.

TABL. 8 (224). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym Works with a renovation (restoration) character	SPECIFICATION
			w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M	2005	1294,2	859,5	434,6	T O T A L
	2008	2217,5	1566,2	651,3	
	2009	2040,3	1494,3	546,0	
	2010	2098,4	1393,0	705,4	
	2011	2319,9	1437,8	882,1	
Budynki		1213,9	787,1	426,9	Buildings
Budynki mieszkalne		408,0	252,4	155,6	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne ..		54,2	27,3	26,9	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		276,8	193,9	82,9	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania...		77,0	31,2	45,8	residences for communities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; realized by enterprises which have a seat of board in the Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (224). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyj- nym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł	<i>in mln zł</i>		
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	805,9	534,7	271,2	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego.....	49,9	42,0	7,9	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe.....	47,5	36,0	11,5	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe.....	137,7	73,1	64,6	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności.....	9,6	5,2	4,4	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	238,8	183,9	54,8	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	228,0	162,1	65,8	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne.....	94,4	32,3	62,2	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej.	1106,0	650,8	455,2	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	477,1	248,3	228,8	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe.....	407,9	231,5	176,3	<i>highways, streets and roads</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne.....	574,3	355,3	219,1	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe.....	330,9	185,0	145,9	<i>long-distance pipelines, communi- cation and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze.....	243,4	170,2	73,2	<i>local pipelines and cables</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	54,6	47,2	7,3	<i>Other civil engineering works</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; realized by enterprises which have a seat of board in the Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (225). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Budynki^a	1665	3239	3113	3178	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	761	1932	2037	2142	of which one-dwelling as well as two - and more dwelling residential buildings ^b
miasta	1004	1544	924	970	urban areas
wieś	661	1695	2189	2208	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	1387	2905	2866	2868	Of which private buildings ^c
miasta	795	1294	762	766	urban areas
wieś	592	1611	2104	2102	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	664	1863	1980	2061	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	722	892	627	555	non-residential
Kubatura^d w dam³	2536,2	4776,0	4127,6	4281,9	Cubic volume^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1197,4	1896,1	1921,9	1835,9	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
miasta	1892,5	3180,2	1957,5	1981,8	urban areas
wieś	643,7	1595,8	2170,1	2300,1	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	1155,7	2422,7	2497,0	2685,6	Of which private buildings ^c
miasta	650,8	1151,6	727,3	769,6	urban areas
wieś	504,9	1271,1	1769,7	1915,9	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	528,8	1528,0	1425,6	1383,1	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	606,3	841,2	977,8	1183,8	non-residential

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. ^c Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not for permanent residence. ^c Realized by natural persons, churches and religious associations. ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (226). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a					
Budynki mieszkalne	763	2102	2298	2396	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	761	1932	2037	2142	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednomieszkaniowe	657	1839	1948	2048	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	2	1	1	1	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	902	1137	815	782	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	116	124	21	17	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	16	14	23	21	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	154	206	140	137	Wholesale and retail trade buildings
Budynki garaży	356	458	185	200	Garage buildings
Budynki przemysłowe	93	51	42	32	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	33	99	96	88	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	2	5	14	33	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	1	2	8	8	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	2	2	6	3	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	7	13	26	21	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	102	148	241	206	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	5	7	4	5	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania.

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not for permanent residence.

TABL. 10 (226). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW
BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
Budynki mieszkalne	1258,8	1968,6	2023,2	1995,3	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednomieszkaniowe oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1241,0 ^c	1896,1	1921,9	1835,9	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings ^b
w tym jednomieszkaniowe	503,6 ^c	1341,1	1322,2	1319,4	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	17,9	14,5	11,7	6,8	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1277,3	2807,4	2104,4	2286,6	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	62,1	80,8	82,8	107,9	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	42,1	33,6	74,5	65,8	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	344,3	736,6	356,9	388,9	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki garaży	38,1	60,0	45,4	51,1	Garage buildings
Budynki przemysłowe	354,1	383,7	323,1	320,2	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	54,8	791,2	345,7	461,4	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	10,9	45,5	58,8	110,0	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	16,9	78,1	52,4	151,7	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	0,4	3,7	22,3	41,8	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	91,2	181,6	160,9	100,3	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	172,7	365,1	561,4	452,2	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	72,9	32,4	8,5	19,0	Buildings used as places of worship and for religious activi- ties

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania.

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not for permanent residence.

TABL. 11 (227). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2005	11541	T O T A L
.....2008	15042	
.....2009	14564	
.....2010	14786	
..... 2011	14707	
sektor publiczny 2005	204	<i>public sector</i>
.....2008	190	
.....2009	153	
.....2010	163	
..... 2011	92	
sektor prywatny 2005	11337	<i>private sector</i>
.....2008	14852	
.....2009	14411	
.....2010	14623	
..... 2011	14615	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.*

TABL. 12 (228). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	W zł <i>In zł</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2005	1789,28	T O T A L
.....2008	2443,32	
.....2009	2512,38	
.....2010	2564,98	
..... 2011	2611,17	
sektor publiczny 2005	1826,39	<i>public sector</i>
.....2008	2413,86	
.....2009	2587,31	
.....2010	2581,34	
..... 2011	2724,28	
sektor prywatny 2005	1788,61	<i>private sector</i>
.....2008	2443,70	
.....2009	2511,59	
.....2010	2564,80	
..... 2011	2610,46	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.*

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty, w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborom komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. – uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Hire or reward road transport includes entities in which road transport services comprise the basic economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 – telecommunication service offices.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (229). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w km in km				
O G Ó Ł E M	1509	1209	1215	1238	T O T A L
w tym zelektryfikowane	483	490	492	492	of which electrified
jednotorowe	1160	908	914	937	single track
dwu- i więcej torowe	301	301	301	301	double and more tracks
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	6,0	5,0	5,0	5,1	Per 100 km ² of total area

^a Normalnotorowe; dane dotyczą sieci PKP i innych podmiotów będących zarządcami sieci kolejowej.^a Standard gauge; data concern PKP network and other entities managing railway network.TABL. 2 (230). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
	w km in km					
O G Ł E M	12257	12352	12644	12876	12014	T O T A L
miejskie	1588	1655	1763	1801	1757	urban
zamiejskie.....	10669	10697	10881	11075	10257	out-of-town
Krajowe	1325	1324	1327	1330	1330	National
miejskie	175	183	184	184	184	urban
zamiejskie.....	1150	1141	1143	1147	1147	out-of-town
Wojewódzkie	1905	1914	1912	1912	1909	Voivodship
miejskie	182	191	194	196	196	urban
zamiejskie.....	1723	1723	1718	1716	1713	out-of-town
Powiatowe	7055	7123	6980	6935	6490	Powiat
miejskie	736	714	561	551	539	urban
zamiejskie.....	6319	6408	6419	6385	5952	out-of-town
Gminne.....	1972	1993	2425	2699	2284	Gmina
miejskie	495	567	824	870	839	urban
zamiejskie.....	1477	1425	1601	1828	1445	out-of-town

Ź r ó d ł o: od 2002 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: since 2002 data of the General Management of National Road and Motorways.

TABL. 3 (231). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	316739	528496	782601	818918	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	221024	376218	578306	607807	Passenger cars
Autobusy	1987	2809	3526	3687	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	37424	66150	94175	97846	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki rolnicze ^c	27430	45120	57718	59634	Agricultural tractors ^c
Motocykle ^d	26671	34980	44140	45915	Motorcycles ^d

^a W 2000 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodę, w 2005 r. na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd”, w 2010 r. dane z Centralnej Ewidencji Pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w 2011 r. według Centralnej Ewidencji Pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c W 2000 r. łącznie z ciągnikami balastowymi. ^d W 2000 r. – motocykle i skutery.

^a In 2000, according to records kept by Voivods, in 2005 on the basis of data from the computer system "Vehicle" operated by Powiat starost offices, in 2010 data from the The Central Registry of Vehicles and Drivers computer system (CEPIK) conducted by the Ministry of Interior and Administration, and in 2011, according to the Central Register of Vehicles run by the Ministry of Interior. ^b Including vans. ^c In 2000 including ballast tractors. ^d In 2000 – motorcycles and scooters.

TABL. 4 (232). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	747	811	881	853	National: number
długość w km ...	45297	49626	56059	56653	length in km
dalekobieżne: liczba	33	40	61	67	long distance: number
długość w km ...	7853	11325	19098	21079	length in km
regionalne: liczba	204	210	272	234	regional: number
długość w km ...	17582	17892	19031	16762	length in km
podmiejskie: liczba	497	543	542	546	suburban: number
długość w km ...	18741	20290	17903	18785	length in km
miejskie: liczba	13	18	6	6	urban: number
długość w km ...	-	119	27	27	length in km
Międzynarodowe: liczba	5	11	9	7	International: number
długość w km ...	8220	8413	13355	10321	length in km

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 (233). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	1625,3	1338,8	1082,7	1738,1	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	103,3	158,7	261,0	234,9	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b ..	30263,1	24213,0	18691,5	16240,8	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	34,3	42,1	43,5	44,4	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	232,2	246,3	340,5	501,8	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	1064,8	1665,3	1060,6	1177,5	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b ..	70,0	136,8	43,7	55,1	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1348,2	433,2	1282,0	1380,1	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (234). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wypadki.....	1987	1936	1725	1647	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	62,7	36,6	22,0	20,1	Per 10 thous. registered motor vehi- cles and tractors ^b
Ofiary wypadków	2910	2877	2506	2277	Road traffic casualties
Śmiertelne	284	279	168	179	Fatalities
Ranni.....	2626	2598	2338	2098	Injured

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; w 2000 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodę, w 2005 r. na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd”, w 2010 r. dane z Centralnej Ewidencji Pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w 2011 r. według Centralnej Ewidencji Pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII; in 2000, according to records kept by Voivods, in 2005 on the basis of data from the computer system "Vehicle" operated by Powiat starost offices, in 2010 data from the The Central Registry of Vehicles and Drivers computer system (CEPIK) conducted by the Ministry of Interior and Administration, and in 2011, according to the Central Register of Vehicles run by the Ministry of Interior.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Olsztyn.

Łączność

Communications

TABL. 7 (235). **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI**
BASIC COMMUNICATION SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
USŁUGI POCZTOWE ^a POSTAL SERVICES ^a					
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	437	391	424	440	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta	152	143	151	153	urban areas
wieś	285	248	273	287	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane w tys. ^c	9044,3	9637,6	11605,5	12443,0	Registered letters mailed in thous. ^c
Paczki i listy wartościowe nadane w tys. ^c	470,0	558,0	520,3	539,6	Packages and insured letters mailed in thous. ^c
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacane w tys. ^c	3211,4	2974,9	1388,8	471,8	Postal and telegraphic transfers paid in thous. ^c
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	10713,6	9946,3	7789,7	6722,1	Orders of payments on banking accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a The data apply to the public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (236). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	368,9	410,1	249,8	216,8	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	301,2	311,1	175,2	148,1	of which private subscribers ^b
miasta	281,5	329,5	201,8	171,9	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	225,2	241,3	136,4	111,8	of which private subscribers ^b
wieś	87,4	80,6	47,9	44,9	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	76,0	69,8	38,7	36,3	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ...	362,5	362,7	216,4	187,2	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	275,6	287,8	171,4	145,0	urban areas
wieś	87,0	74,9	45,0	42,1	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	4089	3137	1620	1066	Public pay telephones
miasta	3065	2416	1014	812	urban areas
wieś	1024	721	606	254	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public system. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
  - punktach sprzedaży detalicznej,
  - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 3) na str. 27.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny dla rolnictwa, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonery), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które te dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
  - retail sales outlets,
  - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 7, point 3) on page 27.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer goods** was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., machinery for agriculture, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational forms** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

9. **Targowiska** są to wydzielone tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodships was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data are generalized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

9. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (237). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w mln zł Grand total in mln zł	W tym udział przedsiębiorstw handlowych w % ^a Of which share of trade enterprises in % ^a	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in zł
2005	11313,1	17,1	7920
2008	14428,1	18,4	10115
2009	11723,2	20,1	8211
2010	11566,6	19,8	7954
2011	12994,1	17,9	8943

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (238). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
O G Ó Ł E M	4989,0	5931,7	5198,8	5464,1	6424,4	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT						
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	77,2	70,5	61,7	63,2	58,1	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe ..	27,6	22,3	19,7	19,7	18,5	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,8	5,6	4,4	4,3	3,4	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	43,8	42,6	37,6	39,2	36,2	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	22,8	29,5	38,3	36,8	41,9	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (239). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
O G Ó Ł E M	4963,8	7194,1	5306,2	5538,1	6434,9	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT						
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	13,6	17,5	19,8	13,7	12,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	20,1	29,2	5,9	6,6	4,5	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	68,3	53,3	74,3	79,7	83,5	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (240). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	12417	15553	15087	12814	12694	T O T A L
Domy towarowe.....	2	2	2	1	1	Department stores
Domy handlowe.....	25	19	17	15	15	Trade stores
Supermarkety	124	153	179	196	223	Supermarkets
Hipermarkety	11	16	16	18	19	Hipermarkets
Sklepy powszechne.....	327	291	298	295	260	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	733	833	948	1038	1114	Specialized shops
Inne sklepy ^a	11195	14239	13627	11251	11062	Other shops ^a
Stacje paliw	386	395	355	322	357	Petrol stations

^a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a Data concern economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (241). **GASTRONOMIA ^a**
CATERING ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	417	472	415	444	396	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje.....	132	185	143	162	147	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł.....	197699	313128	263850	274419	252504	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:						of which:
produkcja gastronomiczna	145983	234798	205174	217842	206064	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	28088	50603	35275	35415	29739	alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (242). **MAGAZYNY HANDLOWE^a W 2009 R.**

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES^a IN 2009*As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:		<i>Secured warehouses:</i>
liczba	527	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	266,9	<i>storage space in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:		<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	78	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	30,5	<i>storage space in thous. m²</i>
Place składowe:		<i>Storage sites:</i>
liczba	78	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	209,5	<i>storage space in thous. m²</i>
Silozy i zbiorniki:		<i>Siloes and reservoirs:</i>
pojemność w dam ³	79,4	<i>capacity in dam³</i>

a Hurtu i detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób
U w a g a. Dane podaje się na podstawie badania cyklicznego, przeprowadzanego co 3 lata.

a *Wholesale and retail; data concern enterprises employing more than 9 persons*

N o t e. *Data are presented on the basis of periodic survey conducted every three years.*

TABL. 7 (243). **TARGOWISKA**

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES*As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
Targowiska stałe:						<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	79	80	77	79	78	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	69	72	70	74	73	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	436,2	438,0	429,7	432,5	430,2	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	254,5	252,9	253,9	255,6	253,3	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	2443	2385	2570	2846	2795	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	1915	1924	2045	2343	2370	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	208	205	55	56	55	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	5228,0	6665,9	6854,3	6858,5	6488,6	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a *Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.*

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, co-operative savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e. revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;

- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się

- 4) *financial revenues, i.e. revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.*

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e. the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e. surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial

w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz do 2009 r. inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu**:
  - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,

result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as until 2009 other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e. the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part, i.e. a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
  - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,

- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;

3) **wskaznik płynności finansowej:**

- **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych – kapitał właścicieli.

- **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;

3) **financial liquidity ratio of:**

- **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespectively of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *initial capital – in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,*
- *founders' capital – in state owned enterprises,*
- *participation fund – in co-operatives,*
- *owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.*

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (244). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny	sektor prywatny
				public sector	private sector
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	27110,4	37599,8	42147,9	1486,0	40661,9
Revenues from total activity					
w tym:					
of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	17010,8	25238,4	28907,3	1264,4	27642,9
Net revenues from sale of products (goods and services)					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	9415,8	11383,6	12325,3	124,3	12200,9
Net revenues from sale of goods and materials					
Przychody finansowe	231,3	320,8	196,7	13,7	183,1
Financial revenues					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	25935,0	35905,9	40733,7	1486,0	39247,6
Costs of obtaining revenues from total activity					
w tym:					
of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	17107,0	25346,0	29153,4	1329,2	27824,2
Cost of products sold (goods and services)					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	8204,5	9695,7	10451,1	111,1	10340,0
Value of goods and materials sold					
Koszty finansowe	336,6	493,3	746,2	15,3	730,9
Financial costs					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	1175,4	1693,9	1414,2	-0,1	1414,3
Financial result on economic activity					
Zyski nadzwyczajne	4,5	8,6	28,0	0,2	27,7
Extraordinary profits					
Straty nadzwyczajne	2,9	6,4	29,4	0,3	29,1
Extraordinary losses					
Wynik finansowy brutto	1177,0	1696,1	1412,8	-0,2	1412,9
Gross financial result					
Zysk brutto	1353,7	1969,8	1668,0	38,6	1629,4
Gross profit					
Strata brutto	176,8	273,7	255,2	38,8	216,4
Gross loss					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	214,7	239,9	110,6	6,7	103,9
Obligatory encumbrances on gross financial result					
W tym podatek dochodowy "	211,1	239,9	110,6	6,7	103,9
Of which income tax "					
Wynik finansowy netto	962,2	1456,3	1302,2	-6,8	1309,0
Net financial result					
Zysk netto	1143,8	1723,8	1553,4	32,3	1521,1
Net profit					
Strata netto	181,6	267,6	251,2	39,1	212,1
Net loss					

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 300.

^a See general notes, item 9 on page 300.

TABL. 2 (245). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	2005	27110,4	25935,0	1177,0	214,7	962,2
TOTAL	2010	37599,8	35905,9	1696,1	239,9	1456,3
	2011	42147,9	40733,7	1412,8	110,6	1302,2
sektor publiczny		1486,0	1486,0	-0,2	6,7	-6,8
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		40661,9	39247,6	1412,9	103,9	1309,0
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		700,6	610,8	88,5	1,8	86,7
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		26362,6	25514,1	849,3	46,9	802,4
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		24913,9	24126,2	788,2	37,8	750,3
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		628,6	615,5	13,2	3,4	9,8
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		2769,0	2652,3	116,1	19,2	96,9
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		9536,6	9254,1	282,1	24,8	257,2
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		756,8	756,2	0,6	2,8	-2,2
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		191,7	191,2	0,6	0,7	-0,2
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		128,1	122,3	5,8	1,6	4,2
<i>Information and communication</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		632,2	605,8	26,4	6,0	20,4
<i>Real estate activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		213,1	206,7	6,4	0,8	5,6
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		207,9	198,2	9,7	1,4	8,2
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 3 (246). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Liczba przed- siębiorstw ogółem <i>Total number of enterprises</i>	Z wynikiem finansowym brutto <i>With gross financial result</i>		Z wynikiem finansowym netto <i>With net financial result</i>	
			dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) lub zerowym (0) <i>negative (loss) or zero (0)</i>	dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) lub zerowym (0) <i>negative (loss) or zero (0)</i>
			<i>w % ogółu</i>		<i>in % of total</i>	
O G Ó Ł E M	2005	1555	79,7	20,4	77,9	22,1
TOTAL	2010	1596	80,8	19,2	80,6	19,4
	2011	1624	80,5	19,5	79,9	20,1
sektor publiczny		141	66,7	33,3	65,2	34,8
<i>public sector</i>						
sektor prywatny.....		1483	81,9	18,1	81,3	18,7
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		94	80,9	19,1	79,8	20,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł.....		615	79,7	20,3	79,3	20,7
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe.....		500	80,8	19,2	80,6	19,4
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		78	70,5	29,5	69,2	30,8
<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>						
Budownictwo		173	80,9	19,1	80,3	19,7
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		455	83,3	16,7	82,9	17,1
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		62	74,2	25,8	74,2	25,8
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		35	54,3	45,7	54,3	45,7
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		15	86,7	13,3	86,7	13,3
<i>Information and communication</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		67	88,1	11,9	83,6	16,4
<i>Real estate activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		33	72,7	27,3	72,7	27,3
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		21	81,0	19,0	76,2	23,8
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 4 (247). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej ^a <i>Financial liquidity ratio^a of the</i>		
			brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
				w %		in %	
OGÓŁEM	2005	95,7	4,3	3,5	21,3	89,2	137,4
TOTAL	2010	95,5	4,5	3,9	25,8	106,0	162,9
	2011	96,6	3,4	3,1	21,7	105,2	163,9
sektor publiczny		100,0	0,0	-0,5	79,1	138,3	179,9
public sector							
sektor prywatny		96,5	3,5	3,2	19,1	103,7	163,1
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		87,2	12,6	12,4	78,1	165,2	295,4
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		96,8	3,2	3,0	15,7	108,9	161,4
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		96,8	3,2	3,0	12,9	107,5	161,3
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		97,9	2,1	1,6	66,9	126,5	136,8
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		95,8	4,2	3,5	28,3	99,5	173,5
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		97,0	3,0	2,7	13,5	70,7	146,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		99,9	0,1	-0,3	23,0	96,8	119,3
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		99,8	0,3	-0,1	45,4	79,9	94,5
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		95,5	4,5	3,3	45,4	143,4	157,5
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		95,8	4,2	3,2	145,1	194,5	235,1
Real estate activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		97,0	3,0	2,6	31,4	133,4	156,7
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		95,4	4,6	4,0	47,6	213,5	227,6
Human health and social work activities							

^a Bez funduszy specjalnych.

^a Excluding special funds.

TABL. 5 (248). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which	
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finan- sowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	2005	10725,0	6594,5	3187,7	-691,8	958,6
TOTAL	2010	13514,2	8079,8	3649,6	-845,2	1457,7
	2011	13878,4	7943,8	4013,9	-560,8	1316,3
sektor publiczny		1762,1	1384,4	246,7	-45,3	-7,2
public sector						
sektor prywatny.....		12116,3	6559,5	3767,2	-515,4	1323,5
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		670,3	313,3	307,7	-134,7	86,7
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł.....		7984,3	4655,5	2160,3	-469,9	817,9
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe.....		6268,5	3413,9	1850,4	-442,8	766,2
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		990,6	765,3	166,8	-7,7	9,8
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities						
Budownictwo		837,3	197,5	362,4	78,7	96,9
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		1606,7	687,4	552,5	33,5	256,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		346,7	233,1	140,6	-38,5	-2,2
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		121,5	107,1	34,3	-23,4	-0,3
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		41,4	13,9	19,9	-0,6	4,2
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1913,8	1557,9	339,0	-7,1	20,4
Real estate activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		39,6	8,6	23,3	-0,3	5,6
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		107,4	79,7	14,8	6,3	8,2
Human health and social work activities						

TABL. 6 (249). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
			Skarbu Państwa of the State Treasury	jednostek samorządu terytorialnego of local self- government entities	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł			in mln zł	
O G Ó Ł E M	2005	3362,5	126,5	626,2	1315,7	452,7
T O T A L	2010	5158,8	102,3	984,2	1169,3	1340,1
	2011	5425,2	92,5	1115,9	990,3	1417,6
sektor publiczny		1372,1	74,7	1100,8	7,4	-
public sector						
sektor prywatny.....		4053,1	17,8	15,1	983,0	1417,6
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		311,6	16,6	-	117,5	31,8
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł.....		4112,2	25,2	931,4	493,6	1314,7
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe.....		2916,2	24,6	-	473,4	1303,4
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		762,2	0,6	745,0	13,5	-
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities						
Budownictwo		75,2	-	5,1	49,0	8,0
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		349,2	-	-	195,8	14,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		207,2	11,2	85,7	37,0	32,0
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		98,5	22,1	0,2	32,4	2,0
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		11,8	0,7	-	3,0	7,5
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		106,8	2,0	34,4	9,0	-
Real estate activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		6,8	-	0,0	2,9	2,2
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		75,9	-	33,9	40,6	-
Human health and social work activities						

TABL. 7 (250). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług “ liabilities from deli- veries and services“
		w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	2005	8056,0	2084,0	1600,6	5972,0	1601,5	3226,8
TOTAL	2010	13299,7	5121,8	2169,5	8177,9	2024,2	4406,5
	2011	14616,3	5539,4	2589,7	9076,9	2145,3	5073,1
sektor publiczny		850,5	392,9	331,5	457,6	73,6	162,9
public sector							
sektor prywatny.....		13765,8	5146,5	2258,2	8619,3	2071,7	4910,1
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		454,8	295,2	267,8	159,6	36,7	76,3
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł.....		10145,3	4157,3	1407,9	5988,1	1538,1	3294,5
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe.....		9470,7	3866,0	1129,0	5604,7	1467,4	3120,3
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja Δ.....		408,2	226,9	219,1	181,3	52,8	65,4
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities							
Budownictwo		824,4	87,7	73,0	736,7	122,4	398,6
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych Δ		2003,3	407,0	380,2	1596,3	363,6	1071,6
Trade; repair of motor vehicles Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		200,2	61,3	49,0	139,0	40,4	57,4
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia Δ		212,2	168,8	124,3	43,4	18,5	16,2
Accommodation and catering Δ							
Informacja i komunikacja		35,6	4,1	4,0	31,4	2,4	18,5
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości Δ		454,4	268,5	236,2	185,9	6,6	85,1
Real estate activities							
Administrowanie i działalność wspierająca Δ ..		38,6	8,1	8,0	30,5	9,1	6,3
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		47,1	21,1	7,8	26,0	2,8	11,3
Human health and social work activities							

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 302.ª See general notes, item 14 on page 302.

TABL. 8 (251). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy		
			razem total	w tym	
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2005	7979,4	2669,9	754,7	368,9
2	TOTAL 2010	12967,1	4335,8	1479,9	691,8
3	2011	14564,2	4994,6	1757,0	829,7
4	sektor publiczny ..... public sector	697,8	147,1	91,4	30,7
5	sektor prywatny ..... private sector	13866,4	4847,5	1665,6	799,0
	w tym: of which:				
6	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .... Agriculture, forestry and fishing	460,7	194,9	43,6	47,3
7	Przemysł ..... Industry	9571,9	3044,1	1597,8	502,4
	w tym: of which:				
8	przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	8964,9	2931,5	1499,9	498,0
9	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	240,8	13,2	11,8	0,8
10	Budownictwo ..... Construction	1262,0	470,6	64,6	244,0
11	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .. Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2326,0	1187,5	27,3	4,8
12	Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	162,5	24,4	9,3	0,0
13	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	40,7	3,2	1,9	0,0
14	Informacja i komunikacja ..... Information and communication	48,9	3,7	1,2	0,1
15	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	339,2	18,1	7,5	0,0
16	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities	45,1	5,6	0,9	0,1
17	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	57,7	2,7	2,2	-

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 301.ª See general notes, item 12 on page 301.

Stocks		Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkotermino- we rozliczenia międzyokre- sowe Short-term inter-period settlements	Lp. No.
of which						
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from deliveries and services ^a			
in mln zł						
679,3	823,4	3943,2	3317,1	1235,4	130,9	1
788,1	1327,5	6382,7	4946,7	2052,2	196,5	2
887,9	1466,9	7420,7	5754,5	1928,6	220,2	3
16,9	7,2	229,7	157,3	306,9	14,1	4
871,0	1459,7	7191,1	5597,3	1621,7	206,1	5
100,3	2,6	135,9	82,7	121,8	8,2	6
709,8	209,2	5529,7	4190,5	929,7	68,4	7
703,1	205,7	5260,6	3976,3	714,9	57,9	8
0,1	0,4	105,0	75,4	117,7	4,9	9
68,0	88,7	518,4	462,5	205,6	67,3	10
3,3	1137,5	906,6	794,7	214,5	17,5	11
0,9	13,5	100,6	73,1	31,3	6,3	12
0,0	1,2	14,9	6,2	19,6	3,1	13
0,3	1,9	30,4	18,8	14,1	0,7	14
0,8	9,7	71,3	59,3	209,4	40,5	15
3,6	0,9	29,4	19,8	9,0	1,2	16
-	0,4	42,0	15,9	12,1	0,9	17

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną dla lat 2000–2009 stanowi ustawa o finansach publicznych z dnia 30 VI 2005 r. (Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104) z późniejszymi zmianami, a od 2010 r. z dnia 27 VIII 2009 r. (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 II 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt as well as settlement from European Union budget.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis for years 2000–2009 is provided by the Law on Public Finances of 30 VI 2005 (Journal of Laws 2005 No. 249, item 2104) with later amendments and since 2010 of 27 VIII 2009 (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1240). In case of the financial management of local self-government entities, the legal basis is provided also by the following:

- the Law of 8 III 1990 on Gmina Self-government (Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591) with later amendments,
- the Law of 5 VI 1998 on Powiat Self-government (Journal of Laws 2001 No. 142, item 1592) with later amendments,
- the Law of 5 VI 1998 on Voivodship Self-government (Journal of Laws 2001 No. 142, item 1590) with later amendments,
- the Law of 13 XI 2003 on Incomes of Local Self-government Entities (consolidated text, Journal of Laws of 2010 No. 80, item 526 with later amendments),
- the Minister of Finances Regulation of 3 II 2010 on budgetary statements (Journal of Laws No. 20, item 103),
- the Minister of Finances Regulation of 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenue and Expenditure, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
  - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
  - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
  - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
  - d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 2) dotacje:
  - a) dotacje celowe: z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej i otrzymane z funduszy celowych,
  - b) pozostałe dotacje;
- 3) subwencja ogólna (w tym część oświatowa).

6. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia,
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiat and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
  - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
  - b) receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, the forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions and receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,
  - c) revenue from property, i.e. income from renting and leasing,
  - d) funds for the additional financing of own tasks from non-budgetary sources;
- 2) allocations:
  - a) appropriated allocations: from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration and allocations received from appropriated funds,
  - b) other allocations;
- 3) general subsidy (including educational tasks).

6. Expenditure of local self-government entities budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditure, such as:

- expenditure on wages and salaries,
- expenditure on the purchase of materials and services,
- allocations for the organizational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditure on debt servicing,
- expenditure related to granting endorsements and guarantees.

7. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (252). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
O GÓŁEM	2000	2693912,4	1370929,0	566529,0	634004,2	122450,2
TOTAL	2005	3886514,1	2122542,7	789721,7	742990,9	231258,8
	2010	6211860,8	3329021,9	1152954,9	1209501,1	520383,0
	2011	6617963,7	3547476,1	1272029,7	1240286,5	558171,4
Dochody własne		2520112,7	1477372,7	604862,2	302301,9	135575,9
<i>Own revenue</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
udziały w podatku dochodowym		903360,9	413143,6	289701,1	113153,4	87362,8
<i>share in income tax</i>						
od osób prawnych		94588,8	14851,7	15626,9	3172,4	60937,7
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		808772,1	398291,9	274074,2	109980,9	26425,1
<i>personal income tax</i>						
podatek od nieruchomości		500887,6	382361,3	118526,3	-	-
<i>tax on real estate</i>						
podatek rolny		74817,2	74581,7	235,5	-	-
<i>agricultural tax</i>						
podatek od środków transportowych		26969,7	17181,8	9787,9	-	-
<i>tax on means of transport</i>						
podatek od czynności cywilnoprawnych		43828,4	28039,7	15788,7	-	-
<i>tax on civil law transactions</i>						
opłata skarbową		15289,1	9348,1	5940,9	-	-
<i>treasury fee</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (252). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku..... revenue from property	220511,4	128101,3	50531,3	40897,5	981,3
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze..... of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	64192,8	48326,9	8603,4	6522,9	739,5
środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł..... funds for additional financing of own tasks from other sources	206765,7	188461,2	2673,3	15529,9	101,3
Dotacje..... Allocations	1874898,0	982687,4	328522,1	322445,6	241242,9
w tym dotacje celowe..... of which appropriated allocations	1348810,3	795734,9	168513,7	265708,5	118853,2
w tym: of which:					
z budżetu państwa..... from the state budget	1231669,5	752456,1	147605,0	226025,4	105582,9
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej..... for government administration tasks	880375,7	538357,6	114710,4	130859,1	96448,6
własne ..... for own tasks	348616,3	212519,2	32639,0	94323,8	9134,3
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej ..... realized on the basis of agreements with government administration bodies	2677,4	1579,4	255,7	842,4	-
otrzymane z funduszy celowych ..... received from appropriated funds	44546,2	14512,2	16279,4	4920,6	8834,0
Subwencja ogólna ..... General subsidy	2222953,0	1087416,0	338645,5	615538,9	181352,7
w tym część oświatowa ..... of which educational part	1533110,3	756822,3	323215,1	432862,4	20210,6

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (253). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
O GÓŁEM ..... TOTAL	6617963,7	3547476,1	1272029,7	1240286,5	558171,4
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... <i>Agriculture and hunting</i>	209579,9	143732,0	68,7	648,8	65130,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę..... <i>Electricity, gas and water supply</i>	7384,5	7384,5	-	-	-
Transport i łączność	283117,3	80891,5	55256,3	80792,7	66176,8
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa..... <i>Dwelling economy</i>	274281,9	172263,4	61365,2	39947,7	705,6
Działalność usługowa..... <i>Service activity</i>	35040,7	8801,4	9206,3	16362,4	670,5
Administracja publiczna..... <i>Public administration</i>	75794,6	28251,8	9490,8	26926,0	11126,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa..... <i>Public safety and fire care</i>	90400,3	8655,7	22996,5	58742,2	5,9
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych.. <i>Corporate income tax and personal income tax</i>	1681550,4	998659,5	468550,2	126229,5	88111,3
Oświata i wychowanie	115806,4	50205,2	29842,0	35170,9	588,4
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	87855,9	1458,9	11712,9	68808,0	5876,0
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	836231,0	615727,0	112427,3	107197,8	879,0
<i>Social assistance</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza..... <i>Educational care</i>	42431,2	27762,4	5868,8	8413,0	387,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	133366,3	105039,4	22850,3	3816,0	1660,6
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... <i>Culture and national heritage</i>	40084,6	18934,2	5019,8	416,4	15714,2
Kultura fizyczna	102736,2	76302,5	22929,1	3187,2	317,3
<i>Physical education</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (254). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	2799564,0	1427151,2	587557,2	647790,4	137065,2
TOTAL	2005	3968170,1	2120603,4	791244,1	765253,0	291069,6
	2010	6923222,1	3808388,9	1314791,7	1258629,4	541412,2
	2011	6898191,7	3757666,3	1324049,3	1236025,8	580450,4
Wydatki bieżące		5297248,0	2900198,2	996978,6	1029855,1	370216,1
<i>Current expenditure</i>						
w tym: of which:						
dotacje		528521,3	164245,3	144512,8	71624,1	148139,3
<i>allocations</i>						
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, go- spodarstw pomocniczych, środków specjal- nych i funduszy celowych		47115,8	14030,1	31812,5	1273,1	-
<i>of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and ap- propriated funds</i>						
świadczenia na rzecz osób fizycznych		871213,9	702064,3	115793,6	48731,5	4624,4
<i>benefits for natural persons</i>						
wydatki bieżące jednostek budżetowych		3778322,2	1970041,1	708247,1	890385,9	209648,1
<i>current expenditure of budgetary entities</i>						
w tym: of which:						
wynagrodzenia		2102275,0	1082690,3	415850,6	515382,1	88352,0
<i>wages and salaries</i>						
składki na obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i Fundusz Pracy		342592,9	182798,7	66753,0	78860,7	14180,5
<i>contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>						
zakup materiałów i usług		1021824,6	554458,5	176907,0	193751,9	96707,3
<i>purchase of materials and services</i>						
obsługa długu publicznego		101473,4	58207,2	18983,7	17477,5	6804,9
<i>public debt servicing</i>						
Wydatki majątkowe		1600943,7	857468,1	327070,7	206170,7	210234,3
<i>Property expenditure</i>						
w tym inwestycyjne ^b		1562430,3	848923,5	299992,7	205566,9	207947,3
<i>of which investment^b</i>						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (255). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
O GÓŁEM ..... TOTAL	6898191,7	3757666,3	1324049,3	1236025,8	580450,4
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... <i>Agriculture and hunting</i>	254435,4	175840,1	73,0	665,3	77857,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... <i>Electricity, gas and water supply</i>	10043,5	9859,0	184,5	-	-
Transport i łączność	844199,0	252273,4	192051,6	189048,4	210825,7
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa..... <i>Dwelling economy</i>	151640,6	119839,2	12936,1	4852,5	14012,8
Działalność usługowa..... <i>Service activity</i>	45088,2	18001,4	10680,3	13259,8	3146,8
Administracja publiczna..... <i>Public administration</i>	619421,8	334966,6	94420,1	116137,2	73897,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa..... <i>Public safety and fire care</i>	133725,2	40916,0	30799,4	60298,5	1711,2
Obsługa długu publicznego ^b ..... <i>Public debt servicing^b</i>	101606,0	58295,2	18983,7	17522,2	6804,9
Oświata i wychowanie	2034527,8	1175709,6	446707,5	387931,9	24178,8
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	136660,4	19505,1	24783,8	81757,9	10613,6
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1147440,8	773642,6	191570,0	180489,8	1738,4
<i>Social assistance</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza..... <i>Educational care</i>	214849,8	62235,0	49207,2	98047,7	5360,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	372629,8	297485,8	69312,6	2776,8	3054,7
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... <i>Culture and national heritage</i>	229589,2	136462,2	31531,8	2891,6	58703,7
Kultura fizyczna	237454,7	146244,8	70935,0	5380,0	14894,9
<i>Physical education</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995).

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np. budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of European System of National and Regional Accounts (ESA 1995).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a. construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e. detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that used since 2005 International Accounting Standards – IAS).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Od 2005 r. nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – niezależnie od liczby pracujących), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – powyżej 5 osób) – opracowano na podstawie sprawozdań,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. – do 5 osób), gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage" since 2005.

3. *Since 2002 due to amendment of Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section "Financial intermediation" and "Real estate, renting and business activities".*

4. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 – regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 – more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 – up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and recreational (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzonych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*
  - *before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,*
  - *after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,*
- *in units that used International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.*

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

Od 2010 r. wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r.

5. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były one zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców), tj. do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – niezależnie od liczby pracujących), osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – powyżej 5 osób) – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. – do 5 osób), gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych), rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
  - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
  - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
  - a) kotły i maszyny energetyczne,
  - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
  - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
  - d) urządzenia techniczne,
  - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

Since 2010 the value of public roads, streets and squares was included in the section “Transportation and storage”, data for previous years are given in conditions comparable with data for 2010.

5. Since 2002 due to amendment of Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts.

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 – regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 – more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 – up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
  - a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
  - b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
  - a) boilers and power industry machinery,
  - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
  - c) special use machinery, equipment and apparatus,
  - d) technical equipment,
  - e) tools, instruments, moveables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje Investments

Uwaga do tablic 1–4

Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 320.

Note to tables 1–4

See general notes, item 3 on page 320.

TABL. 1 (256). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M ..... T O T A L	6548,3	7751,2	4443,8	3307,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	248,3	305,5	77,8	227,8
Przemysł..... <i>Industry</i>	1636,3	1840,3	789,3	1051,0
w tym: of which:				
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	855,9	994,6	5,1	989,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	515,3	482,6	464,2	18,4
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	156,1	97,6	7,7	89,9
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	402,9	344,1	1,2	342,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	1803,7	2536,6	2452,8	83,8
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	243,5	148,8	4,2	144,7
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	42,0	117,2	31,3	85,8
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	35,2	52,8	11,3	41,5
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	791,3	833,1	43,6	789,4
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	63,5	75,2	32,8	42,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	23,9	24,5	0,7	23,8
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	305,7	222,7	222,6	0,0
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja.....	259,1	339,7	332,2	7,5
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	148,7	186,7	106,3	80,5
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	368,4	333,4	328,3	5,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	19,7	293,0	1,7	291,3
<i>Other service activities</i>				

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (257). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M ..... T O T A L	2289,4	2356,9	2962,2	1270,5	1691,7
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	109,8	64,9	110,0	75,4	34,7
Przemysł..... <i>Industry</i>	1488,1	1284,9	1502,5	511,1	991,4
w tym: <i>of which :</i>					
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	1264,7	814,8	941,7	4,9	936,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... <i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>	73,8	215,9	219,0	204,2	14,8
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	49,0	111,8	73,5	0,3	73,2
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	219,2	315,4	275,1	0,3	274,8
Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transportation and storage</i>	75,6	170,9	534,2	506,4	27,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	20,0	43,5	76,2	0,9	75,4
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>	65,3	20,1	84,8	0,4	84,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	52,4	67,2	49,2	14,9	34,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>	7,8	8,2	9,8	-	9,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	63,6	97,5	110,7	89,4	21,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (258). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M	2005	1756,7	709,9	875,6	142,6
TOTAL	2010	1898,9	895,4	828,8	164,9
	2011	1865,9	807,2	872,2	169,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		121,0	78,8	25,9	14,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł.....		1211,5	454,0	675,0	73,2
<i>Industry</i>					
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe.....		853,8	214,7	575,0	57,4
<i>manufacturing</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		241,9	188,6	37,4	13,8
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		63,4	23,6	21,2	18,4
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		167,3	87,2	46,5	33,0
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		29,6	6,5	7,7	15,3
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		34,0	28,6	4,5	0,4
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		4,3	0,8	3,0	0,5
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		35,6	32,1	2,5	0,9
<i>Real estate activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		6,7	1,8	3,2	1,6
<i>Administrative and support service activities</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		106,9	53,1	49,5	4,0
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (259). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M 2005	695,2	615,4	52,3	22,0
T O T A L 2010	2766,0	2523,2	132,2	108,8
..... 2011	3151,6	2796,1	231,3	30,6
własność państwowa ..... state ownership	1744,4	1531,8	114,1	10,8
własność jednostek samorządu terytorialnego. local self-government entities ownership	1407,2	1264,3	117,2	19,8
w tym: of which:				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	4,4	3,0	1,0	0,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	2,2	1,9	0,1	0,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.. Professional, scientific and technical activities	1,5	1,2	0,2	0,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	2851,6	2686,0	132,5	27,2
Edukacja..... Education	274,0	94,8	89,8	1,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	9,2	3,6	5,5	0,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	7,0	5,3	1,5	0,2

Środki trwałe

Fixed assets

Uwaga do tablic 5–8

Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 322.

Note to tables 5–8

See general notes, item 5 on page 322.

TABL. 5 (260). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a** (bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M	73617,5	79888,7	35038,0	44850,7
TOTAL				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..	7527,0	7717,0	1143,0	6574,0
<i>Agriculture, forestry and fishing</i> ..				
Przemysł.....	19548,1	21626,6	7001,9	14624,7
<i>Industry</i>				
w tym: of which:				
przetwórstwo przemysłowe.....	13098,5	13661,7	138,1	13523,6
<i>manufacturing</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3380,2	3958,4	3807,2	151,2
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>				
Budownictwo	1059,9	1132,9	23,0	1109,9
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	3159,9	3486,2	240,3	3245,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	15039,7	16559,0	15746,3	812,7
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1065,3	1234,5	83,2	1151,3
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	1470,9	1504,9	75,0	1429,9
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	422,4	455,0	166,4	288,6
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	14846,1	15755,1	1799,0	13956,1
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	487,7	575,7	169,2	406,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	258,4	278,1	52,4	225,7
<i>Administrative and support service activities</i> ..				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne...	2823,2	3015,8	3014,5	1,3
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>				
Edukacja.....	2703,2	3011,6	2834,5	177,0
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1852,2	2037,6	1652,1	385,6
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1180,2	1297,9	1022,2	275,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	173,4	200,8	15,0	185,8
<i>Other service activities</i>				

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (261). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M ..... T O T A L	22476,4	29605,6	31972,8	8453,1	23519,7
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing	876,5	1797,6	1828,0	1115,7	712,3
Przemysł..... Industry	10670,4	17124,6	18829,6	4888,5	13941,0
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	7574,8	12558,8	13117,9	136,8	12981,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ ..... water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	1068,7	1670,9	1904,5	1786,8	117,7
Budownictwo ..... Construction	856,9	739,6	758,2	20,9	737,4
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych Δ..... Trade; repair of motor vehicles Δ	1342,3	2056,2	2307,4	240,0	2067,3
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	583,7	547,8	701,4	234,5	466,9
Zakwaterowanie i gastronomia Δ ..... Accommodation and catering Δ	482,5	714,7	865,3	58,1	807,2
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	2360,7	1368,8	1341,4	28,0	1313,4
Obsługa rynku nieruchomości Δ ..... Real estate activities	3733,6	2715,6	2732,7	229,0	2503,6
Administrowanie i działalność wspierająca Δ . Administrative and support service activities	87,0	115,5	113,8	-	113,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	740,3	1187,9	1198,1	1091,7	106,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (262). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	2005	7772,1	6701,5	761,0	296,6
TOTAL	2010	12653,5	10833,4	1204,7	587,3
	2011	14540,2	12470,1	1441,1	597,4
własność państwowa		2654,6	1581,2	789,8	280,3
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego. local self-government entities ownership		11885,7	10888,9	651,3	317,1
w tym: of which:					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ		2020,4	1925,9	63,3	13,5
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Obsługa rynku nieruchomości Δ		1557,2	1487,5	51,7	11,7
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..		56,0	45,9	4,5	5,5
Professional, scientific and technical activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		3014,5	1819,4	697,7	495,9
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja.....		2816,0	2343,7	433,8	33,3
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		478,7	371,6	90,2	16,9
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		743,0	691,4	43,3	8,3
Arts, entertainment and recreation					

TABL. 8 (263). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY

STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w %	in %	
OGÓŁEM	2005	38,3	34,0	68,0	60,8
TOTAL	2010	36,5	31,8	71,0	52,7
	2011	33,5	29,6	61,1	49,5
własność państwowa		35,6	22,8	56,8	47,9
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego. local self-government entities ownership		33,0	30,6	66,4	50,9
w tym: of which:					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ		36,2	34,9	74,5	68,1
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Obsługa rynku nieruchomości Δ		37,4	37,3	41,5	55,7
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..		24,6	11,8	83,6	82,9
Professional, scientific and technical activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		40,5	31,5	60,9	44,9
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja.....		36,6	30,8	64,2	81,3
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		42,3	33,0	73,3	81,3
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		19,2	16,6	57,6	36,1
Arts, entertainment and recreation					

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Gross primary income in the households sector is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security

placonymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję krępującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych według województw w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,

and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

9. The grouping of data by voivodships according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of the activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finances as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which accordingly to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*

5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane dotyczące PKB i WDB za lata 2008–2009 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

Dane dotyczące PKB w ujęciu realnym za lata 2005–2007 zostały zmienione w wyniku przeliczenia danych według rodzajów działalności w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2008–2009 w wyniku wprowadzenia przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym nowej metodologii szacowania wynagrodzeń oraz transferów bieżących.

13. Pełne szeregi czasowe danych z rachunków regionalnych przeliczone w układzie PKD 2007 zamieszczono na stronie internetowej GUS (notatka informacyjna, Bank Danych Lokalnych).

14. Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. W 2013 r. zostaną opublikowane dane przeliczone na 1 mieszkańca przy wykorzystaniu liczby ludności opracowanej na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2010 r.”.

5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data concerning GDP and GVA for the years 2008–2009 were changed in relation to data previously published due to the change of the subject scope of the general government sector, the non-financial corporations sector as well as the financial institutions sector, accomplished as a result of standard procedure, in accordance with the fiscal notification requirements.*

Data concerning GDP in real terms for the years 2005–2007 were changed as a result of data recalculation by kind of activity in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007.

Moreover, data concerning income in the households sector for the years 2008–2009 were revised as a result of introducing by the National Bank of Poland a new methodology of wages and salaries and current transfers estimation in the Balance of Payments.

13. *Full time series of regional accounts data recalculated in accordance with the PKD 2007 were placed on the CSO website (the information note, Local Data Bank).*

14. *Data per capita were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. In the 2013 data per capita calculated on the basis of population number considering the Population and Housing Census 2011 will be published.*

15. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2010”.*

TABL. 1 (264). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO^a (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2008	2009	2010	2000	2005	2008	2009	2010
	w mln zł in mln zł					w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M ..... T O T A L	21790	28125	35242	37160	38871	x	x	x	x	x
W tym wartość dodana brutto ... Of which gross value added	19385	24779	30850	33024	34235	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:										
przedsiębiorstw..... non-financial corporations	7306	9737	12578	13840	13992	37,7	39,3	40,8	41,9	40,9
instytucji rządowych i samorzą- dowych	3803	4739	5825	6250	6500	19,6	19,1	18,9	18,9	19,0
general government										
gospodarstw domowych..... households	7542	9313	11116	11866	12567	38,9	37,6	36,0	35,9	36,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	2161	2041	2379	2809	10,4	8,7	6,6	7,2	8,2
Agriculture, forestry and fishing										
Przemysł..... Industry	3942	5701	7067	8124	8225	20,3	23,0	22,9	24,6	24,0
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	3443	4953	6055	6978	6982	17,8	20,0	19,6	21,1	20,4
Budownictwo	1512	1513	2572	2658	2726	7,8	6,1	8,3	8,0	8,0
Construction										
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	5316	6446	7968	8480	8741	27,4	26,0	25,8	25,7	25,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2009	2818	3414	3093	3184	10,4	11,4	11,1	9,4	9,3
Financial and insurance activities; real estate activities										
Pozostałe usługi	4596	6140	7787	8291	8550	23,7	24,8	25,2	25,1	25,0
Other services										
NA 1 MIESZKAŃCA^b ..... PER CAPITA^b	15287	19689	24707	26029	27228	x	x	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 25. Dane za lata 2000–2009 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12–14 na str. 333. ^b W złotych.

^a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 25. Data for the years 2000–2009 have been corrected; see general notes to chapter, item 12–14 on page 333. ^b In zlotys.

TABL. 2 (265). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW^a (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł					
Produkcja globalna	41692	54689	72742	73888	76473	Gross output
Zużycie pośrednie	22306	29910	41892	40864	42238	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	19385	24779	30850	33024	34235	Gross value added
w tym koszty związane z za- trudnieniem	8794	10076	13185	13610	14092	of which compensation of em- ployees
Nadwyżka operacyjna brutto	10377	14679	17749	19391	19995	Gross operating surplus

^a Dane za lata 2000–2009 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12–14 na str. 333.

^a Data for the years 2000–2009 have been corrected; see general notes to chapter, item 12–14 on page 333.

TABL. 3 (266). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:						Gross primary income:
w milionach złotych	16610	20199	24776	25940	27020	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	11652	14140	17369	18170	18927	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:						Gross disposable income:
w milionach złotych	16817	20514	24830	26249	27591	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	11798	14361	17407	18386	19327	per capita in zł

^a Dane za lata 2000–2009 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12–14 na str. 333.

^a Data for the years 2000–2009 have been corrected; see general notes to chapter, item 12–14 on page 333.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. W dziale zaprezentowano podstawowe kategorie ekonomiczne według sektorów własności oraz proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561), z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80), z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202), z późniejszymi zmianami.

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
  - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
    - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
    - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
    - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
    - innym,
  - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. Basic economic categories are presented in the chapter by ownership sectors as well as the privatization process of state owned enterprise.

The process of privatizing state owned enterprises – except of former state forms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No.118, item 561), with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80), with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202), with later amendments.

2. On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e., the transformation of an enterprise:
  - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
    - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings ,
    - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
    - the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
    - other,
  - b) until 30 IV 2004 – into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

3. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128, z późniejszymi zmianami) – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

Podmioty gospodarki narodowej

1. Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

2. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

3. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128), with later amendments – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Entities of the national economy

1. Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE 2007 sections according to the predominant kind of activity.

2. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers of 29 VII 1995 on public statistics (Journal of Laws No. 88, item 439, with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

3. The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (267). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-
-ORGANIZACYJNEGO W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS
IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym			Of which		
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej <i>in direct privatiza- tion</i>	w likwida- cji <i>in liquida- tion</i>	w upadło- ści <i>in bank- ruptcy</i>	w postę- powaniu napraw- czym <i>in sanita- tion procedure</i>	pod zarządem <i>under manage- ment</i>	bez zmian prawno- -organi- zacyjnych <i>without legal and organiza- tional changes</i>
O G Ó Ł E M	1	-	-	1	-	-	-
T O T A L							
w tym:							
<i>of which:</i>							
Przetwórstwo przemysłowe ...	1	-	-	1	-	-	-
<i>Manufacturing</i>							

TABL. 2 (268). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	253	100,0	T O T A L
Skomercjalizowane	44	17,4	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	102	40,3	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	101	39,9	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	107	42,3	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	61	24,1	<i>of which liquidated</i>

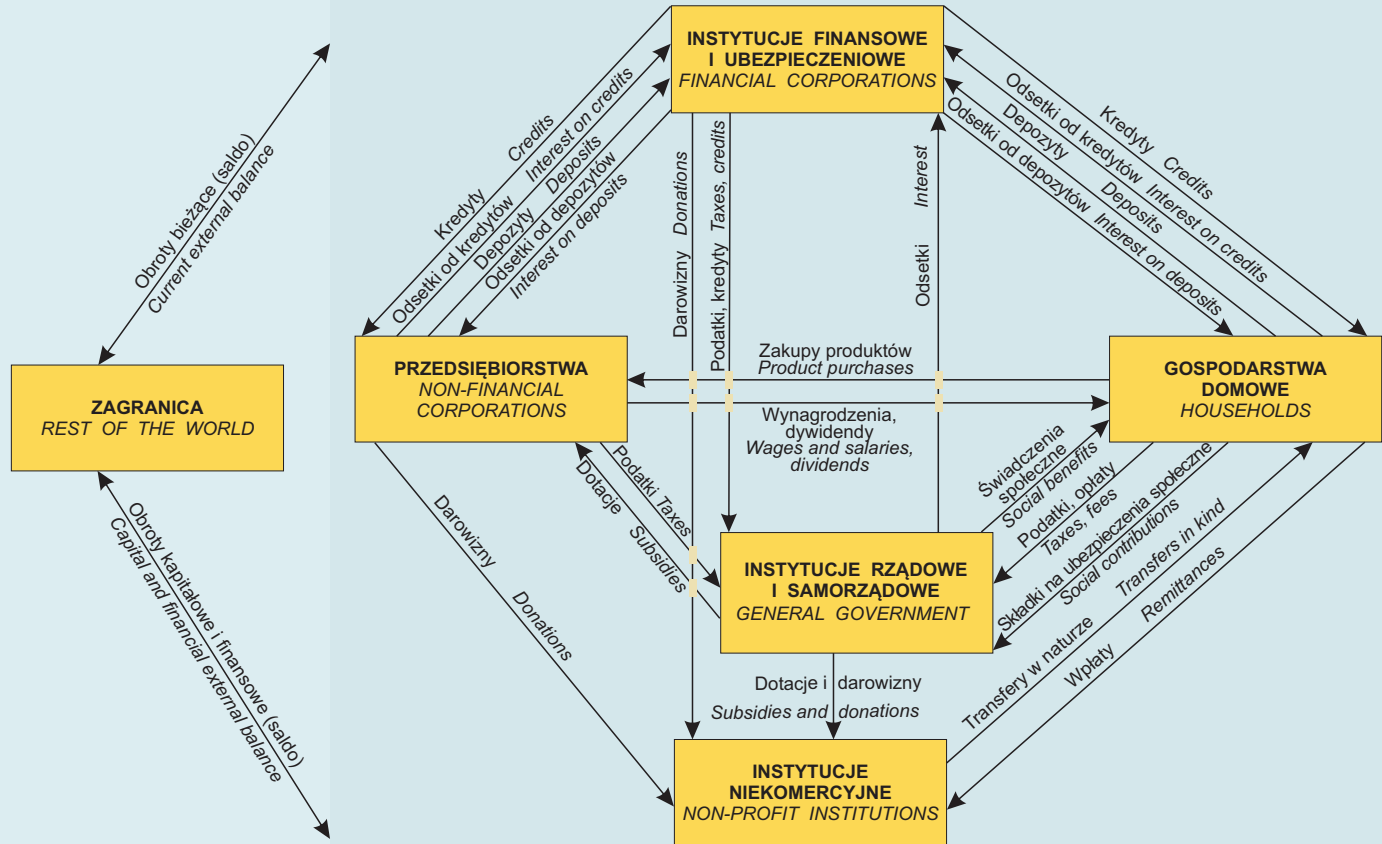
^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a *Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

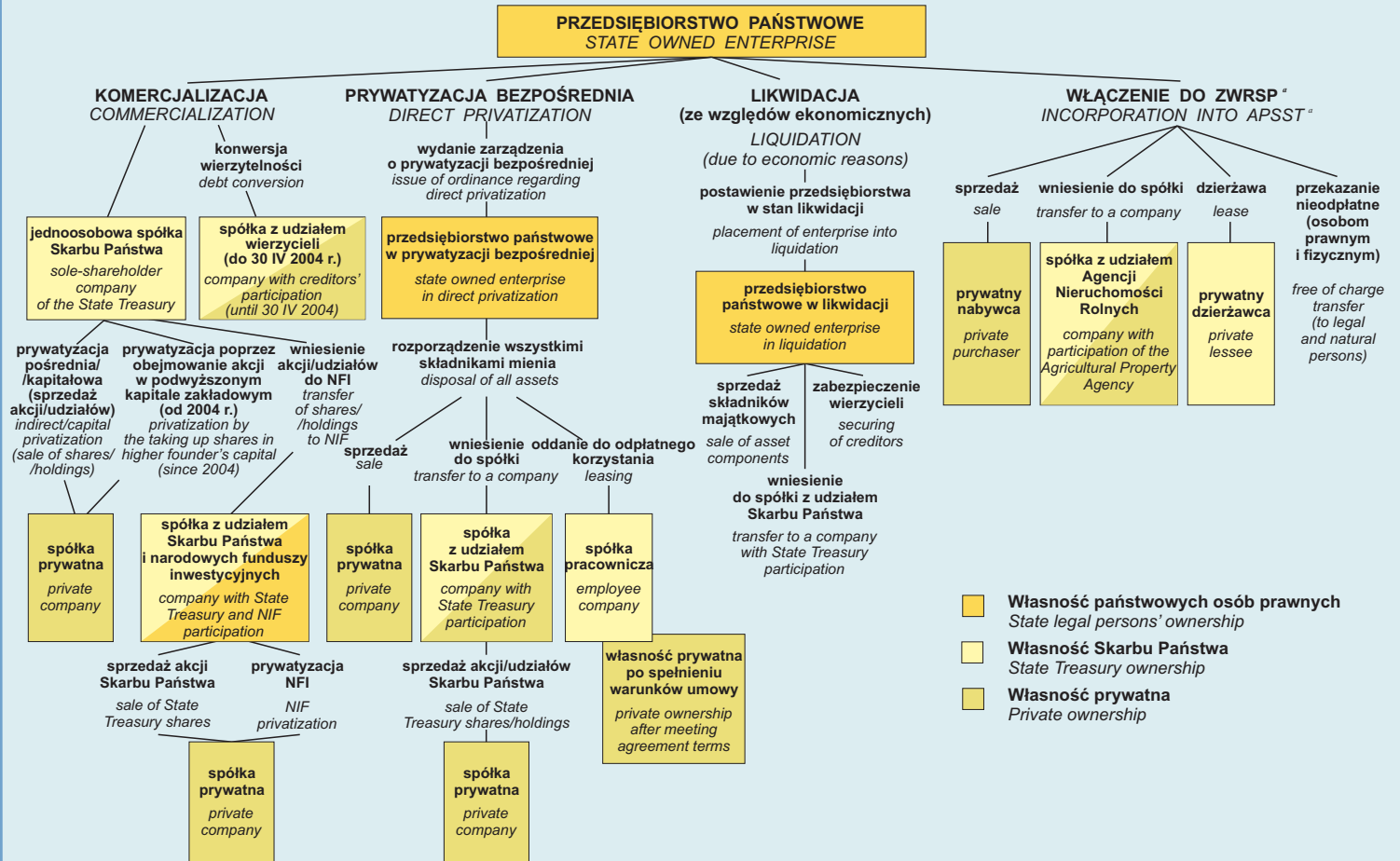

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA

INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

SCHEMAT PROCESU PRYWATYZACJI   *PLAN OF THE PRIVATIZATION PROCESS*

a Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.
a *Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

TABL. 3 (269). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ I ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED AND LIQUIDATED BY THE DIRECT METHOD FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of				Zlikwidowane Liquidated
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of assets to a company of the State Treasury	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing	zastosowa- nia miesza- nych sposo- bów zbycia majątku use of combined methods for disposal of assets	
OGÓŁEM ..... TOTAL	101	33	8	57	3	61
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3	2	-	1	-	2
Przetwórstwo przemysłowe .... <i>Manufacturing</i>	30	14	4	12	-	21
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	29	8	1	19	1	13
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	19	3	1	14	1	10
Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transportation and storage</i>	10	4	1	5	1	8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	5	1	-	4	-	3
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	2	-	-	-	-	-

TABL. 4 (270). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	38	TOTAL
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^a	35	<i>privatization ^a</i>
innym	3	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	14	<i>Of which indirectly (capital) privatized</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2	<i>of which with foreign capital participation</i>

^a Pośredniej (kapitałowej), poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

^a *Indirect (capital) privatization by the taking up share and transfer to NIF.*

TABL. 5 (271). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKUIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	82	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	12	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	70	<i>Employee companies ^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

TABL. 6 (272). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGION**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION
REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	102633	110087	119028	117172	T O T A L
sektor publiczny	5340	6684	5514	5515	public sector
sektor prywatny.....	97293	103403	113514	111657	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe	74	25	4	4	State owned enterprises
Spółki	11870	12010	12632	13015	Companies
w tym:					of which:
handlowe	3591	5080	6043	6409	commercial
cywilne.....	8223	6872	6532	6548	civil
Spółdzielnie	788	735	695	698	Co-operatives
Fundacje.....	100	174	263	286	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1670	3060	4072	4248	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	80013	82447	87743	85187	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (273). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI PKD**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND PKD SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>
		razem total	w tym of which						
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
O G Ó Ł E M ..... 2010 T O T A L 2011	119028 117172	31285 31985	4 4	6043 6409	18 14	945 963	6532 6548	695 698	87743 85187
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	5235	917	1	422	-	79	166	113	4318
Przemysł..... <i>Industry</i>	10247	2559	2	1564	7	271	879	62	7688
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	9504	2210	2	1322	6	259	815	60	7294
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	13706	1246	1	644	-	80	528	67	12460
Handel, naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	27828	4691	-	1870	-	284	2702	114	23137
Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transportation and storage</i>	7104	516	-	206	3	31	274	8	6588
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	3349	669	-	246	1	69	393	2	2680
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>	1858	349	-	219	1	19	129	1	1509

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (273). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI PKD (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND PKD SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				razem total	w tym of which jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... Financial and insurance activities	3604	278	-	91	-	3	77	28	3326
Obsługa rynku nieruchomości ..... Real estate activities	10349	9369	-	239	-	34	133	261	980
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	7983	985	-	398	1	35	523	10	6998
Administrowanie i działalność wspierająca ..... Administrative and support service activities	2660	398	-	180	-	38	173	13	2262
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ..... Public administration and defence; compulsory social security	1129	1126	-	-	-	-	1	-	3
Edukacja..... Education	3907	2047	-	49	-	7	71	2	1860
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	7681	792	-	191	1	3	276	6	6889
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	2248	1373	-	52	-	7	96	7	875
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	8283	4670	-	38	-	3	127	4	3613

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (274) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI PKD**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND PKD SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partnerships	koman- dytowe limited partnerships
OGÓŁEM	2010	6043	5085	134	4951	958	854	65
TOTAL	2011	6409	5350	141	5209	1059	886	79
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		422	395	5	390	27	23	4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		1564	1378	55	1323	186	170	14
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		1322	1151	53	1098	171	159	11
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		644	569	16	553	75	68	6
<i>Construction</i>								
Handel, naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		1870	1437	20	1417	433	405	27
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		206	176	4	172	30	28	2
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		246	219	2	217	27	25	2
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		219	206	5	201	13	11	2
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa		91	69	9	60	22	20	2
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		239	202	4	198	37	28	8
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		398	345	8	337	53	34	6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ		180	163	4	159	17	13	4
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		49	44	-	44	5	4	1
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...		191	62	2	60	129	52	1
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją		52	49	4	45	3	3	-
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa		38	36	3	33	2	2	-
<i>Other service activities</i>								

^a W województwie warmińsko-mazurskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było 88 spółek partnerskich i 6 spółek komandytowo-akcyjnych.

^a There were only 88 professional partnerships and 6 limited joint-stock partnership registered in the whole Warmińsko-Mazurskie Voivodship.

TABL. 9 (275) **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
WEDŁUG SEKCJI PKD W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
**NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY PKD SECTIONS
IN 2011**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	85187	T O T A L
w tym:		of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4318	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	7688	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	7294	of which manufacturing
Budownictwo	12460	Construction
Handel, naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	23137	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	6588	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2680	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1509	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3326	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	980	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6998	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2262	Administrative and support service activities
Edukacja	1860	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	6889	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	875	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	3613	Other service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.